K R O N I K A
M E S T A N I T R Y

Zápis za rok 2024

Nitriansky samosprávny kraj

Okres Nitra

Napísala: Mgr. Ľudmila Synaková,
kronikárka mesta Nitry od roku 2008

Tento zápis do KRONIKY MESTA NITRY za rok 2024 obsahuje 245 strán textu a 19 kapitol vrátane indexu udalostí za rok 2024.

Celoročný zápis spracovala a odovzdala dňa 30. 4. 2025 kronikárka mesta Nitry Mgr. Ľudmila Synaková.

Tento zápis do KRONIKY MESTA NITRY za rok 2024 na svojom zasadnutí prerokovala a schválila Komisia pre kultúru, kreatívny priemysel a cestovný ruch Mestského zastupiteľstva v Nitre dňa 25. 11. 2025 uznesením č. 33.

Celoročný zápis za rok 2024 schválila Mestská rada v Nitre na svojom zasadnutí dňa 2. 12. 2025 uznesením č. 729/2025 mat. č. 1138/2025.

pečiatka mesta

Mgr. Martin Horák
prednosta mestského úradu

Marek Hattas
primátor mesta Nitry

Kronikárka mesta Nitry: **Mgr. Ľudmila Synaková**

Jazyková korektorka: **Mgr. Jana Krajčovičová**

OBSAH

NITRA V ROKU 2024 5
1. MESTO A OBYVATEĽSTVO 10
1.1 Demografický vývoj 10
1.2 Ocenení občania Nitry 11
1.3 Významné životné jubileá občanov Nitry 12
1.4 Úmrtia významných občanov 14
2. SAMOSPRÁVA MESTA NITRY 16
2.1 Rozpočet mesta Nitry na rok 2024 17
2.2 Z činnosti samosprávy mesta Nitry 18
2.3 Zasadnutia mestského zastupiteľstva 23
2.4 Významné návštevy 49
2.5 Zahraničná spolupráca 50
3. VÝSTAVBA A ROZVOJ NITRY 56
4. POLITICKÝ A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT 66
4.1 Činnosť nadácií, občianskych združení 70
5. VOĽBY 74
5.1 Voľby prezidenta SR – prvé kolo 74
5.2 Voľby prezidenta SR – druhé kolo 76
5.3 Voľby do Európskeho parlamentu 77
6. BEZPEČNOSTNÉ, POLICAJNÉ A ZÁCHRANNÉ ZLOŽKY A OZBROJENÉ SILY 78
6.1 Bezpečnostné a policajné zložky 78
6.2 Mestská polícia v Nitre 80
6.3 Hasičský a záchranný zbor SR 83
6.4 Colná správa 84
7. EKONOMICKÝ ŽIVOT NITRY 85
7.1 Priemysel 85
7.2 Výstavy a veľtrhy 88
8. DOPRAVA, OBCHOD A SLUŽBY 92
8.1 Cestná doprava a cyklodoprava 92
8.2 Železničná doprava 97
8.3 Obchod a služby 98

9. ŠKOLSTVO A VZDELÁVANIE 99
9.1 Materské školy 99
9.2 Základné školy 102
9.3 Základné umelecké školy 111
9.4 Centrá voľného času 112
9.5 Gymnáziá 113
9.6 Stredné školy 114
9.7 Stredné odborné školy 117
9.8 Univerzity 121
9.8.1 Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 121
9.8.2 Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 128
9.8.3 Kňazský seminár v Nitre 140
9.8.4 Veda, výskum a archeológia 141
10. ZDRAVOTNÍCTVO 142
11. SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ 151
12. KULTÚRNY ŽIVOT V NITRE 164
12.1 Mestské kultúrne podujatia 164
12.2 Divadlo Andreja Bagara 167
12.3 Staré divadlo Karola Spišáka 171
12.4 Nové divadlo 172
12.5 Medzinárodný festival Divadelná Nitra 172
12.6 Nitrianska galéria v Nitre 173
12.7 Ponitrianske múzeum v Nitre 175
12.8 Slovenské poľnohospodárske múzeum v Nitre 177
12.9 Krajské osvetové stredisko v Nitre 177
12.10 Hudobné a iné festivaly a koncerty 179
12.11 Synagóga 184
12.12 Výstavy a hudobné podujatia na Nitrianskom hrade 185
12.13 Filmové umenie 186
12.14 Galéria Foyer v Starom divadle Karola Spišáka 187
12.15 Kreatívne centrum Nitra 189
12.16 Krajská knižnica a iné podujatia s knihou 189

12.17 Folklór a tradičné ľudové umenie 191
12.18 Hidepark 191
12.19 Filatelia 191
12.20 Numizmatika, mince a medaily 193
12.21 Tanečné umenie 193
13. CIRKVI A NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT 194
14. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE 200
15. CESTOVNÝ RUCH A TURIZMUS 206
15.1 Turistická informačná kancelária v Nitre 206
15.2 Nitrianska organizácia cestovného ruchu 209
15.3 Krajská organizácia cestovného ruchu 211
15.4 Zoborský skrášľovací spolok 213
15.5 Cestovný ruch na Nitrianskom hrade 214
16. ŠPORT 214
17. MIMORIADNE UDALOSTI A EXTRÉMY POČASIA 224
18. KRIMINALITA 228
19. INDEX 2024 234
Pomôcky a zdroje pri písaní zápisu 243
Zoznam skratiek a značiek 244
Uzatvárací protokol zápisu do Kroniky mesta Nitry za r. 2024 244

Mesto Nitra v roku 2024

Kronika mesta Nitry za rok 2024 ponúka prehľad najdôležitejších udalostí v Nitre, v ktorých je odzrkadlené celoročné úsilie mestského zastupiteľstva, mestského úradu, organizácií mesta a vedúcich predstaviteľov mesta. Spoločne tvorili moderné mesto, príjemné na život a pripravené na budúcnosť. Spomeňme v úvode aspoň niektoré z týchto udalostí. Mestu Nitra sa mimoriadne darilo v získavaní finančných prostriedkov z fondov Európskej únie. Prioritami bolo budovanie Kreatívneho centra Nitra na Martinskom vrchu a rekonštrukcia kina Palace. Samospráva úspešne zavŕšila najväčšiu revitalizáciu Starého parku na Sihoti v histórii, ktorá sa začala na jeseň 2022. Oficiálne 15. 1. 2024 bol hradný kopec pod Nitrianskym hradom po rozsiahlej revitalizácii znovu prístupný verejnosti.

Pribudli nové chodníky, osvetlenie, vyhliadkové terasy a obnovené bolo schodisko. Samospráva mesta získala na realizáciu projektu financie z eurofondov. V priebehu januára začal slúžiť verejnosti aj revitalizovaný park na Borine. Aj v tomto prípade mesto Nitra ukončilo ďalší zo zelených projektov, ktoré sa podarilo zrealizovať vďaka financiám z európskych fondov. Okrem toho samospráva mesta Nitry zrevitalizovala priestor pred bývalým obchodným domom Prior v centre Nitry. Vo štvrtok 30. 5. 2024 zaznamenalo mesto ďalší veľký úspech. Poslednému kasínu v Nitre, ktoré sídlilo v jednom z obchodných centier na sídlisku Chrenová, sa skončila licencia. Mesto Nitra sa týmto stalo mestom bez herní a hazardu. Celkovo v Nitre v priebehu posledných rokov po ukončení licencií zatvorilo svoje prevádzky 44 herní a dve kasína. Bol to výrazný krok k odstráneniu hrania hazardných hier, ktoré ochudobňujú rodiny o peniaze a z hráčov robia závislé osoby.

Ako sme už písali, jednou z obrovských investičných akcií bola revitalizácia Starého parku na Sihoti v Nitre. Slávnostné otvorenie, po kompletnej a historicky najväčšej rekonštrukcii, sa uskutočnilo v sobotu 1. 6. 2024. Tisíce Nitranov i návštevníkov z okolia prijali pozvanie do mestského parku, aby so svojimi deťmi oslávili Medzinárodný deň detí. Túto vynovenú zelenú oázu mohli Nitre závidieť mestá v celej strednej Európe, pretože okrem revitalizácie zelene tu vybudovali množstvo detských atrakcií. Slávnostnému otvoreniu parku predchádzalo oživenie zrevitalizovanej žabej fontány koncom apríla 2024, ktorá bola desaťročia súčasťou mestského parku a zostala ňou i naďalej.

Kým v letných mesiacoch žiaci prázdninovali, nitriansky mestský úrad nezaháľal a intenzívne pracoval na zlepšení podmienok na materských a základných školách, ktorých zriaďovateľom je mesto Nitra. Dokončovali sa väčšie investície, hradené z eurofondov, ale aj menšie opravy, ktoré zabezpečili modernejšie, bezpečnejšie a príjemnejšie prostredie pre žiakov a učiteľov. V roku 2024 bolo otvorené Komunitné centrum v Nitre-Dražovciach, ktoré prinieslo obyvateľom tejto mestskej časti proaktívny prístup k tráveniu voľného času.

Ako sme už písali v úvode, ďalším významným úspechom nitrianskej samosprávy bolo znovuotvorenie ikonického kina Palace a štyroch zrekonštruovaných budov na Martinskom vrchu. Na tento deň „D“ vybrali sviatok sv. Mikuláša – 6. 12. 2024. V areáli bývalých kasární pod Zoborom sprístupnili pre kreatívcov a verejnosť vynovené priestory s jasnou víziou oživiť kultúrny život v Nitre. Koncom roka tu pripravili Deň otvorených dverí s cieľom, aby sa návštevníci na vlastné oči presvedčili, aké možnosti im tento priestor ponúka.

Obrovskú radosť urobili nitrianskym fanúšikom hokejisti HK Nitra, ktorí fenomenálnym spôsobom premenili všetky šance a stali sa majstrami Tipos extraligy v sezóne 2023/24. V štvrtom finálovom stretnutí play off zdolali Spišskú Nová Ves 2:1 po predĺžení a v sérii triumfovali 4:0 na zápasy. Pre „corgoňov" to bol druhý slovenský titul v histórii. Hokejisti HK Nitra oslávili spolu s fanúšikmi svoj triumf 26. 4. 2024 na Amfiteátri pod Zoborom, kde ich búrlivým potleskom a skandovaním chorálov vítali tisícky priaznivcov.

V Obradnej sieni mesta Nitry udelili vo štvrtok 26. 9. 2024 na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva ocenenia mesta Nitry. Cena mesta Nitry bola udelená hokejistovi, kapitánovi HK Nitra Branislavovi Mezeiovi, Cenu primátora Nitry udelil primátor Marek Hattas štyrom občanom – Milanovi Hlôškovi, Petrovi Ivančíkovi, Kristiánovi Gažovi a Petrovi Devínskemu.

Aj v roku 2024 sme dostali príležitosť vybrať sa k volebným urnám a vybrať si spomedzi kandidátov svojho prezidenta. V Nitre vyhral nezávislý kandidát na prezidenta Ivan Korčok. Následne sa v tomto roku konali voľby do Európskeho parlamentu. V Nitre vyhralo hnutie Progresívne Slovensko.

Klub Nitra Knights sa nezmazateľne zapísal do histórie. Ako prvý slovenský klub dokázal 13. 7. 2024 triumfovať v českej lige amerického futbalu. Hoci slovenské kluby nemajú vlastnú ligu, úspech v najvyššej česko-slovenskej súťaži spropagoval nielen tento šport, ale aj mesto Nitra.

Prvým podujatím roka 2024 bol festival vážnej hudby Nitrianska hudobná jar. Čermánske červené presiahlo komunitný charakter a stalo sa celomestsky obľúbeným podujatím, ktoré pripomína minulosť vinárskej tradície na kopci Čermáň v Nitre. Po Sviatkoch jari, Krškanskom majálese, stavaní mája – oživovaní niekdajších tradícií, sa aj v mestských častiach pripravovali podujatia v pestrej žánrovej skladbe. Programy v rámci Dňa matiek opätovne spestrili život v kultúrnych zariadeniach a obyvateľom ponúkli možnosť stretávať sa. Svätourbanské zoborské slávnosti boli znovu pútavou oslavou sviatku sv. Urbana, patróna vinohradníkov. Vyhľadávané, svojou ponukou a návštevnosťou mestskú časť Zobor presahujúce podujatie ponúklo zaujímavé vystúpenia hudobných zoskupení a umelcov a tiež pravidelné zoborské repete programy pre staršiu a strednú generáciu. V priebehu júna sa uskutočnil Medzinárodný festival sakrálnej hudby Musica sacra, diváci si

vypočuli uznávaných domácich i medzinárodných interpretov. Festival sa pravidelne organizuje v jednej z najvýraznejších dominánt nášho mesta – v piaristickom Kostole sv. Ladislava v Nitre.

Slávnosti Nitra, milá Nitra sú už niekoľko rokov súčasťou programovej ponuky Cyrilo-metodskej cesty, ktorá v roku 2021 získala certifikát Rady Európy. V ich poetickom názve je zakódovaná úcta k cyrilo-metodskej a veľkomoravskej tradícii, hold výnimočným historickým i súčasným osobnostiam, ale i posolstvo dobra, súdržnosti a radosti z milých nitrianskych stretnutí. Rovnomenná hymnická pieseň a nitrianska znelka je jednotiacim rámcom pre Pribinove a Cyrilo-metodské slávnosti, ktoré obyvatelia Nitry slávia aj ako svoje dni Nitranov. Ani tento rok v rámci duchovnej línie nechýbala 5. 7. na Svätoplukovom námestí tradičná Cyrilo-metodská národná púť. Výnimočnou príležitosťou bola i návšteva Biskupského paláca, ktorý býva sprístupnený verejnosti jedenkrát v roku – počas dňa otvorených dverí. Tradičné remeslá ožili na jarmoku a korze, ktoré počas troch dní ponúklo hudobný, divadelný i literárny program pre všetky vekové kategórie. Dôležitým realizačným faktorom bola široká spolupráca samosprávy, duchovnej, vedeckej, profesionálnej i amatérskej sféry, univerzitného i základného školstva, občianskych združení i individuálnych nadšencov. Nitrianske kultúrne leto v znamení živej pešej zóny prinieslo bohatú hudobnú ponuku pre väčších aj divadelné rozprávky pre menších návštevníkov. Filmoví pôžitkári si prišli na svoje, keď do Nitry znovu zavítalo letné putovné kino Bažant Kinematograf s ponukou českých a slovenských filmov. Párovské Háje ožili medzinárodným Festivalom amatérskeho divadla. Augustové Nitrianske hody a dožinky spojili pútnické sv. omše na Kalvárii k Matke Božej a dožinkovú tradíciu mesta pod vrchom Zobor. Oslavu úrody a hodové popoludnie dokreslil dožinkový sprievod a odovzdanie dožinkového venca s dožinkovým pásmom. Chrenovské stánky od začiatku podujatia bojovali s nepriazňou počasia. Klokočinský jarmok ponúkol bohatú nádielku kultúrneho programu, ale aj rozmanitého tovaru, občerstvenia a rôznych atrakcií. Záver leta tvorili Campana fest, Podzoborské vinobranie a Chrenovský kotlík.

Súčasťou jesenného programu bola Nitrianska hudobná jeseň a tradičné októbrové stretnutia so seniormi pri príležitosti Mesiaca úcty k starším.

Záver roka priniesol program v rámci Adventnej Nitry. Návštevníci adventného mestečka každý deň mohli zažiť niečo iné – od tradičných zvykov, kolied a folklórnych

vystúpení cez programy detí nitrianskych umeleckých škôl, materských a základných škôl až po rôzne hudobné žánre. Medzi nitrianske publikum zavítal aj Mikuláš, ktorý opätovne zaplnil námestie deťmi s rodinami. Silvestrovskú hudobno-tanečnú bodku za rokom 2024 na Svätoplukovom námestí urobili kapela BijouTerrier a DJ M2. Mesto Nitra už niekoľko rokov neorganizovalo silvestrovský ohňostroj a inak tomu nebolo ani v roku 2024. Suma 3 900 eur, ktorá by išla do niekoľkominútovej zábavy, putovala do Útulku v Nitre na krmivo, veterinárnu starostlivosť a zlepšenie podmienok pre prichýlené zvieratá.

1. MESTO A OBYVATEĽSTVO

1.1 Demografický vývoj

Prvé dieťatko sa v roku 2024 narodilo 1. januára o 4:41 hodine. Matúš z Nitry-Párovských Hájov prišiel na svet vo Fakultnej nemocnici v Nitre ako tretie dieťatko v rodine. Jeho hmotnosť bola 3 640 gramov a meral 53 cm. V roku 2024 sa vo Fakultnej nemocnici v Nitre narodilo 1 151 detí, z tohto počtu bolo 587 chlapcov a 564 dievčat. Zdroj: Tatiana Kubinec, hovorkyňa FN Nitra

Počet obyvateľov Nitry. Mesto Nitra malo koncom roka 2024 celkovo 75 208 obyvateľov. V Nitre žilo viac žien, a to 34 428, mužov bolo 30 283. Pri chlapcoch a dievčatách bol pomer opačný. Chlapcov vo veku do 18 rokov bolo 5 380 a dievčat 5 117. Z nitrianskych mestských častí malo najviac obyvateľov sídlisko Klokočina, kde žilo 16 954 ľudí. Nasledovala Chrenová so 14 014 obyvateľmi a Staré Mesto s 11 596 občanmi. Naopak, najmenšou súčasťou mesta a zároveň jedinou časťou s počtom obyvateľov pod 1 000 boli Mlynárce s 583 obyvateľmi.

Úmrtia v roku 2024. V roku 2024 bolo v Nitre úmrtí výrazne viac ako narodení. Opustilo nás až 1 517 obyvateľov mesta, z toho 824 bolo mužov a 693 žien.

Sobáše v roku 2024. V roku 2024 sa v Nitre konalo 390 sobášov. Prevažovali civilné sobáše, ktorých bolo 243. Cirkevných sobášov matrika zaznamenala 147. V Nitre si povedalo svoje „áno“ aj 49 cudzincov.

Najobľúbenejšími menami boli Jakub a Viktória. Najobľúbenejším chlapčenským menom v Nitre v roku 2024 bol Jakub. Toto meno dostalo 24 detí. Ďalších 23 rodičov sa rozhodlo svojho syna pomenovať menom Samuel a 18 chlapčekov pomenovali menom Oliver. Ďalšími obľúbenými chlapčenskými menami boli Filip, Dominik, Matúš, Adam, Damián, Šimon a Matej. V Nitre sa narodilo aj 18 Viktórií a 17 Elišiek. Ďalšie obľúbené mená boli Hana, Sofia, Nina, Olívia, Lea, Natália a Dorota. Zdroj: Matričný úrad v Nitre

1.2 Ocenení občania Nitry

Štátne vyznamenania aj pre osobnosti z Nitry. V nedeľu 14. 1. 2024 sa v budove Slovenskej filharmónie v Bratislave konalo pri príležitosti Dňa vzniku Slovenskej republiky oceňovanie osobností. Z rúk prezidentky SR Zuzany Čaputovej prevzali najvyššie štátne vyznamenania aj dvaja rodáci z Nitry – Peter Mikuláš a Rudolf Fiby a dve osobnosti z Nitry – herečka Eva Pavlíková a riaditeľka neziskovej organizácie Centrum Slniečko Mariana Kováčová. Prezidentka ocenila 33 osobností spoločenského, kultúrneho, ako aj športového života, z toho 7 in memoriam. Herečka **Eva Pavlíková – Kubošiová** prevzala Pribinov kríž II. triedy za mimoriadne zásluhy o kultúrny rozvoj SR. Riaditeľka Centra Slniečko **Mariana Kováčová** prevzala Pribinov kríž II. triedy za mimoriadne zásluhy o sociálny rozvoj Slovenskej republiky. Ocenený bol aj rodák z Nitry **Peter Mikuláš,** sólista Opery Slovenského národného divadla v Bratislave, ktorému bolo udelené štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra I. triedy za mimoriadne zásluhy o rozvoj SR v oblasti kultúry a umenia, ako aj za mimoriadne šírenie dobrého mena Slovenskej republiky v zahraničí. Ďalšiemu rodákovi z Nitry **Rudolfovi Fibymu,** katolíckemu kňazovi a disidentovi, bolo udelené štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy, in memoriam, za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu. Zdroj: TASR

Desiatim príslušníkom PTP boli odovzdané medaily Ministra obrany SR. V piatok 12. 7. 2024 boli udelené pamätné medaily Ministra obrany SR desiatim príslušníkom pomocných technických práporov (PTP) – vojenských táborov nútených prác. Slávnostný akt sa konal pri Pamätníku obetí komunizmu pred Mestským úradom v Nitre. Ocenenia získali štyria žijúci príslušníci PTP, šiestim bola medaila udelená in memoriam. Zdroj: TASR

Udelili Cenu mesta a Ceny primátora. Na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva, ktoré sa konalo 26. 9. 2024 v Obradnej sieni mesta Nitry, ocenili päť nitrianskych osobností. Cenu mesta si prevzal hokejista **Branislav Mezei**, ktorý začínal hokejovú kariéru v nitrianskom klube a v NHL odohral viac ako 200 zápasov. Výrazne sa

podieľal na zisku dvoch titulov majstra Slovenska pre HK Nitra. Cenu primátora Nitry získal fotograf **Milan Hlôška**, ktorý fotografuje od roku 1960. Jeho fotky slovenského folklóru a krojov boli vydané v niekoľkých publikáciách, ktoré získali významné ocenenia a prispeli k uchovaniu slovenských zvykov. Cenu primátora Nitry získali aj traja muži, ktorí po vypuknutí vojny na Ukrajine pomohli Nitre zvládnuť utečenecku krízu. Podnikateľ **Peter Ivančík** sa zapojil ako dobrovoľník do práce pri zvládaní náporu vojnových odídencov a bez nároku na odmenu poskytoval aj priestory na potravinovú pomoc utečencom. Cenou primátora bol ocenený tiež **Kristián Gaža**, pracujúci študent psychológie, ktorý sa bez nároku na mzdu venoval aktivitám pre deti a mládež a iniciatívam dôležitým pre kariéru mladých ľudí začínajúcich nový život v cudzej krajine. Cenu primátora Nitry získal aj prezident Slovenskej humanitnej rady **Peter Devínsky,** ktorý začal spolupracovať s mestom Nitra po vypuknutí vojny, riešil krízovú intervenciu pre odídencov v kontaktnom mieste pre cudzincov Comin. Pripravil dva projekty, vďaka ktorým sa Comin zaradil do medzinárodnej siete Blue Dot – bezpečné miesto pre utečencov. Zdroj: nitra.sk

Cena primátora pre Františka Guldana za celoživotný prínos umeniu a spoločnosti. Výtvarník, sochár a občiansky aktivista Fero Guldan získal ocenenie primátora Nitry za celoživotný prínos umeniu a spoločnosti. Ocenenie prevzala v stredu 18. 12. 2024 v nitrianskej Synagóge jeho dcéra Irena pri príležitosti uvedenia a prezentácie knihy Fero Guldan – Som to, čo robím. Knihu napísal publicista Karol Sudor. Guldan svojím dielom a občianskym postojom významne prispel k rozvoju kultúry a umenia v Nitre i na Slovensku. Bol nositeľom myšlienky záchrany trafostanice na Ulici Janka Kráľa v Nitre, ktorá sa neskôr stala legendárnym priestorom kultúrneho centra. František (Fero) Guldan (1953), rodák z Nitry, patrí k výrazným osobnostiam slovenského výtvarného umenia a kultúry. Zdroj: nitra.sk

1.3 Významné životné jubileá občanov Nitry

Valéria Kochová oslávila 100 rokov. K významnému životnému jubileu jubilantke zablahoželal primátor Nitry Marek Hattas. Narodila sa 18. 6. 1924. Počas svojho profesionálneho života sa venovala projektovaniu elektrických vedení, podieľala sa aj na

elektrifikácii kláštora na Zobore. Medzi jej záľuby patril šport, aktívne hrávala volejbal, stolný tenis, lyžovala a pretekársky plávala, dokonca sa mala zúčastniť na olympijských

hrách, no jej účasť prekazila Druhá svetová vojna. Jeseň svojho života prežívala v zariadení pre seniorov na Kalvárii. Zdroj: Facebook primátora mesta

Juliana Jarošová bola najstaršou obyvateľkou Nitry. Juliana Jarošová bola zároveň najstaršou Slovenkou – narodila sa v roku 1918 a svoje jubileum oslávila 26. 6. 2024. V rámci Mesiaca úcty k starším jej zablahoželal poslanec mestského zastupiteľstva za mestskú časť Krškany Miroslav Gut, pretože jubilantka prežíva jeseň svojho života práve v tomto kúte Nitry u svojej dcéry Anny a svojho zaťa Júliusa. Manžel jej zomrel pred takmer 40 rokmi. Mali spolu šesť dcér, z ktorých štyri sa dožili dospelosti. Bývali v českých horách, kde mali menší statok, no pracovali aj v lesoch či stavali cesty. Na Slovensko prišli v roku 1959. Zdroj: nitra.sk

Spisovateľ a amatérsky historik Štefan Košovan oslávil 90. narodeniny. Dňa 24. 8. 2024 sa dožil významného životného jubilea Ing. Štefan Košovan. Pri tejto príležitosti jubilantovi zablahoželali primátor Nitry Marek Hattas, biskup Viliam Judák a ďalší gratulanti. Štefan Košovan je autorom kníh Nitra, druhé Coventry, v ktorej priblížil bombardovanie Nitry pred koncom Druhej svetovej vojny, a Nitra – Moje rodné mesto

alebo 80 rokov pod Zoborom, v ktorej vyjadril svoju hlbokú lásku k rodnému mestu Nitre. Zdroj: nitra.sk

1.4 Úmrtia významných občanov Nitry

Zomrel Štefan Klačko, dlhoročný poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre. V utorok 23. 1. 2024 zomrel vo veku 70 rokov bývalý poslanec Mestského zastupiteľstva v Nitre Jozef Klačko. Poslancom MZ a predsedom výboru mestskej časti za mestskú časť Diely, Kynek, Mlynárce a Párovské Háje bol tri volebné obdobia – teda celkom 12 rokov až do roku 2018, vo volebných obdobiach 2006 – 2010, 2011 – 2014, 2015 – 2018. Občania si ho veľmi vážili. Zaslúžil sa o mnoho investičných akcií a rozvoj kultúry v týchto mestských častiach. Zdroj: parte

Zomrel legendárny hudobník Peter Saniga. V nedeľu 4. 2. 2024 sa hudobný svet a fanúšikovia rockovej hudby dozvedeli nečakanú smutnú správu. Tento svet opustil legendárny hudobník Peter Sanchez Saniga, známy ako talentovaný gitarista, producent a člen nitrianskej kapely BijouTerrier. Jeho prínos k hudbe a výnimočná osobnosť ho urobili nielen skvelým hudobníkom, ale pre mnohých aj cenným priateľom. Kapela Palec, s ktorou spolupracoval, vyjadrila hlbokú stratu a spomínala na spoločné tvorenie. Saniga spolupracoval s viacerými hudobnými formáciami vrátane Desmodu, Horkýže Slíže, Borra, Iné Kafe a Gladiator. Jeho hudobné dielo bolo široko uznávané a ovplyvnilo generácie fanúšikov. Zdroj: nitraden.sk

Zomrel Ivan Janko, vysokoškolský učiteľ a vrcholový plavec. V piatok 19. 4. 2024 naposledy vydýchol PhDr. Ivan Janko, PhD., športový nadšenec, pedagóg a tréner. Mal 75 rokov. Ivan Janko sa narodil 24. 12. 1948 v Bušinciach. Najskôr vyštudoval Pedagogickú fakultu v Nitre (dnešná UKF) a následne aj FTVŠ UK v Bratislave (1980). Takmer štyri desaťročia pôsobil ako pedagóg na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre (dnes SPU). Z toho viac ako dve desaťročia bol vedúcim katedry telesnej výchovy a športu a predsedom športového klubu Slávia SPU Nitra. Zároveň pôsobil ako plavecký tréner. Venoval sa nielen vrcholovým plavcom a reprezentantom, ale viedol aj základné plavecké kurzy. Plávať naučil viac ako 10-tisíc detí z Nitry a širokého okolia. Vychoval viacero majstrov Slovenska a Československa. Okrem toho bol členom vysokoškolského športového hnutia SAUŠ (Slovenská asociácia univerzitného športu) a ako funkcionár

SAUŠ bol na dvoch Svetových univerziádach (Deagu, Kórea a Peking, Čína). Športu sa venoval aj vo voľnom čase. Bol účastníkom veteránskych MS v plávaní (Göteborg). V zime rád lyžoval prakticky po celý svoj život. Zdroj: mynitra.sme.sk

Zomrel sudca a bývalý predseda Krajského súdu v Nitre JUDr. Ján Vanko. Vo veku 72 rokov zomrel sudca Ján Vanko, ktorý bol opakovane predsedom Krajského súdu v Nitre. Tragická smrť ho zastihla 11. 5. 2024 na rekreácii v Tatrách. Na nitrianskom súde vyvesili čiernu zástavu na znak smútku. Ján Vanko od roku 1991 vykonával funkciu predsedu senátu Krajského súdu v Bratislave a v rokoch 1997 až 2007 bol predsedom Krajského súdu v Nitre. V roku 2014 sa do tejto funkcie vrátil. Roky bol aj členom Súdnej rady SR. Vankovi sa napríklad podarilo ukončiť dlhé roky sa vlečúcu kauzu najväčšej bankovej krádeže vo VÚB v Nitre. Narodil sa v Komjaticiach v okrese Nové Zámky, dlhé roky žil v Nitre. Zdroj: TV JOJ, mynitra.sme.sk

Zomrel profesor Ivan Hričovský. Významný slovenský pomológ, profesor v odbore špeciálna rastlinná výroba na SPU v Nitre a odborník v odbore ovocinárstvo a záhradníctvo zomrel v utorok 2. 7. 2024 vo veku 92 rokov. Narodil sa 23. 1. 1932 v Hornom Hričove. Po skončení štúdia v roku 1955 na Vysokej škole záhradníckej v Lednici na Morave pôsobil v ovocinárskom výskume. Pracoval v ovocinárskom výskume na Šľachtiteľskej stanici v Rajeckých Tepliciach, Zarieč-Keblove, plantáži drobného ovocia v Okoličnom, Výskumnom ústave rastlinnej výživy v Piešťanoch a Výskumnom ústave ovocných a okrasných drevín v Bojniciach. Od roku 1989 pôsobil na SPU v Nitre a bol spoluzakladateľom Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre. Dvadsať rokov pôsobil ako riaditeľ Slovenského zväzu záhradkárov. Podarilo sa mu vyšľachtiť dve odrody čiernych ríbezlí – jedna z nich je samoopelivá, jediná svojho druhu na Slovensku aj v Česku. Za jeho obrovský prínos pre rozvoj ovocinárstva a záhradníctva a za mimoriadne zásluhy v oblasti ovocinárstva mu bolo v roku 2010 udelené štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra druhej triedy. Zdroj: laudácio na ocenenie I. H.

Zomrel bývalý reprezentant a hráč Plastiky Nitra Stanislav Dominka. Dňa 23. 6. 2024 zomrel vo veku 72 rokov bývalý futbalový reprezentant a hráč TJ Plastika Stanislav Dominka. Bol rodák z Lužianok. V roku 1971 pomohol vybojovať pre Nitru postup do federálnej ligy. V drese Plastiky odohral medzi elitou 116 zápasov, v dvoch obdobiach

(1971 – 1975 a 1979 – 1981) na poste krajného obrancu. Neskôr pôsobil ako tréner, 19 rokov pri mládeži FC Nitra. S mladším dorastom získal raz titul majstra Slovenska (1993). Zdroj: Rastislav Ölvecký

Zomrel básnik Milan Vinco Části. Vo veku 72 rokov zomrel 16. 10. 2024 významný slovenský básnik Milan Vinco Části. Vďaka svojim dielam zanechal na slovenskej literárnej scéne nezmazateľnú stopu. Založil neziskovú organizáciu a vydavateľstvo Čakanka. Patril medzi zakladateľov Zoborského silvestrovského behu (mal už 35 ročníkov) a Diskokilometra. Bol členom Slovenského spolku spisovateľov. Narodil sa 20. júla 1952 v Nitre. Po vyštudovaní Gymnázia Eugena Gudernu v Nitre pokračoval v štúdiu na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre, odkiaľ bol však v roku 1972 vylúčený, pretože vystúpil zo Socialistického zväzu mládeže (SZM). Jeho život nebol jednoduchý. Po výmene rôznych zamestnaní, od revízora v podniku Optima Nitra až po baníka v uránových baniach v českom meste Příbram, sa stal poštovým doručovateľom, ktorým zostal takmer do pádu režimu. V roku 1989 bol zbavený občianstva a vyhostený z republiky, pričom svoj azyl našiel v Rakúsku. Na Slovensko sa vrátil až po Nežnej revolúcii. Svoju prvú báseň Nevernica napísal ako 15-ročný, avšak svojej tvorbe sa začal naplno venovať až od druhej polovice 60. rokov. Poézia Milana Části bola úzko spätá najmä s témou lásky. Jeho prvé básnické zbierky Hra Lásky, Plachá Láska či Láska na perách usína, ktoré napísal medzi rokmi 1968 a 1985, vyšli v samizdate. Zahraničie mu poskytlo priestor na slobodnejšiu tvorbu a vydávanie kníh, a tak počas jeho exilu vyšli zbierky Z hlbín lásky a V hlbinách tieňa. Ako atletický tréner dostal prezývku Vinco, pričom neúnavne podporoval mladých športovcov a snažil sa o propagáciu bežeckého športu v Nitre. Zdroj: čakanka.sk

2. SAMOSPRÁVA MESTA NITRY

2. 1 Rozpočet mesta Nitry na rok 2024

V súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet mesta Nitry na rok 2024 zostavený v členení na:

1. Bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky)

2. Kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky)

3. Finančné operácie

1. Bežný rozpočet – plnenie (v €): skutočnosť	**mesto**	**rozpočtové organizácie**	**spolu**
bežné príjmy	93 205 042	1 750 850	94 955 892
bežné výdavky	65 163 253	24 833 085	89 996 338
saldo bežného rozpočtu	**28 041 789**	**- 23 082 235**	**4 925 554**

2. Kapitálový rozpočet – plnenie (v €):	**mesto**	**rozpočtové organizácie**	**spolu**
kapitálové príjmy	11 363 951,89	0	11 363 951.89
kapitálové výdavky	745 944,00	0	1 818 810,00
saldo kapitálového rozpočtu	10 618 007,89	0	10 618 007,89

3. Finančné operácie - plnenie (v €):	**mesto**	**rozpočtové organizácie**	**spolu**
Príjmové finančné operácie	0,00	0	0,00
Výdavkové finančné operácie	15 577 561,89	0	15 577 561,89
prebytok finančných operácií	**-**15 577 561,89	0	**-**15 577 561,89

	mesto	**rozpočtové organizácie**	**spolu**
Celkové príjmy spolu	104 568 993,89	1 750 850,00	106 319 843,89
Celkové výdavky spolu	81 486 758,89	24 833 685,00	106 319 843,89

	mesto	**rozpočtové organizácie**	**spolu**
Účtovný prebytok/schodok	23 082 235	- 23 082 235	0
Prebytok/schodok po vylúčení FO	38 659 796,89	- 23 082 235	15 577 561,89

Zdroj: Rozpočet mesta Nitry na rok 2024, zverejnený na nitra.sk

Mesto Nitra hospodárilo v roku 2024 s rozpočtom 141 542 739,58 eura. V bežnom rozpočte dosiahlo prebytok vo výške 6 988 893,65 eura, v kapitálovom rozpočte dosiahlo prebytok 9 487 292,40 eura. Strata z finančných operácií predstavovala 7 422 583,14 eura. Vyrovnaná bola z prebytku bežného a kapitálového rozpočtu. Celkový výsledok rozpočtového hospodárenia mesta za rok 2024, po zohľadnení finančných operácií, predstavoval 9 053 602,91 eura.

Rozpočet mesta Nitra na rok 2024 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako schodkový a kapitálový ako prebytkový. Mestské zastupiteľstvo ho schválilo 14. 12. 2023, v roku 2024 bol pozmenený 599 úpravami.

Celkové príjmy mesta vrátane príjmov rozpočtových organizácií dosiahli v roku 2024 138 682 816,99 eura, celkové výdavky dosiahli 129 629 214,08 eura. Rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu bol prebytok 16 476 186,05 eura. Nevyčerpané účelové finančné prostriedky v rozpočtovom roku 2024 dosiahli 2 998 673,12 eura. Prebytok rozpočtu mesta v sume 16 476 186,05 eura sa upravuje o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a z rozpočtu Európskej únie.

Prebytok vo výške 13 477 512,93 eura navrhlo mesto použiť na vyrovnanie zostatku finančných operácií v sume 7 422 583,14 eura a na tvorbu peňažných fondov v objeme 6 054 929,79 eura. Do rezervného fondu smerovalo 5 492 861,21 eura a do fondu mobility 562 068,58 eura. Zdroj: záverečný účet mesta Nitry za rok 2024

2.2 Z činnosti samosprávy mesta Nitry

Nitra získala z UNICEF dotáciu na aktivity pre utečencov z Ukrajiny. V utorok 16. 1. 2024 daroval Detský fond OSN UNICEF Slovensko mestu Nitra 655-tisíc eur. Peniaze boli na základe spoločného memoranda určené na riešenie krízových situácií utečencov. Vďaka tejto dotácii mohlo mesto Nitra pokračovať v aktivitách zameraných na integráciu utečencov a vzájomnú spoluprácu. Dotácia pomohla pri rekonštrukcii bývalej budovy MŠ na Párovskej ulici, kde zriadili novú triedu. Mesto z týchto zdrojov financovalo adaptáciu objektu v areáli ZŠ na Krčméryho ulici na komunitné centrum pre mladých ľudí a obyvateľov z blízkeho okolia. Samospráva mesta Nitry pokračovala aj v grantovej podpore projektov so zámerom posilnenia integrácie, vo financovaní personálu

podporných tímov na ZŠ s viac ako 20 deťmi z Ukrajiny i v účasti vybraných MŠ a ZŠ na inkluzívnom vzdelávaní v Škole inkluzionistov. UNICEF už v roku 2023 ocenil výsledky, ktoré Nitra dosiahla pri integrovaní utečencov a cudzincov do spoločnosti a mestu v roku 2023 na tieto aktivity poskytol 644-tisíc eur. Nitra slúžila pre ostatné samosprávy ako inšpirácia. Michaela Bauer z UNICEF ocenila líderstvo mesta Nitra, ktoré preukázalo, že z úsilia o sociálnu inklúziu ukrajinských detí a ich rodín môže mať prospech celá komunita. Zdroj: tasr.sk

Poďakovanie organizáciám za pomoc pri integrácii cudzincov. V stredu 6. 3. 2024 sa pri príležitosti 2. výročia začiatku vojny na Ukrajine uskutočnilo stretnutie primátora Nitry Mareka Hattasa so zástupcami organizácií, ktoré v období rokov 2022 a 2023 zohrali nezastupiteľnú rolu pri integrácii cudzincov v Nitre. Počas spoločného obeda sa im primátor poďakoval za prácu a odhodlanie, vďaka čomu sa v Nitre podarilo vytvoriť

pre cudzincov prostredie plné pochopenia a prijatia. Medzi organizácie, ktoré počas dvoch rokov aktívne spolupracovali s mestom Nitra a centrom COMIN na integrácii cudzincov patrili títo partneri: ASSR, Diecézna charita Nitra, EFFETA – Stredisko sv. Františka Saleského, Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku, IOM, Káčko (IPčko), Liga za duševné zdravie SR, Mareena, Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Krajské pracovisko

Nitra/NIVAM-UNICEF, Nitrianska komunitná nadácia, Nitrianske centrum dobrovoľníctva, OZ Centrum pre rodinu Nitra, Podaj mi ruku Nitra, Pokoj a dobro - pomoc núdznym - Peace and Good, Centrum Slniečko, n. o., Slovenská humanitná rada / Slovak Humanitarian Council**,** Slovenský Červený kríž, územný spolok Nitra a TENENET. Primátor Marek Hattas povedal, že poďakovanie patrí aj ďalším organizáciám, ľuďom a dobrovoľníkom, ktorí svojou prácou dokázali, že empatia a solidarita sú v dnešnej dobe kľúčové pre vybudovanie silnej a udržateľnej komunity, dobrých vzťahov a spoločného mierového života. Zdroj: Facebook mesta Nitry

Akčný plán pre mládež. Dokument Akčný plán pre mládež začal vznikať 8. 4. 2024. Ponúkol prehľad opatrení a aktivít pre mladých ľudí v meste Nitra do júna 2025. Vznikol s finančnou podporou UNICEF Slovensko a ponúkol prevenciu závislostí prostredníctvom vytvárania zdravého prostredia. Dokument bol výsledkom ročnej práce mestského akčného tímu (MAT), ktorý tvorilo viac ak 40 inšpiratívnych ľudí z rôznych oblastí. Členmi tohto tímu boli riaditelia škôl, koordinátori prevencie, školskí psychológovia, špeciálni pedagógovia, učitelia, pracovníci s ohrozeným skupinami, zamestnanci mestského úradu zo sociálneho odboru a odboru školstva, pracovníci občianskych združení STORM, IPčko, Alej na Prameni, Rytiersky rád sv. Gorazda, NIVAM, Slovenský Červený kríž, ale aj rodičia, poslanci mesta a členovia Nitrianskeho mládežníckeho parlamentu. Nové opatrenia sa týkali školského prostredia, rodiny, komunít, voľného času a duševného zdravia. Kľúčovú rolu v tomto procese zohráva islandský model primárnej prevencie Planet Youth. Vďaka nemu sa Nitra stala prvým mestom na Slovensku, ktoré disponovalo lokálnymi a pomerne presnými údajmi o situácii ohľadom návykových látok a iného rizikového správania mladých. Ďalším krokom bola verejná konzultácia navrhovaného akčného plánu pre mládež, ktorá sa uskutočnila 10. 4. 2024 v CVČ Domino v Nitre. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Skončila sa licencia posledného kasína. Vo štvrtok 30. 5. 2024 sa skončila licencia poslednému kasínu, ktoré sídlilo v jednom z obchodných centier na sídlisku Chrenová. Mesto Nitra sa týmto stalo mestom bez herní a hazardu. Celkovo v Nitre v priebehu posledných rokov po ukončení licencií zatvorilo svoje prevádzky 44 herní a dve kasína. Poslanci mestského zastupiteľstva pred piatimi rokmi prijali v mestskom zastupiteľstve VZN, ktorým zakázali hazard na území mesta Nitry. Licencie dobiehali

niekoľko rokov a práve 30. 5. 2024 sa skončila platnosť poslednej licencie. Prijatiu VZN predchádzalo množstvo práce, bolo vypočutých viac ako 20-tisíc obyvateľov, ktorí sa podpísali pod petíciu Zastavme hazard. Nitra sa týmto stala prvým krajským mestom, v ktorom nie sú žiadne kasína a herne s automatmi. Zákaz hazardu žiadali Nitrania až v dvoch petíciách. Prvá vznikla ešte v roku 2016. Vtedy sa zmenila legislatíva, preto vznikla v roku 2019 ďalšia petícia. Až napokon MZ odhlasovalo VZN a rozhodnutie, že sa v Nitre herniam a kasínam už nebudú vydávať nové licencie. Potom rozhodnutie MZ napadla okresná prokuratúra, takže muselo dôjsť k opätovnému prepočítaniu hlasov, ktoré potvrdilo, že petícia bola platná. Následne bolo nutné znovu prijať VZN, ktoré potvrdilo skutočnosť, že sa nové licencie nebudú vydávať. V Nitre bolo 44 herní, po zákaze vznikli za mestom štyri. Fungovanie mesta nijako neohrozil ani výpadok príjmov, ktoré z hazardu inkasovalo. Zdroj: nitra.sk, Televízne noviny RTVS, Televízne noviny Markízy

Pri tvorbe nového územného plánu využili projekt Plus Change Nitra. Mesto Nitra pripravovalo v roku 2024 nový územný plán mesta. Pri jeho tvorbe využilo aj výstupy projektu Plus Change, na ktorom spolupracovalo s UKF v Nitre. Cieľom projektu bolo moderné a udržateľné mesto. Počas posledného pracovného mítingu, ktorý sa konal 1. 7. 2024, sa riešitelia projektu venovali hlavným územným zmenám v Nitre po roku 1950. Mesto Nitra sa za toto obdobie postupne rozrástlo a zmenila sa aj jeho vnútorná štruktúra. Ubudla takmer tretina poľnohospodárskej pôdy a výrazne sa zmenil aj charakter priľahlého územia Zobora. To všetko malo za následok zvýšenú zraniteľnosť územia na zmenu klímy, ohrozenie biodiverzity aj rozdielnu kvalitu života v jednotlivých mestských častiach. Súčasťou projektu bolo 12 prípadových štúdií v 11 krajinách Európy. V Nitre boli za modelové územie vybrané Párovské Lúky vrátane zón Mlynárce I., Šindolka a nadväzujúcich častí priemyselného parku. Práve na tomto mieste by mala vzniknúť nová moderná a udržateľná mestská štvrť pre 20-tisíc až 30-tisíc obyvateľov. Na mítingu boli preto načrtnuté tri možné vízie budúcnosti pre toto územie. Posledný územný plán mesta Nitra pochádzal z roku 2003, naposledy sa aktualizoval 6 rokmi. Zdroj: nitra.sk

Cena za kvalitu a spoločenskú zodpovednosť v kategórii kvalita. Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo (ÚNMS) SR ocenil dňa 14. 11. 2024 celkom 17 firiem a jednotlivcov za prínos v oblasti kvality a spoločenskej zodpovednosti. Toto prestížne ocenenie bolo výsledkom neúnavnej práce, odhodlania a profesionálneho

prístupu tímu mesta Nitra. V kategórii kvality sa stali víťazmi mesto Nitra, organizácia Magna PT a VÚRUP. Každoročné vyhlasovanie tejto ceny nadväzoval na európsky trend uznávania a oceňovania najúspešnejších organizácií, ktoré dlhodobo dosahujú a udržujú výnimočné výsledky vo všetkých oblastiach svojej činnosti. Zdroj: teraz.sk

Otvorili Kreatívne centrum Nitra. Mesto Nitra v piatok 6. 12. 2024 oficiálne otvorilo Kreatívne centrum Nitra (KCN), ktoré sídli v štyroch budovách v bývalých kasárňach pod Zoborom a v budove bývalého kina Palace v centre mesta. Na realizácii

KCN pracovalo mesto Nitra desať rokov. Za posledné dekády to bola najvyššia investícia do kultúry a kreatívneho priemyslu v Nitre. Celkovo tento projekt vyšiel na 13 miliónov eur, z toho 12,4 milióna eur získala samospráva z Európskej únie. KCN ponúka priestory aj na rozvoj kreatívneho priemyslu. Využívať ich môžu remeselníci a podnikatelia, ktorí tu majú k dispozícii stroje, techniku a prístrojové vybavenie. V centre sa nachádzajú obuvnícke, textilné, šperkárske i drevárske dielne. Je tu aj miesto pre mládežníkov a skúšobne pre hudobné kapely. V centre je miesto pre coworking, výstavy i koncerty. Mesto v piatok 6. 12. 2024 sprístupnilo verejnosti aj budovu bývalého kina Palace. Takmer storočná budova začala opäť slúžiť scénickému umeniu a koncertnej činnosti. Podľa

podmienok dotácie z Európskej únie musí KCN fungovať minimálne päť rokov. Zdroj: teraz.sk

Pamätný list za podporu odkazu SNP. Oblastný výbor Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB) v Nitre udelil 13. 12. 2024 mestu Nitra a primátorovi Marekovi Hattasovi Pamätný list pri príležitosti 80. výročia Slovenského národného povstania. Toto ocenenie bolo výrazom vďaky za podporu základným organizáciám a Oblastnej organizácii SZPB pri presadzovaní a upevňovaní odkazu bojovníkov proti fašizmu a nacizmu. Zdroj: Facebook primátora mesta Nitry

2.3 Zasadnutia mestského zastupiteľstva

17. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Na štvrtok 25. 1. 2024 zvolal primátor mesta Marek Hattas 18. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre, ktoré sa uskutočnilo vo veľkej zasadacej sále Mestského úradu v Nitre. Poslanci si vypočuli správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra mesta Nitra za rok 2023. V rámci rozpočtových opatrení schválilo zastupiteľstvo finančné prostriedky vo výške 47-tisíc eur na zariadenie Centra zdravia v mestskej časti Párovské Háje.

MZ žiadalo predložiť návrh na rozpočtové krytie členského príspevku pre NOCR a dotácií v rozpočte mesta na rok 2024 na všetky cieľové skupiny na najbližšie zasadnutie MZ na úrovni 850-tisíc eur. Poslanci schválili poskytnutie účelového transferu vo výške 23-tisíc eur pre Nitriansku investičnú, s. r. o., na prenájom kontajnerov/šatní v areáli štadióna na Jesenského ul. 4 v Nitre. MZ schválilo návrh na predloženie žiadosti o dotáciu z Fondu na podporu športu za účelom realizácie projektu Oprava objektu novej haly v tenisovom areáli Nitra-Chrenová, a to na strešný a obvodový plášť kolkárne a obvodový plášť tenisovej haly v súlade s podmienkami vyhlásenej výzvy, výšku maximálnej podpory celkových oprávnených výdavkov 442 792,50 eur vrátane DPH. Spolufinancovanie projektu bolo v zmysle podmienok výzvy minimálne vo výške 30 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt, t. j. v maximálnej výške 132 837,75 eur vrátane DPH.

MZ prerokovalo návrh na predloženie žiadosti o NFP z PSK na podporu energetickej efektívnosti a využívania OZE vo verejných budovách za účelom realizácie

projektu MŠ T. Vansovej v Nitre, a to na opravu a zateplenie opláštenia a zabezpečenie realizácie projektu MŠ T. Vansovej v Nitre s maximálnou výškou 696 191,57 eur vrátane DPH za realizáciu a 5 520 eur vrátane DPH za projektovú dokumentáciu.

MZ odporučilo primátorovi mesta, aby odbor ekonomiky a rozpočtu predložil návrh rozpočtového opatrenia na finančné krytie na projekt Rekonštrukcia jedálne ZŠ Topoľová do výšky predpokladaného rozpočtu PD vo výške 408-tisíc eur.

MZ schválilo návrh na delegovanie zástupcov mesta do orgánu školskej samosprávy pri Centre voľného času, Štefánikova 63, Nitra a schválilo delegovaných zástupcov mesta: poslancov a poslankyne Jarmilu Královú, Pavla Obertáša, Jána Grešša a Martu Rácovú.

MZ prerokovalo informatívnu správu projektu UNICEF (poskytnutie podpory v súvislosti s núdzovou reakciou na utečencov v SR na roky 2024) a prerozdelenie finančných prostriedkov poskytnutých z organizácie UNICEF na podporu vybraných aktivít v súlade s Memorandom o spolupráci medzi detským fondom OSN a mestom Nitra a Výmenným listom (zmluvou) na poskytnutie podpory v súvislosti s núdzovou reakciou na utečencov v SR. MZ schválilo finančné podieľanie sa mesta Nitry na vybraných aktivitách projektu UNICEF vo výške 328 349 eur.

MZ vzalo na vedomie informatívnu správu o možnosti podania žiadosti na Fond na podporu športu za Nitriansku investičnú, s. r. o., a súhlasilo s vypracovaním tejto žiadosti na projekt Revitalizácia futbalového ihriska ČFK Nitra.

MZ prerokovalo Návrh Všeobecne záväzného nariadenia mesta Nitra č. 2/2024 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia emisiami z malého zdroja a uznieslo sa na vydaní VZN č. 2/2024 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia emisiami z malého zdroja.

MZ odporučilo primátorovi mesta Marekovi Hattasovi v súvislosti s pripravovanou preferenciou verejnej autobusovej dopravy zabezpečiť spracovanie informatívnej správy o možnosti zriadenia druhého jazdného pruhu pre ľavé odbočenie na križovatke cesty I/64 a miestnych ciest Štúrova ulica a Štefánikova trieda v smere od Univerzitného mosta na Nové Zámky. V predloženej informatívnej správe žiadalo posúdiť možnosť vyhradenia tohto pruhu pre vozidlá verejnej dopravy, vyhodnotiť aktuálne intenzity cestnej

premávky získané z riadiacej centrály cestnej svetelnej signalizácie na križovatke cesty I/64 a MC Štúrova ulica a Štefánikova trieda, na základe údajov dopravcu vyhodnotiť meškanie autobusov verejnej dopravy v úseku od križovatky Štúrova – Hollého po Štúrova – Wilsonovo nábrežie, posúdiť vplyv a vyhradenie jazdného pruhu pre autobusy v súlade s plánom udržateľnej mobility, zapracovať stanovisko odboru územného plánovania a architektúry k zriadeniu druhého jazdného pruhu pre ľavé odbočenie vyhradeného pre vozidlá verejnej dopravy.

MZ odporučilo primátorovi Marekovi Hattasovi zabezpečiť spracovanie harmonogramu zavádzania rezidentského parkovania v Nitre, v ktorom budú uvedené plánované termíny, spracovania návrhov dopravného značenia parkovacích zón, vyznačenia regulovaného parkovania v jednotlivých mestských častiach, resp. parkovacích zónach, obstarania a uvedenia do prevádzky nových parkovacích automatov, obstarania a uvedenia do prevádzky systému na kontrolu regulovaného parkovania a tiež zavedenia systému na evidenciu priestupkov. Primátor Marek Hattas výkon tohto uznesenia pozastavil. Zdroj: nitra.sk/uznesenie MZ zo zasadnutia

18. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Vo štvrtok 29. 2. 2024 sa uskutočnilo v poradí 18. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva. MZ prerokovalo návrh na partnerstvo a spolufinancovanie s Futbalovým klubom Nitra pri predkladaní žiadosti v rámci výzvy Fondu na podporu športu a schválilo tento návrh na partnerstvo a poskytnutie príspevku v rámci programu Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry z Fondu na podporu športu na projekt Výstavba športovej infraštruktúry – umelá tráva na Golianovej ulici v Nitre. Schválilo spolufinancovanie vo forme poskytnutia dotácie z prostriedkov mesta Nitry poberateľovi FK Nitra vo výške 30 % (295 433,95 eur) z celkových oprávnených výdavkov 984 779,83 eur na projekt Výstavba športovej infraštruktúry – umelá tráva na Golianovej ulici v Nitre po schválení Fondom na podporu športu v rámci výzvy. Mesto Nitra ako partner bude súčasťou prípravy žiadosti o dotáciu. Spolufinancovanie zo strany mesta bude poskytnuté FK Nitra iba v prípade, že FK Nitra bude povinne spolupracovať s mestom Nitra a Nitrianskou investičnou, s. r. o., ako vlastníkom nehnuteľnosti pri príprave podkladov pre verejné obstarávanie, pri realizácii verejného obstarávania rekonštrukcie a implementácie projektu.

MZ prerokovalo a vzalo na vedomie správy o požiarovosti na území Nitry za rok 2023, správu o bezpečnostnej situácii v Nitre za rok 2023 a správu o činnosti Mestskej polície v Nitre za rok 2023.

MZ prerokovalo návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy medzi FC Nitra, a. s., a Nitrianskou investičnou (NI), s. r. o., pre potreby licenčného konania v Slovenskom futbalovom zväze a odporučilo konateľovi NI, s. r. o., spolu s DR uzatvoriť nájomnú zmluvu s FC Nitra podľa návrhu s úpravami v zmysle diskusie MZ (sporný nárok k osvetleniu, povinnosť strpieť konanie majstrovských zápasov UFA a SFZ v roku 2025, užívanie priestorov VIP).

MZ prerokovalo a vzalo na vedomie Správu o výsledku kontroly opodstatnenosti nezaradenia investičnej akcie „Kanalizácia na časti Šúdolská ul. a Ulica A. Točíka“ z účtu 042 do majetku. MZ prerokovalo Návrh na zmenu Štatútu mesta Nitry a vrátilo materiál na dopracovanie. MZ v Nitre prerokovalo Návrh Dodatku č. 5 k Rokovaciemu poriadku MZ v Nitre a vrátilo materiál na dopracovanie. MZ prerokovalo Návrh Dodatku č. 10 k Rokovaciemu poriadku Mestskej rady v Nitre a vrátilo materiál na dopracovanie. MZ prerokovalo Návrh Dodatku č. 6 k Rokovaciemu poriadku komisií Mestského zastupiteľstva v Nitre a vrátilo materiál na dopracovanie.

MZ prerokovalo Návrh na schválenie zástupcov mesta do štatutárneho a kontrolného orgánu oblastnej organizácie cestovného ruchu Nitrianska organizácia cestovného ruchu (NOCR) a schválilo zástupcov mesta Nitra do tohto štatutárneho a kontrolného orgánu a do predstavenstva poslanca Pavla Obertáša, do dozornej rady poslancov Miroslava Guta, Jána Grešša, a to s účinnosťou od 7. 3. 2024.

MZ prerokovalo Návrh na schválenie grantového programu „EKO ďalej 2024“ a schválilo grantový program „EKO ďalej 2024“, ako aj zloženie výberovej komisie v zložení Jarmila Králová, Ján Greššo, Edita Vnučková, Ivana Boboňová, Martina Dubaiová, Imrich Jakab, Štefan Lančarič a Pavol Obertáš s účinnosťou od 29. 2. 2024.

MZ prerokovalo a vzalo na vedomie Správu z vykonaných kontrol kvality podávaných jedál v školských jedálňach za rok 2023. MZ prerokovalo a schválilo Návrh na predloženie žiadosti o NFP v zmysle výzvy na podporu energetickej efektívnosti a využívania OZE vo verejných budovách za účelom realizácie projektu „Zníženie

energetickej náročnosti budovy SZSS – Baničova 522/12, Nitra“ v súlade s podmienkami vyhlásenej výzvy, výšku maximálnej podpory oprávnených výdavkov na projekt vo výške 1 576 975,43 eur vrátane DPH za realizáciu a 11 952 eur vrátane DPH za projektovú dokumentáciu v zmysle výzvy. Spolufinancovanie projektu je v zmysle podmienok výzvy v rozpätí 0 % - 15 % v zmysle výšky plánovanej úspory primárnej energie pri realizácii z celkových oprávnených výdavkov na projekt, t. j. v maximálnej výške 238 339,11 eur vrátane DPH, zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu mesta.

MZ prerokovalo Návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2024 pre cieľové oblasti Podpora strategických športových klubov a Podpora ostatných športových klubov a podujatí a schválilo pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2024 pre túto cieľovú oblasť v zmysle pozmeňujúceho návrhu poslanca Jána Grešša. MZ prerokovalo Návrh Dodatku č. 13 k Cenníku mesta Nitra a schválilo tento dodatok podľa návrhu vrátane zmien.

MZ prerokovalo Návrh na odovzdanie technického zhodnotenia nehnuteľného majetku vo vlastníctve mesta Nitra na výkon správy spoločnosti Službyt Nitra, s. r. o., (k. ú. Nitra – Kreatívne centrum Nitra, kino Palace) a schválilo odovzdanie technického zhodnotenia nehnuteľného majetku v celkovej výške 3 325 232,13 eur KCN, kino Palace, na výkon správy spoločnosti Službyt Nitra, s. r. o.

MZ prerokovalo a vzalo na vedomie Informatívnu správu k Schéme minimálnej pomoci mesta Nitry na podporu kultúrneho a kreatívneho priemyslu. MZ prerokovalo Návrh dodatku č. 8 k Všeobecne záväznému nariadeniu (VZN) mesta Nitry č. 15/2002 o určení školských obvodov ZŠ v Nitre uznieslo sa na vydaní Dodatku č. 8 k VZN mesta Nitry č. 15/2002 o určení školských obvodov ZŠ v Nitre.

MZ prerokovalo Návrh dodatku č. 1 k VZN mesta Nitry č. 7/2021, ktorým sa určilo územie pre spádové MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry a uznieslo sa na vydaní tohto Dodatku č. 1 k VZN mesta Nitry č. 7/2021. MZ v Nitre prerokovalo Návrh Dodatku č. 10 k VZN mesta Nitry č. 4/2014 o sociálnych službách v znení dodatkov č. 1 – 9 a uznieslo sa na vydaní tohto dodatku.

MZ v Nitre prerokovalo Návrh na zvolenie člena VMČ č. 3 Čermáň z radov obyvateľov a zvolilo členku VMČ č. 3 Čermáň z radov obyvateľov Máriu Cok Steinemannovú s účinnosťou od 1. 3. 2024.

MZ prerokovalo Informáciu o financovaní škôl a školských zariadení v zriaďovacej pôsobnosti mesta Nitry, súkromných a cirkevných škôl a školských zariadení a vzalo ma vedomie túto informáciu.

MZ prerokovalo Návrh dodatku č. 2 k VZN mesta Nitry č. 3/2021 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v znení dodatku č. 1 a uznieslo sa na vydaní tohto dodatku k VZN. Týmto Dodatkom č. 2 k Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Nitry č. 3/2021 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v znení dodatku č. 1 sa doplnilo znenie: Tieto vrecia slúžia taktiež ako náhrada za zbernú nádobu v tom prípade, ak v mieste bydliska poplatníka nie je možný vývoz zberných nádob ZKO z technických príčin – ide najmä o úzke ulice, do ktorých sa nezmestí zberové vozidlo.

MZ prerokovalo Návrh na delegovanie zástupcov mesta do orgánu školskej samosprávy pri MŠ, Platanová 3, Nitra a schválilo delegovaných zástupcov mesta do orgánov školskej samosprávy pri MŠ podľa predloženého návrhu.

MZ prerokovalo Zriaďovaciu listinu Komunitného centra Nitra-Dražovce a schválilo Zriaďovaciu listinu. Zdroj: nitra.sk/mestske-zastupitelstvo/

19. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Vo štvrtok 18. 4. 2024 sa uskutočnilo v poradí 19. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva. Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo Návrh Dodatku č. 1 k VZN mesta Nitry č. 4/2023 o miestnej dani za osobitné užívanie verejného priestranstva trvalým parkovaním vozidla a uznieslo sa na vydaní tohto dodatku k VZN. MZ prerokovalo Návrh dodatku č. 2 k VZN mesta Nitry č. 7/2021, ktorým sa určilo územie pre spádové MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry, uznieslo sa na vydaní tohto dodatku č. 2 k VZN.

MZ prerokovalo a schválilo poskytnutie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2024 pre cieľové oblasti Kultúra a kreatívny priemysel, Kultúrne pamiatky a pamätihodnosti podľa predloženého návrhu vrátane nasledovných schválených zmien: žiadateľ 1.

Asociácia Divadelná Nitra, Medzinárodný festival Divadelná Nitra 2024, NOVÝ POHĽAD / NEW VIEW, schválená suma MZ 6950 eur, 2. Double Head Music, s. r. o., Labyrint fest 2024, 3. BerCash, s. r. o., Svätourbanské zoborské slávnosti 2024, 4 950 eur, 4. OZ Rosinček, Cyklus koncertov súčasnej slovenskej hudby „Arte Musica", 5. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 4 950 eur, Nitrianske univerzitné dni, 4 950 eur, 6. Umenie a spoločnosť, predstavenia Nového divadla pre všetkých Nitranov – deti, mládež aj dospelých 4 950 eur, 7. dobový spolok SATYROS, historické podujatia v Nitre Pribinova Nitrawa 2024 a Kniežacie dni 2024, 4 950 eur, 8. Krajské osvetové stredisko v Nitre, FAD 2024, 10. ročník Festivalu amatérskeho divadla, 4 950 eur, 9. ARS ORGANI NITRA 2024, 16. ročník medzinárodného organového festivalu, 3 950 eur, 10. Priatelia starého divadla, Gašpariáda 2024, 11. Nitránska verklikáreň, Dvorček, Oživené kulturáky, 3 950 eur, 12. Centrum pre rodinu – Nitra, Deň rodiny 2024, 16. ročník, 1 000 eur.

MZ prerokovalo a schválilo pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2024 pre cieľovú oblasť Podpora a rozvoj cestovného ruchu v meste: Slovenský zväz včelárov Nitra, včelárske slávnosti, OZ Pre Dražovce, Piknik pri Kostole sv. Michala, Zoborský skrášľovací spolok, zveľaďovanie areálu Zoborského kláštora pre návštevníkov, Slovenský kosecký spolok, akcia kosenie pod Zoborom, Zoborské včely, o. z., na zážitkovú návštevu apidomčeka spojenú s degustáciou medu a ďalších včelích produktov, Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre na projekt Fascinujúci svet mäsožravých a vodných rastlín, Súkromná škola umeleckého priemyslu, Nitra na Enviro ateliér, Nitrafiesta na atraktívne a zážitkové podujatia na námestí, BerCash, s. r. o., na rozšírenie inventára ferratových súprav.

MZ prerokovalo Návrh na pridelenie dotácie z rozpočtu mesta Nitry na rok 2024 pre Židovskú náboženskú obec Nitra na obnovu oplotenia židovského cintorína v Nitre vo výške 10-tisíc eur a vrátilo materiál na dopracovanie v zmysle diskusie.

MZ prerokovalo a vzalo na vedomie Informatívnu správu k hodnoteniu plnenia III. Komunitného plánu sociálnych služieb v meste Nitra na roky 2021 – 2025 za rok 2023.

MZ prerokovalo návrh a schválilo delegovanie zástupcov mesta do orgánov školskej samosprávy pri ZŠ Škultétyho 1, Nitra a ZŠ Nábrežie mládeže 5, Nitra.

MZ prerokovalo návrh Dodatku č. 1 k Zásadám hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra a schválilo tento dodatok vrátane schválených zmien.

MZ odporučilo primátorovi mesta Marekovi Hattasovi vykonať všetky kroky súvisiace s valorizáciou platov zamestnancov od 1. 4. 2024 v zmysle Poriadku odmeňovania a platnej Kolektívnej zmluvy.

MZ odporučilo primátorovi mesta Marekovi Hattasovi zabezpečiť spracovanie koncepcie osadenia stojanov pre bicykle a vyznačenia miest na odstavenie dopravných prostriedkov udržateľnej mikromobility v Nitre s následným predložením koncepcie na rokovanie MZ.

MZ odporučilo primátorovi mesta Marekovi Hattasovi zabezpečiť spracovanie harmonogramu zavádzania rezidentského parkovania v meste Nitra, v ktorom budú uvedené plánované termíny spracovania návrhov dopravného značenia parkovacích zón, vyznačenia regulovaného parkovania v jednotlivých mestských častiach, resp. parkovacích zónach, obstarania a uvedenia do prevádzky nových parkovacích automatov, obstarania a uvedenia do prevádzky systému na kontrolu regulovaného parkovania a zavedenia systému na evidenciu priestupkov.

MZ prerokovalo návrh na predloženie žiadosti o NFP z PSK v zmysle výzvy Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine alebo ochranu pred povodňami – projekt zelenej strechy MsÚ v Nitre. Poslanci schválili predloženie žiadosti o NFP v zmysle výzvy, s výškou max. podpory výdavkov na projekt vo výške 202 550,41 eur vrátane DPH – realizácia 189 299,45 eur s DPH a 7 % nepriame výdavky 13 250,96 eur.

MZ schválilo predloženie žiadosti o NFP v zmysle výzvy Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine alebo ochranu pred povodňami za účelom realizácie a zabezpečenia projektu Veľká Hangócka – stabilizácia svahu v súlade s podmienkami vyhlásenej výzvy, výšku max. podpory oprávnených výdavkov na projekt vo výške 765 602,26 eur vrátane DPH – realizácia 715 516,13 eur s DPH a 7 % nepriame výdavky 50 086,13 eur.

MZ prerokovalo a schválilo predloženie žiadosti o NFP v zmysle výzvy Vodozádržné opatrenia na adaptáciu na zmenu klímy v sídlach a krajine alebo ochranu pred povodňami za účelom realizácie a zabezpečenia projektu Zelená extenzívna strecha v súlade s podmienkami vyhlásenej výzvy, výšku max. podpory výdavkov na projekt 71 720,46 eur vrátane DPH – realizácia: 66 608,47 eur s DPH, PD: 420 eur s DPH a 7 % nepriame výdavky 4 691,99 eur.

MZ prerokovalo Akčný plán mesta Nitra pre mládež a prevenciu na roky 2024 – 2025, navrhlo dopracovať materiál v znení diskusie a podrobnejšie rozpísať náklady na jednotlivé aktivity.

MZ prerokovalo a vzalo na vedomie správu o výsledku kontroly dodržiavania zmluvných podmienok vyplývajúcich zo Zmluvy o službách vo verejnom záujme a zabezpečení MAD v Nitre zo strany objednávateľa a dopravcu.

MZ v Nitre prerokovalo návrh Dodatku č. 1 k VZN mesta Nitry č. 4/2023 o miestnej dani za osobitné užívanie verejného priestranstva trvalým parkovaním vozidla, uznieslo sa na vydaní tohto dodatku k VZN mesta Nitry č. 4/2023 o miestnej dani za osobitné užívanie verejného priestranstva trvalým parkovaním vozidla.

MZ prerokovalo návrh dodatku č. 2 k VZN mesta Nitry č. 7/2021, ktorým sa určilo územie pre spádové MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry a uznieslo sa na vydaní Dodatku č. 2 k VZN mesta Nitry č. 7/2021.

MZ prerokovalo a schválilo dotácie na šport a telesnú kultúru, pričom celkovo prerozdelili 595 850 eur z rozpočtu mesta Nitry. Táto suma bola o 80-tisíc eur vyššia ako pôvodne predkladaný návrh. Dotácie boli prerozdelené do 3 oblastí: 309 352 eur na podporu strategických športových klubov, 250 648 eur na podporu ostatných športových klubov a 35 850 eur na podporu športových podujatí. Minimálne 60 % sumy poskytnutých dotácií pre cieľové oblasti strategických a ostatných športov bolo určených na podporu mládežníckeho športu. Najväčšiu dotáciu získal HK Nitra, a to vo výške 176 464 eur.

Poslanci schválili dotácie v oblasti Kultúra a kreatívny priemysel 100-tisíc eur, Kultúrne pamiatky a pamätihodnosti v hodnote 20-tisíc eur a Podpora a rozvoj

cestovného ruchu v hodnote 10-tisíc eur. V oblasti Kultúra a kreatívny priemysel boli podporené projekty: Priatelia starého divadla, Gašpariáda 2024, Nitránska verklikáreň; Dvorček Oživené kulturáky; Bubnová show, Campana fest 2024; TRIPTYCH, Hidepark 2024; Konfrontácie – 21. ročník festivalu umení s medzinárodnou účasťou; A Cafe, s. r. o., podujatie Kultúra pre všetkých 2024; Nitriansky horský spolok, 17. ročník Festivalu o horách a cestovaní Vysoké hory Nitra 2024; Pianistan, Bielo-čierny koncert pod nitrianskym nebom; NR94901 Chrenová žije 2024; SPU v Nitre, Medokvet, Dušan Macko, Za svetielkami; Združenie architektov Nitry na Deň architektúry v Nitre, Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum v Lužiankach na 40. ročník Medzinárodného filmového festivalu Agrofilm; Nitrianska galéria na 3. ročník podujatia Leto na Samovej č. 1; Kníhkupectvo a antikvariát Pod Vŕškom, s. r. o., na podujatie Literatúra z police do Kupeckej ulice; Katarína Mareková Kožená - SEKÁČ na podujatie Sedemdesiat sukieň mala; Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre na Domov; LAWLESS, s. r. o., na FATANGO; Viac Kultúry V mene otca; OZ Pre Dražovce na akciu Dražovce potrebujú oživiť spoločenskými aktivitami; Castellum, n. o., na podujatie Leto na Nitrianskom hrade; KKBK Vanlife na Meet festival 2024; Nitrafiesta na Nitrafiesta; Alej na prameni na akciu V Aleji na prameni žijeme kultúrou; OZ Zobor na 15. ročník podujatia Svätoplukovo kráľovstvo ožíva; Zoborský skrášľovací spolok na kultúrne koncertné podujatie; Matica slovenská Nitra na akciu Janíkovská studnica tradícií; Asociácia pre mládež, vedu a techniku Nitra na Model 2024; Krajská knižnica K. Kmeťka v Nitre na podujatie Literárna Nitra 2024 - Spoznajme tvorbu regionálnych autorov; Zväz slovenských filatelistov ma Osobnosti Slovenska a Nitry na známkach; Nitriansky hudobný spolok – miešaný spevácky zbor LIPKA na propagáciu a reprezentáciu mesta Nitra; Nitrianska kráľovská vínna cesta na podujatie Podzoborské vinobranie; Rocková škola na Rockovú školu – Hudobný dom 2024; OZ Tradícia – Združenie priateľov kultúrnych tradícií Dražoviec na jednodňové podujatie Sviatok nového chleba; Centrum pre rodinu v Nitre na 16. ročník akcie Deň rodiny 2024; OZ Driemoty na podujatie S hudbou medzi ľudí.

Pridelené dotácie z rozpočtu mesta Nitry na rok 2024 na obnovu kultúrnych pamiatok a pamätihodností: STAVEX Nitra, spol. s r. o., na obnovu polyfunkčného domu na Štefánikovej triede č. 20/35 v Nitre, Farská – remeselno-umelecká obnova pivničných okien. Spolu rozdelených 20-tisíc eur. Zdroj: nitra.sk/mestske-zastupitelstvo/

20. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva. Primátor mesta Nitra Marek Hattas zvolal 20. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre, ktoré sa uskutočnilo vo štvrtok 30. 5. 2024 v zasadačke Mestského úradu v Nitre. Mesto Nitra v roku 2023 hospodárilo s rozpočtom, kde celkové príjmy dosiahli sumu 144 109 448,74 eura a celkové výdavky 136 767 277,91 eura. Výsledok rozpočtového hospodárenia Nitry bol 7 342 170,83 eura. Súčasťou tejto sumy boli aj nevyčerpané účelové financie vo výške 1 471 207,28 eura. Rozpočtový rok 2023 bol mimoriadne náročný, pretože bol ovplyvnený dosahmi energetickej i ekonomickej krízy. Vysoká inflácia spôsobila nárast cien tovarov a služieb vo všetkých komoditách. Okrem toho boli v roku 2023 prijaté viaceré opatrenia na úrovni vlády a parlamentu, ktoré neboli finančne kompenzované samosprávam. Hospodárenie mesta v roku 2023 komplikoval nárast spolufinancovania existujúcich zazmluvnených projektov a potreba ich ukončenia ku koncu roku 2023. Mesto muselo zaplatiť celkové výdavky na projekty financované z Európskej únie aj napriek tomu, že európske dotácie mesto ešte nemalo na účte.

MZ prerokovalo návrh dodatku č. 2 k VZN mesta Nitra č. 9/2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Nitry v znení dodatku č. 1. MZ, prerokovalo návrh na prenájom športového areálu na Jesenského 4, Nitra a vytvorenia pracovnej skupiny na prerozdelenie športovísk.

MZ prerokovalo a schválilo Návrh na pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Nitry na rok 2024 pre cieľovú oblasť Sociálna oblasť a podpora verejného zdravia, zámer modernizácie, opráv a údržby miestnych ciest a chodníkov a realizácie debarierizačných opatrení, návrh Dodatku č. 1 k VZN mesta Nitry č. 14/2019 o miestnom poplatku za rozvoj.

MZ schválilo, že mesto Nitra podporí celkom 15 projektov zameraných na sociálnu oblasť. Na tento účel boli schválené dotácie 56-tisíc eur. Dotácie boli určené na šesť cieľových oblastí: zlepšenie prístupnosti rôznych služieb obyvateľom Nitry, podpora aktivít pre rodiny s deťmi, pomoc aktívnym seniorom, integrácia Rómov, podpora verejného zdravia a prevencia sociálno-patologických javov. Medzi podporenými zámermi bol projekt internetovej poradne pre mladých IPčko (Ne)vypočutí mladí ľudia v bezpečnom prostredí ID Klubu, poskytovanie služieb rizikovým obyvateľom mesta, ktoré realizuje občianske združenie STORM, Medzigeneračná letná univerzita na SPU v Nitre,

projekt Nitrianskej galérie Tvoriť môže každý, podpora dobrovoľníctva v Komunitnom centre, Nedbalova, Nitra. Zdroj: nitra.sk/mestske-zastupitelstvo/

21. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Primátor Marek Hattas zvolal 21. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre, ktoré sa uskutočnilo vo štvrtok 27. 6. 2024 v zasadačke Mestského úradu v Nitre. Poslanci prerokovali a schválili návrh pravidiel zostavovania rozpočtu mesta Nitry na rok 2025, návrh na zriadenie kapitálového fondu v obchodnej spoločnosti Nitrianska investičná spoločnosť, s. r. o.

MZ schválilo Návrh VZN mesta Nitry č. 3/2024 o určení názvu ulice v časti mesta Chrenová „Kysucká ulica". Prerokovali a schválili VZN č. 1/2024 o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych ciest na území mesta Nitra. Príprava na zavedenie rezidentského systému v Starom meste, na Chrenovej I, Dieloch a na Klokočine určitý čas potrvá. Pre občanov týchto mestských častí a sídlisk to znamenalo, že si za parkovanie priplatia, zmení sa aj čas spoplatnenia, mesto v roku 2025 zakúpi automaty, ktoré umožnia zadanie evidenčného čísla vozidla. Novela nadobudne účinnosť 1. 4. 2025. Spoplatnenie sa pripravovalo aj na hradnom kopci. VZN bolo jedným zo základných pilierov pre zavedenie rezidentského parkovania v meste, ktorého cieľom bolo nastolenie poriadku v parkovaní a zvýhodnenie obyvateľov mestskej časti s trvalým pobytom. Prijaté nariadenie upravilo podmienky parkovania vozidiel, spôsob prevádzky parkovacích miest, výšku úhrady za parkovanie, spôsob platenia, preukázania úhrady alebo oslobodenia od nej. Rezidentské parkovanie bolo zavádzané postupne do jednotlivých častí mesta, ktoré boli rozdelené do viacerých zón. Prioritu mala mestská časť Staré mesto, ktorej veľká časť bola v tomto čase už spoplatnená. Následne sa plánovalo sídlisko Chrenová I, kde parkovali vozidlá pracovníkov a návštevníkov inštitúcií sídliacich v centre mesta alebo v tesnom dotyku sídliska. Na základe doplňujúceho návrhu poslanca Pavla Obertáša boli doplnené Diely a Klokočina. Nadobudnutím účinnosti nariadenia sa zvýšil poplatok za parkovanie o 50 centov na 1 euro za prvú začatú hodinu. Za ďalšiu začatú hodinu vodiči zaplatia 1, resp. 2 eurá v závislosti od zóny, v ktorej parkovali. Úhrada parkovného bola možná v parkovacích automatoch, prostredníctvom SMS alebo aplikácie. Úhrada sa dala preukazovať aj prostredníctvom parkovacej karty. Obyvateľ s trvalým pobytom v zóne si mohol kúpiť 2

rezidentské parkovacie karty na byt (prvá za 12 eur/rok, druhá za 120 eur/rok). Obyvateľ zóny, ktorý nemal v nej trvalý pobyt si mohol zakúpiť jednu abonentskú kartu na byt za 365 eur. Okrem týchto kariet sa zaviedli tri nové karty. Návštevnícka karta, ktorá slúžila na uhradenie parkovania pre návštevy, parkovacia karta PK-625, ktorú si mohla kúpiť akákoľvek právnická alebo fyzická osoba a PK Ambulant, ktorej držiteľmi boli subjekty poskytujúce sociálne služby, zdravotnú ošetrovateľskú alebo paliatívnu starostlivosť. Zakúpením karty PK-625 sa predplatilo 625 hodín, platila pol roka a len na vymedzených uliciach. Jednotlivé karty nebolo možné kombinovať. Parkovacie karty aj parkovacie lístky sa vydávali na konkrétne evidenčné číslo. Z tohto dôvodu sa museli kúpiť nové parkovacieho automaty, ktoré umožnili pri kúpe parkovacieho lístka zadať konkrétne evidenčné číslo vozidla. Kontrola sa mohla vykonávať automaticky prostredníctvom vozidla, ktoré počas jazdy prečítalo evidenčné čísla a následne ich porovnalo s databázou. Všetky tieto novinky si vyžiadali nákup novej techniky a softvéru. Pred zavedením nového systému bolo potrebné dopravným značením vyznačiť všetky legálne parkovacie miesta. Zmena času spoplatnenia: aktuálne bolo spoplatnenie v Starom meste od 8:00 do 16:00 hod., po zmene bolo počas pracovných dní od 00:00 do 18:00 hod. a od 22:00 do 00:00 hod., v sobotu od 00:00 do 12:00 hod., v nedeľu a sviatky od 22 do 00:00 hod. Neplatilo to pre hradný kopec.

MZ schválilo koncepciu osadenia stojanov pre bicykle a vyznačenie miest pre odstavenie dopravných prostriedkov udržateľnej mikromobility v meste Nitra. MZ vzalo na vedomie správu o zámere realizácie projektu Defibrilátory v Nitre. Na verejne prístupných miestach v Nitre v priebehu druhej polovice roka 2024 pribudlo 17 nových automatických externých defibrilátorov. Nákup a inštalácia si vyžiadali sumu 51-tisíc eur. Prednosta mestského úradu Martin Horák pripomenul, že povinnosť zabezpečiť defibrilátory vyplynula mestu zo zákona o obecnom zriadení. Podľa platnej novelizácie bola povinná každá obec, ktorá má viac ako 500 obyvateľov, zabezpečiť jeden funkčný automatický externý defibrilátor. Na každých ďalších 5-tisíc obyvateľov bola povinnosť zabezpečiť ďalší. Pre Nitru so 75 587 obyvateľmi bolo potrebné zabezpečiť 16 prístrojov. Mesto sa napokon rozhodlo zakúpiť 17 defibrilátorov, pričom v každej zo 7 mestských častí inštalovali jeden, vo väčších mestských častiach nainštalovali dva prístroje. Defibrilátory rozmiestnili tak, aby boli na verejne prístupnom mieste k dispozícii 24 hodín

a 7 v týždni. Aktuálne sa k júlu 2024 na území Nitry nachádzalo 39 defibrilátorov a ďalších 27 bolo umiestnených v Priemyselnom parku Sever.

MZ prerokovalo informatívnu správu ku koncepcii spoločenskej zodpovednosti, návrh stratégie integrácie cudzincov vrátane utečencov a odídencov v meste Nitra s výhľadom do roku 2035 a tiež Informatívnu správu o systéme podpory a sociálnej starostlivosti o ľudí bez domova na území Nitry.

Poslanci vyslovili súhlas s návrhom na udelenie Ceny mesta Nitry Branislavovi Mezeiovi za vynikajúce výkony a významné výsledky v športovej činnosti a za propagáciu a zviditeľňovanie mesta Nitry doma i v zahraničí. Zdroj: nitra.sk/mestske-zastupitelstvo/

22. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Vo štvrtok 5. 9. 2024 sa v zasadačke Mestského úradu na Štefánikovej triede č. 60 v Nitre uskutočnilo 22. zasadnutie (mimoriadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre.

MZ prerokovalo sa schválilo Návrh na schválenie finančného krytia výdavkov z rozpočtu mesta Nitra na projekt Cyklotrasa Vodná – Zelokvet v Nitre vo forme predfinancovania vo výške 460 277,52 eur.

MZ prerokovalo a schválilo Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta Nitry na rok 2024 podľa predloženého návrhu s nasledovnou schválenou zmenou, že z predloženého materiálu treba vypustiť rozpočtové opatrenia vo výdavkoch v kapitole Kreatívne centrum Nitra, v kapitole Odbor investičnej výstavby a rozvoja. Následne bolo potrebné upraviť položky príjmov, z ktorých boli jednotlivé položky kryté, s ohľadom na bežné a kapitálové príjmy.

MZ prerokovalo Návrh vzájomnej spolupráce a finančnej spoluúčasti medzi ZŠ, Fatranská ul., Nitra a spoločnosťou FC Nitra, a. s., pri modernizácii vonkajšieho areálu ZŠ za účelom vybudovania a spoločného užívania novej športovej infraštruktúry – futbalového ihriska.

Poslanci MZ vzali na vedomie materiál, v ktorom sa konštatovalo, že celkové príjmy rozpočtu mesta Nitry a jeho rozpočtových organizácií dosiahli k 30. 6. 2024 sumu 79 054 325 eur. Za prvý polrok roku 2024 tak samospráva mesta Nitry naplnila viac ako 60 % celkového ročného rozpočtu, ktorý mala po posledných úpravách hodnotu 130 430 836

eura. Oproti rovnakému obdobiu roka 2023 narástli celkové príjmy mesta o 8 893 829 eur. MZ však zdôraznilo, že na výške príjmov mesta sa prejavili predovšetkým granty z európskych fondov. Súviselo to s dokončením veľkého balíka investičných akcií z eurofondových projektov do konca roku 2023. Tie boli refinancované až v prvom polroku 2024. V absolútnom vyjadrení narástli granty a transfery oproti rovnakému obdobiu minulého roka o 11 miliónov eur. Mesto Nitra v analýze svojho hospodárenia upozornilo, že hoci príjmy z fondov EÚ vzrástli, celkové daňové príjmy mesta v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2023, naopak, klesli o 296-tisíc eur. A to z dôvodu poklesu príjmov z daní fyzických osôb oproti rovnakému obdobiu roka 2023 o 1,2 milióna eur. Zdroj: nitra.sk/mestske-zastupitelstvo/

23. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. V poradí 23. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre sa konalo vo štvrtok 26. 9. 2024 v zasadačke Mestského úradu v Nitre. Zasadnutie otvoril a viedol primátor Marek Hattas. MZ prerokovalo a schválilo Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta Nitry na rok 2024.

MZ prerokovalo Návrh na schválenie projektových zámerov v rámci UMR Nitra z prostriedkov Programu Slovensko: zateplenie MŠ Piaristická, zateplenie MŠ Alexyho, zateplenie MŠ T. Vansovej, rekonštrukcia kuchyne ZŠ Beethovenova, rekonštrukcia kuchyne a jedálne ZŠ Nábrežie mládeže, rekonštrukcia viacúčelovej športovej plochy pri ZŠ Cabajská, revitalizácia lokálnych parkov na ulici Škultétyho-Novomeského a Jarmočná, revitalizácia lokálnych parkov lokálnych území s prvkami modrej a zelenej infraštruktúry na Ďumbierskej, Tribečskej, Bizetovej, Beethovenovej a Čajkovského ul., súvislá oprava Ul. Janka Kráľa, obnova kamerového systému s napojením na AI a vybudovaním velínu MsP, modernizácia autobusových výbočísk veľkoplošným bezbariérovým panelovým systémom, kino Lipa – lokálne kultúrne centrum, Synagóga – odvlhčenie, obnova a doplnenie technologického vybavenia kompostárne, modernizácia jestvujúcich zberových dvorov, zriadenie zberového dvora v MČ Nitra-Dražovce, revitalizácia lokálnych území s prvkami modrej a zelenej infraštruktúry (fontány), fontána pred PKO, fontána pred okresným úradom, fontána pred okresným súdom, preferencia vozidiel VOD podľa štandardov v meste Nitra, preferencia vozidiel VOD podľa štandardov v meste Nitra za podmienky zriadenia druhého odbočovacieho pruhu na križovatke Štúrova ul. –

Štefánikova tr. so zabezpečením projektovej prípravy a následnej realizácie projektových zámerov v uvedenom schválenom poradí zámerov. Zdroj: nitra.sk/mestske-zastupitelstvo/

Pokračovanie Mestského zastupiteľstva 4. 10. 2024. Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerušilo rokovanie s tým, že pokračovalo vo svojom rokovaní dňa 4. 10. 2024 o 8.15 h v zasadačke Mestského úradu v Nitre. MZ v Nitre prerokovalo Informatívnu správu o Manuáli poskytovania služieb Kreatívneho centra Nitra, materiál vrátilo na dopracovanie v zmysle diskusie.

MZ prerokovalo Informatívnu správu o Prevádzkových poriadkoch pre budovy Kreatívneho centra Nitra a vrátilo materiál na dopracovanie a jeho prerokovanie na najbližšom zastupiteľstve. MZ prerokovalo Návrh Dodatku č. 2 k Zásadám hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Nitra v znení Dodatku č. 1 a vrátilo materiál na dopracovanie. MZ prerokovalo Návrh Dodatku č. 16 k Cenníku mesta Nitra v znení Dodatkov č. 1 – 15 a schválilo Dodatok č. 16 k Cenníku mesta Nitra v znení Dodatkov č. 1 – 15 s nasledovnou schválenou zmenou a nahradilo sa znením tak, že presun rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu v nasledovných prípadoch - presun prostriedkov medzi položkami v rámci bežných výdavkov rozpočtu, najviac však samostatne do výšky 5-tisíc eur za celé obdobie rozpočtového roka za jednotlivú podpoložku a rozpočtovú akciu a vo výške od 5-tisíc eur do 50-tisíc eur výlučne v znení prechádzajúceho prerokovania a súhlasného uznesenia Mestskej rady v Nitre. Inak bol presun neplatný a podmienený výlučne schválením MZ predchádzajúceho stanoviska hlavného kontrolóra mesta v kapitole Odbor školstva, mládeže a športu, Odbor kultúry a Odbor sociálnych služieb presun medzi položkami.

MZ prerokovalo Návrh vzájomnej spolupráce pri realizácii „Investičného zámeru - Športový areál Sihoť, Nitra“ a súhlasilo so spoluprácou v záujme podpory vybudovania multifunkčnej športovej infraštruktúry regionálneho významu pre profesionálnych, amatérskych a voľnočasových športovcov v záujme podpory rozvoja športu v rámci samosprávnej pôsobnosti mesta Nitra a regiónu.

MZ prerokovalo a vzalo na vedomie Správu o výsledku kontroly opodstatnenosti nerealizovania investičných akcií, u ktorých bola projektová dokumentácia vyhotovená

do konca roka 2022 a ostatných investičných akcií schválených v rozpočte mesta viac ako 2 roky, a uložilo hlavnému kontrolórovi vykonať kontrolu plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou. MZ v Nitre prerokovalo a vzalo na vedomie Správu o výsledku kontroly dodržiavania § 11 ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. v časti navrhovania a schvaľovania zástupcov mesta do štatutárnych a kontrolných orgánov obchodných spoločností a iných právnických osôb s majetkovou účasťou mesta. Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo a vzalo ma vedomie Vyhodnotenie plnenia rozpočtu mesta Nitry za I. polrok 2024.

MZ prerokovalo a vzalo na vedomie Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb na rok 2024. MZ prerokovalo Návrh na vyhlásenie dňa konania voľby hlavného kontrolóra mesta Nitry a ustanovenie ďalších podrobností k vykonaniu tejto voľby a vyhlásilo 21. 11. 2024 za deň konania volieb hlavného kontrolóra mesta Nitry. MZ zriadilo komisiu na otváranie obálok a vyhodnotenie splnenia podmienok kandidátov na túto funkciu a zvolilo do funkcie predsedu poslanca Františka Hollého a do funkcie členov poslancov Jána Vanča, Miloša Dovičoviča, Petra Oremusa, Pavla Obertáša, Martu Rácovú, Miloslava Špotáka. Voľba bola tajná.

MZ prerokovalo Návrh na zvolenie prísediacich sudcov a sudkýň z radov občanov pre Okresný súd v Nitre na funkčné obdobie štyroch rokov od zloženia sľubu a zvolilo Mgr. Ing. Janku Urbanovú a Mgr. Miriam Borsukovú za prísediace sudkyne. MZ prerokovalo a schválilo Návrh na opätovné zvolenie prísediacich sudcov z radov občanov pre Okresný súd Nitra na funkčné obdobie štyroch rokov od zloženia sľubu a zvolilo PaedDr. Alenu Mrázovú, MBA, RNDr., PaedDr., Ing. Petra Lenčéša, PhD., Ing. Jozefu Danovú a Ing. Ľudmilu Čukovú, PhD.

MZ prerokovalo a schválilo Návrh na schválenie projektu v zmysle výzvy Národného projektu MPaSVR SR „Integrácia štátnych príslušníkov tretích krajín vrátane migrantov v meste Nitra“ a Memorandum o spolupráci medzi mestom Nitra, SHR a NKN.

MZ prerokovalo Návrh na nakladanie s nehnuteľnosťami vo vlastníctve mesta Nitra (prenájom nehnuteľností pre spoločnosť Nitrianska investičná, s. r. o.) – prenájom majetku mesta medzi mestom a právnickou osobou založenou mestom, a to pre 66

objektov, ako sú polikliniky, školy, MŠ, atď. MZ v Nitre prerokovalo Návrh na schválenie projektu v zmysle výzvy z Plánu obnovy a odolnosti zameranej na rýchlo realizovateľné opatrenia za účelom zvýšenia energetickej efektívnosti verejných budov na MÚ v Nitre vo výške 403 405,20 eur (externé zdroje). Poslanci prerokovali a vzali na vedomie Informatívnu správu k návrhu optimalizácie výdavkov na elektrickú energiu. Zdroj: nitra.sk/mestske-zastupitelstvo/

Slávnostné zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre. V Obradnej sieni mesta Nitry udelili vo štvrtok 26. 9. 2024 na slávnostnom zasadnutí mestského zasadnutia ocenenia mesta Nitry. Cenu mesta Nitry udelili primátor mesta Nitry Marek Hattas hokejistovi a kapitánovi HK Nitra Branislavovi Mezeiovi. O udelení ceny rozhodli poslanci MZ v Nitre. Branislav Mezei ocenenie získal za vynikajúce výkony a významné výsledky v športovej činnosti, za propagáciu a zviditeľňovanie mesta Nitry doma i v zahraničí. Cenu primátora Nitry udelili fotografovi Milanovi Hlôškovi a Petrovi Ivančíkovi, Kristiánovi Gažovi a Petrovi Devínskemu, ktorí sa po vypuknutí vojny na Ukrajine zapojili do integrácie vojnových odídencov v našom meste. Zdroj: nitra.sk

24. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Vo štvrtok 24. 10. 2024 sa v zasadacej sále mestského úradu uskutočnilo 24. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. MZ prerokovalo Správu o výsledku kontroly dodržiavania zmluvných podmienok vyplývajúcich zo zmluvy na dodanie, opravy, obnovu a zriadenie zvislého, vodorovného a dočasného dopravného značenia a dopravných zariadení v Nitre. MZ vzalo na vedomie túto správu a uložilo hlavnej kontrolórke vykonať kontrolu plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou.

MZ prerokovalo Návrh na poskytnutie účelového transferu na rok 2024 vo výške 49-tisíc eur pre Nitriansku investičnú, s. r. o., na zabezpečenie rekonštrukcie elektrických rozvodov osvetlenia a kúrenia v zápasníckej hale a schválilo poskytnutie tohto účelového transferu.

MZ prerokovalo Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta Nitry na rok 2024 a schválilo tieto rozpočtové opatrenia na rok 2024 podľa predloženého návrhu so schválenými zmenami. MZ prerokovalo Návrh na delegovanie zástupcov mesta do orgánu školskej samosprávy pri MŠ, Golianova 1, Nitra a schválilo delegovaných zástupcov mesta

do orgánov podľa predloženého návrhu. MZ prerokovalo a vzalo na vedomie návrh operačného plánu zimnej údržby miestnych ciest na území Nitry na obdobie zimnej sezóny 2024 – 2025. MZ prerokovalo a vzalo na vedomie Informatívnu správu – prevádzková bezpečnosť drevín v meste Nitra. Odporučilo primátorovi mesta Marekovi Hattasovi prijať do rozpočtu mesta Nitra pre rok 2025 opatrenia v oblasti personálneho a finančného zabezpečenia pasportizácie drevín, ako i výkonu údržby drevín v meste s cieľom zvýšenia prevádzkovej bezpečnosti drevín na území Nitry.

MZ prerokovalo Informatívnu správu – Projekt zvýšenia energetickej hospodárnosti budovy zariadenia sociálnych služieb Baničova 12 a schválilo zaradenie projektu „Zvýšenie energetickej hospodárnosti budovy zariadenia sociálnych služieb Baničova 12" medzi potenciálne projekty v rámci výzvy IÚI podľa predloženého návrhu. MZ prerokovalo Návrh na schválenie partnerstva mesta Nitry v projekte „Podpora samospráv na ceste k digitálnym dvojčatám a digitálnym službám" a schválilo toto partnerstvo mesta Nitry. MZ prerokovalo a schválilo Návrh na spolufinancovanie projektu na rekonštrukciu elektrickej rozvodnej skrine v minimálnej výške 13 851,98 eur z rozpočtu mesta v zmysle výzvy na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb.

MZ prerokovalo a schválilo Návrh Akčného plánu rozvoja bývania do roku 2026. Primátorovi mesta Nitry odporučilo zabezpečiť prostredníctvom dotknutých odborov jedenkrát ročne predkladanie informatívnej správy o plnení Akčného plánu rozvoja bývania do roku 2026.

MZ prerokovalo Návrh na obstaranie Územného plánu zóny Klokočina – Dolnočermánska ulica a schválilo vrátiť materiál na dopracovanie a doplnenie o stanovisko VMČ č. 4. MZ prerokovalo Návrh na obstaranie Územného plánu zóny Pod Šúdolskou ulicou, Nitra a vrátilo materiál na dopracovanie s tým, že žiadalo doplniť o stanovisko VMČ č. 4. MZ prerokovalo Návrh na nakladanie s majetkom mesta Nitra (prenájom podlahových plôch pod mliečnymi automatmi v nebytových priestoroch základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra a schválilo prenájom nehnuteľného majetku mesta Nitra z dôvodu hodného osobitného zreteľa. Zdroj: nitra.sk/24-riadne-zasadnutie-mestskeho-zastupitelstva-v-nitre-zvolane-na-24-10-2024/

25. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. Vo štvrtok 21. 11. 2024 sa v zasadacej sále Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 25. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. MZ prerokovalo Návrh na rozpočtové opatrenia v rozpočte príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb na rok 2024 a schválilo tieto rozpočtové opatrenia. MZ prerokovalo Návrh na partnerstvo so športovým klubom Tenisová akadémia Skalka na predloženie žiadostí o poskytnutie príspevku v rámci výzvy Fondu na podporu športu na projekt „Dobudovanie športovísk v rámci areálu ZŠ Tulipánová“. Spolufinancovanie vo forme poskytnutia dotácie z prostriedkov mesta Nitry na tento účel poslanci podmienili predložením finálnej sumy celkových oprávnených výdavkov na schválenie do MZ.

MZ prerokovalo Informatívnu správu o zámere realizácie projektu „Plán obnovy cintorínov mesta Nitra“ a odporučilo primátorovi Nitry Marekovi Hattasovi zabezpečiť prostredníctvom odboru životného prostredia, správy cintorínov a útvaru hlavného architekta jeho spracovanie. MZ vzalo na vedomie postup obnovy cintorínov uvedený v informatívnej správe a odporučilo mestskému zastupiteľstvu schváliť presun finančného krytia z nižšie uvedených položiek na novú položku PD cintoríny: Prípravná a projektová dokumentácia: Kolumbárium Dražovce – 1 000 eur, Dom smútku Horné Krškany – 2 200 eur, Dom smútku Párovský cintorín – 2 200 eur, Dom smútku Mlynárce – 2 200 eur, Dom smútku Dražovský cintorín – 2 400 eur, Cintorín Janíkovce – 2-tisíc eur; kolumbáriá na mestských cintorínoch – 1 000 eur; realizácia nových stavieb – Kolumbárium Nitra-Dražovce – 35-tisíc eur.

MZ prerokovalo a schválilo Návrh časového plánu zasadnutí Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva v Nitre na 1. polrok 2025 a schválilo časový plán zasadnutí Mestskej rady a Mestského zastupiteľstva v Nitre na 1. polrok 2025.

MZ prerokovalo a schválilo Návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok na rekonštrukciu kuchyne a jedálne na ZŠ Nábrežie mládeže v zmysle vyhlásenej výzvy na podporu rozvoja regionálneho školstva, výšku celkových výdavkov na projekt v sume 1 854 289 eur vrátane DPH, spolufinancovanie projektu z celkových oprávnených výdavkov na projekt vo výške 7 %, t. j. 58 333 eur vrátane DPH, neoprávnené výdavky vo výške 1 125 125 eur vrátane DPH a dofinancovanie vzniknutých neoprávnených výdavkov, ktoré môžu byť identifikované.

MZ prerokovalo Návrh prípravy žiadosti na predloženie o nenávratný finančný príspevok z Programu Slovensko – Personalizácia služieb verejnej správy a podpora omnikanálového modelu komunikácie v Nitre a neschválilo prípravu žiadosti. MZ prerokovalo a schválilo Návrh na schválenie projektových zámerov v rámci UMR Nitra z prostriedkov Programu Slovensko v zmysle nasledovného zoznamu: budovanie externých vysoko-kapacitných cvičísk pre verejnosť, podpora a rozvoj tvorby geodát a Geografického mestského informačného systému pre mesto Nitra.

MZ prerokovalo a schválilo rozšírenie obsluhy MHD linky č. 11, úpravu trasy linky č. 9, ročný plán tarifných kilometrov na rok 2025. Odporučilo primátorovi mesta Marekovi Hattasovi prostredníctvom vedúceho odboru dopravy zabezpečiť v spolupráci s dopravcom zapracovanie úpravy grafikonu podľa schválených návrhov, a to v termíne od 15. 12. 2024.

MZ prerokovalo a schválilo Návrh Dodatku č. 1 k Štatútu Rady seniorov mesta Nitry. Primátor pozastavil výkon tohto uznesenia. MZ prerokovalo Návrh na vyčlenenie finančných prostriedkov z rozpočtu mesta Nitra (dotácia pre OZ FC Nitra deti a mládež) vo výške 30-tisíc eur s DPH na športovú činnosť v roku 2024 a vrátilo materiál na dopracovanie a prerokovanie na najbližšie riadne MZ.

MZ odporučilo primátorovi mesta Nitra Marekovi Hattasovi v súvislosti s pripravovanou preferenciou verejnej autobusovej dopravy zabezpečiť spracovanie informatívnej správy k možnosti zriadenia druhého jazdného pruhu pre ľavé odbočenie na križovatke cesty I/64 a miestnych ciest Štúrova a Štefánikova v smere od Univerzitného mosta na Nové Zámky. Žiadalo posúdiť možnosť vyhradenia tohto pruhu pre vozidlá verejnej dopravy, vyhodnotiť aktuálne intenzity cestnej premávky získané z riadiacej centrály cestnej svetlenej signalizácie na križovatke cesty I/64 a MC Štúrova – Štefánikova, na základe údajov dopravcu vyhodnotiť meškanie autobusov verejnej dopravy v úseku od križovatky Štúrova - Hollého po Štúrova – Wilsonovo nábrežie, posúdiť, či vyhradenie jazdného pruhu pre autobusy je v súlade s plánom udržateľnej mobility, spracovať sčítanie a vyhodnotenie účastníkov nemotorovej dopravy v danom priestore.

MZ odporučilo primátorovi mesta Nitra Marekovi Hattasovi vyčleniť do rozpočtu Strediska mestských služieb finančné prostriedky potrebné na vykonanie hlavnej prehliadky mostov externou formou. Predložený návrh zavádzal systémový prvok do údržby komunikácií v správe mesta, ktorý pozitívne ovplyvní bezpečnosť účastníkov cestnej premávky.

MZ v súlade s § 18 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov zvolilo Ing. Oľgu Hetényiovú do funkcie hlavnej kontrolórky mesta Nitry s účinnosťou od 1. 1. 2025. Ing. Oľge Hetényiovej sa už v prvom kole voľby podarilo získať nadpolovičnú väčšinu poslaneckých hlasov. Kým Hetényiová dostala 19 hlasov, za jej najväčšiu súperku Adrianu Šimorovú zahlasovalo 9 poslancov. Ďalší uchádzači, Jozef Chudý a Dominika Lisyová, nedostali ani len hlas. K voľbe kontrolórky prišlo skôr, ako bol predpokladaný riadny termín. Dôvodom bolo, že doterajšia hlavná kontrolórka Ing. Darina Keselyová sa svojej pozície vzdala. Ako hlavná kontrolórka mesta pôsobila už druhé funkčné obdobie, do ktorého bola zvolená v roku 2020. Kontrolór mesta alebo obce sa volí na šesť rokov, Ing. Darina Keselyová túto prácu vykonávala 10 rokov. Ing. Oľga Hetényiová vyštudovala Fakultu medzinárodných hospodárskych vzťahov a obchodu na Kyjevskej univerzite. Dvanásť rokov pracuje pre mesto, z toho deväť na útvare hlavného kontrolóra, čo jej vynieslo bohatú kontrolórsku prax. Keselyová bola doteraz jej nadriadenou. Nová kontrolórka verejne prisľúbila, že funkciu bude vykonávať nestranne a odborne. Zdroj: nitra.sk/mestske-zastupitelstvo/

26. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre. V poradí 26. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre sa uskutočnilo vo štvrtok 12. 12. 2024 v zasadačke Mestského úradu v Nitre. Poslanci prerokovali návrh Dodatku č. 9 k VZN mesta Nitry č. 10/2014 o miestnych daniach v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 8, prerokovali a schválili návrh dodatku č. 8 k VZN mesta Nitry č. 11/2014 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení dodatkov č. 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7, návrh Dodatku č. 11 k VZN mesta Nitry č. 4/2014 o sociálnych službách v znení dodatkov č. 1 – 10. Správca dane, mesto Nitra, stanovil sadzbu poplatku za komunálne odpady 53 eur za osobu a kalendárny rok (u subjektov, pre ktorých nebol zavedený množstvový zber komunálnych odpadov).

MZ prerokovalo Návrh viacročného rozpočtu mesta Nitry na roky 2025 – 2027. Nitra bude v roku 2025 hospodáriť s rozpočtom 105 miliónov eur, čo bol vyrovnaný rozpočet, kde príjmy aj výdavky dosiahli 105 092 020 eur. Najväčšiu časť príjmovej časti mestského rozpočtu tvorili v roku 2025 daňové príjmy, ktoré s 59 950 000 eurami predstavovali viac ako 57 % z celkových príjmov rozpočtu. Najvyššou výdavkovou položkou boli náklady na školstvo. Mestským úradom navrhované zvýšenie mestskí poslanci už druhý rok po sebe neschválili. Výška daní tak aj na rok 2025 zostala na úrovni roka 2022. Mestský úrad predložil na zasadnutie mestského zastupiteľstva materiál, podľa ktorého sa sadzba dane pri bytoch i rodinných domoch mala zvýšiť zo 75 centov na jedno euro za každý začatý štvorcový meter. Pri objektoch slúžiacich na podnikanie mala daň vzrásť zo šesť eur na 6,40 eura. Ako uviedol vedúci odboru miestnych daní a poplatkov Vladimír Petrík, neustály rast nákladov zvyšuje tlak na mestský rozpočet. Aby ho bolo možné udržať vyrovnaný, bol vypracovaný návrh na zvýšenie daní z nehnuteľnosti. Tento krok by priniesol do rozpočtu 1 692 180 eur. Na návrh poslanca Igora Kršiaka napokon väčšina poslancov mestského zastupiteľstva navrhované zvýšenie daní neschválila. Mesto Nitra bude v roku 2025 hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom, v ktorom príjmy aj výdaje presiahnu sumu 105 miliónov eur. Hospodárenie mesta negatívne ovplyvní aj zmena zákona o financovaní materských škôl, inflácia, zvyšujúce sa ceny energií i opatrenia, ktoré sú súčasťou konsolidačného balíka.

MZ vzalo na vedomie Stanovisko hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu mesta Nitry na rok 2025 s výhľadom na roky 2026 – 2027 a schválilo financovanie nerealizovaných a neukončených investičných akcií schválených v rozpočte mesta v roku 2024, ako aj financovanie prenesenej daňovej povinnosti s dátumom dodania vo februári 2024 do schválenia Záverečného účtu mesta Nitry za rok 2024 z rezervného fondu mesta Nitry, nevyčerpanej sumy schváleného úveru 2023 na financovanie investičných akcií a nevyčerpanej čiastky dotácií.

MZ prerokovalo návrh na obstaranie a schválilo obstaranie Územného plánu zóny Klokočina – Dolnočermánska ulica spolufinancovaním mesta Nitra a spoločnosťou DEFIND, s. r. o., Horná 65A, Banská Bystrica. MZ odporučilo hlavnému architektovi mesta v spolupráci s vedúcim odboru ekonomiky a rozpočtu zabezpečiť finančné prostriedky na spolufinancovanie obstarania rozpočtovým opatrením z kapitoly OVaR, položka: „PD

Plaváreň Klokočina“ do kapitoly ÚHA, položka: „ÚPNZ Klokočina – Dolnočermánska ulica“ vo výške 15-tisíc eur vrátane DPH.

MZ prerokovalo návrhy na obstaranie a schválilo obstarania Územného plánu zóny Pod Šúdolskou ulicou v Nitre a Územného plánu zóny Diely centrum Sever v Nitre s podmienkou, že žiadateľ uhradí náklady na obstaranie predmetnej územnoplánovacej dokumentácie zóny.

MZ prerokovalo a schválilo návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok Revitalizácia lokálnych území s prvkami modrej a zelenej infraštruktúry v zmysle vyhlásenej výzvy na podporu rozvoja prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách, ktorej ciele sú v súlade s platným územným plánom mesta/kraja a platným programom rozvoja obce/mesta/kraja, výšku celkových výdavkov na projekt v sume 1 425 087,43 eur vrátane DPH. Spolufinancovanie projektu z celkových oprávnených výdavkov na projekt vo výške 8 %, t. j. 114 006,99 eur vrátane DPH a zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu mesta.

MZ prerokovalo a schválilo návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok Rekonštrukcia viacúčelovej športovej plochy pri ZŠ Cabajská mesto Nitra v zmysle vyhlásenej výzvy na investície do regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity a cykloturistiku, výšku celkových výdavkov na projekt za 254 559 eur vrátane DPH, spolufinancovanie projektu z celkových oprávnených výdavkov na projekt vo výške 8 %, t. j. 20 364 eur vrátane DPH a zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu mesta.

MZ prerokovalo a schválilo návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok Rekonštrukcia kuchyne ZŠ Beethovenova v zmysle vyhlásenej výzvy na podporu rozvoja regionálneho školstva a schválilo výšku celkových výdavkov na projekt v sume 889 958 eur vrátane DPH, ako aj spolufinancovanie projektu z celkových oprávnených výdavkov na projekt vo výške 8 %, t. j. 71 196 eur vrátane DPH.

MZ prerokovalo a schválilo návrh na predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok Revitalizácia lokálnych území s prvkami modrej a zelenej infraštruktúry v zmysle vyhlásenej výzvy na podporu rozvoja prvkov zelenej a modrej infraštruktúry v obciach a mestách, ktorej ciele sú v súlade s platným územným plánom mesta a platným

programom rozvoja mesta a schválilo výšku výdavkov na projekt v sume 984 409 eur vrátane DPH. MZ schválilo spolufinancovanie projektu z celkových oprávnených výdavkov na projekt vo výške 8 %, t. j. 78 752 eur vrátane DPH a schválilo zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu mesta.

MZ prerokovalo Návrh Dodatku č. 11 k VZN mesta Nitry č. 4/2014 o sociálnych službách v znení Dodatkov č. 1 – 10 a uznieslo sa na vydaní tohto dodatku.

MZ prerokovalo Návrh na schválenie projektových zámerov v rámci UMR Nitra z prostriedkov Programu Slovensko v zmysle nasledovného zoznamu: voľno-časový areál pri rieke Nitra, revitalizácia verejných priestranstiev pri CVČ Domino, Veľká Hangócka – opatrenia pre stabilizáciu svahov a schválilo projektový zámer v rámci UMR Nitra z prostriedkov Programu Slovensko v zmysle Návrh na schválenie projektových zámerov v rámci UMR Nitra z prostriedkov Programu Slovensko v zmysle nasledovného zoznamu: Veľká Hangócka – opatrenia pre stabilizáciu svahov.

MZ prerokovalo Návrh na poskytnutie účelového transferu na rok 2024 vo výške 20-tisíc eur pre Nitriansku investičnú, s. r. o., na vybudovanie závlahy na pomocnom ihrisku P1 v areáli pod Zoborom a schválilo poskytnutie tohto účelového transferu.

MZ prerokovalo návrh a vzalo na vedomie plán kontrolnej činnosti na 1. polrok 2025. MZ prerokovalo Návrh na prijatie úveru na financovanie kapitálových výdavkov mesta Nitry roku 2025 – 2027 a schválilo zámer rokovať o prijatí úveru určeného na kapitálové výdavky mesta Nitry s podmienkou, že schváleniu úveru v konkrétnom finančnom vyčíslení bude predchádzať predloženie konkrétneho zoznamu investičných akcií s uvedením nákladov a harmonogramom realizácie. Zdroj: nitra.sk/mestske-zastupitelstvo/

2.4 Významné návštevy

Prijatie švédskej veľvyslankyne J. E. Anniky Markovic. V stredu 28. 2. 2024 sa uskutočnila návšteva švédskej veľvyslankyne J. E. Anniky Markovic na Mestskom úrade v Nitre**.** Vzácnu hostku, ktorá do Nitry pricestovala v sprievode svojho manžela Draska Markovica, privítal primátor mesta Nitry Marek Hattas. Na stretnutí bola prítomná aj referentka pre zahraničné vzťahy a spoluprácu Juliána Janíková. Veľvyslankyňa Annika

Markovic zavítala do Nitry prvýkrát. Po oficiálnom privítaní absolvovala prehliadku mesta so sprievodkyňou Turistického informačného centra v Nitre.

Prijatie poľského veľvyslanca Macieja Ruczaja. V stredu 19. 6. 2024 navštívil mesto Nitra poľský veľvyslanec na Slovensku Maciej Ruczaj. Primátor mesta Marek Hattas s poľským veľvyslancom rokovali o vzťahoch medzi Nitrou a poľskými mestami. Načrtli aj smerovanie ďalšej možnej spolupráce pri posilňovaní kontaktov medzi Slovenskom a Poľskom. Veľvyslanec vyzdvihol výrazný záujem poľských firiem o expanziu na slovenský trh a vyjadril očakávanie, že ekonomická spolupráca sa bude ďalej rozvíjať a prehlbovať aj do ďalších oblastí. Rozprávali sa i o vzťahoch s partnerským mestom Zielona Góra.

Prezident SR Peter Pellegrini na návšteve Nitry. Vo štvrtok 17. 10. 2024 zavítal na návštevu Nitry prezident SR Peter Pellegrini. Okrem iného sa zaujímal aj o registračný systém na cudzineckej polícii. Počas pracovného výjazdu v Nitrianskom kraji skonštatoval, že nefunkčný registračný systém výrazne zasahuje do života ľudí a ich budúcnosti. Nitra má jedno z najväčších percent zahraničných obyvateľov, ktorí sem prišli za prácou alebo kvôli vojne na Ukrajine. Povedal, že toto číslo ho veľmi prekvapilo. V Nitre

dnes 15 % obyvateľstva tvoria ľudia zo zahraničia. Mesto má približne 75-tisíc obyvateľov

a žije tu okolo 15-tisíc cudzincov. Ide o ľudí, ktorí nie sú nelegálnymi migrantmi, ale prišli sem riadne za prácou a sú tu vítaní. Zdroj: TASR

Návšteva švajčiarskeho veľvyslanca Petra Nelsona. Dňa 24. 10. 2024 zavítal do Nitry švajčiarsky veľvyslanec Peter Nelson. Spolu s primátorom mesta Nitry Marekom Hattasom a prezidentom Slovenskej humanitnej rady Petrom Devínskym diskutovali o dôležitých otázkach integrácie utečencov a migrantov v našom meste. Veľvyslanec Peter Nelson navštívil aj kontaktné centrum BLUE DOT COMIN, ktoré pomáhalo cudzincom lepšie sa zorientovať a začleniť sa do miestnej komunity vo všetkých sférach.

Návšteva holandskej veľvyslankyne. Dňa 28. 11. 2024 zavítala do Nitry veľvyslankyňa Holandského kráľovstva Gabriella Sancisi, ktorú na mestskom úrade prijal primátor mesta Marek Hattas. Ich spoločný rozhovor sa týkal viacerých aktuálnych tém – problematiky migrácie, podpory cyklodopravy, udržateľnej mobility či života menšín v Nitre. Veľvyslankyňa navrhla spoluprácu medzi SPU Nitra a prestížnou poľnohospodárskou univerzitou v Holandsku. Návšteva vyvrcholila symbolickým vysadením cibuliek tulipánov pred budovou mestského úradu. Veľvyslanectvo darovalo

Nitre 2-tisíc kusov tulipánov v oranžovej farbe. Ďalšie boli zasadené do skruží na pešej zóne, do veľkých nádob pri parklete a pri Univerzitnom moste.

Návšteva portugalskej veľvyslankyne. Dňa 11. 12. 2024 zavítala do Nitry veľvyslankyňa Portugalska na Slovensku Maria Joao Lopes Cardoso. Išlo o prvú uvítaciu návštevu portugalskej ambasádorky v Nitre, počas ktorej sa stretla s primátorom mesta Nitry Marekom Hattasom. Počas stretnutia diskutovali o možnostiach spolupráce v rôznych oblastiach, od umenia cez kreatívny priemysel až po spoluprácu medzi univerzitami a vzdelávacie projekty. Veľvyslankyňa prejavila v budúcnosti záujem o návštevu Kreatívneho centra Nitra, kde by chcela predstaviť krásu a tradíciu portugalskej výšivky. Témou rozhovorov bola aj migrácia a aktuálna politická situácia na Slovensku.

Zdroj: Juliána Janíková, referentka pre zahraničné vzťahy a spoluprácu na MsÚ v Nitre

2.5 Zahraničná spolupráca

V dňoch 9. 1. – 10. 1. 2024 navštívila delegácia Nitry Prahu a mesto Most. Do Českej republiky odcestovala v zložení: primátor mesta Nitry Marek Hattas, zástupca primátora Miloslav Špoták a poradca primátora pre komunikáciu Henrich Varga. Cieľom ich pracovnej cesty bolo získavanie aktuálnych informácií a zdieľanie vzájomných skúseností primátorov slovenských a českých miest v rámci stanovenej témy „Mesto ako lepšie miesto pre život“.

V pondelok 19. 2. 2024 sa na japonskom veľvyslanectve v Bratislave konala recepcia pri príležitosti štátneho sviatku Japonska a oslavy narodenín japonského cisára. Pozvanie na slávnostnú recepciu prijal primátor Marek Hattas s manželkou.

Vo štvrtok 22. 2. 2024 sa v Nitre sa konalo online stretnutie mestského akčného tímu v programe Planet Youth s Margrét Lilja Guðmundsdóttir z Rejkjavíku. Účastníci si vypočuli prezentáciu programu so stručným predstavením základných pilierov. Mestský akčný tím predstavil závery dotazníkového prieskumu v rámci Nitry a mal vymedzený priestor na otázky.

Participatívne stretnutie projektu URBACT – Španielsko, Onda, Cehegín. Zástupkyňa mesta Nitry Denisa Halajová a riaditeľka Kreatívneho centra Nitra Katarína Živanovič navštívili v dňoch 11. 3. – 16. 3. 2024 mestá Onda a Cehegín v Španielsku.

Zapájanie komunít a kultúrne dedičstvo boli hlavnými témami tohto stretnutia v rámci siete URBACT. Na znak spolupráce zasadili strom v Olympijskom parku v meste Onda.

Návšteva partnerského mesta Kroměříž. V sobotu 16. 3. 2024 navštívili vedúca Turistického informačného centra v Nitre Mariana Záturová spolu s pracovníčkami TIC Teréziou Zaujecovou, Evou Mesárošovou a siedmimi turistickými sprievodcami a sprievodkyňami partnerské mesto Kroměříž. Exkurzia sa konala pri príležitosti osláv Svetového dňa sprievodcov cestovného ruchu. Pracovníčky TIC absolvovali prehliadku Kroměříža a získali informácie o činnosti miestneho informačného centra a o práci miestnych sprievodcov.

Koncert žiakov ZUŠ z partnerského mesta Kroměříž v Synagóge. České aj svetové diela vážnej hudby zazneli v utorok 19. 3. 2024 v Synagóge v Nitre v podaní žiakov zo ZUŠ Kroměříž. Koncert bol súčasťou osláv 95. výročia ZUŠ Jozefa Rosinského.

Stretnutie partnerských materských škôl – projekt „Ahoj, kamarát" v Kroměříži. V rámci tohto projektu absolvovala 9. 5. 2024 skupina pozostávajúca z detí, pedagógov a rodičov detí z nitrianskych MŠ jednodňovú cestu do Kroměříža. Spoznávali miestne ľudové tradície a vymenili si pedagogické skúsenosti.

Športový deň „Dúhové bubliny" v Kroměříži. Pedagogickí zamestnanci z MŠ, zamestnanci odboru školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre a deti z MŠ sa v piatok 10. 5. 2024 zúčastnili v Kroměříži športového dňa Dúhové bubliny, ktorý zorganizoval odbor školstva MsÚ v Kroměříži spolu s miestnymi MŠ.

Športové stretnutie seniorov. Vo štvrtok 16. 5. 2024 sa seniori z Nitry zúčastnili podujatia troch partnerských miest Nitra, Kroměříž a Ružomberok. Stretnutie zorganizovala Jednota dôchodcov Slovenska, Mestská organizácia č. 1 Nitra pod záštitou primátora Nitry Mareka Hattasa a s podporou riaditeľstva Gymnázia, Párovská 1, Nitra. Seniori si zmerali sily v rôznych disciplínach, ako hod šípkami, štafetový beh, hod na basketbalový kôš, florbal – streľba na bránku, hod kriketkou na cieľ a kop na malú bránku.

Samit RAY v Helsinkách. Viceprimátor Miloslav Špoták sa v dňoch 22. – 24. 5. 2024 zúčastnil na trojstrannom samite RAY (medzinárodná výskumná sieť v oblasti monitorovania európskych programov pre mládež) v Helsinkách, ktorý spájal politiku,

prax a výskum. Na samite sa zúčastnili členovia národnej delegácie: Marta Hanečáková (Asociácia centier voľného času), Silvia Štefániková (Regionálne centrum mládeže), Katarína Čavojská (Tenenet, o. z., a SAV) a Miloslav Špoták (mesto Nitra).

Návšteva detí a rodičov z Kroměříža v TICadlove. V utorok 4. 6. 2024 sa deti z MŠ v Kroměříži zúčastnili v Turistickom a informačnom centre v Nitre na špeciálnej prezentácii Nitry v interaktívno-edukatívnej časti TICadlovo.

Urban Future – Rotterdam. V dňoch 4. 6. – 7. 6. 2024 sa primátor mesta Nitry Marek Hattas, viceprimátor Peter Mezei, hlavný architekt Milan Csanda, vedúci pracovníci Matúš Maruniak, Jaroslav Jazvinský a Vladimír Ballay zúčastnili v holandskom Rotterdame na konferencii formujúcej smerovanie európskych miest. Nosnými témami boli oblasť urbanistického plánovania, architektúry, mobility, energetiky, nehnuteľností, bývania, technológií a verejnej správy.

Olympiáda materských škôl z Nitry a Kroměříža. Mesto Nitra a občianske združenie Šťastné deti v Nitre zorganizovali 12. 6. 2024 v spolupráci s Olympijským klubom regiónu Nitra 24. ročník Letnej športovej olympiády detí materských škôl. Na olympiáde sa zúčastnilo 25 štvorčlenných športových tímov z 25 materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry a 3 tímy z troch materských škôl z partnerského mesta Kroměříž. Deti súťažili v troch disciplínach: hod do diaľky, skok do diaľky a beh. Medaily a ceny odovzdali deťom majstri Slovenska – hokejisti HK Nitra Tomáš Hrnka, Martin Vitáloš a Matej Bača. Zlaté medaily získali deti z MŠ Čajkovského. O zdravotný dozor sa postarali študentky z Katedry ošetrovateľstva Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre.

Bukurešť – projekt URBACT – GreenPlace. Let´s do it together. V dňoch 18. – 19. 6. 2024 sa pracovníci odboru životného prostredia Denisa Halajová a Štefan Lančarič

ako členovia medzinárodného tímu stretli s partnermi v Bukurešti v Rumunsku na konferencii GreenPlace. Let´s do it together. Partneri projektu si vymenili skúsenosti o postupoch týkajúcich sa tém cirkulárneho mesta a riadenia mesta.

Výstava „Poľsko: 20 rokov využitých príležitostí“. Vo foyer Mestského úradu v Nitre bola v dňoch 19. 6. – 5. 7. 2024 umiestnená výstava, ktorá prezentovala modernú architektúru verejných budov postavených v Poľsku po vstupe do Európskej únie. Návštevníci si so záujmom pozreli túto prehliadku úspešného príbehu modernej architektúry a dizajnu, ktorá sa vo svojich mestách či regiónoch stala novým symbolom. Výstava sa realizovala v spolupráci s Poľskou turistickou organizáciou.

České Budějovice – 30. výročie partnerstva s mestom Nitra. V dňoch 21. 6 – 23. 6. 2024 pri príležitosti 30. výročia partnerstva miest České Budějovice a Nitra prijal primátor Nitry Marek Hattas pozvanie primátorky Českých Budějovíc Dagmar Škodovej Parmovej na návštevu partnerského mesta. V rámci návštevy navštívili hudobný festival Hvězdy nad Vltavou a zúčastnili sa na slávnostnom open-air koncerte pri príležitosti narodenia Bedřicha Smetanu, ktorý uviedla Česká filharmónia. Súčasťou podujatia bol oficiálny protokolárny program osláv 30. výročia partnerstva. Návšteva prispela k posilneniu dlhoročného partnerstva a vzájomnej spolupráce.

Partnerská návšteva mesta Osijek. V Osijeku sa v dňoch 28. 6. – 29. 6. 2024 konali Slávnosti patrónov mesta sv. Petra a Pavla. Za mesto Nitra sa na slávnostiach zúčastnili poslankyňa MZ Jarmila Králová a riaditeľka Kreatívneho centra Nitra Katarína Živanovič.

Partnerské delegácie na mestských slávnostiach Nitra, milá Nitra. Na mestské slávnosti „Nitra, milá Nitra“, ktoré sa konali v dňoch 5. 7. – 7. 7. 2024, pricestovali zástupcovia týchto partnerských miest: České Budějovice, Kroměříž, Spišská nová Ves, Zielona Góra a Báčsky Petrovec. Mesto Nitra pripravilo pre delegácie bohatý program – zúčastnili sa na koncerte Slovenskej filharmónie, absolvovali jazdu turistickým vláčikom, navštívili Kreatívne centrum Nitra a novú MŠ na Dobšinského ulici. Okrem toho si prehliadli archeoskanzen, podnikli turistiku k Dražovskému kostolíku, prehliadli si Diecéznu knižnicu, ako aj novozrekonštruovaný mestský park.

Na pešej zóne v Nitre inštalovali výstavu „Kroměříž, srdci blíž“. V dňoch 14. 7. – 28. 7. 2024 bola na pešej zóne v Nitre umiestnená výstava „Kroměříž, srdci blíž“ v rámci projektu „Galéria vonku“. Táto výstava už zavítala do viacerých českých miest, ako napr. Kroměříž, Brno, Kopřivnica a Olomouc. Z Nitry sa presunula do Ostravy. Do Nitry prišiel

projekt predstaviť Pavel Zrna, vedúci odboru kultúry a cestovného ruchu MÚ v Kroměříži. Výstava ponúkla pohľad na zaujímavé miesta, najväčšie turistické atrakcie a známe pamiatky Kroměříža. Na otvorení výstavy v stredu 17. 7. 2024 sa obyvatelia Nitry osobne porozprávali s predstaviteľmi Kroměříža, ktorí z Moravy priniesli ochutnať „kroměřížske vdolky“ a venovali občanom Nitry rôzne darčekové predmety.

Partnerská návšteva Báčskeho Petrovca v rámci Slovenských národných slávností. Mesto Nitra na Slovenských národných slávnostiach, ktoré sa konali v dňoch 9. 8. – 11. 8. 2024, reprezentovali poslankyne MZ Denisa Branikovičová, Martina Mojtová a Regina Víteková. Tieto slávnosti sa v roku 2009 rozhodnutím Národnostnej rady slovenskej národnej menšiny stali oficiálnym sviatkom Slovákov žijúcich v Srbsku.

Návšteva z partnerského mesta Báčsky Petrovec. Slávnosti Nitrianskych hodov a dožiniek, ktoré sa konali v dňoch 18. 8. – 19. 8. 2024 tento rok obohatila svojím vystúpením aj folklórna skupina KUS Petrovská družina, ktorá do Nitry pricestovala z partnerského mesta Báčsky Petrovec zo Srbska.

Účasť na konferencii „Cyrilometodská stezka ako produkt kultúrneho turizmu v Kroměříži“. Dňa 10. 9. 2024 sa konala v Kroměříži konferencia s názvom „Cyrilo-metodská cesta ako produkt kultúrneho turizmu“. Pozvánku zaslalo OZ Európská kultúrna stezka sv. Cyrila a Metoda organizáciám a partnerom. Účasť na tomto a ďalších projektoch v rámci EKSCM bola prospešná predovšetkým pre inšpiráciu v prostredí samosprávy s cieľom zistiť, ako etablovať mesto Nitra s jeho kultúrnym dedičstvom do povedomia európskeho i celosvetového v kontexte kultúrnych dejín na území Európy. Inšpiratívne príspevky na konferencii si vypočuli vedúca odboru kultúry na MsÚ v Nitre Dagmar Bojdová, Elena Klenková (odbor kultúry) a Tereza Zaujecová (TIC).

Konferencia URBACT: „GreenPlace. Let´s do it together!“ V dňoch 15. – 16. 10. 2024 Nitra hostila piaty míting v rámci projektu URBACT: „GreenPlace. Let’s do it together!“. Cieľom projektu bola obnova a sprístupnenie nevyužívaných mestských oblastí svojim občanom. Nitra si ako modelové územie zvolilo areál bývalých kasární na Martinskom vrchu pod Zoborom. Na konferenciu pricestovalo 40 účastníkov vrátane 23 zahraničných zástupcov ôsmich partnerských miest v rámci projektu.

Dni uniformovaných zborov Kroměříž. V rámci výročia podpísania Memoranda o spolupráci medzi partnerskými mestami Nitra a Kroměříž sa v dňoch 4. – 5. 10. 2024 uskutočnilo neformálne pracovné stretnutie pracovníkov Turistického informačného centra Nitra, poslancov MZ Igora Kršiaka a Jána Grešša so zástupcami mesta Kroměříž Pavlom Motyčkom a Pavlom Zrnom.

Účasť na konferencii Smart City Expo World Congress v Barcelone. V dňoch 4. 11. – 7. 11. 2024 sa primátor Marek Hattas a vedúci odboru projektového a strategického riadenia Vladimír Ballay zúčastnili na svetovom kongrese Smart City Expo World Congress v oblasti inteligentných miest a regiónov, ktorého cieľom bolo posilniť inteligentný rozvoj a združiť mestské inovácie na jednom mieste.

Návšteva delegácie odboru sociálnych služieb z Kroměříža. Dňa 6. 11. 2024 v rámci zdieľania dobrej praxe zavítala do Nitry delegácia sociálneho odboru z partnerského mesta Kroměříž. Počas pracovnej návštevy sa členovia delegácie oboznámili s fungovaním a organizáciou sociálnych služieb v našom meste. Navštívili viaceré zariadenia sociálnych služieb. Cieľom návštevy bolo získať inšpiráciu a výmenu

skúseností v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Prezentované boli moderné prístupy a inovácie v starostlivosti o seniorov, osoby so zdravotným postihnutím a ďalšie ohrozené skupiny.

V dňoch 9. 12. – 10. 12. 2024 navštívila delegácia mesta Nitry radnicu v Jihlave. Za mesto Nitra vycestovali primátor Nitry Marek Hattas, Peter Mezei, Milan Csanda, Henrich Varga, Martina Bachnová a Ladislav Turba. Cieľom návštevy bolo zdieľanie dobrej praxe. Na pracovnej ceste sa zúčastnili aj predstavitelia HK Nitra a Slovenského ľadového hokeja. Nové kontakty z Jihlavy a nadobudnuté poznatky budú zužitkované pri príprave výstavby multifunkčnej arény v Nitre.

Zdroj: Juliána Janíková, referentka pre zahraničné vzťahy a spoluprácu na MsÚ v Nitre

3. VÝSTAVBA A ROZVOJ NITRY

Zrekonštruovaný hradný kopec v Nitre sprístupnili verejnosti. Oficiálne od 15. 1. 2024 bol hradný kopec pod Nitrianskym hradom po rozsiahlej revitalizácii znovu prístupný verejnosti. Pribudli nové chodníky, osvetlenie, vyhliadkové terasy a obnovené bolo schodisko. Vysúťažená cena projektu predstavovala 827 901 eur. Radnica získala na realizáciu projektu financie z eurofondov. Obnova hradného vrchu sa začala v apríli 2023. Súčasťou bolo vyčistenie priestoru, odstránenie náletových a suchých drevín, realizácia protieróznych a vodozádržných opatrení a nová výsadba. Okrem samotných chodníkov prešlo rekonštrukciou aj schodisko, mostík a chodník pod hradnou skalou v celkovej dĺžke 690 metrov. Pod skalným previsom a pod severozápadnými hradbami pribudli odpočinkové terasy, zrekonštruovaná bola aj existujúca vyhliadka pod hradbou severného bastiónu. Nové osvetlenie pozostáva z 19 lámp, ktoré sú umiestnené na oceľových stožiaroch, štyri metre nad úrovňou terénu. Areál je sprístupnený aj z Jesenského ulice zo strany mestského parku. Zdroj: nitra.sk

Revitalizovaná Borina začala slúžiť verejnosti. Revitalizovaný park na Borine začal v priebehu januára slúžiť verejnosti. Mesto Nitra ukončilo ďalší zo zelených projektov, ktoré sa podarilo zrealizovať vďaka financiám z európskych fondov. Projekt za viac ako 150-tisíc eur bol oficiálne ukončený v roku 2023. Primátor Marek Hattas vyjadril radosť z toho, že nový náučný chodník s informačnými tabuľami už plní svoj účel. Na

Borine pribudlo nové osvetlenie, ohnisko a mobiliár, pikniková lúka s altánkom, lavičky a odpadkové koše. Súčasťou projektu bola aj nová výsadba, v rámci ktorej na Borine pribudlo viac 20-tisíc sadeníc. Okrem toho boli v parku umiestnené viaceré fitnes prvky, detské preliezačky a nová tančiareň. Zdroj: Facebook mesta

ZŠ Beethovenova v Nitre zrekonštruovala malú aj veľkú telocvičňu. Mesto Nitra pomohlo zrekonštruovať telocvičňu Základnej školy Beethovenova. V malej a veľkej telocvični bola kompletne odstránená stará palubovka a pribudli nové podlahy. Celkové náklady na rekonštrukciu dosiahli 169-tisíc eur. Oprava malej telocvične bola vyčíslená na 43-tisíc eur, náklady v plnej výške pokryl mestský rozpočet. Na oprave veľkej

telocvične sa radnica podieľala sumou 96-tisíc eur, zvyšných 30-tisíc eur poskytla škola. malej a veľkej telocvični bola kompletne odstránená stará palubovka a pribudli nové podlahy. S opravami sa začalo v lete 2023 a ukončené boli v januári 2024. Rekonštrukcia malej telocvične stála 43-tisíc eur, ktoré v plnej výške pokryl mestský rozpočet. Na oprave veľkej telocvične sme sa podieľali sumou 96-tisíc eur, zvyšných 30-tisíc poskytla škola. Zdroj: nitra.sk

Prestavba najstaršej časti nitrianskeho mestského parku bola definitívne dokončená. Park bol slávnostne otvorený pre verejnosť 1. 6. 2024. Výsledkom bol kultivovaný verejný priestor, ktorý má čo ponúknuť všetkým obyvateľom Nitry. Okrem nevyhnutých úprav tu totiž pribudli rôzne funkčné zóny vrátane ihrísk, odpočinkových plôch, športovísk či zelene. Išlo o najväčšiu revitalizáciu v 150-ročnej histórii parku.

História nitrianskeho mestského parku siaha do prvej polovice 19. storočia. V súčasnosti sa rozprestiera na ploche približne 20 hektárov a tvoria ho v podstate tri časti, vybudované v rôznych časových obdobiach. Najstaršou je Starý park – Sihoť, o čosi neskôr pribudol Spojovací park v okolí mestského letného kúpaliska, a ako posledný bol vybudovaný verejný priestor, dnes známy ako Nový park. Práve najstaršia časť nitrianskeho mestského parku sa v roku 2023 dočkala najrozsiahlejšej revitalizácie vo svojej vyše 150-ročnej histórii. Za viac ako 6 miliónov eur, ktoré sa mestu podarilo získať z eurofondov, sa tu vynovilo všetko, od verejného osvetlenia a chodníkov cez výsadbu kvetín až po detské hracie prvky. Na rekonštrukcii sa mesto podieľalo sumou 5 % z celkovej investície. Revitalizačné práce boli ukončené už koncom roka 2023 a následne niekoľko týždňov prebiehala kolaudácia projektu. Vo februári 2024 mesto začalo postupne presúvať oplotenie Starého parku a sprístupňovať jednu jeho časť za druhou.

Dňa 1. 6. 2024 boli oficiálne sprístupnené všetky časti parku. Stalo sa tak po štyroch rokoch, odkedy si mesto nechalo vypracovať projektovú dokumentáciu pre realizáciu

stavby. Jej zhotoviteľom bol Ateliér Krejčíříkovi. Realizácia projektu prebiehala v štyroch etapách. Generálnym zhotoviteľom stavby bola spoločnosť DYNAMIK Holding, ktorá s mestom v minulosti už spolupracovala. V prvej etape bola postupne vybudovaná hlavná os parku a zrekonštruovaná existujúca žabia fontána. Vysadené boli trvalkové záhony, v okolí ktorých bol osadený mestský mobiliár. Druhá etapa nadviazala na prvú dokončením lúčovitej cestnej siete a špirály, ktorá lemuje trvalkový záhon. Okrem výsadby ďalšej časti zelene a osadení mestského mobiliáru bola v tejto fáze začatá tiež výstavba detského ihriska. To bolo následne dobudované v tretej fáze. Námetom pre príbeh ihriska sa stali dominanty Nitry – Nitriansky hrad a Zobor. Spolu s riekou Nitrou tvoria typickú kompozíciu, ktorá sa prepisuje do pôdorysu ihriska. A tak vznikol zmenšený svet obrov – dve veľké herné veže (Nitriansky hrad a Zobor), medzi

nimi čaká nástraha v podobe divokej rieky so zradnými mostíkmi a pohybujúcimi sa kameňmi (trampolíny). V parku nechýba ani workoutové ihrisko s prvkami pre seniorov a nové útočisko pre zvieratá. V poslednej etape projektu bol dotvorený reprezentatívny nástupný priestor , pikniková a festivalová lúka. Pribudli tiež ďalšie dve detské ihriská a miesta na grilovanie. V rámci revitalizácie sa architekti rozhodli zachovať niekoľko ikonických prvkov parku, ako je známa žabia fontána, socha vodníka či obľúbený detský kolotoč. Premeny sa v budúcnosti dočká aj objekt známy ako Starý bufet, ktorý je ale v rukách súkromného majiteľa. Do budúcej sezóny budú realizované ďalšie úpravy pre zjednotenie vzhľadu s ďalšími plánovanými objektmi – toaletami a novým bufetom pri veľkom detskom ihrisku. Objekty dostanú jednotnú fasádu. Zdroj: nitra.sk

Na sídlisku Klokočina v Nitre pribudlo 95 nových parkovacích miest. Radnica začala koncom apríla 2024 s rekonštrukciou parkovacích miest na Škultétyho ulici. Vybudovalo sa tu 95 parkovacích miest so šikmým radením, z toho 8 bolo bezbariérových. Práce boli ukončené v prvej polovici júla. Celková výška investície predstavovala 182 862 eur bez DPH. Cieľom rekonštrukcie bola okrem zvýšenia kapacity na existujúcom parkovisku aj oprava chodníkov. Doplnené boli aj spomaľovacie vankúše na dvoch miestach. V spodnej časti ulice bol vybudovaný ostrovček v križovatke, ktorý zabránil parkovaniu áut a vytvoril bezpečnú nástupnú plochu pre chodcov. V miestach križovatiek pozdĺž ulice pribudlo ďalších 11 bezpečnostných stĺpikov.

Mesto Nitra ukončilo prvú etapu predĺženia pešej zóny. Do užívania bol odovzdaný zrekonštruovaný úsek pred bývalým obchodným domom Prior. V ďalších etapách sa plánuje, že obnovou prejde celá lokalita, od hlavnej križovatky až po pešiu zónu. V prvej etape pribudla veľkoformátová dlažba, obnovili sa chodníky a vysadilo sa desať stromov (javor freemanov a okrasné hrušky), ktoré tento priestor postupne pritienia. Pribudol aj nový mobiliár. Súčasťou tejto etapy bol vyčlenený priestor pre cyklotrasu. Revitalizácia priestoru sa začala 8. 4. 2024 a trvala 90 dní. Oproti pôvodnému plánu sa termín dokončenia posunul približne o tri týždne, sklz spôsobilo vykonanie archeologického výskumu. Náklady na úpravu priestoru dosiahli celkovo 350 520 eur s DPH. Zdroj: nitra.sk

Rekonštrukcia budovy Mestskej polície v Nitre. V polovici júna 2024 sa začala rekonštrukcia budovy Mestskej polície na Cintorínskej ulici v Nitre s predpokladanou výškou nákladov 58-tisíc eur. Súčasťou stavebných prác bola výmena všetkých sanitárnych zariadení, vymenené boli umývadlá, sprchy, toalety, radiátory a elektroinštalácia. Prestavba riešila tiež nové konštrukcie, demontáž starého osvetlenia, vybúranie nášľapnej vrstvy, nové dvere vrátane zárubní a prekladov. Zdroj: nitra.sk

Nová cyklotrasa medzi Vodnou ulicou a bývalým Zelokvetom. Mesto Nitra vybudovalo 1,5 kilometrovú cyklotrasu medzi Vodnou ulicou a bývalým podnikom Zelokvet. Náklady presiahli sumu 400-tisíc eur. Mesto cestu realizovalo z Plánu obnovy. Práce na stavbe sa začali vo februári 2024. Zo strany Vodnej ulice pristavali 156-metrový oporný múr s novým bezpečnostným zábradlím a spoločný priechod pre chodcov a cyklistov cez Bratislavskú ulicu. Bezpečnosť pohybu zvýšilo osvetlenie, stredový ostrovček a bezbariérová úprava. Nová cyklotrasa bola ďalšou skladačkou v sieti Ponitrianskej cyklomagistrály. Prepojila zrealizované cyklistické komunikácie popri rieke s nedávno dokončenou cyklotrasou vedúcou na sídliská Klokočina a Diely. Zdroj: nitra.sk

Opravené schodisko na hradnom kopci. Zničené schodisko a rázcestie na hradnom kopci dostali počas letných mesiacov roku 2024 novú podobu. Chodník a schody vedúce z Podzámskej ulice k soche Corgoňa boli poškodené vekom i zosúvajúcim sa svahom. Pracovníci svah stabilizovali železobetónovým oporným múrom. Pribudlo aj nové schodisko a zábradlie. Miesta medzi schodiskami urobili z mlatu. Práce za viac ako 22-tisíc eur ukončili v priebehu augusta 2024. Zdroj: nitra.sk

Rekonštrukcie základných a materských škôl. Mesto Nitra využilo letné prázdniny na väčšie rekonštrukcie a menšie opravy škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Celkovo samospráva v roku 2024 investovala do opravy škôl takmer 400-tisíc eur z mestského rozpočtu. V ZŠ Ščasného v Nitre-Dražovciach prešla rekonštrukciou budova starého skladu, financie boli vyčlenené aj na opravu kotla. Mesto na tieto práce poskytlo zo svojho rozpočtu 20-tisíc eur. Rozsiahlou opravou za 100-tisíc eur prešla aj kuchyňa v MŠ Bazovského na sídlisku Klokočina. Súčasťou bola rekonštrukcia kuchyne, skladových priestorov, chodby, sociálnych zariadení, odvetranie kuchyne a elektroinštalačné práce. Zdroj: nitra.sk

Rekonštrukcia budovy MŠ na Párovskej ulici č. 40 sa začala v roku 2023, financie mesto získalo z UNICEF Slovensko. V objekte vznikol predškolský klub a materská škola pre ukrajinské deti. Od septembra 2024 pribudli dve nové zmiešané

triedy, ktoré boli plne vybavené a zariadené. Budova sa stala elokovaným pracoviskom Materskej školy na Párovskej ulici č. 36. Výhodou bol spoločný dvor a vonkajšie hracie prvky. Obnova prvého nadzemného podlažia a stavebné práce si vyžiadali náklady takmer 60-tisíc eur. Zdroj: nitra.sk

Na Základnej škole na Krčméryho ulici v Nitre sa počas letných prázdnin opravila telocvičňa. Vymenili podlahu a svietidlá, namaľovali strop, pribudla nová stena za bránkou. Rekonštrukciou prešiel aj neďaleký domček, v ktorom zriadili centrum pre mimoškolskú činnosť. Deti v ňom po vyučovaní našli oddych od každodenných školských povinností. Na túto investíciu bolo z mestského rozpočtu vyčlenených 57-tisíc eur. Zdroj: nitra.sk

Nitriansky kraj začal s prestavbou frekventovanej križovatky v Nitre. Symbolickým poklepaním základného kameňa sa v utorok 27. 8. 2024 začala prestavba križovatky ciest II/513 a III/1677 v mestskej časti Mlynárce. Investíciu hradil zo svojho

rozpočtu Nitriansky samosprávny kraj. Náklady na stavebné práce boli vo výške 840-tisíc eur s DPH. Križovatka je vstupnou bránou do Nitry a je súčasťou cestného ťahu v smere od Hlohovca. Predseda NSK Branislav Becík povedal, že je jedným z najvyťaženejších úsekov ciest v Nitrianskom kraji. Za posledné roky dosiahol tento úsek maximálnu vyťaženosť a stalo sa tu i niekoľko dopravných nehôd, v niektorých prípadoch aj s tragickými následkami. Kvôli bezpečnosti bola táto styková križovatka prestavaná na okružnú. Dobu výstavby križovatky naplánovali na 11 mesiacov s predpokladaným termínom otvorenia v máji 2025. Zdroj: Facebook ÚNSK

Mesto Nitra v septembri 2024 ukončilo ďalšiu z etáp rekonštrukcie tenisovej haly na Chrenovej. Celkové náklady na opravu prekročili sumu 463-tisíc eur. V rámci stavebných prác sa na budove zateplila strecha, ktorej vonkajšiu časť mesto opravilo ešte v roku 2023. Okrem toho bola osadená nová vzduchotechnika s rekuperáciou a na strope pribudol nový protipožiarny podhľad. Ukončenie stavebných prác bolo naplánované na koniec októbra, no práce sa podarilo urobiť skôr. Zdroj: nitra.sk

Pribudli ďalšie stojany na bicykle. Mesto Nitra rozšírilo cyklistickú infraštruktúru o nové cyklostojany v 17 lokalitách v rôznych mestských častiach. Nové stojany na odkladanie bicyklov umiestnili predovšetkým na základe požiadaviek obyvateľov a výborov mestských častí. Osadené boli aj pri nákupných centrách a rôznych inštitúciách, ktoré navštevujú aj cyklisti. Stojany na odkladanie bicyklov boli dôležitou súčasťou cyklistickej infraštruktúry v meste a základným predpokladom na rozvoj cyklistickej dopravy v Nitre. Zdroj*:* Facebook mesta Nitry

Mesto Nitra zrekonštruovalo nájomnú bytovku v Nitre-Horných Krškanoch. V októbri 2024 mesto Nitra ukončilo rekonštrukciu bytovky, v ktorej prevádzkuje nájomné bývanie. Na opravy interiéru bytového domu v mestskej časti Krškany vyčlenili 224-tisíc eur. V rámci stavebných prác sa v bytovom dome zmenili dispozície viacerých jednoizbových bytov na dvojizbové. Zrealizovali protipožiarne zabezpečenie objektu a upravili samostatné výťahové šachty. Súčasťou rekonštrukcie bola aj výmena pôvodných oceľových stien s jednoduchým zasklením, ktoré boli v havarijnom stave a počas búrok dochádzalo k zatekaniu. Zdroj: nitra.sk

Ukončili prvú etapu rekonštrukcie Cabajského mosta. Prvá etapa rekonštrukcie Cabajského mosta v Nitre sa skončila vo štvrtok 7. 11. 2024. Zhotoviteľ stavebných prác plynulo prešiel do realizácie druhej etapy. Rekonštrukcia Cabajského mosta nad železnicou na ceste II/562 sa začala v júli 2024. Na financovanie prác využili najmä európske zdroje z nenávratného finančného príspevku, ktoré schválilo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Celkové oprávnené výdavky projektu boli 1 946 329 eur. Výška spolufinancovania kraja predstavovala 8 % z celkových oprávnených výdavkov. Zhotoviteľ odfrézoval asfaltový povrch vozovky, vybúral jednotlivé časti mosta, demontoval zábradlie a stĺpy verejného osvetlenia. Nasledovali betonárske práce, izolovanie mosta a kladenie asfaltu. Zároveň bolo osadené aj nové zábradlie. Tranzit po moste nad 20 ton bol z mosta vylúčený ešte v roku 2022, výnimka platila iba pre autobusovú dopravu. Nákladná doprava jazdila po ukončení modernizácie mosta. Cabajský most bol postavený v roku 1987. Na základe výsledkov posúdení, monitoringu a diagnostiky bol zaradený podľa klasifikácie porúch do stupňa V - zlý. Zdroj: riaditeľ ÚNSK Peter Privalinec

Rekonštrukcia prepadnutej kanalizácie v centre mesta. Od soboty 7. 12. 2024 Západoslovenská vodárenská spoločnosť začala s prácami na rekonštrukcii prepadnutej kanalizácie, ktorá skolabovala počas prívalových dažďov v júni 2024. Stavebné práce rozdelili na dve etapy. V prvej etape realizovali práce na križovatke ulíc Damborského, Piaristická a Štúrova, pretože tadiaľ vedú kanalizačné potrubia veľkého priemeru. Prvá etapa trvala sedem týždňov. V rámci druhej etapy vykonali väčší stavebný zásah v hlavnej križovatke, no paradoxne to obmedzilo dopravu menej ako práce v prvej etape. Investičný riaditeľ závodu Štefan Štefek potvrdil, že náklady na realizáciu obidvoch etáp rekonštrukcie boli vyčíslené na 530-tisíc eur. Rekonštrukciu financovala Západoslovenská vodárenská spoločnosť. Zdroj: TASR

Mesto Nitra v piatok 6. 12. 2024 oficiálne otvorilo kreatívne centrum, ktoré sídli v štyroch budovách v bývalých kasárňach pod Zoborom a v budove bývalého kina Palace v centre mesta. Na realizácii Kultúrneho centra Nitra pracovalo mesto Nitra desať rokov. Za posledné desaťročia to bola najvyššia investícia do kultúry a kreatívneho priemyslu v Nitre. Celkovo tento projekt vyšiel na 13 miliónov eur, z toho mesto získalo 12,4 milióna eur z Európskej únie. KCN ponúka priestory aj na rozvoj kreatívneho

priemyslu, ktoré môžu využívať remeselníci a podnikatelia. Majú tu k dispozícii stroje, techniku a prístrojové vybavenie, ku ktorému by sa nedokázali dostať. Sú tu obuvnícke, textilné, šperkárske i drevárske dielne. Nachádzajú sa tu aj skúšobne pre hudobné

skupiny. V piatok 6. 12. 2024 sprístupnilo mesto Nitra verejnosti aj budovu bývalého kina Palace. Takmer storočná budova začala po komplexnej rekonštrukcii slúžiť scénickému umeniu a je tu možnosť organizovať koncerty. Podľa podmienok dotácie z Európskej únie musí KCN fungovať minimálne päť rokov. Primátor Marek Hattas vyjadril presvedčenie, že priestor bude obyvateľom Nitry slúžiť celé generácie. Zdroj: nitra.sk

4. POLITICKÝ A SPOLOČENSKÝ ŽIVOT

Prvý protivládny politický protest v Nitre a na celom Slovensku. Vo štvrtok 11. 1. 2024 sa v Nitre v strede pešej zóny konal protivládny protest. Prvé dva protesty (koncom roka 2023) boli pred pamätníkom z fragmentov Berlínskeho múru, medzi Všeobecnou úverovou bankou a bývalým hotelom Tatra. Ľudia stáli na oboch stranách cesty, po ktorej jazdili autá. Aj tentoraz prišlo na protest množstvo nielen Nitranov, podľa niektorých odhadov ich bolo približne dvetisíc. Niektorí mali v rukách už tradičné transparenty Nikam neodchádzame, Nevyhrajú, Nebudeme ticho, Zastavme ich. Zdroj: mynitra.sme.sk

Druhý protivládny protest v Nitre a na celom Slovensku. Vo štvrtok 18. 1. 2024 sa konal druhý tohtoročný protivládny protest a štvrtý v poradí. Po druhýkrát bol na pešej zóne. Tentoraz tam bolo o poznanie tmavšie, rečníci na pódiu mali problém prečítať pripravené príhovory. Objavili sa úvahy, že obyvateľom bytov minule prekážali silné svetlá z reflektorov. Opozičné protesty sa uskutočnili okrem Nitry aj v Košiciach, Žiline, Banskej Bystrici, Trenčíne, Štúrove, Prešove, Trnave, Považskej Bystrici, Lučenci, Martine, Leviciach, Spišskej Novej Vsi, Prievidzi a Piešťanoch. Okrem toho sa uskutočnil aj občiansky protest v Poprade. Protesty zvolali opozičné Progresívne Slovensko, KDH a SaS proti novele Trestného zákona, ktorá predpokladá aj zrušenie Úradu špeciálnej prokuratúry. Opozícia žiada vládu, aby stiahla novelu z rokovania parlamentu. Kritizovala aj okolnosti okolo nehody podpredsedu Národnej rady SR Andreja Danka (SNS). Zdroj: teraz.sk, mynitra.sme.sk

Tretí protivládny protest v Nitre. Vo štvrtok 25. 1. 2024 ľudia po celom Slovensku opäť išli protestovať proti vláde. Opozičné protesty sa uskutočnili v Košiciach, Nitre, Žiline, Banskej Bystrici, Trenčíne, Štúrove, Prešove, Trnave, Považskej Bystrici, Lučenci, Martine, Leviciach, Spišskej Novej Vsi, Prievidzi a Poprade. Protesty zvolali

opozičné Progresívne Slovensko, KDH a SaS proti novele Trestného zákona, ktorá predpokladá aj zrušenie Úradu špeciálnej prokuratúry. Opozícia žiadala vládu, aby stiahla novelu z rokovania parlamentu. Na pešiu zónu v Nitre prišlo ešte viac protestujúcich ako predchádzajúci týždeň vo štvrtok. Z jednej strany bola natiahnutá páska mestskej polície, aby bol zabezpečený priestor pre ľudí, ktorí len prechádzali okolo. Zdroj: MY noviny, č. 5, 29. 1. 2024

Siedmy protivládny protest. Vo štvrtok 1. 2. 2024 sa na pešej zóne v Nitre znovu protestovalo – tentoraz už po siedmykrát. Nad pešou zónou večer lietal dron, ktorý na objednávku organizátorov snímal protivládny protest. Protest moderoval herec Starého divadla Karola Spišáka v Nitre Ivan Gontko. Podľa odhadov prišlo na protest ešte viac ľudí ako pred týždňom. Muži v reflexných vestách rozdávali záujemcom časopis s názvom Zlaté časy pre zločincov. Písalo sa v ňom, ako novela trestného zákona poškodí ľudí na Slovensku. Na pódiu vystúpili viacerí zástupcovia politických strán a jediná žena, ktorú Nitrania privítali veľkým potleskom – herečka Eva Pavlíková. Zdroj: mynitra.sme.sk

Pripomenuli si vraždu Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej. Tisíce ľudí sa v stredu 21. 2. 2024 podvečer zišli na Námestí slobody v Bratislave na spomienkovom zhromaždení pri príležitosti šiesteho výročia zavraždenia novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Martiny Kušnírovej. Podobné zhromaždenia sa zároveň konali v troch desiatkach miest po celom Slovensku, ale aj v zahraničí. Iniciatíva Za slušné Slovensko zorganizovala spomienkové akcie v desiatkach slovenských miest. V zahraničí sa ľudia okrem Prahy zišli aj v Brne, Zlíne, Luxemburgu, Bruseli, Paríži, Osle, Haagu, Kodani či Vancouveri. Novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenicu Martinu Kušnírovú zavraždili 21. 2. 2018 v ich rodinnom dome vo Veľkej Mači v okrese Galanta. Zdroj: aktuality.sk

Položili vence pri príležitosti 79. výročia oslobodenia mesta Nitra. Položením kytíc na hrobové miesta na Mestskom cintoríne v Nitre si zástupcovia mesta 26. 3. 2024 uctili pamiatku obetí bombardovania Nitry. Presne pred 79 rokmi, 26. 3. 1945, dopadlo na mesto 166 sovietskych bômb. Ich cieľom mali byť fašistické štáby v kasárňach a na Párovciach. Tie však z Nitry deň pred bombardovaním odišli. Bomby usmrtili nevinných 345 ľudí, pripomenul viceprimátor Miloslav Špoták. Nemci opustili Nitru dva dni pred bombardovaním. Medzi obeťami bolo len päť vojakov Wehrmachtu a osem slovenskej

armády, zvyšok tvorili civilisti. Zničených bolo približne 50 budov, ďalších viac ako 300 bolo poškodených. Zdroj: nitra.sk

Tiché kladenie vencov pri príležitosti 79. výročia oslobodenia Nitry. Vo štvrtok 30. 3. 2024 si občania mesta Nitry tichým položením vencov (z dôvodu vojny vedenej Rusmi na území Ukrajine) pripomenuli 79. výročie oslobodenia Nitry. V čase, keď Nitra bola strategickým bodom pre nepriateľa, obyvatelia preukázali neuveriteľnú odvahu a odolnosť. Spomenuli si na všetkých, ktorí položili svoje životy v boji za slobodu. K Pamätníku víťazstva sa prišli pokloniť zástupcovia mesta, NSK, Ozbrojených síl SR, ako aj občania mesta. Pripomenuli si týmto krvavé udalosti vojny a najmä deň, ktorý pre Nitru znamenal slobodu. V slávnostnom prejave prednesenom primátorom mesta Marekom Hattasom zaznelo, že uplynulo 79 rokov odo dňa, keď bola Nitra oslobodená spod fašistickej okupácie. Len štyri dni po obrovskom smútku po bombardovaní mesta prišlo vykúpenie a radosť. Zdroj: Facebook mesta Nitry

Zasadnutie Okresnej rady Jednoty dôchodcov Slovenska. Na sneme, ktorý sa konal 17. 4. 2024 na Okresnom úrade v Nitre sa stretli členovia Okresnej rady Jednoty dôchodcov Slovenska, aby zhodnotili svoju činnosť za rok 2023 v oblastiach kultúry a športu. Spoločne načrtli plán aktivít na ďalšie obdobie. Členom Okresnej rady nechýbala okrem nadšenia ani tvorivosť, nadhľad či trefné postrehy prameniace zo životných skúseností. Zdroj: vlastný text

Majáles – Nitra v kroji. Nitrianska humanitná spoločnosť Homo Nitriensis usporiadala 30. 4. 2024 v PKO už 5. ročník charitatívneho majálesu. Predchádzalo mu stavanie mája, vystúpenie folklórnych skupín nitrianskeho regiónu a nasledovala krojovaná zábava, ktorá trvalo až do nočných hodín. Do tanca hrala kapela Žochári a hosťom podujatia bola Folklórna skupina Furmani. Výťažok z podujatia bol použitý na zakúpenie zariadenia do konziliárnej miestnosti pre potreby multidisciplinárnych konzultácií pre pediatrických pacientov na Klinike detí a dorastu Fakultnej nemocnice v Nitre. Zdroj: vlastný text

Tichá spomienka pri príležitosti 79. výročia ukončenia 2. svetovej vojny a Dňa víťazstva. Dňa 4. 5. 2024 si v Nitre s predstihom spomenuli na 79. výročie ukončenia druhej svetovej vojny. Oficiálna akcia sa konala tradične pri Pamätníku

víťazstva pred okresným úradom, no tento rok bola netradičná. Žiadna hymna, hudba ani príhovory. Dialo sa tak kvôli prebiehajúcej vojne na Ukrajine. Ľudí bolo menej. Nikto nepredniesol príhovor ani nerecitoval básničky. Na záver po položení vencov k pamätníku sa prednostka okresného úradu Mária Hajdamárová poďakovala za účasť. Zdroj: mynitra.sme.sk

Slávnostné zhromaždenie pri príležitosti 80. výročia od vypuknutia Slovenského národného povstania sa uskutočnilo v stredu 28. 8. 2024 pri Pamätníku víťazstva na Štefánikovej triede. Kladenia vencov sa zúčastnili zástupcovia mesta Nitra, Nitrianskeho samosprávneho kraja, Okresného úradu v Nitre, Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, Policajného zboru SR a Ozbrojených síl SR. Zdroj: nitra.sk

Výročie 17. novembra si pripomenuli spomienkovým stretnutím a koncertom. Mesto Nitra si 17. november a Deň boja za slobodu a demokraciu pripomenuli v piatok 15. 11. 2024. Okrem spomienkového stretnutia sa uskutočnil aj koncert venovaný hudobníkovi a básnikovi Karlovi Krylovi. Program sa začal o 16. hodine zhromaždením pred Pamätníkom slobody. V Synagóge sa večer uskutočnil koncert pod názvom V znamení doby Karla Kryla, ktorý bol venovaný tomuto básnikovi a hudobníkovi. Jeho súčasťou bola aj hudba a reminiscencie v podaní Milana Tarinu mladšieho, Daniely Debnárovej a ich projektu Klipers. Zdroj: nitra.sk

Pietna spomienka – Deň vojnových veteránov. Červené maky zaplavili v pondelok 11. 11. 2024 vojenský cintorín v Nitre-Mlynárciach. Na pietnom kladení vencov si zástupcovia armády, vojenských historických spolkov a združení, vojenskí veteráni vencami a kvetmi uctili pamiatku nielen tých, ktorí bojovali v Prvej svetovej vojne. Boje ukončilo podpísanie príměria s Nemeckom 11. 11. 1918 o 11.11 hodine. Každoročne sa po celom svete v tento dátum a presne v tento čas konajú pietne akty a spomienkové ceremónie na uctenie si pamiatky padlých vojakov a veteránov. Tento významný deň má viacero prívlastkov – Deň vojnových veteránov, Deň veteránov alebo aj Deň červených makov. Pripomína dôležitosť mieru a vďačnosť tým, ktorí obetovali svoje životy pre našu budúcnosť. Zdroj: Facebook NSK

4.1 Činnosť nadácií, občianskych združení a neziskových organizácií

Nitrianska komunitná nadácia (NKN) v roku 2024 zrealizovala celkovo deväť grantových programov. Administratívnu a finančnú podporu poskytla pri príprave a realizácii 72 komunitných projektov, ktorým boli pridelené granty v hodnote 200 580 eur. Z podporených projektov bolo ukončených 55, aktivity ďalších pokračovali aj v roku 2025. Podporili 50 organizácií a 19 neformálnych skupín občanov. Realizované grantové programy boli zamerané na tému vzdelávania, ochrany životného prostredia, sociálnu inklúziu, podporu participácie mládeže, duševné zdravie a rôzne oblasti komunitného života v meste Nitra. Podporili aj dva individuálne komunitné projekty, pričom jeden bol zameraný na ochranu životného prostredia a druhý na tému športu.

NKN dňa 18. 3. 2024 zverejnila, že podporila 14 projektov na základných školách v Nitrianskom kraji. V rámci grantového programu Strecha pre váš nápad vyčlenila celkovú sumu 17 369 eura. Do programu bolo prihlásených 46 žiadostí o grant, z nich vybrali a granty udelili ZŠ Rišňovce, Močenok, Hájske, Tvrdošovce, Marcelová, Neded, Vráble, Podhorany, Semerovo, Komárno, Čaka, Zbehy, Báb a ZŠ na Topoľovej ulici v Nitre. Nitrianska komunitná podporila v rámci grantovej výzvy dva samostatné projekty sumou 5 945 eura. Nadácia poskytla grant Gymnáziu Golianova v Nitre na zámer praktického využitia mikrobitu v informatike. Spojená katolícka škola v Nitre získala dotáciu na projekt s názvom Od micro:bitu k počítačom 5. generácie. Mimo grantovej výzvy NKN udelila grant aj na projekt Technická škôlka, ktorý vypracovalo rodičovské združenie pri Materskej škole na Alexyho ulici v Nitre. Podporili aj úpravu okolia fotopointu na Zobore, ktorý zrealizoval Zoborský skrášľovací spolok. Zdroj: newsletter NKN

Žiaci základných a stredných škôl v Nitre zrealizovali v roku 2024 v rámci grantového programu Mladí nitrianski filantropi 11 verejnoprospešných projektov. Medzi podporenými projektmi bol napr. Festival kultúry na Základnej škole Krčméryho, projekt Nepozeraj, pomáhaj! zameraný na zvýšenie povedomia o prvej pomoci a duševnom zdraví či charitatívny swap vecí v rámci projektu Daruj a pomáhaj, ktorý zorganizovali študenti Spojenej školy na Slančíkovej ulici. Cieľom programu Mladí nitrianski filantropi bola podpora mladých ľudí v Nitre, ktorí mali nápad a chuť spraviť

niečo zmysluplné pre svoje okolie. Program motivoval mladých ľudí k dobrovoľníctvu a filantropii. V roku 2024 boli jeho partnermi mesto Nitra a organizácia UNICEF Slovensko.

NKN podporila v roku 2024 z grantového programu Spoznajme sa 7 projektov, ktoré realizovali organizácie v Nitre, ale aj neformálne skupiny občanov. Cieľom programu bolo podporiť sociálnu inklúziu a zbližovanie komunít žijúcich v Nitre, ako

napr. odídencov z Ukrajiny na živote v meste. Podľa nadácie dosiahla v roku 2024 hodnota podporených projektov takmer 12-tisíc eur. Partnermi programu boli v 2024 mesto Nitra a organizácia UNICEF Slovensko. Zdroj: koordinátorka UNICEF na Slovensku Michaela Bauerová

Mesto Nitra v spolupráci s Nitrianskou komunitnou nadáciou podporilo 5. 7. 2024 v rámci grantového programu Eko ďalej 2024 desať verejnoprospešných projektov 17-tisíc eurami. Cieľom bolo motivovať občanov, aby aktívne participovali pri ochrane a tvorbe životného prostredia. Úspešní žiadatelia získali granty do výšky 2 500 eur na rôzne environmentálne aktivity realizované na území Nitry. Medzi podporenými zámermi bol projekt vzdelávania v prírode s názvom Alej pri Prameni, vybudovanie komunitnej záhrady na Kalvárii, nová včelnica, ktorú zriadi občianske združenie Zoborské včely či sadenie stromov v areáli komunitnej záhrady Borinka – Alzheimercentrum. Na sídlisku

Chrenová vďaka grantu pribudli nové vtáčie búdky a v Nitre-Dražovciach vznikne nová zelená oáza. Podporená bola aj Enviromentaliáda, ktorú zorganizuje občianske združenie ŠOK, projekt náučného chodníka v parku Botanickej záhrady SPU, odborné environmentálne prednášky, ktoré pripraví OZ Pestrec. Združenie Wild nature vybuduje informačné tabule pre návštevníkov povodia rieky Nitry v projekte Zachráň hada, zachrániš strom. Zdroj: newsletter NKN

Nitrianska komunitná nadácia podporila štyri verejnoprospešné projekty. Členovia Klubu darcov Nitrianskej komunitnej nadácie rozhodli 4. 12. 2024 o podpore štyroch projektov, ktoré získali dotácie v celkovej sume 6 894 eur. Peniaze do grantového programu darovalo 159 individuálnych a kolektívnych darcov. Prvé miesto v hlasovaní získal projekt Pomoc ľuďom v núdzi. Občianske združenie Podaj mi ruku naň získalo 2-tisíc eur. Rovnakú sumu dostane aj Základná organizácia Slovenského zväzu včelárov Nitra na realizáciu Včelárskych slávností. Projekt Tvoríme spolu komunitu detí so zdravotným postihnutím, ktorého autorom je EFFETA – Stredisko Sv. Františka Saleského, získal od Klubu darcov 1 447 eur. Grant v rovnakej hodnote dostal aj zámer revitalizácie územia kameňolomu Malá skalka v Nitre, ktorý pripravila Nitrianska organizácia cestovného ruchu. Zdroj: newsletter NKN

Centrum Slniečko. Intervenčné centrum pre rodiny (ICpR) sa špecializovalo na pomoc a podporu rodinám v kríze a ochranu detí ohrozených zanedbávaním, týraním a sexuálnym zneužívaním. Pomáhalo aj deťom vystaveným negatívnym vplyvom, ktoré ohrozujú ich psychický, fyzický alebo sociálny vývin v rodinnom a školskom prostredí v súvislosti s násilím. V roku 2024 realizovali 3 podprogramy – podprogram sociálnej diagnostiky pod názvom: V čom je problém a podprogramy Moja rodina a Intervenčno-sanačný. V Bezpečnom ženskom dome v roku 2024 poskytli bezpečie, pomoc a podporu 42 ženám a 40 deťom, z toho 17 dievčatám a 23 chlapcom. Na krízovej linke 0905 511 512 poskytli 138 intervencií. V roku 2024 poskytovalo ICpR opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately 63 rodinám s 213 členmi, z toho bolo 94 dospelých (68 žien a 26 mužov) a 119 detí (72 dievčat a 47 chlapcov). Odborný tím ICpR zrealizoval celkovo 740 terénnych výjazdov a 9 160 hodín priamej odbornej práce súvisiacej s riešením situácie klientov a klientok. Zapojili sa tiež do Dobro.trhu, kde predajom darovaných vecí získali financie na podporu rodín. Nechýbali ani na podujatí Deň rodiny,

kde si deti užili hry, zábavné aktivity a stretnutie s maskotom Kozmom. Zdroj: Výročná správa Centra Slniečko za rok 2024

Občianske združenie Rozbicyklujme Nitru. Cyklisti, korčuliari, kolobežkári dostali v Nitre 22. 4. 2024 raňajky zdarma. Ranné občerstvenie pre nich pripravilo občianske združenie Rozbicyklujme Nitru v spolupráci s mestom Nitra. Cyklorańajky boli na viacerých miestach v Nitre – na Chrenovskom a Univerzitnom moste a pred bývalým OD Prior. Rozbicyklujme Nitru vzniklo ako iniciatíva občanov, ktorí sa snažia poukazovať na rôzne spôsoby zlepšenia, skvalitnenia a rozvoja mestskej cyklistiky ako udržateľnej, priestorovo nenáročnej a ekologickej formy dopravy v Nitre. Aktívne podporovali cyklojazdy Critical Mass Nitra a propagovali cyklodopravu nielen ako formu športového alebo rekreačného vyžitia, ale aj ako formu plnohodnotného, rýchleho a zdravého prepravovania sa po meste. Zdroj: teraz.sk

Občianske združenie SOCIA v spolupráci s mestom Nitra 14. 7. 2024 zvýšilo kapacitu služieb pre ťažko zdravotne postihnuté deti a ich rodičov. Združenie s mestom zrealizovalo projekt na zvýšenie kapacity Domova sociálnych služieb na Topoľovej ulici v Nitre. Z Plánu obnovy a odolnosti získali 700-tisíc eur, ktoré smerovali na výstavbu nových priestorov na pozemku vo vlastníctve mesta Nitry. DSS poskytuje služby ambulantnou formou s kapacitou 18 miest, a pretože ide o jediné zariadenie svojho druhu na území mesta Nitra, záujem o túto službu vysoko presahuje aktuálnu kapacitu. Projekt počítal so zvýšením ambulantnej sociálnej služby pre osoby so zdravotným postihnutím o 12 miest. Zdroj: OZ SOCIA

Združenie STORM v priebehu roka 2024 zlikvidovalo v Nitre 30 788 kusov použitých injekčných striekačiek. Zber striekačiek prebiehal priamo v spolupráci s konzumentmi drog. Do bezpečnej likvidácie voľne pohodených ihiel sa zapojila Mestská polícia v Nitre, komunitné centrá, poslanci mesta aj viacerí obyvatelia, ktorí sami nahlasujú nálezy. Združenie STORM pôsobí v Nitrianskom a Trnavskom kraji už viac ako 20 rokov a jeho cieľom je ochrana verejného zdravia a minimalizácia škôd vznikajúca rizikovým správaním, najmä injekčných užívateľov drog a osôb pracujúcich v sexbiznise. Zdroj: tlačová správa

5. VOĽBY

5.1 Voľby prezidenta Slovenskej republiky – prvé kolo

Prvé kolo volieb prezidenta sa konalo v sobotu 23. 3. 2024. Funkčné obdobie prezidentky Zuzany Čaputovej sa skončilo 15. 6. 2024. Prezidentka Z. Čaputová ešte v decembri 2023 oznámila, že znovu kandidovať nebude. Svoje návrhy na kandidatúru na prezidenta museli záujemcovia odovzdať do 30. 1. 2024 do polnoci. Volebná kampaň pred prezidentskými voľbami sa začala v druhej polovici januára. Kampaň sa skončila 48-hodinovým volebným moratóriom.

V Nitre bolo zriadených 72 volebných okrskov. Mestský úrad v Nitre v rámci príprav na prezidentské voľby zabezpečil doručenie oznámení o ich konaní volieb do celkového počtu 34 958 domácností v meste. V stredu 28. 2. 2024 v zasadacej sále MsÚ zložili sľub členovia 72 okrskových volebných komisií. Mesto Nitra do všetkých komisií

zabezpečilo zapisovateľov, ktorí absolvovali školenie s právnikmi a zamestnancami Štatistického úradu SR. Do 22. 3. 2024 boli v budove mestského úradu k dispozícii pracovníci, ktorí na požiadanie vydávali hlasovacie preukazy každému voličovi, ktorý o to

prejavil záujem, pretože v deň konania volieb nebol v mieste svojho trvalého bydliska. Zdroj: nitra.sk

Kandidáti na prezidenta Slovenskej republiky

1. Andrej DANKO, JUDr., 49 r., advokát, Bratislava – vzdal sa kandidatúry

2. Patrik DUBOVSKÝ, Mgr., PhD., 59 r., historik, Dunajská Streda

3. Krisztián FORRÓ, 48 r., predseda politickej strany, Veľká Mača

4. Štefan HARABIN, JUDr., 67 r., dôchodca, Bratislava

5. Ivan KORČOK, Ing., 59 r., zahraničnopolitický poradca, Bratislava

6. Marian KOTLEBA, Ing. Mgr., 47 r., predseda strany, Banská Bystrica

7. Ján KUBIŠ, Dr. h. c. Ing., 72 r., odborný asistent, Bratislava

8. Igor MATOVIČ, Mgr., 50 r., poslanec Národnej rady SR, Trnava

9. Milan NÁHLIK, Mgr., 48 r., policajt, Bratislava

10. Peter PELLEGRINI, Ing., 48 r., poslanec Národnej rady SR, Banská Bystrica

11. Róbert ŠVEC, Mgr., 47 r., politológ, Nitra - dňa 20.3. sa vzdal kandidatúry

V meste Nitra vyhral v prvom kole Ivan Korčok. V prezidentských voľbách 2024 získal Ivan Korčok v Nitre 48,49 % hlasov. Účasť bola 57,68 %. Ak by sa v prvom kole prezidentských volieb 2024 hlasovalo len v Nitre, do druhého kola by postúpili Ivan Korčok a Peter Pellegrini. Ivan Korčok v meste vyhral so ziskom 17 661 hlasov, čo predstavuje 48,49 % hlasov. Peter Pellegrini získal hlasy od 13 248 obyvateľov, čo predstavovalo zisk 36,36 % hlasov. Tretie miesto v hlasovaní obsadil Štefan Harabin so ziskom 10,09 % hlasov. V meste Nitra hlasovalo 36 606 občanov. Volebná účasť bola 57,68 %. Zdroj: teraz.sk

Výsledky hlasovania v meste Nitra v prezidentských voľbách 2024

Kandidát	Počet hlasov	Počet hlasov (%)
Ivan Korčok	17 661	48,49
Peter Pellegrini	13 248	36,36
Štefan Harabin	3 676	10,09
Ján Kubiš	737	2,02
Igor Matovič	508	1,39
Patrik Dubovský	275	0,75
Marian Kotleba	139	0,38
Krisztián Forró	91	0,24
Milan Náhlik	34	0,09
Róbert Švec	30	0,08
Andrej Danko	17	0,04

Zdroj: MY noviny, 25. 1. 2024

5.2 Voľby prezidenta Slovenskej republiky – druhé kolo

V sobotu 6. 4. 2024 sa uskutočnilo druhé kolo volieb prezidenta SR. Volebné miestnosti sa otvorili od 7. hodiny a boli otvorené do 22. hodiny. V samotnom krajskom meste Nitra bolo zriadených 72 okrskov. V porovnaní s prvým kolom prezidentských volieb stúpol počet voličov, ktorí majú záujem voliť mimo svojho bydliska. Vydaných bolo 2 397 hlasovacích preukazov, čo je v porovnaní s prvým kolom viac o takmer 500. Oficiálnym víťazom druhého kola prezidentských volieb sa stal Peter Pellegrini s celkovým ziskom 53,12 % hlasov. Pellegriniho volilo 1 409 255 voličov. Ivan Korčok získal 46,87 % hlasov, dôveru mu dalo 1 243 709 voličov. Volebná účasť v druhom kole dosiahla 61,14 %. Druhého kola prezidentských volieb sa zúčastnilo 2 671 279 voličov.

Druhé kolo voľby prezidenta v meste Nitra vyhral v roku 2024 Ivan Korčok. Hlas mu odovzdalo 21 859 voličov a voličiek, čo predstavovalo volebný zisk 51,86 %. Peter Pellegrini získal 48,13 % hlasov. V Nitre hlasovalo 42 398 občanov. Volebná účasť bola 67,04 %. Stúpol aj počet voličov, ktorí prejavili záujem voliť mimo svojho bydliska.

Prezidentské voľby v Nitrianskom kraji vyhral Peter Pellegrini. Získal 184 378 platných voličských hlasov, čo znamenalo podporu 58,74 % voličov. Ivan Korčok získal 129 507 hlasov, čo predstavovalo 41,25 %. Novozvolený prezident SR Peter Pellegrini vyhral voľby vo všetkých siedmich okresoch Nitrianskeho kraja. Svoj hlas mu odovzdalo 184 378 oprávnených voličov, čo predstavuje 58,74 % všetkých hlasov. Ivan Korčok získal podporu 129 507 voličov, čo je 41,25 % hlasov. Vyplynulo to z výsledkov prezidentských volieb, ktoré zverejnil Štatistický úrad SR. Volebná účasť v Nitrianskom kraji dosiahla 57,28 %. V okrese Nitra mal Pellegrini vyššiu podporu ako jeho protikandidát v 54 obciach a mestách, Korčok v ôsmich.

5.3 Voľby do Európskeho parlamentu

V sobotu 8. 6. 2024 sa na Slovensku konali voľby do Európskeho parlamentu. Občania Slovenska si pre nadchádzajúce 5-ročné volebné obdobie volili 15 poslancov. Voliči vyberali politickú stranu, na jej hlasovacom lístku mohli krúžkovať maximálne dvoch kandidátov. Na voľbách do Európskeho parlamentu sa zúčastnilo 34,38 % voličov. Vyhrala strana Progresívne Slovensko s volebným výsledkom 27,81 %.

Víťazom eurovolieb v Nitrianskom kraji sa stala strana Smer – Sociálna demokracia, v Nitre zvíťazilo hnutie Progresívne Slovensko. V Nitrianskom kraji získala vo voľbách do Európskeho parlamentu najviac hlasov strana Smer – SD. Podľa údajov Štatistického úradu SR ju volilo 45 368 voličov, čo bolo 26,01 %. Na druhom mieste skončilo Progresívne Slovensko so 40 892 hlasmi a 23,44 %. Hnutie Republika volilo 21 800 ľudí, v eurovoľbách tak získala 12,5 %. Strana Szövetség - Aliancia získala 11,71 %, svoj hlas jej odovzdalo 20 438 voličov. Stranu Hlas – SD volilo 15 126 ľudí, čo znamenalo 8,67 %. KDH so ziskom 4,41 % volilo 7 699 občanov. Nasledovali Demokrati s 3,91 % a s 6 821 hlasmi. SaS oslovila v Nitrianskom kraji 6 347 voličov a získala 3,63 %. Hnutie Slovensko a Za ľudí získali v eurovoľbách spolu 1,51 %, volilo ich 2 649 ľudí. SNS so ziskom 1,42 % volilo v Nitrianskom kraji 2 484 ľudí.

Voľby v Nitre. Na území krajského mesta a v jeho mestských častiach bolo zriadených 72 volebných miestností. Právo voliť malo 63 500 občanov. Záujem o voľby prejavili aj ľudia z rôznych zariadení, od nemocnice cez väznicu až po zariadenia sociálnych služieb. O hlasovacie preukazy požiadalo 1 200 voličov, ktorí chceli voliť mimo bydliska.

Víťazom eurovolieb v Nitre bola PS so ziskom 32,81 %. Víťazom volieb do Európskeho parlamentu sa v Nitre stalo Progresívne Slovensko so ziskom 32,81 %, čo predstavovalo 7 843 hlasov. Druhá skončila strana Smer – SD s 25,67 % a so 6 136 odovzdanými hlasmi. Tretia Republika získala v Nitre 11,48 % a 2 745 hlasov. Nasledoval Hlas – SD so 7,26-percentným podielom a s 1 736 hlasmi. KDH volilo 1 425 ľudí, čo predstavovalo 5,96 %. Politická strana SaS dostala v Nitre 1 392 hlasov, čo bolo 5,82 %. Demokrati s 5,24-percentným podielom získali 1 254 hlasov. Koalícii Slovensko a Za ľudí odovzdalo hlas 324 voličov, spolu tak získali 1,35 %. S rovnakým výsledkom skončila v Nitre aj Slovenská národná strana. Zvyšné kandidujúce strany v Nitre nezískali ani jedno percento.

Volebná účasť vo voľbách do Európskeho parlamentu dosiahla 34,38 %. Stala sa historicky najvyššou z doterajších piatich eurovolieb v histórii SR. Pod celkový výsledok sa najviac podpísali voliči v Bratislavskom kraji, kde zaznamenali najvyššiu volebnú účasť, a to 44,53 %. Najnižšiu účasť zaznamenali v Košickom kraji, dosiahla 28,33 %. Z okresov bola najvyššia účasť v okrese Bratislave I, teda v bratislavskom Starom Meste (52,03 %), najnižšia v okrese Revúca (22,50 %). Zdroj: predseda okrskovej komisie Radoslav Pavelka

6. BEZPEČNOSTNÉ, POLICAJNÉ A ZÁCHRANNÉ ZLOŽKY A OZBROJENÉ SILY

6.1 Bezpečnostné a policajné zložky

V rámci Okresného riaditeľstva Policajného zboru Nitra sa na území mesta nachádzali dve obvodné oddelenia: Obvodné oddelenie Policajného zboru Nitra – východ a Obvodné oddelenie PZ Nitra – západ, hranicu medzi služobnými obvodmi tvorí rieka Nitra. Riaditeľom Obvodného oddelenia PZ Nitra – Západ bol v roku 2024 riaditeľ mjr. Mgr. Stanislav Demeter, riaditeľom Obvodného oddelenia PZ Nitra – Východ bol Bc.

Ľudovít Lehocký. Do územného obvodu Obvodného oddelenia PZ Nitra – západ patrili mestské časti Staré mesto, Kalvária, Klokočina, Diely, Čermáň, Horné Krškany, Dolné Krškany, Mlynárce, Kynek, Párovské Háje, Lukov Dvor. Na základe analýzy plnenia úloh na úseku ochrany verejného poriadku obvodné oddelenie plnilo úlohy v rámci svojej príslušnosti. Dôležitou súčasťou činnosti policajtov oddelenia bolo vyšetrovanie neznámej trestnej činnosti a objasňovanie priestupkov. Stav a úroveň ochrany verejného poriadku za hodnotené obdobie v meste Nitra možno vzhľadom k celospoločenskému vývoju hodnotiť pozitívne, pretože v roku 2024 nedošlo k vážnemu narušeniu verejného poriadku, najmä formou hromadného prejavu, kde by boli prvky rasovej diskriminácie, antisemitizmu, xenofóbie a hnutí potláčajúcich slobody a práva iných osôb. Na OO PZ Nitra – západ pôsobili dvaja policajti – špecialisti na úseku práce s komunitami. V roku 2024 bol za dobrovoľného strážcu poriadku prijatý občan z rómskej komunity, ktorý pomáhal pri objasňovaní trestných činov a priestupkov, ktorých sa dopúšťali osoby z rómskej komunity. Policajti pôsobili v časti Orechov dvor, kde bola sústredená rómska menšina, ktorá tvorila majoritnú časť obyvateľstva, minoritnú časť obyvateľstva tvoria sociálne slabšie rodiny. Rómskou menšinou boli v Nitre osídlené Borová, Telgártska a Roľnícka ulica. Policajti spolupracovali s terénnymi sociálnymi pracovníkmi na riešení problémov vzniknutých v týchto komunitách. V štruktúre trestnej činnosti rómskej komunity dominovala majetková trestná činnosť, násilné trestné činy a záškoláctvo. Policajti obvodného oddelenia sa v roku 2024 na území mesta Nitra podieľali, alebo vo vlastnej kompetencii zabezpečovali kultúrno-spoločenské, športové podujatia, návštevy významných ústavných činiteľov, diplomatov, chránených osôb a ich hostí, pátracie a dopravné akcie, vzniknutý stav spôsobený imigrantskou krízou. V priebehu roka 2024 OO PZ Nitra – západ svoju preventívnu činnosť zameralo hlavne do miest najčastejšieho nápadu trestnej činnosti v rámci služobného obvodu a do miest zvýšeného pohybu občanov, ako sú obchodné centrá, rôzne kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ako i miest dopravných nehôd, predovšetkým s následkom smrti. Prevencia v súvislosti s majetkovou trestnou činnosťou bola smerovaná do centra mesta, okolia mestskej tržnice, na autobusovú a železničnú stanicu, kde policajti vykonávali pešie hliadkovanie. V nočných hodinách bola zvýšená hliadková činnosť na Mostnej a Kmeťkovej ulici, ako aj na uliciach v ich bezprostrednom okolí, kde je sústredená prevažná časť zábavných a nočných podnikov v meste. V centre mesta najmä počas víkendu zaznamenávali zvýšený

pohyb osôb pod vplyvom alkoholu, ktorí sa vo väčšej miere dopúšťali majetkových priestupkov, násilných trestných činov a drogovej trestnej činnosti, priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu a rušili verejný poriadok. V roku 2024 polícia zaregistrovala v služobnom obvode OO PZ Nitra – západ celkovo 677 trestných vecí, čo bol oproti roku 2023 pokles o 141 trestných vecí (v roku 2023 to bolo 818 trestných vecí), z čoho bolo 398 skutkov objasnených. Z celkového počtu spáchaných trestných činov na ulici v sledovanom meste bolo v roku 2024 spáchaných 211 trestných vecí (v roku 2023 to bolo 199 trestných činov), čo predstavovalo nárast o 12 trestných vecí. K násilným trestným činom najčastejšie dochádzalo v centre mesta – Staré mesto, ulice Mostná, Farská, Štefániková trieda, kde bol v roku 2024 zaznamenaný celkový počet 14 násilných trestných činov. Celkovo bolo zaevidovaných 35 násilných trestných činov, objasnených bolo 25 prípadov, čo predstavovalo pokles o 10 násilných trestných činov. Zdroj: Správa o bezpečnostnej situácii na území mesta Nitra

6.2 Mestská polícia v Nitre

V roku 2024 mala Mestská polícia v Nitre 81 pracovníkov, z toho 67 príslušníkov MsP, 33 v obvode Staré mesto a 19 v obvode Klokočina. Náčelníkom MsP bol Mgr. Erik Duchoň, jeho zástupcom bol Mgr. Milan Čentéš, veliteľom obvodu Staré mesto bol Mgr. Milan Riegel, veliteľom obvodu Klokočina Mgr. Marián Kĺbik.

V roku 2024 príslušníci MsP zistili celkovo 14 080 priestupkov, čo naznačil kvantitatívne stúpajúci trend činnosti na úseku kontroly verejného poriadku. Celková suma za uložené sankcie bola vo výške 252 689 eur. V oblasti verejného poriadku MsP riešila celkom 1 556 priestupkov, čo bolo v porovnaní s rokom 2023 navýšenie. Podľa druhu a štruktúry priestupkov na úseku verejného poriadku boli v najvýraznejšej miere zastúpené priestupky: znečisťovanie verejného priestranstva (328 prípadov), požívanie alkoholu na zakázaných miestach (300 prípadov), rušenie nočného pokoja (131 prípadov), hrubé správanie (126 prípadov), nerešpektovanie zákazu fajčenia na zastávkach MHD (123 prípadov), vyberanie odpadu (120 prípadov), budenie verejného pohoršenia (97 prípadov). Policajti použili celkovo 4 612 donucovacích prostriedkov. Technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla, tzv. „papuča“, ktorého použitie slúžilo na skontaktovanie sa s neprítomným vodičom, bol použitý v 4 600 prípadoch. Na bezplatnú linku mestskej polície 159 a iné zverejnené kontaktné telefónne

čísla MsP príslušníci na operačnom pracovisku prijali 6 952 telefonických podnetov o podozrení porušovania právnych predpisov alebo iných oznamov, čo bolo o 645 podnetov alebo oznámení viac ako v roku 2023. Zaznamenaných bolo o 642 volaní viac, ako bol priemer za posledných 14 rokov. Priemerný príchod vyslanej hliadky na prijatý podnet bol 7,6 minút od prijatia nahlásenia. MsP aj v roku 2024 vykonávala dokumentáciu vrakov a dlhodobo nepojazdných vozidiel, výsledkom bolo zaevidovaných 274 takýchto vozidiel. Apelom na majiteľov vrakov bolo z verejného priestranstva odstránených 199 dlhodobo nepojazdných vozidiel a vrakov. Na príslušné oddelenie MsÚ v Nitre oznámili 68 vozidiel. Z tohto oddelenia bol vydaný pokyn na odtiahnutie 12 vozidiel.

Na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky zistili 12 524 priestupkov. Uložili 8 868 blokových pokút v sume 243 499 eur a 8 422 pokút v sume 198 875 eur. Technický prostriedok na zabránenie odjazdu motorového vozidla z dôvodu neprítomnosti vodiča použili 4 600-krát. Aj v roku 2024 pretrvával vysoký podiel priestupkov na úseku dopravy, pričom relevantným dôvodom bola expanzia mobility v kombinácii s poddimenzovanými parkoviskami, pretrvávajúci nedostatok alebo absencia parkovacích miest v niektorých lokalitách, nerešpektovanie dopravných predpisov občanmi, rozšírenie počtu platených úsekov cestných komunikácii a z toho dôvodu snaha vodičov neplatiť poplatok a následné zaparkovanie vozidla na mieste, kde bolo státie zakázané. Ku koncu roka 2024 bolo v Nitre vytvorených 2 443 parkovacích miest na platených parkoviskách na 55 uliciach. Pribudlo 42 ďalších parkovacích miest v Nitre (Osvaldova, Bernolákova – 18; Piaristická – 13; pri Telekome – námestie Starý rinok – 8; Ulica Fraňa Mojtu – 2; Farská – 1). Polícia zistila a riešila 3 745 dopravných priestupkov na úseku plateného parkovania, čo predstavovalo 27 % z celkového počtu priestupkov a 30 % z celkového počtu dopravných priestupkov. Z toho 2 483 prípadov bolo riešených v blokovom konaní, čo predstavovalo 66,3 % vo výške 91 019 eur.

V roku 2024 mesto Nitra pokračovalo vo využívaní elektronického systému platieb firmy Mediatex, s. r. o., za služby spojené s dočasným parkovaním na území mesta Nitry prostredníctvom mobilného telefónu a systému SMS. Cieľom služby bolo poskytnúť vodičom parkujúcim v zóne s plateným státím možnosť zaplatiť za parkovanie pomocou mobilného telefónu zaslaním SMS na skrátené číslo 2200. Služba bola prístupná pre

všetkých zákazníkov, ktorí využívali paušálne i kreditné predplatené služby operátorov pôsobiacich na Slovensku – Slovak Telekom, Orange, O2 Slovakia, SWAN Mobile.

Príslušníci MsP vykonali 2 361 kontrol užívania alkoholu na miestach, kde je v Nitre v zmysle VZN mesta Nitry č. 15/2007 o dodržiavaní verejného poriadku a verejnej čistoty zakázaná konzumácia alkoholu na verejnom priestranstve, alebo zisťovali porušenie zákazu podania, poskytnutia alebo predaja alkoholu neplnoletým osobám. Mestskí policajti zistili a riešili 300 takýchto prípadov, uložili 103 blokových pokút v sume 1 720 eur a 197 napomenutí. V 26 prípadoch príslušníci zistili na verejnom priestranstve konzumovať alkohol mladistvé alebo maloleté osoby.

Mestská polícia v Nitra prevádzkovala mestský kamerový systém, ktorý obsahoval 56 otočných kamier a 55 stacionárnych kamier (31 kamier na Mostnej ulici, 9 kamier na Kmeťkovej ulici, 1 kamera na Mlynskej ulici, 1 kamera Cintorínskej ulici, 3 kamery Staničnej ulici pri Železničnej stanici Nitra, 1 kamera na Staničnej ulici pri cyklodepe, 2 kamery Popradskej ulici, 2 kamery Ulici Jána Zelenáka v Nitre-Dražovciach a 5 kamier Telgártskej ulici. Operátori mestského kamerového systému zaznamenali 640 udalostí. Najviac udalostí kamerový systém zaznamenal na Štefánikovej triede (231, z toho 56 CPZ), Mostná (90), Štúrova (44, z toho 2 Mlynárce), Svätoplukovo námestie (37) a Staničná ulica (34).

Mestská polícia v roku 2024 zistila a riešila 24 prípadov založenia skládok, uloženia odpadu mimo smetných nádob alebo iného nelegálneho zbavovania sa odpadu. Hliadky zistili celkovo 328 priestupkov znečistenia verejných priestranstiev, verejnoprospešných zariadení, za ktoré príslušníci uložili 100 sankcií v celkovej výške 1 670 eur, ostatné riešili napomenutím alebo postúpením na príslušný správny orgán. Nelegálne skládky boli zistené štatisticky najčastejšie na Klokočine, v Mlynárciach, na Dieloch, v Krškanoch, v Dražovciach, na Chrenovej a na Kalvárii. Najčastejší odpad, ktorého sa páchatelia nezákonne zbavovali, bol starý či pokazený nábytok, bytové jadrá, stavebný odpad, použité kartóny, koberce, haluzina a iný rastlinný odpad.

6.3 Hasičský a záchranný zbor SR

Krajské riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru SR v Nitre sídlilo na Dolnočermánskej ulici 64 v Nitre. Riaditeľom bol plk. JUDr. Vojtech Valkovič.

Nový riaditeľ Okresného riaditeľstva HaZZ Nitra. Dňa 15. 11. 2024 bol pplk. Mgr. Marek Bekéni vymenovaný za riaditeľa Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Nitre. Pplk. Mgr. Marek Bekéni pôsobil v HaZZ od roku 2001, keď nastúpil na funkciu vrchný inšpektor odboru požiarnej ochrany Krajského úradu v Nitre. V roku 2002 bol preradený na KR HaZZ v Nitre. Od marca 2022 bol vymenovaný na zastupovanie nadriadeného riaditeľa OR HaZZ v Zlatých Moravciach, kde od 1. 3. 2023 pôsobil ako riaditeľ až do svojho aktuálneho vymenovania.

Požiarovosť na území mesta Nitry v roku 2024. V priebehu roka 2024 vypuklo na území Nitry 104 požiarov. Oheň spôsobil v meste škody za viac ako 438-tisíc eur. Vďaka zásahu hasičov sa však podarilo uchrániť majetok za takmer 1 890 000 eur. V porovnaní s rokom 2023 bolo v Nitre v roku 2024 o 18 požiarov viac. Priame škody spôsobené požiarmi boli nižšie o takmer tri milióny eur. Najviac požiarov vzniklo v priebehu mája a marca, keď v jednom i druhom mesiaci horelo 16-krát. Najčastejšia príčina požiaru bola v 41 prípadoch úmyselné zapálenie neznámou osobou. Škoda dosiahla v týchto prípadoch 43 100 eur. Zdroj: pplk. Mgr. Marek Bekéni, riaditeľ Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Nitre

Na Národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre sa uskutočnili majstrovstvá SR vo vyslobodzovaní zranených osôb z havarovaných vozidiel. Víťazným tímom sa stali hasiči z Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru (OR HaZZ) v Martine. Majstrovstvá sa uskutočnili 3. 10. 2024 na výstavisku Agrokomplex v Nitre. svoje sily si zmeralo deväť slovenských tímov, dva z Českej republiky a jeden z Maďarska. Za hasičmi z Martina sa umiestnilo družstvo z OR HaZZ v Nitre, na 3. mieste skončili hasiči z OR HaZZ v Banskej Bystrici. Úlohou štvorčlenných súťažných družstiev bolo rýchle, bezpečné a efektívne vyslobodenie zranenej osoby z havarovaného vozidla. Používali pritom účinnú a bezpečnú hasičskú techniku, vecné prostriedky hasičskej záchrannej služby a náradie používané v hasičských jednotkách. Súčasťou vyslobodenia

zranenej osoby bolo aj poskytnutie prvej pomoci a jej následný transport na stanovené miesto. Zdroj: hovorkyňa výstaviska Katarína Moravcová

6.4 Colná správa SR

Colný úrad Nitra vykonal v prvom štvrťroku 5-tisíc kontrol. Ozbrojení príslušníci Colného úradu Nitra vykonali v prvom štvrťroku tohto roka viac ako 5-tisíc kontrol. Zistili vyše 580 porušení zákonov v oblasti spotrebných daní, cestnej dopravy, nelegálnej výroby, dovozu a predaja nelegálnych tabakových výrobkov a falzifikátov rôznych značiek v rámci ochrany duševného vlastníctva. Colný úrad Nitra počas prvých troch mesiacov roka spolupracoval aj na odhalení nelegálnych výrobní tabaku v regióne. Mobilným hliadkam sa podarilo vypátrať a zaistiť 1 392 spotrebiteľských balení cigariet u rôznych osôb zaoberajúcich sa ich nelegálnym predajom. Takisto sa podarilo zabezpečiť dva kilogramy tabakovej suroviny určenej na výrobu nelegálnych tabakových výrobkov. V prvom kvartáli roka zaznamenali aj šesť prípadov záchytov tovaru podozrivého z porušovania práv duševného vlastníctva, čo predstavovalo 359 párov či kusov tovaru. Z toho dva prípady zaistenia tovaru boli na bývalom hraničnom priechode Šahy a štyri v kamennej predajni. Išlo o tovar rôznych predajných značiek obuvi, oblečenia, odevných doplnkov, potrieb pre fajčiarov a drogériový tovar v celkovej hodnote približne 2 200 eur. Zdroj: hovorkyňa úradu Renáta Cebová

Colníci zachytili falzifikáty značkových športových ponožiek. Dňa 22. 11. 2024 mobilné hliadky ozbrojených príslušníkov finančnej správy z Colného úradu Nitra zachytili ďalšie falzifikáty značkového tovaru. Pri cestnej kontrole zaistili 46 800 párov napodobenín športových ponožiek známych značiek. Majiteľom ochranných známok by pri ich predaji vznikla škoda 140 400 eur. Ozbrojení príslušníci Colného úradu Nitra zastavili a skontrolovali nákladné motorové vozidlo s návesom. Počas bežnej rutinnej kontroly v zadnej časti návesu objavili veľké baly vriec. V nich boli kartónové škatule plné ponožiek označené názvami známych značiek. Zdroj: tlačová správa Colného úradu v Nitre

7. EKONOMICKÝ ŽIVOT NITRY

7.1 Priemysel

Jaguar Land Rover Slovakia bodoval v kategórii „Automobilový priemysel“. Spoločnosť Jaguar Land Rover Slovakia so sídlom v Nitre sa zapojila do súťaže o Naj zamestnávateľa 2023. Na slávnostnom vyhodnotení súťaže, ktoré sa konalo 28. 1. 2024 im udelili prestížne prvé miesto v kategórii Automobilový priemysel. Toto ocenenie potvrdilo výnimočnú pracovnú atmosféru a vysokú úroveň zamestnaneckých benefitov poskytovaných v nitrianskom závode, ktorý vyrába luxusné automobily Discovery a Defender pre celý svet. Jaguar Land Rover v novembri 2023 zvýšil základné tarifné mzdy pre všetky triedy výrobných zamestnancov. Celkové zvýšenie mesačnej mzdy predstavovalo 121 eur, pričom priemerná mesačná mzda výrobného zamestnanca dosiahla 1 821 eur**.** Týmto zvýšením sa mzdy výrobných zamestnancov v JLR posunuli o 50 % nad nitriansky priemer. Podľa Frančeka zvýšenie mzdy je len jedným z aspektov, ktorý robí Jaguar Land Rover atraktívnym. JLR v Nitre funguje šiesty rok a pri príležitosti jubilea predstavil nové Centrum zdravia a pohody za takmer pol milióna eur**.** Centrum je na Slovensku unikátom a pracovníkom automobilky ponúka modernú posilňovňu, telocvičňu a vonkajšie multifunkčné ihrisko. Okrem toho poskytuje zamestnancom rôzne formy podpory vrátane psychologického, právneho a finančného poradenstva. Jaguar Land Rover Slovakia k januáru 2024 zamestnával 4 732 ľudí, z toho 35 % tvorili ženy. Zdroj: hnonline.sk

Protest farmárov spomalil dopravu v Nitre. Aj Nitra sa vo štvrtok 22. 2. 2024 stala centrom poľnohospodárskych protestov, najväčších v histórii Slovenskej republiky, ktorými sa pridali k protestom vo väčšine krajín EÚ proti zelenej politike Európskej únie. Traktory prišli do centra Nitry zo štyroch smerov, od Topoľčian, Zlatých Moraviec, Levíc a Nových Zámkov. Na všetkých trasách presunu spôsobovali spomalenie dopravnej premávky, výraznejšie problémy však polícia nezaznamenala. Najväčší protest poľnohospodárov na Slovensku od vzniku Slovenskej republiky zorganizovala Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora, ku ktorej sa pripojila aj Agrárna komora Slovenska. V Nitre sa do protestu zapojili poľnohospodári z celého regiónu s vyše 150 kusmi poľnohospodárskej techniky. Zraz na parkovisku pred výstaviskom Agrokomplex trval do 13. hodiny, následne sa kolóna traktorov vybrala na protestnú jazdu mestom – po

Akademickej ulici, Triede Andreja Hlinku, Chrenovskej ceste na kruhový objazd pod Zoborom. Tam sa kolóna rozdelila, časť pokračovala smerom na Topoľčany, časť sa vrátila naspäť do mesta po rovnakej trase. Zdroj: teraz.sk, aktuality.sk, Facebook polície Nitrianskeho kraja

Steep Plast Slovakia rozšíril svoje výrobné priestory. Spoločnosť Steep Plast Slovakia, s. r. o., začala vo štvrtok 4. 4. 2024 s rozširovaním svojich priestorov v Priemyselnom parku Nitra-Sever. Rozšírením už existujúcej haly firma zvýšila svoje výrobné i skladové priestory, vďaka čomu vznikne 50 nových pracovných miest. V rámci tretej etapy budovania výrobného areálu pripravovali prístavbu výrobnej haly, ktorá by mala vzniknúť predĺžením existujúcej haly. Objekt bude pozostávať zo skladu materiálu, výrobnej časti a expedičného skladu. Súčasná zastavaná plocha 10 940 metrov štvorcových by sa mala rozšíriť o ďalších 6 700. Francúzsky investor Steep Plast sa v priemyselnom parku etabloval v roku 2008. Nosný výrobný program tvorila výroba plastových komponentov pre automobilový priemysel. Zdroj: teraz.sk

Nové sídlo spoločnosti STILL Slovensko v Nitre. V utorok 9. 4. 2024 boli spoločnosti slávnostne odovzdané do užívania priestory v novovybudovanom priemyselnom areáli BESICO Nitra. Tento objekt bude slúžiť ako centrum na administratívne a skladové operácie. Moderné a udržateľné sídlo vybudovali na mieru, podľa požiadaviek tohto medzinárodného dodávateľa manipulačnej techniky a intralogistických riešení. V novom areáli v Mlynárciach zostáva k dispozícii časť výrobno-skladovej haly a kancelárskych priestorov. Zdroj: teraz.sk

Titul Zodpovedný zamestnávateľ získala firma ArcelorMittal Gonvarri Nitra. Národný inšpektorát práce v stredu 10. 4. 2024 udelil ocenenia Bezpečný podnik a Zodpovedný zamestnávateľ za rok 2023 celkovo 12 firmám z celého Slovenska. Medzi tými, ktoré ho získali opakovane, boli aj firmy ArcelorMittal Gonvarri v Nitre a Tauris v Mojmírovciach. NIP a rezort práce udeľovali aj ocenenia v rámci programu Zodpovedný zamestnávateľ. Držiteľmi sa stal BIA Plastic and Plating Technology Slovakia so sídlom v obci Čab. Oba certifikáty platili päť rokov. Certifikát bol dôkazom, že zúčastnené spoločnosti mali zavedený účinný systém riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Zdroj: teraz.sk

V Nitre sa konalo 37. Valné zhromaždenie SPPK a zvolilo nového predsedu. Vo štvrtok 30. 5. 2024 sa v Inštitúte znalostného pôdohospodárstva a inovácií, bývalom Agroinštitúte v Nitre, konalo v poradí 37. Valné zhromaždenie Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (SPPK). Stoštyridsať delegátov rozhodlo, že novým predsedom SPPK sa stal jej doterajší výkonný predseda Andrej Gajdoš, ktorý nahradil vo funkcii Emila Macha. Ten tretíkrát na funkciu predsedu komory nekandidoval. Nový predseda SPPK vo svojom príhovore konštatoval, že potrebujú minimálne udržať úroveň štátnej pomoci na doterajšej úrovni. Finančná podpora štátu musí prioritne smerovať do špeciálnej rastlinnej a živočíšnej výroby. Silný dôraz chceli klásť na podporu potravinárskeho priemyslu, ktorý je stále na pokraji záujmu. Zdroj: teraz.sk

Protimonopolný úrad SR schválil koncentráciu v oblasti energetiky, týkajúcu sa Nitrianskej teplárenskej spoločnosti. Protimonopolný úrad SR schválil v piatok 21. 6. 2024 koncentráciu, ktorá spočívala v získaní nepriamej spoločnej kontroly podnikateľa Energie2 Power z Českej republiky a Nitry nad Nitrianskou teplárenskou spoločnosťou. NTS pôsobí na trhu výroby, dodávky a rozvodu tepla a teplej úžitkovej vody na vymedzenom území mesta Nitra, pričom tu prevádzkuje centrálny zdroja tepla. Zdroj: hovorkyňa PMÚ Adriana Oľšavská

Vysokoškolský poľnohospodársky podnik SPU sa 15. 7. 2024 zapísal do Knihy slovenských rekordov. V priestoroch tohto podniku zožala flotila 13 kombajnov pšenicu na jednej z parciel VPP. Celkovou šírkou záberu 111,4 metra vytvorila ustanovujúci slovenský rekord ako najväčšia flotila kombajnov počas žatvy. Skupina strojov spoločne zožala pšenicu odrody genius na parcele so šírkou 300 metrov a dĺžkou 800 metrov. Túto parcelu si nechali ako vyvrcholenie žatevných prác. Porast na nej bol založený no-till technológiou, šetrnou k pôde. VPP sa podarilo prekonať aj súčasný český rekord. Na Slovensku bol doteraz zo žatvy potvrdený iba jeden rekord a aj ten padol pred 20 rokmi. Balíkovačom slamy bol vtedy vytvorený najmenší a najväčší balík slamy. Najmenší mal 90 centimetrov a najväčší 535 centimetrov. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

V PENAME upiekli dlhšiu ako 143 metrovú chlebovú reťaz. V utorok 15. 10. 2024 vytvorili nový slovenský rekord v príprave najdlhšej chlebovej reťaze. K tomuto pokusu sa odhodlali pri príležitosti Svetového dňa chleba. Do pečenia jednotlivých

článkov 143,67-metrovej reťaze sa zapojilo všetkých 5 pekární spoločnosti PENAM a študenti Strednej odbornej školy potravinárskej v Nitre. Nový rekord zaregistroval zástupca Slovenských rekordov Igor Svítok. Pekári na vytvorenie chlebovej reťaze upiekli 454 článkov, ktoré navzájom prepojili. Na ich výrobu použili 30 receptúr. Zdroj: TASR

Automobilka Jaguar Land Rover Slovakia otvorila v utorok 5. 11. 2024 novú veľkokapacitnú autobusovú stanicu. Využívať ju mohli zamestnanci spoločnosti a partnerských logistických firiem. Závodná autobusová stanica disponovala stojiskami pre 38 autobusov, ktoré denne prepravili do práce 4-tisíc ľudí. Kapacitu stanice dokáže firma potenciálne zvýšiť až na 6300 ľudí denne. Moderná autobusová stanica s celkovou plochou 7109 m^2 priniesla vyšší komfort a výrazne zvýšila bezpečnosť zamestnancov na ceste do práce. Autobusovú dopravu v plnej výške hradí zamestnávateľ a využíva ju 77 % zamestnancov automobilky. Celkovo 38 autobusov najazdí denne 16-tisíc kilometrov, čo predstavuje 421 kilometrov na jeden autobus. Zdroj: Katarína Chlebová, manažérka komunikácie spoločnosti

Defender OCTA so 4,4-litrovým osemvalcovým motorom s výkonom 635 a cenou na úrovni 200-tisíc eur, ktorý vyrába nitrianska automobilka Jaguar Land Rover, bol v tomto období i pri postupujúcej elektromobilite mimoriadne úspešným automobilom. Výroba tohto vozidla bola v automobilke zabezpečená na pol roka dopredu. Britskej značke sa v závere roka 2024 podarilo predať 106-tisíc vozidiel. Za 70 % výsledkov stoja dva modely, a to Range Rover a Defender. V roku 2024 bolo predaných 125-tisíc modelov s označením „Made in Slovakia“. Kapacita nitrianskeho závodu je 150-tisíc automobilov ročne, čo je zároveň aj limit, ktorý rekordná produkcia atakovala. Zdroj: Hospodárske noviny, č. 18, 28. 1. 2025, s. 1 – 10

7. 2 Veľtrhy a výstavy

Strojársky veľtrh v Nitre predstavil novinky zo sveta strojov. V dňoch 21. 5. 2024 – 24. 5. 2024 sa na Národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre uskutočnil 29. ročník Medzinárodného strojárskeho veľtrhu, ktorý predstavil novinky zo sveta strojov, zvárania, hutníctva, automatizácie a mechanizácie. Na ploche 9 575 m^2 sa prezentovalo 116 vystavovateľov zo 16 krajín. Súčasťou strojárskeho veľtrhu bol aj 26. ročník celoštátnej konferencie zameranej na revízie, projekciu, údržbu a montáž elektrických

zariadení – ELECTRON, ktorý sa uskutočnil vo štvrtok 23. 5. 2024. Zdroj: PR manažérka výstaviska Katarína Moravcová

Výstava Nitradog Pribina Cup. Národné výstavisko Agrokomplex v Nitre ožilo od piatka 16. 2. 2024 do nedele 18. 2. 2024 medzinárodnou výstavou Nitradog Pribina Cup. Do Nitry prišli vystavovatelia zo susedných krajín, ale aj z Ameriky, Japonska, Talianska či Veľkej Británie. Od rána sa na výstavisko hrnuli davy návštevníkov, aby si pozreli psov. Na podujatí sa predstavilo 6 845 psov z 31 krajín sveta. Mimoriadne zaujímavé boli ukážky záchranárov, škola handlingu s Viktóriou Lozić, ukážky policajnej kynológie i vystúpenie sokoliarov. Zdroj: PR manažérka výstaviska Katarína Moravcová

Burza exotov a farmárske trhy na Agrokomplex. Burza exotov, hydiny, králikov, holubov a doplnkového tovaru pre chovateľov sa organizovala na Národnom výstavisku Agrokomplex každú štvrtú nedeľu v mesiaci. Na burze sa stretávali chovatelia hydiny, králikov, holubov a ďalšieho príslušenstva. Výstavisko Agrokomplex sa tak stalo miestom obchodnej výmeny a získavania zaujímavých druhov zvierat, ako aj príslušenstva. Na burze boli exotické a okrasné vtáctvo, holuby, hydinu, králiky, drobné hlodavce, terárijné zvieratá, akváriové ryby, kožušinové zvieratá ako fretky, farmové líšky, medvedíky čistotné, norky, alebo činčily. Táto každomesačná burza poskytovala ideálnu príležitosť pre chovateľov zvierat získať nové druhy, zdieľať skúsenosti a obchodovať s príslušenstvom. Zdroj: nitraden.sk

Medzinárodný včelársky veľtrh Apis Expo. Uskutočnil sa v dňoch 2. 3. – 3. 3. 2024 na Národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre. Podujatie bolo jedným z najväčších veľtrhov svojho druhu v strednej Európe. Návštevníci veľtrhu získali informácie o novinkách i aktuálnych problémoch včelárov. Vystavovatelia predstavili široký okruh spôsobov včelárenia, včelárskeho vybavenia i včelárskych tradícií nielen na Slovensku, ale aj v ďalších krajinách Európy. Na výstavisku sa počas dvoch dní sústredila široká ponuka včelárskeho sortimentu, čo umožnilo porovnanie kvality, kvantity a vyhotovenia jednotlivých výrobcov. Zdroj: teraz.sk

Veľtrh Kariéra Expo v Nitre. Najnovšie trendy vo svete práce predstavili vystavovatelia na 2. ročníku veľtrhu pracovných príležitostí Kariéra Expo Nitra. Veľtrh sa uskutočnil v stredu 20. 3. 2024 na Národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre a

predstavilo sa na ňom vyše 50 vystavovateľov. Zamestnávatelia ponúkli uchádzačom o prácu stovky pracovných miest. Medzi vystavovateľmi boli popredné svetové spoločnosti z oblasti IT, ľudských zdrojov, automotive, technológií a ďalších odvetví. Súčasťou veľtrhu bol interaktívny program plný rôznych workshopov pod vedením skúsených odborníkov. Záujemcovia sa mohli oboznámiť s najnovšími trendmi v písaní životopisu a zhotoviť si profesionálnu fotku na svoj životopis. Absolvovali simulovaný pohovor pod vedením skúsených personalistov, otestovali si úroveň cudzieho jazyka a IT zručností. Zdroj: hovorkyňa výstaviska Katarína Moravcová

Veľtrh Caravan Bike Travel. V dňoch 22. – 24. 3. 2024 sa na Národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre uskutočnil veľtrh Caravan Bike Travel, na ktorom si návštevníci mohli pozrieť expozície viac ako 60 slovenských i zahraničných vystavovateľov. Vystavovatelia na ploche takmer 17-tisíc m^2 predstavili návštevníkom novinky z oblasti karavaningu, kempingu, bicyklovania a turistiky. Tretí ročník medzinárodného veľtrhu sa rozrástol o niekoľko nových pavilónov. Hlavným ťahákom veľtrhu boli obytné automobily a karavany, ktoré sústredili v štyroch hlavných pavilónoch. Najväčšou tohtoročnou novinkou bolo posilnenie regionálneho turizmu. Zaujímavosti, ktoré naša krajina z pohľadu aktívneho trávenia voľného času ponúka, vystavili v troch pavilónoch. Návštevníci obdivovali najmä karavanové mestečko, užili si testovacie jazdy karavanom. Zdroj: hovorkyňa výstaviska Katarína Moravcová

49. ročník medzinárodného veľtrhu Agrokomplex. V poradí už 49. ročník medzinárodnej výstavy Agrokomplex Nitra otvoril svoje brány vo štvrtok 15. 8. 2024 a potrval štyri dni do nedele 18. 8. 2024. Podtitul veľtrhu bol „Prepojenie generácií“ a návštevníkom predstavil to najlepšie zo slovenského poľnohospodárstva a potravinárstva. Agrokomplex tradične zahŕňal aj Národnú výstavu hospodárskych zvierat a výstavu Poľovníctvo, rybárstvo a včelárstvo. Na ploche takmer 75-tisíc m^2 si návštevníci pozreli prichystané dynamické ukážky poľnohospodárskej techniky, hospodárske zvieratá, nové expozície, množstvo ochutnávok kvalitných slovenských potravín, folklórne vystúpenia, súťaže a pestrý sprievodný program. Zvláštnou atrakciou bol projekt Jedáleň 21. storočia v pavilóne A, ktorý ukázal, že školské stravovanie môže byť moderné, zdravé, bezpečné, ekonomické a ekologické. Zdroj: Katarína Moravcová, hovorkyňa výstaviska

Výstava Autosalón. V dňoch 3. 10. – 6. 10. 2024 sa na výstavisku Agrokomplex konal 29. ročník Autosalónu – Autoshow. Na výstavnej ploche 48 413 m^2 bolo zastúpených 13 krajín, vystavovatelia predstavili 26 automobilových značiek a celkovo sa prezentovalo 282 vystavovateľov. Na prehliadke osobných, úžitkových a nákladných automobilov, autopríslušenstva, servisnej i garážovej techniky boli pre návštevníkov pripravené viaceré slovenské premiéry a bohatý sprievodný program. Zdroj: hovorkyňa výstaviska Katarína Moravcová

Celoštátna výstava zvierat. Celkovo 533 vystavovateľov z krajín V4 predstavilo v dňoch 16. 11. – 17. 11. 2024 na Národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre svoje odchovy na XXVII. celoštátnej výstave zvierat, VII. medzinárodnej výstave zvierat Vyšehradskej štvorky, Európskej výstave baranovitých králikov a Majstrovstvách Slovenska v králičom hope. Vystavovatelia predstavili 5 700 kusov súťažných zvierat. K nim sa pridali ukážkové expozície národných plemien holubov, hydiny, králikov a exotických vtákov. Priestor na realizáciu pri posudzovaní zvierat dostali aj študenti Strednej veterinárnej školy v Nitre. Zdroj: predseda Republikovej rady Slovenského zväzu chovateľov Štefan Henžel

Agrosalón a Les 2024. Na výstavisku Agrokomplex v Nitre sa v stredu 4. 12. 2024 začal veľtrh Agrosalón a Les 2024. Hlavnou témou veľtrhu boli Inovácie a udržateľnosť v poľnohospodárstve. Na veľtrhu prezentovali moderné technológie, automatizáciu a riešenia zamerané na ekologické a ekonomicky efektívne poľnohospodárstvo. Súbežne s veľtrhom Agrosalón a Les sa konala aj výstava Smart City, ktorá poskytla priestor na zdieľanie skúseností s inými vystavovateľmi z rôznych sektorov, ktorých inovatívne riešenia môžu prispieť k rozvoju miest, obcí a regiónov na Slovensku. Zdroj: Katarína Moravcová z Národného výstaviska Agrokomplex

Výstava Nitradog Christmas Cup. Na Národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre sa v dňoch 19. až 22. 12. 2024 konala medzinárodná výstava psov všetkých plemien Nitradog Christmas Cup, na ktorej sa predstavilo 8-tisíc psov z 29 krajín. Výstavu zorganizovala Únia kynologických klubov a Zväz športovej kynológie SR a jej cieľom bolo predstaviť krásu a rôznorodosť psov a podporiť zodpovedné chovateľstvo. Na výstave sa prezentovalo viac ako 200 plemien psov. Ich kvalitu posudzoval 36-členný rozhodcovský zbor zo Španielska, Turecka, Srbska, Estónska, Maďarska, Švajčiarska, Českej republiky a

Slovenska. Odborníci prihliadali na štandard plemena, povahu a zdravie jedincov, ktorí následne ovplyvňujú budúci chov plemena. Súčasťou výstavy boli aj podujatia určené deťom. Na súťaži Toy handling si vyskúšali výstavu psov so svojimi plyšovými hračkami. Mladí vystavovatelia predviedli svoje schopnosti v súťaži Junior handling. Zdroj: teraz.sk

8. DOPRAVA, OBCHOD A SLUŽBY

8.1 Cestná doprava a cyklodoprava

Po rýchlostnej ceste Via Pribina, ktorá spája Nitru s Banskou Bystricou, prešlo v roku 2024 celkovo 15,8 milióna vozidiel. V roku 2023 bolo číslo o šesť percent nižšie, evidovali 14,9 milióna vozidiel. V prvom roku po otvorení rýchlostnej cesty ich bolo len necelých sedem miliónov. Doprava v roku 2024 dosiahla vrchol v auguste (vyše 1,5 milióna). Tieto údaje potvrdili zásadnú úlohu Via Pribina pri cestovaní na dovolenku aj pri každodennom dochádzaní do práce. V porovnaní s jazdou po starej ceste I/65 ponúkala komunikácia Via Pribina v priemere 10-minútovú úsporu času spolu s nižšou spotrebou paliva. V roku 2023 sa na Via Pribina stalo 19 nehôd, v roku 2024 ich počet klesol na 7. Pilotný systém detekcie jazdy v protismere funguje za použitia umelej inteligencie. Pripojený bol na informačný systém správcu cesty, ktorý bol na potenciálne nebezpečenstvo upozornený skôr, ako sa mohla stať nehoda. Na celej 52-kilometrovej trase, až po Banskú Bystricu, dala Via Pribina v roku 2024 obnovila vrchnú asfaltovú vrstvu. Štyridsaťtisíc ton odstráneného asfaltu recyklovali v miestnych závodoch. Úplná modernizácia diaľnice Via Pribina by mala byť ukončená do roku 2026, čo predstavuje jej najvýznamnejšiu modernizáciu od roku 2011, kedy bola verejnosti sprístupnená. Zdroj: mynitra.sme.sk

Otvorili v poradí tretiu stanicu technickej kontroly (STK) Szonlajtner. Dňa 4. 3. 2024 bolo v Nitre-Krškanoch slávnostne uvedené do prevádzky tretie pracovisko stanice technickej kontroly, emisnej kontroly a kontroly originality. Majiteľom a zriaďovateľom STK je Jaroslav Szonlajtner, podnikateľ zo Žirian, ktorý sa doteraz venoval nákladnej doprave. Nová STK disponovala tromi linkami, z ktorých dve boli určené pre osobné automobily a jedna pre nákladné automobily. K dispozícii bolo 14 technikov. V Nitre fungovali doteraz dve stanice technickej kontroly – DEKRA na

Štúrovej ulici 134 v Nitre v smere na Kynek, ktorá bola najdlhšie pôsobiacou a pôvodne štátnou. Druhou STK bola ROBSON v Nitre-Janíkovciach, ktorá začala poskytovať motoristom svoje služby po roku 1989 a prevádzkuje/prevádzkovala ju súkromná osoba. Zdroj: robsonstk.sk, dekra.sk, controls.sk, tvnitricka.sk

NSK predĺžil Arrive zmluvu o zabezpečovaní autobusovej dopravy v Nitrianskom kraji. Spoločnosť Arriva mala platnú zmluvu s Nitrianskym samosprávnym krajom na zabezpečenie prímestskej autobusovej dopravy od 28. 2. 2016 do 28. 2. 2026. O jej predĺžení o päť rokov rozhodli krajskí poslanci na svojom májovom zasadnutí s tým, že Nitriansky samosprávny kraj predĺžil zmluvu na prímestskú dopravu s regionálnymi dopravcami Arriva Nitra a Arriva Nové Zámky až do roku 2031. Zdroj: webnoviny.sk

Cyklisti v Nitre mohli na vybraných „jednosmerkách“ jazdiť i v protismere. Mesto Nitra v priebehu júna 2024 vyčlenilo viaceré jednosmerné ulice, na ktorých mohli cyklisti jazdiť aj v protismere. Doteraz bola takáto protismerná jazda povolená na Párovskej a Hviezdnej ulici a tiež na Štefánikovej triede pri autobusovej stanici. Od júna mohli cyklisti jazdiť v oboch smeroch aj na jednosmernej Ulici Ľudovíta Okánika, ktorá je obytnou zónou s nízkou intenzitou dopravy. Bola tu povolená rýchlosť 20 kilometrov za hodinu a osoby tu mohli na celej šírke vozovky tlačiť detský kočík, hrať sa a voľne sa pohybovať. Na Ulici Ľudovíta Okánika pribudli aj nové dopravné vankúše, ktoré nahradili pôvodné spomaľovacie prahy, ktoré inštalovali na celú šírku cesty. Zdroj: nitra.sk

Samospráva v Nitre zaviedla taktovú dopravu medzi Nitrou a Šaľou Nitriansky samosprávny kraj a spoločnosť Arriva Nitra zaviedli od 1. 7. 2024 taktovú dopravu na trase Nitra – Cabaj-Čápor – Trnovec nad Váhom – Šaľa. Od začiatku júla počas pracovných dní premávali spoje každú hodinu, počas víkendov a sviatkov každé dve hodiny. Zavedenie taktovej dopravy na linke spájajúcej Nitru a Šaľu nadviazal na pilotný projekt taktovej dopravy na trase Nitra – Levice. Ten odštartoval pred rokom a prispel k nárastu počtu cestujúcich na tejto trase. Zdroj: TASR

Nové prístrešky mestskej hromadnej dopravy. Prvé typy prístreškov MHD vymenila firma euroAWK v marci 2023, pokračovala v tom aj v roku 2024. V máji až júni vymenili viaceré prístrešky, ako napr. na Štefánikovej triede na zastávke Rázcestie-Autobusová stanica v oboch smeroch, na Hodžovej ulici pri križovatke so Štefánikovou triedou, na Štefánikovej triede oproti obchodnému domu, na Triede Andreja Hlinku pri Spojenej škole smerom do centra, na Výstavnej ulici medzi nákupným domom Centro Nitra a výstaviskom Agrokomplex v oboch smeroch, na Štúrovej pri Hypermarkete Tesco smerom do Mlynáriec, na Predmostí. Celkovo, a teda po výmene posledného prístreška, spoločnosť euroAWK v Nitre vlastnila 97 prístreškov a zabezpečovala údržbu na ďalších 40 prístreškoch. Zdroj: nitra.sk

Na križovatke Mlynárce-Lužianky sa začala výstavba kruhovej križovatky. Od 31. 7. 2024 sa na križovatke ciest II/513 a III/1677 v Nitre začala výstavba kruhovej križovatky. Stavenisko odovzdal zhotoviteľovi stavby Nitriansky samosprávny kraj. Cieľom rekonštrukcie bola prestavba stykovej križovatky na okružnú turbo križovatku tak, aby jej tvar vyhovoval súčasnému, ale najmä výhľadovo očakávanému dopravnému zaťaženiu. Tento úsek je hlavným ťahom na trase Nitra – Hlohovec a prístupovou cestou do obchodnej a priemyselnej zóny. Výstavba mala trvať 11 mesiacov vrátane zimnej stavebnej uzávery. Zdroj: komunikačný odbor Nitrianskeho samosprávneho kraja

Chodci od piatka 2. 8. 2024 po Cabajskom moste až do odvolania neprešli. Nitriansky samosprávny kraj rozhodol o zatvorení chodníka na Cabajskom moste v Nitre. Úplnú uzáveru si vyžiadal havarijný stav chodníka, ktorý sa v závere júla na časti mosta prepadol. Okrem samotnej bezpečnosti chodcov ovplyvnili rozhodnutie o uzávere aj ďalšie faktory. Priamo pod mostom vedie železničná trať v smere na Nové Zámky. Pod chodníkom sa nachádza aj potrubie, ktoré pitnou vodou zásobuje neďalekú fakultnú nemocnicu a viaceré obce až po Branč. V prípade ďalšieho poškodenia by hrozilo, že by

ostali bez dodávok vody. NSK vyzval chodcov, aby Cabajský most obišli cez lávku nad železnicou v tesnej blízkosti stanice alebo využili verejnú dopravu. Pre autá sa obmedzenia nezmenili, no na chodníku pribudli dočasné zvodidlá. Polícia zároveň zvýšila kontrolu vozidiel nad 20 ton, ktoré týmto úsekom nesmeli prechádzať. Rozpočet projektu rekonštrukcie bol stanovený na 1 547 955 eur. Zdroj: komunikačné oddelenie NSK

Od 1. 8. 2024 jazdili vodiči po obchvate zadarmo. Vyhláška umožnila využívať niektoré úseky diaľnic bez úhrady diaľničnej známky. Bez spoplatnenia mohli vodiči prejsť aj po diaľničnom obchvate Nitry. Išlo o ústretový krok nielen voči motoristom, ale predovšetkým obyvateľom väčších miest. Odkláňanie dopravy mimo mesta bol jedným z nástrojov, ako zvyšovať dopravný komfort a zároveň znižovať znečistenie ovzdušia. Ministerstvo vyberalo mestá, ktoré majú aspoň dva zjazdy z diaľnice. Celkovo tak podľa novej vyhlášky motoristi bez diaľničnej známky mohli využívať v rámci celého Slovenska 200 kilometrov diaľnic, ktoré by inak boli spoplatnené. Novinka sa netýkala iba Nitry, ale aj Bratislavy, Košíc, Prešova, Popradu, Čadce a Žiliny. Začiatok a koniec vymedzeného úseku, ktorý bolo možné užívať bez úhrady diaľničnej známky, bol štandardne označený dopravnými značkami. Zdroj: TASR

Zjednosmernenie Osvaldovej ulice v Nitre. Mestský úrad v Nitre zmenil organizáciu dopravy na Osvaldovej ulici v Starom meste tým, že ulicu v blízkosti budovy mestskej polície zjednosmernil. Od 23. 8. 2024 sa mohlo po tejto ulici jazdiť iba v smere z Klokočiny do centra mesta. Pre cyklistov zostala zachovaná obojsmerná premávka. Vďaka tejto zmene sa tu vytvoril priestor na vznik 20 nových parkovacích miest. Pôvodne tu bolo 18 parkovacích miest, odteraz tu mohlo zaparkovať až 37 áut. Chodník pre chodcov zostal zachovaný v plnej šírke. Osvaldovu ulicu mnohí obyvatelia využívali ako skratku zo sídliska Klokočina do centra mesta, čím sa vyhli frekventovanej svetelnej križovatke Hollého-Štúrova. Zdroj: nitra.sk

Dopravca Turancar. Zabezpečoval pravidelné linky v rámci Slovenska medzi Bratislavou a Nitrou, Bratislavou a Banskou Bystricou a Bratislavou a Komárnom. Na trasách medzi Bratislavou a Nitrou bol dominantným dopravcom a zabezpečoval približne 50 spojov denne. V rámci medzinárodnej pravidelnej dopravy autobusy Turancaru dennodenne zabezpečujú napríklad spojenie s Prahou. Zdroj: turancar.sk

Mesto Nitra v spolupráci s poskytovateľom MHD posilnilo od 15. 12. 2024 dopravné spojenie linkou č. 11 premávajúcej z Nitry do mestskej časti Párovské Háje. K tomuto kroku sa rozhodli na základe množstva žiadostí od obyvateľov dynamicky sa rozvíjajúcej mestskej časti. Rozšírenie obsluhy MHD odsúhlasili mestskí poslanci na rokovaní mestského zastupiteľstva dňa 21. 11. 2024. Zavedenie autobusových liniek by malo znížiť počet osobných áut smerujúcich z Párovských Hájov a odbremeniť od automobilovej záťaže sídlisko Klokočina. Plán dopravnej obsluhy počítal s jedným spojom za hodinu, v čase špičky s dvoma. Doteraz jazdili autobusy raz za dve hodiny. V roku 2020 bývalo v Nitre-Párovských Hájoch 1 050 obyvateľov, v roku 2024 sa ich počet zvýšil na 1 523 obyvateľov. Autobusy po novom zastavujú aj na doteraz nevyužívaných zastávkach na Golianovej ulici na Čermáni pri obytnom komplexe Martinák. Obyvatelia Južnej, Bottovej ulice a Čermánskeho námestia mali autobusové zastávky bližšie ako doteraz. Autobusový dopravca Transdev navrhol pretrasovať linku č. 9, ktorá začala k obytnému komplexu Martinák zachádzať. Linka netvorila nosný systém dopravnej obsluhy sídliska Klokočina, bola iba doplnkovou službou k ďalším linkám. Spoj bez nutnosti prestupovania spojil Klokočinu so Zoborom a Polikliniku Klokočina so Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada Zobor. Toto spojenie zostane zachované, pretože linka obslúžila zastávku na Mikovíniho ulici. Zdroj: zasadnutie mestského zastupiteľstva 21. 11. 2024

Zmeny v cestovnom poriadku. Od nedele 15. 12. 2024 začal platiť nový cestovný poriadok spoločnosti Arriva na Slovensku. Zmeny na území Nitrianskeho samosprávneho kraja boli výsledkom rokovaní medzi objednávateľom regionálnej autobusovej dopravy, ktorým bol NSK, a dopravcom Arriva. Zohľadnený bol aj nový grafikon Železničnej spoločnosti Slovensko a požiadavky obcí v regióne. K najvýznamnejším zmenám v Nitrianskom kraji patrilo posilnenie popoludňajších spojov na linke Nitra – Zbehy – Alekšince – Lukáčovce. Na linke Nitra – Jarok sa víkendová doprava začínala a končila na zastávke Nitra-Párovské Háje. Obec bola napojená na linku mestskej hromadnej dopravy č. 11, ktorá premávala každú hodinu. Začiatkom decembra 2024 bola obnovená aj doprava na pôvodnej trase Nitra – Vráble po ceste I/51. Otvorenie cesty po rekonštrukcii skrátilo jazdné časy a uľahčilo spojenie medzi Nitrou a Levicami. Zdroj: Peter Stach, hovorca spoločností Arriva na Slovensku

Zimná údržba na rýchlostnej ceste R1 Via Pribina. Plynulú premávku v zimnom období na rýchlostnej ceste R1 Via Pribina zabezpečovalo v pohotovostnej službe 34 operátorov spoločnosti Via Pribina, ktorá rýchlostnú cestu prevádzkuje. Tímy Via Pribina a Via Pribina Operations v Stredisku správy a údržby rýchlostnej cesty Selenec sa nepretržite starali o 52 kilometrov rýchlostnej cesty. K dispozícii mali 14 zimných vozidiel. Vozový park zahŕňal snežné pluhy, sypače soli a postrekovače soľanky, ktoré pokrývajú celú cestu. Pre zimu na prelome rokov 2024/2025 bolo pripravených 1 200 ton soli. Soľ bola uložená v štyroch silách a skladoch, pripravená na okamžité použitie. Počas aktuálnej zimnej sezóny pribudlo na R1 Via Pribina 3 370 metrov snehových zábran, ktoré strategicky umiestnili tak, aby chránili cestu pred nafúkaním snehu na vozovku. Novinkou boli moderné pevné zábrany, ktoré zabraňovali tvoreniu závejov na komunikáciách tým, že zadržia sneh v mieste zábran. Cestu pred návejmi snehu chránili aj protihlukové steny v dĺžke 32 kilometrov. Zdroj: tlačová správa Via Pribina

8.2 Železničná doprava

Uzávera železničného priecestia v Mlynárciach skomplikovala dopravu. Uzávera železničného priecestia v Mlynárciach skomplikovala vodičom dopravu. Cesta bola uzavretá od stredy 10. 4. 2024 od 6. hodiny do štvrtka 11. 4. 2024 do 18. hodiny. Dôvodom uzávery bolo odstránenie nedorobkov železničného priecestia, ktoré je súčasťou cyklotrasy Mlynárce – Diely – Klokočina. Obchádzka viedla cez Pražskú a Kmeťovu ulicu. Uzávera ovplyvnila aj premávku autobusov mestskej hromadnej dopravy. Linky č. 8, 18 a 21 išli medzi zastávkami Rybárska a Pekárne po obchádzkovej trase po Pražskej ulici poza železničnú trať. Spoj č. 22 premával po rovnakej obchádzke ako ostatné odklonené autobusy, teda nezachádzali na konečnú zastávku na Rybárskej ulici. Linka č. 6 z Mlynáriec na Klokočinu začínala na dočasnej zastávke na rohu Pražskej a Piešťanskej ulice. Zdroj: nitra.sk

Po dvoch rokoch otvorili vestibul (čakáreň) na Železničnej stanici v Nitre. V pondelok 4. 11. 2024 Železnice Slovenskej republiky po viac ako dvoch rokoch po sanácii poškodeného stropu znovu otvorili vstupnú halu Železničnej stanice v Nitre pre verejnosť, ktorá bola zatvorená od júna 2022. Počas rekonštrukčných prác ŽSR odstránili vo vestibule stanice priečky na druhom nadzemnom podlaží a pôvodné krycie vrstvy stropu. Osadená bola podhľadová stropná konštrukcia, pribudol aj nový podhľad

a osvetlenie vestibulu. Počas rekonštrukcie vymenili okná a dvere. V interiéri bolo odstránené drevené obloženie, položená bola nová keramická dlažba a obklady. Strop a steny dostali nové nátery. Zdroj: Železnice Slovenskej republiky

Vlak z Nitry do Bratislavy premával od decembra 2024 denne každé dve hodiny. Od polovice decembra začalo fungovať priame železničné spojenie Bratislava – Nitra, ktoré umožnilo rýchlu dopravu bez prestupu každé dve hodiny počas celého dňa. Zdroj: nitra.sk

8.3 Obchod a služby

Zrušili obľúbené potraviny na Jeleneckej ulici. Franchisingová sieť potravín Žabka, spadajúca pod Tesco, ktorá sa na slovenskom trhu rozšírila v roku 2020, zmenila niektoré svoje pobočky na Tesco Expres a iné zrušila úplne. V doteraz otvorených predajniach mohli zákazníci až do úplného uzavretia nakúpiť v zľavách. Kvôli likvidácii zásob ponúkali od januára tovar zlacnený až do výšky 70 %. Zdroj: nitralive.sk

Predajňu spoločnosti Lidl na Ďurkovej ulici zrušili. Predajňa bola mimo prevádzky od februára 2024. Lidl vtedy informoval o plánovanej modernizácii predajne. Termín otvorenia vtedy nebol známy. Obyvatelia Nitry však v diskusiách hovorili o problémoch so statikou a úplnom konci prevádzky. Majiteľom budovy je spoločnosť Nitrazdroj, a. s. Z budovy boli v auguste odstránené všetky reklamné nápisy. Nitrazdroj v stredu 7. 8. 2024 odpovedal, že s Lidlom stále rokovali. Predajňu potravín Lidl na Ďurkovej ulici v Nitre sa rozhodli natrvalo zatvoriť, pretože nájomný vzťah sa skončil. Zamestnancov presunuli do iných predajní reťazca Lidl. Zdroj: nitralive.sk

Spotrebné družstvo COOP Jednota vzniklo v roku 1953 a podniká v 4 okresoch Nitrianskeho kraja – v Nitre, Zlatých Moravciach, Šali a Leviciach. Od roku 2001 pôsobí aj v okresoch Trebišov a Michalovce. V tomto roku prevádzkovali 114 predajní a malú pekárničku. V COOP Jednote pracuje približne 820 zamestnancov, predovšetkým žien – predavačiek. V roku 2024 postavili 2 nové predajne Tempo Supermarket, a to v júni v Močenku a v novembri v Cabaji. Zrekonštruovali v Žiranoch, Žitavanoch, Slepčanoch a Mojmírovciach. Predajne ponúkajú grilované mäsové výrobky, dopekané pekárenské výrobky, široký sortiment čerstvých pekárenských výrobkov a chleba. Súčasťou sortimentu je pomerne široký sortiment výživy pre vegánov,

diabetikov a celiatikov, atď. COOP Jednota ponúka široký sortiment tovarov vlastnej značky. Zdroj: časopis COOP Jednota

Slovenská sieť potravín Nitrazdroj, a. s., oslávila v roku 2024 okrúhle 30. výročie. Slovenská obchodná sieť bola založená 26. 2. 1994 so zameraním na distribúciu a predaj potravín vo veľkoobchode a maloobchode. Zamestnáva viac ako 500 zamestnancov. Pôsobí v 5 mestách Nitrianskeho a Trnavského kraja. Zdroj: trend.sk

9. ŠKOLSTVO A VZDELÁVANIE

9.1 Materské školy

Materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra

V školskom roku 2024/2025 bolo v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra 26 materských škôl a dve materské školy – súčasti ZŠ s MŠ, ktoré navštevovalo 2 516 detí. Z toho starších ako 5 rokov bolo 874 detí, ktoré si plnili povinné predprimárne vzdelávanie. V mestských materských školách bolo v školskom roku 2024/2025 otvorených 130 tried. Deti so zdravotným znevýhodnením boli začlenené, prípadne sa vzdelávali v špeciálnych triedach. Celkovo bolo v špeciálnych triedach a individuálne začlenených 52 detí. Materské školy v Nitre v tomto školskom roku navštevovalo 46 odídencov z Ukrajiny, kde sa od 24. 2. 2022 začal vojnový konflikt s Ruskou federáciou. K septembru 2024 bolo zaradené do siete škôl a školských zariadení SR aj elokované pracovisko na Párovskej 40 v Nitre ako súčasť Materskej školy na Párovskej 36 v Nitre, ktoré malo 2 triedy s kapacitou 36 detí. Zdroj: Mgr. Ľuboslava Macievičová, odbor školstva, mládeže a športu, referát predprimárneho vzdelávania, MsÚ v Nitre

Mestské materské školy k 1. septembru 2024

Materská škola	Počet detí v materskej škole	Z toho deti, ktoré plnia povinné predprimárne vzdelávanie
1. Alexyho 26	128	61
2.Bazovského 1	38	9
3. Beethovenova 1	141	49
4. Belopotockého 2	47	18
5. Benkova 17	83	33
6. Čajkovského 3	121	38

7. Dobšinského 2885/8	121	23
8. Dolnočermánska 57	71	24
9. Golianova 1	56	19
10. Ľudovíta Okánika 6	117	48
11. Mostná 1	52	14
12. Nábrežie mládeže 7	117	47
13. Nedbalova 17	78	29
14. Novomeského 19	94	29
15. Okružná 1	100	27
16. Párovská 36	146	48
17. Piaristická 12	145	51
18. Platanová 3	57	23
19. Rázusova 26	62	17
20. Staromlynská 2	43	19
21. Štefánikova 128	78	35
22. Štiavnická 1	128	48
23. Topoľová 6	123	46
24. Vansovej 6	56	24
25. Za Humnami 28	68	22
26. Zvolenská 23	136	39
27. ZŠ s MŠ Na Hôrke 30	61	13
28. ZŠ s MŠ Novozámocká 129	32	12
ZŠ s MŠ Novozámocká - elok. pracovisko Orechov dvor	17	9
Spolu MŠ+ ZŠ s MŠ 2516 874	**2 516**	**874**

Zdroj: Mgr. Ľuboslava Macievičová, odbor školstva, mládeže a športu, referát predprimárneho vzdelávania, odborná referentka pre agendu MŠ a MDJ

Mestské detské jasle	**Počet detí k 1. 9. 2024**	**Počet oddelení**
MDJ Bazovského 1	30	2
MDJ Ľ. Okánika 6	15	1

Zdroj: Mgr. Ľuboslava Macievičová, odbor školstva, mládeže a športu, referát predprimárneho vzdelávania, odborná referentka pre agendu MŠ a MDJ

Rekonštrukcia MŠ na Ulici T. Vansovej. Mesto Nitra pripravilo projekt rekonštrukcie Materskej školy na Ulici T. Vansovej. Podstatná časť sa financovala z Programu Slovensko. Celkové oprávnené náklady na projektovú dokumentáciu i samotnú rekonštrukciu presiahli sumu 700-tisíc eur. Spolufinancovanie z mestského rozpočtu bolo v maximálnej výške 105 256 eura. Rekonštrukciou sa znížila energetická náročnosť budovy škôlky. Dodatočne sa zateplili obvodové steny, strešná konštrukcia a stropy budovy. V rámci rekonštrukcie sa vymenili plastové okná i stará vykurovacia technológia. Zdroj: nitra.sk

Letná športová olympiáda materských škôl. Mesto Nitra a občianske združenie Šťastné deti v Nitre zorganizovali 12. 6. 2024 v Mestskej hale v Nitre v spolupráci s Olympijským klubom regiónu Nitra 24. ročník letnej športovej olympiády materských škôl. Na olympiáde sa zúčastnilo 25 štvorčlenných športových tímov z 25 materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra a tri tímy z troch materských škôl z partnerského mesta Kroměříž. Deti súťažili v troch disciplínach, a to hod do diaľky, skok do diaľky a beh. Ani na tejto nezvyčajnej olympiáde nechýbal slávnostný olympijský ceremoniál. Na deti čakali zábavné stanovištia, ktoré pripravili študenti Strednej odbornej školy gastronómie a cestovného ruchu v Nitre. Medaily a ceny odovzdali deťom hokejisti HK Nitra Tomáš Hrnka, Martin Vitáloš a Matej Bača. Zlaté medaily si vybojovali deti z MŠ Čajkovského. Pri súťažení deti podporoval maskot HK Nitra Corgi a pri odovzdávaní medailí im spievala populárna Dúhalka. Zdroj: Facebook mesta Nitry

Minister školstva ocenil dve pedagogičky predprimárneho vzdelávania z Nitry. Minister školstva Tomáš Drucker oceňoval 14. 6. 2024 prácu pedagógov aj študentov za uplynulý rok 2023. Ocenenia v rôznych kategóriách si prevzalo viac ako 80 výnimočných pedagógov, ale aj žiakov a študentov. Medzi výnimočnými pedagógmi boli aj dve učiteľky z Nitry. Magdaléna Feketeová, učiteľka predprimárneho vzdelávania, bývalá riaditeľka materskej školy a odborná referentka pre predprimárne vzdelávanie na odbore školstva, mládeže a športu Mestského úradu v Nitre, bola ocenená Striebornou medailou sv. Gorazda za svoju dlhoročnú pedagogickú prácu. Strieborrnú medailu sv. Gorazda získala aj Margaréta Černáková, učiteľka pre predprimárne vzdelávanie, niekoľkoročná riaditeľka Materskej školy Platanová v Nitre. Ocenenie pedagogickej práce je pomenované po svätom Gorazdovi a predstavuje najvyššie uznanie, ktoré môže pedagógom udeliť minister školstva. Zdroj: teraz.sk

Otvorili nové Centrum zdravia v Nitre-Párovských Hájoch. Mesto Nitra otvorilo 5. 11. 2024 nové Centrum zdravia, ktoré začalo slúžiť deťom z materských škôl. Mesto ho zriadilo na mieste bývalej jednotriednej škôlky v mestskej časti Párovské Háje.

Zariadenie s kapacitou 22 detí bolo určené na relaxáciu a pobyt v prírode. Deti mali k dispozícii vonkajšiu terasu, veľký areál, kde sa nachádzalo pieskovisko, detské ihrisko a posedenie pri ohnisku. V blízkosti bol les, celé centrum bolo teda v zdravotne priaznivom, tichom prostredí. Vo vnútri bola relaxačná miestnosť, herňa a spálňa. Práce sa začali v júni a skončili sa v októbri. Celkovo bolo na ne vyčlenených 40-tisíc eur. Ďalších 34-tisíc eur dalo mesto ako zriaďovateľ školy na mzdy zamestnancov a na prevádzku centra. Zdroj: nitra.sk

MŠ Alexyho sa stala prvou technickou materskou školou. Materská škola Alexyho v Nitre sa od 4. 11. 2024 zapojila do projektu, ktorého cieľom bolo podporiť technické myslenie, tvorivosť a manuálne zručnosti detí. Mesto Nitra s MŠ a s jej partnermi podpísalo memorandum o spolupráci. MŠ Alexyho následne získala od dvoch firiem finančnú podporu vo výške 2 216 eur. Za tieto peniaze škôlka kúpila technické stoly a náradie do všetkých piatich tried. MŠ Alexyho sa tak stala prvou technickou škôlkou v meste i v celom regióne. Zdroj: teraz.sk

9.2 Základné školy

Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry

Školský rok 2024/2025 – počty žiakov – stav k 15. septembru 2024

Základná škola	Počet žiakov				
	Spolu žiakov	1. až 4. ročník	5. až 9. Ročník	nultý ročník	*nadaní žiaci*
A. Šulgana, kniežaťa Pribinu	546	268	278	0	0
Beethovenova	494	258	236	0	0
Benkova	1018	398	456	0	174
Cabajská	332	170	162	0	0
Dražovská	468	219	249	0	0

Fatranská	770	373	397	0	0
Krčméryho	178	84	94	0	0
Na Hôrke	453	218	235	0	0
Nábrežie mládeže	865	345	520	0	0
Novozámocká	173	102	71	0	0
Ščasného	115	53	62	0	0
Škultétyho	608	303	305	0	0
Topoľová	640	284	356	0	0
Tulipánová	590	226	364	0	0
Spolu:	7 250	3 291	3 785	0	174

Školský rok 2024/2025 - počty žiakov v triedach – stav k 15. septembru 2024

	Počet žiakov				
Základná škola	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
A. Šulgana, kniežaťa Pribinu	65	69	74	60	63
Beethovenova	62	60	66	65	45
Benkova	127	117	117	115	118
Cabajská	46	41	450	38	36
Dražovská, kráľa Svätopluka	64	51	53	51	55
Fatranská	98	84	109	82	92
Krčméryho	18	31	16	19	21
Na Hôrke	52	63	54	49	47
Nábrežie mládeže	82	88	88	87	106
Novozámocká	22	25	16	39	16
Ščasného	17	13	12	11	13
Škultétyho	80	63	86	74	65
Topoľová	69	66	74	75	73
Tulipánová	68	45	50	63	66
Spolu:	870	816	865	828	816

Školský rok 2023/2024 – počty žiakov v triedach – stav k 15. septembru 2024

	Počet žiakov				
Základná škola	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
A. Šulgana, kniežaťa Pribinu	57	53	57	48	
Beethovenova	53	47	37	54	
Benkova	120	101	106	97	
Cabajská	27	44	29	26	
Dražovská, kráľa Svätopluka	54	49	52	39	

Fatranská	72	83	71	79	
Krčméryho	19	23	14	17	
Na Hôrke	60	37	36	55	
Nábrežie mládeže	105	117	106	86	
Novozámocká	11	18	14	12	
Ščasného	15	14	11	9	
Škultétyho	50	52	72	66	
Topoľová	71	69	69	74	
Tulipánová	82	74	68	74	
Spolu:	**796**	**781**	**742**	**736**	

Vzdelávacie podujatie pre žiakov základnej školy. V pondelok 15. 1. 2024 pripravila Fakultná nemocnica v Nitre vzdelávacie podujatie pre žiakov ZŠ Škultétyho v Topoľčanoch. Zdravotné sestry aktívne predstavili svoju prácu priamo žiakom tejto školy. Podujatie nadviazalo na Deň otvorených dverí, ktorý pre školákov usporiadala nitrianska nemocnica v decembri 2023. Zdroj: hovorkyňa nemocnice Tatiana Kubinec

Odložená modernizácia Základnej školy kráľa Svätopluka a jedálne ZŠ Topoľová. Mesto Nitra v stredu 17. 1. 2024 informovalo, že modernizácia ZŠ kráľa Svätopluka a ZŠ Topoľová v Nitre v hodnote približne 3 milióny eur sa oddiali. Modernizácia a rekonštrukcia oboch škôl mala byť financovaná z Programu Slovensko. Vyhlasovateľ však 22. decembra 2023 výzvu zrušil a podané žiadosti vrátil späť mestu Nitra. Zdroj: nitra.sk, teraz.sk

Tenisové triedy v ZŠ Tulipánová v Nitre. Podpísaním dohody v pondelok 22. 1. 2024 medzi mestom Nitra, ZŠ Tulipánová a OZ Skalka začali v tejto škole pôsobiť tenisové triedy. Dohodu podpísal primátor Marek Hattas, riaditeľka ZŠ Tulipánová Mária Sailerová a zástupca OZ Skalka Pavol Gál. V ZŠ Tulipánová už funguje vzdelávanie malých futbalistov. Víziou ZŠ bolo priradiť k futbalu, ako kolektívnemu športu, aj individuálny šport, ktorý dokáže do tried pritiahnuť aj dievčatá. Vďaka OZ Skalka sa to vedeniu základnej školy podarilo. Už od roku 2023 mali v triedach 5. – 8. ročníkov začlenených aj tenistov, dievčatá aj chlapcov. Cieľom riaditeľky bolo dostať do tried minimálne 20 až 25 detí, ktoré sa budú venovať tenisu. Zdroj: nitra.sk

Do života uviedli kuchársku knihu. Dňa 4. 2. 2024 uviedli do života výnimočnej kuchárskej knihy pod názvom Bašavel v kuchyni. Knihu si vysnívali deti z krúžku varenia

na ZŠ Ščasného v Nitre-Dražovciach. Vydať sa ju podarilo vďaka prístupu školy a učiteľky Diany Brocka Jakubíkovej prostredníctvom verejnej zbierky. Zdroj: rtvs.sk

Športové projekty na základných školách v Nitre. Základné školy v Nitre sa od februára zapojili do viacerých aktivít, ktoré boli zamerané na podporu športu u detí. Vďaka tomu sa už žiaci na prvom stupni ZŠ stretávali s kvalitnou športovou prípravou. Viac ako rok trval na viacerých nitrianskych ZŠ projekt Tréneri v škole. Zdroj: TV noviny Markíza, 12. 2. 2024

Základné školy v Nitre sa zapojili do projektu School Food 4 Change. Od 17. 2. 2024 sa tri nitrianske základné školy (ZŠ kniežaťa Pribinu, ZŠ Nábrežie mládeže a ZŠ Škultétyho) zapojili do medzinárodného projektu School Food 4 Change. Týmto školám sa podarilo dosiahnuť za svoje aktivity v oblasti zlepšovania stravy medzinárodný bronzový certifikát School Food 4 Change. Cieľom projektu bolo priniesť žiakom na stôl zdravú, ale súčasne aj chutnú stravu, ktorá spĺňala všetky normy a bola v súlade s našimi právnymi predpismi. Európsky projekt riešil stravu v 3-tisíc školách v 12 európskych krajinách. Nitra hostila účastníkov projektu z Estónska, Talianska, Maďarska, Česka a zo Slovenska. Zdroj: nitra.sk

Prvé ročníky základných škôl v Nitre. V školskom roku 2024/2025 zapísali rodičia do 14 mestských základných škôl (ZŠ) v Nitre 1 250 detí. Rodičia najviac detí, a to až 180, zapísali na ZŠ Benkova, 148 detí na ZŠ kniežaťa Pribinu a 127 detí na ZŠ Nábrežie mládeže. Okrem bežných tried otvorilo mesto v školskom roku 2024/2025 na ZŠ Škultétyho a ZŠ Fatranská prvý ročník s vyučovacím jazykom anglickým a na ZŠ Benkova triedu pre intelektovo nadaných žiakov. Na zápis do nitrianskych ZŠ každoročne prichádzali aj deti s trvalým pobytom v okolitých obciach. Najvyšší počet žiakov v triede prvého ročníka bolo 25 a v triede pre všeobecne intelektovo nadaných žiakov najviac 12 detí. Zdroj: nitra.sk

Olympijský deň na ZŠ Nábrežie mládeže. Štart do posledného týždňa pred letnými prázdninami sa v ZŠ Nábrežie mládeže niesol v znamení športu. Klasické i menej tradičné disciplíny boli ústrednou témou Olympijského dňa, ktorý sa konal v pondelok 24. 6. 2024 v areáli školy. Desiatky žiakov vybraných tried druhého stupňa však mali možnosť nielen súťažiť, ale na vlastné oči mohli vidieť známe osobnosti slovenského vrcholového

športu. Na pôdu svojej niekdajšej alma mater sa vrátili atlétka Emma Zapletalová, športová strelkyňa Zuzana Rehák Štefečeková a hokejisti Branislav Konrád a Michal Krištof. Odchovanci nitrianskeho hokejového klubu si pred zrakmi žiakov, vedenia školy a pozvaných hostí Vladimíra Millera (predseda Združenia olympijských klubov SR), Miroslava Mlyneka (nového predsedu OK Nitra). Emma Zapletalová a Zuzana Rehák Štefečeková slávnostne odhalili pamätné plakety. Vo vstupnom vestibule do budovy školy tak k dvojici ďalších absolventov „Nábrežka" – Zuzane Rehák Štefečekovej a Matejovi Tóthovi – pribudlo ďalšie duo plakiet vrcholových športovcov. Branislav Konrád a Michal Krištof patrili k výberu Craiga Ramsayho, ktorý pred dvomi rokmi získal senzačne bronzové medaily na ZOH v Pekingu. Zdroj: MY noviny, 24. 6.2024.

Diskutovali na tému Ako učiť. Regionálne centrum podpory učiteľov pre okresy Nitra a Zlaté Moravce a Katedra etiky a estetiky FF UKF v Nitre pripravili v stredu 15. 5. 2024 v bode.K7 na Štefánikovej triede diskusiu s názvom „Ako učiť?". V diskusii hľadali odpovede na tieto i ďalšie otázky: Čo o slovenskom školstve vypovedá testovanie PISA? Vzdelávať alebo radšej vychovávať? Ako má vyzerať vyučovacia hodina? Známkovať alebo slovne hodnotiť? Aký je to dobrý učiteľ? Využívať alebo zakázať IKT na školách? Pomôže nová reforma nášmu školstvu? Diskutovať prišli Irena Lehocká, finalistka ocenenia Učiteľská osobnosť Slovenska 2023, Zuzana Horská, učiteľka, mentorka RCPU NR a ZM, Juraj Hipš, zakladateľ OZ Živica. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Ukrajinské deti trpeli nedostatkom vzdelania a integrácie. Štát podcenil situáciu v súvislosti so začlenením ukrajinských detí do vzdelávacieho systému. Výsledkom bolo, že deti neovládali slovenský jazyk, nedostávali potrebné vzdelanie, nevedeli sa začleniť do slovenskej spoločnosti a boli náchylnejšie na problémové správanie či psychické poruchy. Konštatovala to Únia miest Slovenska s tým, že na zhoršujúcu sa situáciu postupne doplácali samotné mestá a ľudia, ktorí v nich žijú. Zavedenie povinnej školskej dochádzky pre ukrajinské deti by podľa Únie miest Slovenska nevyhnutné pre rozvoj týchto detí, ako aj pre budúci rozvoj celej spoločnosti. Únia v tejto súvislosti požadovala urýchlene efektívne a systémové riešenie tak, aby už od septembra 2024 nastúpili tieto deti do škôl. Napriek tomu, že Bratislava a okolie nemali dostatočné kapacity, chýbajúca povinnosť školskej dochádzky je podľa ÚMS latentný problém na celom Slovensku. Únia sa preto obrátila listom na ministerstvo školstva so

žiadosťou o stretnutie a rokovanie k tejto téme. Koordinátorka integrácie cudzincov v meste Nitra Ivona Fraňová konštatovala, že zavedenie povinnej školskej dochádzky pre ukrajinské deti je nevyhnutné. Zdroj: webnoviny

Bombové hrozby na všetkých základných školách v Nitre. Na stovkách škôl po celom Slovensku nahlásili v utorok 7. 5. 2024 bomby. Popoludní polícia preverovala celkovo 1 323 hrozieb bombových útokov na školy. Okrem toho zaznamenala aj 110 bombových hrozieb na budovy bánk a 40 hrozieb bombových útokov na predajne elektrotechniky. Vyšetrovateľ NAKA na základe zhromaždených dôkazov začal trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin teroristického útoku, za ktorý páchateľovi hrozil trest odňatia slobody na 20 až 25 rokov alebo na doživotie. Išlo o 110 škôl v Bratislavskom kraji, 148 škôl v Trenčianskom kraji a 232 škôl v Nitrianskom kraji. Dôvod, pre ktorý polícia prípad vyšetrovala ako terorizmus, bol zrejme ten, že výhražný mail bol nábožensky motivovaný a obsahoval vyhrážky smrťou. Mail bol napísaný v slovenčine a anonym v ňom spomína islam, ktorý vyzdvihuje nad všetkými ostatnými náboženstvami. Zdroj: domov.sme.sk

Odovzdali Oskarov pre najlepšiu učiteľku a najlepšieho učiteľa. Ocenenie školských Oskarov pre najlepšiu učiteľku a najlepšieho učiteľa odovzdali v obradnej sieni

mestského úradu v stredu 29. 5. 2024. Z rúk primátora Mareka Hattasa, poslanca mestského zastupiteľstva Miloslava Hatalu a vedúcej odboru školstva Márie Országovej si ocenenie prevzalo 30 pedagógov základných a materských škôl, Základnej umeleckej školy v Nitre a Centra voľného času Domino v Nitre. Išlo o vzdelávacie ustanovizne v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Odzneli aj dojímavé slová žiačok a žiakov, ktorí vo svojich príhovoroch vyzdvihovali trpezlivosť, obetavosť a neúnavnú prácu svojich učiteľov. Ocenených pedagógov nominovali žiaci a učiteľské kolektívy. Súčasťou slávnosti bolo tiež vyhodnotenie súťaže Príbeh nás spája. Do súťaže sa zapojilo všetkých 14 základných škôl, ktoré boli ocenené knihou a spoločenskou hrou. Mimoriadnu cenu odboru školstva, mládeže a športu získalo 5 škôl, ktoré dostali diplom a sadu výtvarných pomôcok. Išlo o tieto školy: ZŠ Cabajská, ZŠ Fatranská, ZŠ Krčméryho, ZŠ s MŠ Na Hôrke, ZŠ s MŠ Novozámocká.

Ocenení pedagógovia základných škôl v Nitre: Základná škola, Beethovenova 11 – PaedDr. Ján Zima, učiteľ 2. stupňa, aprobácia fyzika – základy techniky, Základná škola, Benkova 34, Nitra – Mgr. Adriana Ondrejková, učiteľka 1. stupňa, Základná škola, Cabajská 2, Nitra: Mgr. Viera Hátašová, učiteľka 1. stupňa, Základná škola, Fatranská 14, Nitra – Mgr. Erika Kupková, učiteľka 1. stupňa, Základná škola kniežaťa Pribinu, Andreja Šulgana 1, Nitra – Mgr. Nikola Krekáňová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia slovenský jazyk a literatúra – výtvarná výchova, Základná škola kráľa Svätopluka, Dražovská 6, Nitra – Mgr. Nataša Bobčeková, učiteľka 1. stupňa, Základná škola, Krčméryho 2, Nitra – Mgr. Lucia Komžíková, učiteľka 1. stupňa, Základná škola s materskou školou, Na Hôrke 30, Nitra – Mgr. Ľudmila Madová, učiteľka 1. stupňa, Základná škola, Nábrežie mládeže 5, Nitra – PaedDr. Petra Liková, učiteľka 2. stupňa, aprobácia biológia – chémia – ekológia, Základná škola s materskou školou, Novozámocká 129, Nitra – Zuzana Ondriškovičová, učiteľka materskej školy, Základná škola, Ščasného 22, Nitra – Mgr. Diana Brocka Jakubíková, učiteľka 2. stupňa, aprobácia fyzika – informatika, Základná škola, Škultétyho 1, Nitra – Mgr. Peter Vasaráb, učiteľ 2. stupňa, aprobácia dejepis – geografia, Základná škola, Topoľová 8, Nitra – Mgr. Silvie Ambrozy, učiteľka 1. stupňa, Základná škola, Tulipánová 1, Nitra – Mgr. Zuzana Janebová, učiteľka 2. stupňa, aprobácia anglický jazyk – biológia. **Základná umelecká škola Jozefa Rosinského, Vajanského 1, Nitra –** Bc. Lukáš Považan, učiteľ hry na dychové nástroje, umelecký vedúci Dychového orchestra Nitra. **Centrum voľného času, Štefánikova trieda 60, Nitra –** Mgr. Silvia Ivančíková, vedúca

DFS Borinôčka, tanečný pedagóg DFS Borinka. **Ocenené učiteľky a riaditeľky materských škôl v Nitre:** Materská škola, Alexyho 26, Nitra – učiteľka Adriána Korčáková, riaditeľka PhDr. Elena Paukejeová, Materská škola, Beethovenova 1, Nitra – učiteľka Eva Balková, Materská škola, Čajkovského 3, Nitra – riaditeľka Ingrid Henčeková, Materská škola, Dobšinského 2885/8, Nitra – učiteľka Martina Czuberková, Materská škola na Ul. Ľudovíta Okánika 6 – učiteľ Mgr. Roman Zátopek, Materská škola na Nábreží mládeže 7 – učiteľka Mgr. Lenka Tonkovičová, Materská škola na Nedbalovej ul. 17 – učiteľka Iveta Andelová, riaditeľka Mgr. Katarína Galová, Materská škola na Novomeského 19 – riaditeľka Beáta Horváthová, MŠ na Párovskej 36 – riaditeľka Bc. Jana Königová, Materská škola na Piaristickej 12 – učiteľka Mgr. Simona Hlinková, Materská škola na Štefánikovej triede 128 – učiteľka Beáta Eliášová, Materská škola na Štiavnickej 1 – učiteľka Mgr. Martina Bóriková, Materská škola na Topoľovej 6 – učiteľka Lucia Stoláriková, Materská škola Za Humnami 28 – učiteľka Mgr. Klaudia Hajdu. Zdroj: nitra.sk

V ZŠ na Krčméryho ulici opravili telocvičňu, pribudlo aj centrum pre mimoškolské aktivity. Kým študenti prázdninovali, mestská samospráva nezaháľala, ale intenzívne pracovala na zlepšení podmienok na základných školách. Dokončené boli väčšie investičné akcie, ktoré financovali z eurofondov, ale aj menšie opravy a rekonštrukcie, ktoré zabezpečili modernejšie, bezpečnejšie a príjemnejšie prostredie pre žiakov a učiteľov. V Základnej škole na Krčméryho ulici sa zrekonštruovala telocvičňa. Žiakov po prázdninách čakala nová podlaha. Súčasťou prác bolo maľovanie stropu, výmena svetiel a nová stena za bránkou. Zrekonštruovali aj neďaleký domček, v ktorom vzniklo centrum pre mimoškolskú činnosť. Deti v ňom po vyučovaní našli oddych od každodenných školských povinností. Na túto investíciu bolo z mestského rozpočtu vyčlenených 57-tisíc eur. Mesto Nitra investovalo do opravy škôl v roku 2024 takmer 400-tisíc eur z mestského rozpočtu. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Mesto v priebehu leta 2024 ukončila viaceré investície do opráv a modernizácie základných škôl a materských škôl. Celkovo investovali do rekonštrukcií školských zariadení 400-tisíc eur. Mesto okrem toho investovalo takmer 1,1 milióna eur do výstavby nového pavilónu v ZŠ Tulipánová. Do užívania bol odovzdaný v priebehu augusta. Stojí na mieste pôvodného, ktorý roky chátral a bol nevyužitý. Pavilón je tretí na ZŠ Tulipánová a je v ňom sedem tried. Škola so 600 žiakmi, ktorá vzdeláva aj

mladé športové talenty, si tak konečne vydýchne, pretože jej kapacity už boli napäté. O školu je obrovský záujem práve aj pre jej športové zameranie. K väčším investíciám patrila aj rekonštrukcia kuchyne na ZŠ Topoľová. Modernizácia si vyžiadala sumu 270-tisíc eur. Opravovala sa aj telocvičňa a centrum pre mimoškolskú činnosť na ZŠ Krčméryho za 57-tisíc eur. Rôzne práce prebiehali aj na ZŠ Cabajská, ZŠ Ščasného a ZŠ s MŠ Na Hôrke. Investície smerovali aj do materských škôl. Rozsiahlou opravou prešla kuchyňa MŠ na Bazovského ulici. Mestské zastupiteľstvo na ňu vyčlenilo 100-tisíc eur. Súčasťou prác bola rekonštrukcia kuchyne, skladových priestorov, chodby, sociálnych zariadení, odvetranie kuchyne a elektroinštalačné práce. Rekonštruovali sa aj priestory v MŠ Párovská. Rôzne menšie opravy sa realizovali aj v ďalších 11 škôlkach. Zdroj: nitra.sk

Otvorenie nového školského roka 2024/2025. V utorok 2. 9. 2024 sa po prázdninách opäť otvorili brány základných a materských škôl. Do lavíc na 14 mestských základných školách nastúpilo vyše 7 300 žiakov, z toho 902 prváčikov. Primátor Nitry Marek Hattas sa prihovoril deťom na Topoľovej ulici. Spolu s vedúcou odboru školstva Máriou Országovou a riaditeľkou školy Darinou Lyžičiarovou sa stretol so žiakmi deviatych aj prvých ročníkov. V príhovore primátor Marek Hattas vyzdvihol, že mestská samospráva v ZŠ Topoľovej zrekonštruovala kuchyňu v hodnote 270-tisíc eur, čím sa vyriešila vnútorná kanalizácia, elektrina, vzduchotechnika, odvlhčenie, nové obklady aj podlahy. Zdroj: nitra.sk

Súkromná základná škola

Súkromná základná škola Makovičky, Baničova 14, Nitra. Riaditeľka školy: Mgr. Alena Bystrická. Zriaďovateľ školy: Mgr. Silvia Seigne. Školu navštevovalo 85 žiakov. Na škole pôsobí 15 učiteľov. V školskom roku 2024/2025 mala SZŠ Makovičky stanovené školné 385 eur mesačne. Školné sa platilo 12 mesiacov v roku. Jednorazový registračný poplatok bol 90 eur a rodičia ho museli zaplatiť jedenkrát, a to pri zápise do školy. Zdroj: zsmakovicky.sk

Cirkevné základné školy

Základná škola sv. Marka, Petzwalova 1, Nitra. Riaditeľ: PaedDr. Ladislav Prešinský, PhD. ZŠ mala zriadených 9 tried a vzdelávalo sa v nich 260 žiakov. Na škole vyučovalo 16

pedagogických zamestnancov, 2 pedagogické asistentky a 2 vychovávateľky. Zdroj: zssvmarka.edupage.org

Spojená katolícka škola – súčasťou je **Gymnázium sv. Cyrila a Metoda** a **Základná škola sv. Svorada a Benedikta, Farská 43, Nitra a Materská škola sv. anjelov strážcov.** Riaditeľ: Radoslav Rusňák, zástupkyňa pre 1. – 4. ročník: Stanislava Porhajašová. Celú Spojenú školu v Nitre denne navštevovalo 904 žiakov a detí, z toho na gymnázium chodilo 6 integrovaných žiakov a na základnú školu 16 integrovaných žiakov. Z celkového počtu do základnej školy chodilo 363 žiakov. Na škole bolo celkovo 20 tried. Do bilingválnej triedy bolo prihlásených 107 žiakov. Na spojenej škole vyučovalo 94 pedagogických zamestnancov. Základná škola mala 17 tried, z toho v 4 triedach bola interaktívna tabuľa. **Materská škola svätých anjelov strážcov,** Farská 43, Nitra – v školskom roku 2023/2024 mala 3 triedy. Zdroj: www.zsfarskanr.sk

9.3 Základné umelecké školy

Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre, Vajanského 1, Nitra. Riaditeľka: Mgr. Anna Fintová, PhD. Škola je v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry. V školskom roku 2024/2025 do ZUŠ J. Rosinského chodilo 1 426 žiakov, ktorí navštevovali tanečný, výtvarný, literárny, hudobný a dramatický odbor. Na škole pôsobilo 77 pedagogických a nepedagogických zamestnancov. Zdroj: PaedDr. Tatiana Vaňová, odbor školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre

Súkromná ZUŠ Heleny Madariovej, Krčméryho 837/2, Nitra. Pobočky školy sa nachádzajú na Murániho 34 v Nitre, na Rýnskej 23 v Nitre a v Základnej škole v Horných Lefantovciach. Riaditeľka a zriaďovateľka školy: Mgr. Helena Madariová. Súkromná základná umelecká škola Heleny Madariovej vznikla v roku 2003 a je priamym pokračovateľom Detského baletného štúdia. V tomto školskom roku školu navštevovalo cca 700 žiakov v hudobnom, tanečnom, literárno-dramatickom a výtvarnom odbore.

Tralaškola – súkromná základná umelecká škola, Ďurková 18, Nitra. Riaditeľ: Mgr. Adam Fülöp. Poskytuje umelecké vzdelávanie a umelecké aktivity pre deti od 4 rokov do dospelosti. Jej zriaďovateľkou je Mgr. Alica Rétiová. Škola mala v školskom roku 2024/2025 štyri umelecké odbory: hudobný, literárno-dramatický, tanečný a výtvarný.

Školu navštevovalo približne sto detí. Okrem svojho hlavného sídla v Nitre fungovali elokované pracoviská pri ZŠ v Lukáčovciach a pri ZŠ a MŠ vo Veľkom Kýre.

Súkromná základná umelecká škola Art Pegas, Štefánikova trieda 140, Nitra. Riaditeľka: Mgr. art Viktória Lacová. Školu navštevovalo 224 žiakov. Na škole pôsobilo 14 pedagógov. Ponúkala vzdelávanie na štyroch umeleckých odboroch: hudobnom, literárno-dramatickom, tanečnom a výtvarnom. Okrem toho sa deti mohli realizovať v Detskom folklórnom súbore Vretienko a Folklórnom súbore Kolovrat.

Súkromná základná umelecká škola Ars Studio, Dubíkova 164, Nitra-Mlynárce. Umelecké vzdelávanie na škole prebiehalo vo výtvarnom, tanečnom, hudobnom, divadelnom štúdiu a v štúdiu audiovizuálnej a multimediálnej tvorby.

9.4 Centrá voľného času

Centrum voľného času v Nitre. Sídlo CVČ: hlavná budova CVČ, Štefánikova trieda 63, Nitra; elokované pracoviská CVČ Na Hôrke 30, Nitra-Klokočina a Topoľová 1, Nitra-Chrenová. Riaditeľ Centra voľného času Nitra: Mgr. Marián Hlavatý, PhD. Centrum voľného času bolo v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitry. Pôsobilo tu 13 pedagogických zamestnancov, na ekonomicko-prevádzkovom úseku 7 zamestnancov. CVČ zabezpečovalo výchovu a vzdelávanie detí v oblasti záujmovej činnosti, okresné kolá súťaží a olympiád, okresné a krajské športové postupové súťaže a ponúkalo príležitostné záujmové činnosti pre deti, mládež a dospelých. Centrum voľného času navštevovalo v školskom roku 2024/2025 celkom 1 559 detí. Deti boli prihlásené do krúžkov podľa svojho záujmu. Zdroj: PaedDr. Tatiana Vaňová, odbor školstva, mládeže a športu MsÚ v Nitre

Cirkevné centrum voľného času v Nitre, Ulica Pavla Straussa č. 3, Nitra-Klokočina. Centrum je v zriaďovateľskej pôsobnosti Biskupstva Nitra. Riaditeľ: Mgr. et. Mgr. Martin Čepček. Centrum navštevovalo približne 300 detí. V CCVČ ponúkali v školskom roku 2024/2025 pre deti do 15 rokov tieto kurzy a krúžky: jazykové kurzy na výučbu anglického, ruského a talianskeho jazyka, gitarový krúžok, výtvarno-keramický krúžok, doučovanie matematiky na prijímacie pohovory, športové krúžky – tenisový krúžok, futbalová škôlka a futbalové krúžky pre rôzne vekové kategórie, florbal, sokoliarsky krúžok, šermiarske krúžky, rôzne druhy tancov, foto-video, informatika hrou,

astromické pozorovanie. Pre deti staršie ako 15 rokov a pre dospelých organizovali tieto kurzy a krúžky: anglický a ruský jazyk, gitarový krúžok, výtvarno-keramický krúžok, stolný tenis, foto-video, informatika, astronomický krúžok, futbalový krúžok pre deti a mládež od 16 do 30 rokov, hokejbalový krúžok od 16 do 30 rokov, florbal, sokoliarsky krúžok a šermiarsky krúžok.

9.5 Gymnáziá

Gymnázium, Golianova 68, Nitra. Riaditeľka: RNDr. Zuzana Hurtová. Gymnázium na Golianovej ulici v Nitre je stredná škola so štvorročnou, päťročnou bilingválnou a osemročnou formou štúdia. Zriaďovateľom školy je NSK. Na gymnáziu študovalo 805 študentov v 25 triedach a vzdelávalo ich 50 pedagogických zamestnancov. Počet študentov v jednotlivých formách: osemročné štúdium – 248 žiakov, 5-ročné bilingválne štúdium – 167 žiakov, štvorročné štúdium – 390 žiakov. Škola má viac ako storočnú históriu a mnohých úspešných absolventov. Gymnázium počas svojej existencie prechádzalo viacerými názvami, jedným z mnohých bol aj názov Gymnázium Eugena Gudernu v Nitre. Gymnázium vydáva školský časopis Ozvena. Súčasťou gymnázia je jazyková škola. Zriadená bola 1. 1. 2020. Zástupkyňou pre jazykovú školu je PaedDr. Zuzana Kreškóczíová – Baráthová. Dĺžka štúdia je 7-ročná, možnosť vzdelávania je v kurzoch. Škola ponúka vyučovanie od základného po vysoký stupeň pokročilosti v štyroch cudzích jazykoch: anglický jazyk, nemecký jazyk, francúzsky jazyk a japonský jazyk a v prípade potreby ruský jazyk, taliansky a španielsky. Vyučovanie je organizované blokovo v 2-, 3- a 4-hodinových celkoch v popoludňajších hodinách. Štúdium cudzích jazykov je určené širokej verejnosti – študentom ZŠ (špeciálne žiacke kurzy), študentom SŠ (študentské skupiny, prípravné kurzy na MS), študentom VŠ (prípravné kurzy na štátne jazykové skúšky a certifikáty) a dospelým všetkých vekových kategórií, spravidla od 10 rokov. Škola má oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky a Cambrigde skúšky na úrovni C1 a C2. Zdroj: gymgolnr.sk

Gymnázium, Párovská 1, Nitra Riaditeľom školy je PhDr. Martin Chudík. Počet študentov: 831. Škola mala v školskom roku 2024/2025 celkovo 70 pedagogických zamestnancov, okrem toho 6 španielskych lektorov a 1 anglického lektora. V štvorročnej forme štúdia je zvýšený počet hodín matematiky, fyziky, chémie a biológie oproti iným školám. Okrem angličtiny si žiaci môžu voliť druhý cudzí jazyk – nemecký, taliansky,

francúzsky, španielsky a ruský jazyk. Od prvého ročníka si žiaci mohli vybrať arabský, japonský, čínsky a latinský jazyk. Od 1. ročníka si žiaci volili aj tretí cudzí jazyk: arabský, japonský, čínsky alebo latinský. Párovské gymnázium ako prvé na Slovensku poskytovalo vzdelanie v ázijských jazykoch. Z japonského jazyka sa žiaci po prvom roku pripravovali na medzinárodný certifikát. Škola sa zameriava na rozšírené štúdium matematiky a do 1. ročníka prijala 50 žiakov. bilingválne štúdium španielskeho jazyka. Zriaďovateľom je Okresný úrad Nitra. Gymnázium má moderný športový areál, v ktorom je krytá tribúna. Atletický ovál, futbalové ihrisko, basketbalové ihrisko, dve volejbalové ihriská, outdoorová posilňovňa a tri dráhy na pétangue. Zdroj: gpnr.sk

Gymnázium sv. Cyrila a Metoda, Farská ulica 1, Nitra. Riaditeľ školy: Mgr. Radoslav Rusňák. Katolícke gymnázium zriadené Biskupským úradom v Nitre. Formy štúdia – štvorročná, päťročná i osemročná, v školskom roku 2024/2025 školu navštevovalo 500 študentov. Dlhodobé zameranie gymnázia smerovalo na duchovné a hodnotové orientácia a výučbu cudzích jazykov. Gymnázium bolo súčasťou Spojenej školy, ktorú celkovo navštevovalo 904 žiakov a detí. Zdroj: gcm.sk

Piaristická spojená škola sv. J. Kalazanského – Piaristické gymnázium sv. J. Kalazanského v Nitre, Párovská 6, Nitra. Zriaďovateľom školy je Rehoľa piaristov na Slovensku. Riaditeľka gymnázia: Mgr. Marcela Jahnová. Škola sa zapojila do postupného zavádzania kurikulárnej reformy, ktorá mení spôsob učenia tak, aby lepšie pripravila deti na výzvy budúcnosti. Štúdium na gymnáziu je osemročné a štvorročné, ktoré sa končia maturitnou skúškou. Súčasťou gymnázia je aj základná škola. Škola mala v školskom roku 2024/2025 48 pedagógov. Na škole študovalo 600 študentov. Zdroj: piarko.sk

9.6 Stredné školy

Spojená škola, Slančíkovej 2, Nitra. Riaditeľka: PaedDr. Bibiána Fitalová. Zriaďovateľ: Nitriansky samosprávny kraj. Na škole študovalo v školskom roku 2024/2025 celkovo 1 003 žiakov v 44 triedach. Počet pedagogických zamestnancov bol 74. Škola sa členila na Hotelovú akadémiu, Strednú športovú školu a Strednú priemyselnú školu potravinársku. **Hotelová akadémia.** Škola s 30-ročnou tradíciou. Poskytuje úplné stredné odborné vzdelanie so zameraním na hotelierstvo, gastronómiu a cestovný

ruch, s možnosťou získania výučného listu po absolvovaní 1 400 hodín odborného výcviku v odbore hotelová akadémia. V súčasnosti žiaci študujú v 15 triedach. **Stredná športová škola.** Riaditeľ: Ing. Libor Kabát, PhD. Škola sa zameriava na tieto športy: atletika, plávanie, futbal, stolný tenis, volejbal, krasokorčuľovanie, hádzaná, športový aerobik, karate, zápasenie, cyklistika a box. **Gymnázium.** je najmladšou organizačnou zložkou, vyrástlo na tradícii kvalitného vyučovania francúzskeho jazyka. Zdroj: www.spojskolanr.sk

Stredná priemyselná škola potravinárska, Cabajská 6, Nitra. Riaditeľka: Ing. Katarína Čurillová. V súčasnosti škola poskytuje vzdelanie v študijných odboroch poradenstvo vo výžive, výživa, ochrana zdravia a hodnotenie potravín. Pokračuje v bohatej tradícii vzdelávania a pripravuje odborníkov pre potravinársky priemysel a pre oblasť hodnotenia hygieny, kontroly a dozoru výroby a predaja potravín, ako i poradenstva a služieb spojených s výživou a ochranou zdravia. SPŠP vznikla v roku 1963 ako prvá škola chemického a potravinárskeho zamerania na Slovensku s cieľom vychovávať odborníkov pre potravinársky priemysel. Zdroj: spsnr.edu.sk, správa o výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom roku 2024/2025

Obchodná akadémia, Bolečkova, Nitra-Mlynárce. Riaditeľka: Mgr. Renáta Košovičová. Zriaďovateľom školy je Nitriansky samosprávny kraj. V školskom roku 2023/24 študovalo na škole 408 žiakov v 20 triedach. Na škole vyučovalo 17 učiteľov všeobecno-vzdelávacích predmetov, 16 učiteľov odborných predmetov. Celkovo na škole pôsobilo 33 pedagogických zamestnancov. Zdroj: oanitra.edupage.org

Stredná priemyselná škola stavebná Nitra, Cabajská 4, Nitra. Riaditeľ školy: Ing. Marián Slovák. Zriaďovateľom školy je Nitriansky samosprávny kraj. V školskom roku 2024/2025 na škole študovalo 518 žiakov, v každom ročníku bolo 5 tried, t. j. spolu 20 tried. Na škole pôsobilo 45 pedagogických zamestnancov. Stredná priemyselná škola stavebná v Nitre poskytovala možnosti štúdia v dvoch študijných odboroch staviteľstvo a geodézia, kartografia a kataster. Zdroj: PhDr. Jozef Kuric, zástupca riaditeľa

Stredná odborná škola veterinárna, Drážovská 14, Nitra. Riaditeľ školy: RNDr. Ľubor Černý. Zriaďovateľom školy je Nitriansky samosprávny kraj. Na škole v školskom roku 2024/2025 študovalo 517 študentov, a to zo 7 krajov a 53 okresov. Vyučovanie

zabezpečovalo 43 učiteľov, 12 vychovávateľov a 33 prevádzkových zamestnancov. Študijné odbory: agropodnikanie – farmárstvo, agropodnikanie – kynológia, veterinárne zdravotníctvo, hygiena – chov hospodárskych zvierat, veterinárne zdravotníctvo, hygiena – chov cudzokrajných zvierat, veterinárne zdravotníctvo a hygiena – drobnochov. Študovalo sa v dennej forme 4 roky a štúdium sa končilo maturitnou skúškou. Súčasťou školy bol stredoškolský internát. Zdroj: RNDr. Ľuboš Černý, riaditeľ školy, www.sosvetnr.edupage.org

Stredná odborná škola zdravotnícka, Farská 23, Nitra. Riaditeľka školy: PhDr. Jana Debnárová, PhD. Zriaďovateľ školy: Nitriansky samosprávny kraj. V školskom roku 2023/2024 na škole študovalo 480 žiakov, v dennom štúdiu bolo na škole 14 tried, vo večernej forme štúdia boli zriadené 4 triedy. Študentov vyučovalo 89 pedagogických zamestnancov. Študijné odbory: farmaceutický laborant a praktická sestra. Štúdium trvalo štyri roky a končilo sa maturitnou skúškou. Zdroj: ezkszsnr.edupage.org

Stredná priemyselná škola strojnícka a elektrotechnická, Ul. Fraňa Kráľa, Nitra. Riaditeľ školy: Ing. Jozef Gerhát. Zriaďovateľ školy: Nitriansky samosprávny kraj. V školskom roku 2024/2025 na škole študovalo 445 študentov, ktorí navštevovali 16 tried. Štúdium bolo štvorročné a zakončené maturitnou skúškou. Po troch rokoch štúdia všeobecnej elektrotechniky mali žiaci možnosť výberu zamerať sa na oblasti priemyselná informatika a telekomunikačná technika a mechatronika. Za účelom praxe v odbore vo štvrtom ročníku uzatvárala škola zmluvy priamo so zamestnávateľmi nitrianskeho regiónu. Štúdium všetkých odborov sa končilo maturitnou skúškou. Absolventi školy mohli pokračovať na vysokej škole technického zamerania, alebo si našli uplatnenie vo firmách so strojníckym alebo elektrotechnickým zameraním. Táto stredná škola si ako jediná v Nitre viedla svoju vlastnú školskú kroniku, do ktorej zaznamenávala dianie na škole a úspechy svojich študentov na rôznych súťažiach. SPŠSE nemala vlastný internát, avšak študenti mohli bývať na internáte SOŠ potravinárskej, Cabajská 6, Nitra. Zdroj: spsnitra.edupage.org

Súkromná stredná odborná škola ANIMUS, Akademická 4, Nitra. Riaditeľ školy: RNDr. PaedDr. Ing. Peter Lenčéš, PhD. Škola využívala priestory v sídle Inštitútu znalostného pôdohospodárstva a inovácií v Nitre. Na škole v školskom roku 2024/2025 študovalo 85 študentov v 4 triedach v dennej forme a 45 študentov v 4 triedach v externej

forme štúdia. Škola ponúkala úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou najskôr v študijnom odbore škola podnikania. Zdroj: animus.sk

Súkromné konzervatórium, Krčméryho 2, Nitra. Riaditeľka: Helena Madariová. Škola bola zriadená ako Súkromné tanečné konzervatórium. Vyučovanie v jednotlivých odboroch zabezpečovali interní a externí pedagógovia. Študijné odbory: tanec, spev, hudba a hudobno-dramatické umenie. Zdroj: konzervatoriumnitra.sk

Súkromná škola umeleckého priemyslu, Samova 14, Nitra. Riaditeľka: Ing. Dana Dovalová. Na škole študovalo 130 žiakov. Škola ponúkala záujemcom študijné odbory, ktoré v Nitre dlhodobo chýbali. Zriaďovateľom školy bola Škola dizajnu, s. r. o. Vyučovanie v škole prebiehalo v skupinách s maximálne deviatimi žiakmi, čím bol zabezpečený úzky kontakt žiaka a pedagóga. Na škole sa dali študovať maturitné odbory: grafický dizajn, propagačné výtvarníctvo, fotografický dizajn, dizajn interiéru, konzervátorstvo a reštaurátorstvo a obrazová a zvuková tvorba – virtuálna grafika. Vyučovací proces bol postavený nielen na formálnom odovzdávaní informácií, vedomostí a ich opakovaní, ale aj na aktivitách žiakov, ktorí sa učili samostatnosti, nezávislosti, sebarealizácii aj spolupráci. Zdroj: ssusnitra.edupage.org

9.7 Stredné odborné školy

Stredná odborná škola gastronómie a cestovného ruchu, Levická 40, Nitra. Riaditeľka školy: Ing. Alena Pánisová. Na škole študovalo 333 študentov. Na škole pracovalo 34 pedagogických zamestnancov, 1 odborný zamestnanec, 13 ostatných zamestnancov. Zdroj: www.sosnrlev.edupage.org

Stredná odborná škola potravinárska, Cabajská 6, Nitra. Riaditeľ školy: PaedDr. Peter Stračár. Aktuálny počet študentov k 10. 4. 2025 bol 333, pedagogickí pracovníci boli nasledovne: 18 učiteľov, 2 zástupkyne riaditeľa pre teoretické vyučovanie, 14 majstrov odborného výcviku, 1 zástupkyňa pre praktické vyučovanie, 11 vychovávateľov mimo vyučovania a 1 hlavná vychovávateľka na stredoškolskom internáte. Odbory: dvojročný učebný odbor potravinárska výroba pre žiakov, ktorí neukončili 9. ročník ZŠ, štvorročné učebné odbory cukrár – kuchár, cukrár – pekár, mäsiar – kuchár, štvorročné študijné odbory obchodný pracovník, kontrolór potravín. Nadstavbové štúdium (dvojročné): výroba potravín. Duálne vzdelávanie poskytovali

v štvorročných odboroch: cukrár – pekár, obchodný pracovník. Zdroj: www.soupcabajskanr.edu.sk

Súkromná stredná odborná škola polytechnická DSA, Dvorčianska 629, Nitra. Riaditeľ školy: Ing. Ján Viderňan. Väčšina budov školy sa nachádza v Dolných Krškanoch, priamo v centre zóny priemyselného parku zameraného na vedu, výskum a vývoj. Zriaďovateľom je Deutsch – Slovakische Akademien, ktorá patrí do portfólia nemeckého koncernu Europäisches Bildungschverk für Beruf und Gesellschaft. Škola pôsobí ako Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre oblasť CNC technológií a HTEC centra HAAS. Žiakom ponúkali štvorročné štúdium v dvoch študijných strojárskych odboroch, a to programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení, mechanik – nastavovač, a v dvoch študijných odboroch elektrotechniky, a to mechanik – mechatronik a mechanik – elektrotechnik. Všetky študijné odbory sú ukončené maturitnou skúškou a zároveň aj výučným listom. Žiakov vzdelávali aj v učebných odboroch – nástrojár, elektromechanik a technicko-administratívny pracovník. Títo žiaci získali úplné stredné odborné vzdelanie pokračovaním štúdia v nadstavbovej forme štúdia príslušného odboru. Žiaci si môžu zvoliť medzi klasickou formou vzdelávania s rotačnou praxou vo viacerých renomovaných firmách a duálnym vzdelávaním. Zdroj: sospnitra.edupage.org

Stredná odborná škola stavebná, Nábrežie mládeže 1, Nitra. Riaditeľka: Ing. Ľubica Hlaváčová. Zriaďovateľom školy bol NSK. Na škole v školskom roku 2024/25 študovalo 276 žiakov v 15 triedach. V 3-ročných učebných odboroch študovalo 101 žiakov, v štvorročných maturitných odboroch 51 žiakov, v dvojročných študijných odboroch – nadstavbové štúdium študovalo v 3 triedach 59 žiakov, v dvojročnom učebnom odbore (nižšie stredné odborné vzdelanie) študovalo v 2 triedach 17 žiakov, v dvojročnom učebnom odbore (skrátené vzdelanie) študovalo v 2 triedach 32 žiakov. Vzdeláva ich 25 pedagogických zamestnancov. Zdroj: sosnabrmladezenr.edupage.org

Stredná odborná škola techniky a služieb, Cintorínska 4, Nitra. Riaditeľka: Ing. Dana Kročková, PhD. Študijné odbory končiace sa maturitou: ochrana osôb a majetku, ekonomické a administratívne služby v podnikaní, prevádzka a ekonomika, kozmetička – vizážistka, kozmetik – vizážista, autoopravár – autoopravárka, kaderník – kaderníčka, fotograf – fotografka. Okrem toho škola poskytovala dvojročný študijný odbor podnikanie

v remeslách a službách. História školy sa začalo písať v roku 1883. Vtedy vznikla Učňovská kupecká škola, v ktorej sa vzdelávalo 230 učňov v rôznych odboroch. Počas svojej existencie SOU malo nemalú zásluhu na výchove mladej generácie pre podniky a závody nášho okresu. Názov školy prešiel viacerými zmenami: Stredné odborné učilište, Duklianska 4, Nitra vzniklo 1. 1. 1991, Dievčenská odborná škola vznikla 24. 7. 1996 pri SOU Nitra, Cintorínska 4, Nitra, Združená stredná škola dopravy, obchodu a služieb, Cintorínska 4, Nitra vznikla 1. 10. 2001, IV. Stredná odborná škola, Cintorínska 4, Nitra vznikla 1. 7. 2002. Pamiatkový úrad SR vyhlásil dňa 27. 7. 2012 budovu na Cintorínskej 4 za národnú kultúrnu pamiatku. Zdroj: sosnr.edupage.org

Z diania na gymnáziách, SŠ a SOŠ

NSK poskytol 18. 1. 2024 príspevok 55 896 eur Strednej zdravotníckej škole v Nitre na nový výučbový systém a to na virtuálnu anatómiu ľudského tela. Virtuálna realita umožní študentom lepšie porozumieť anatómii v trojrozmernom priestore a pomôže im pri zapamätaní si učiva. Software ponúkol širokú škálu možností výučby vrátane 15 systémov ľudského tela s viac než 5-tisíc anatomickými štruktúrami a 65 animácií pohybov svalov. Aplikácia Human Anatomy VR umožňuje interaktívne štúdium anatomickej štruktúry vo virtuálnom priestore s možnosťou rotácie, zväčšovania a presného pohľadu na jednotlivé časti tela. Výhodou bolo aj zobrazenie názvov štruktúr v latinskom a slovenskom jazyku či možnosť interaktívneho štúdia spoločne s učiteľom. Zdroj: tlačová správa NSK

Stredoškolákom predstavili možnosti štúdia na slovenských vysokých školách. V utorok 26. 3. 2024 dostalo 600 študentov stredných škôl z Nitry priestor na zoznámenie sa s ponukou osemnástich vysokých škôl zo Slovenska. Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR zorganizovalo miniveľtrh, na ktorom pomohli žiakom s výberom vysokej školy a snažili sa týmto prispieť k zníženiu odlivu mozgov zo Slovenska. Predstavili im študijnú schému Študuj doma, Slovensko ťa odmení. V rámci nej mohli budúcoroční prváci získať štipendium 9-tisíc eur, v niektorých prípadoch až 16 500 eur. Zdroj: teraz.sk

Celoštátna prehliadka stredoškolskej odbornej činnosti. V poradí už 46. ročník Celoštátnej prehliadky SOČ v Nitre vyvrcholila dňa 25. 4. 2024 vyhodnotením

najlepších piatich prác v každom súťažnom odbore a udelením ocenení ich autorom. Rektor UKF v Nitre prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., udelil ocenenia v 11 súťažných odboroch a získalo ju 33 prác v odboroch: problematika voľného času, matematika, fyzika, biológia, životné prostredie, geografia, geológia, zdravotníctvo, farmakológia, cestovný ruch, hotelierstvo, gastronómia, informatika, história, filozofia, právne vedy, tvorba učebných pomôcok, didaktické technológie, teória kultúry, umenie, umelecká, odevná činnosť, pedagogika, psychológia, sociológia. Do finále sa prebojovalo 269 študentov stredných škôl, traja z nich boli z českých stredných škôl. Zdroj: PaedDr. Jana Duchovičová, PhD., prorektorka pre vzdelávanie UKF v Nitre

Stredná škola techniky a služieb modernizovala dielne. Vo štvrtok 20. 6. 2024 v Strednej odbornej škole techniky a služieb v Nitre slávnostne otvorili vynovené dielne pre učebný odbor autoopravár. Tieto dielne boli aktuálne najmodernejšie vybavenými dielňami v Nitrianskom okrese. Projekt bol financovaný z prostriedkov Integrovaného regionálneho operačného programu a finančných prostriedkov Nitrianskeho samosprávneho kraja. Zdroj: tlačová správa Strednej školy techniky a služieb v Nitre

Maturovali aj odsúdené ženy z ústavu na Chrenovej. Koncom mája 2024 maturovali aj odsúdené ženy z Ústavu na výkon trestu na Chrenovej, ktoré sa štúdiu venujú počas výkonu trestu. Študovali v odbore škola podnikania na Súkromnej strednej odbornej škole Animus v Nitre. Počas maturitnej skúšky absolvovali písomnú časť zo slovenského jazyka a cudzieho jazyka. Najviac ich oslovila téma slohovej práce*:* „Dobro a zlo sú v každom človeku, voľba je však na tebe“… (úvaha). Úspešne zvládli praktickú aj ústnu časť. Úspešné zvládnutie maturitných skúšok im môže pomôcť naštartovať nový život po skončení výkonu trestu. Zdroj: Zbor väzenskej a justičnej stráže

NSK ocenil najlepších stredoškolákov. V pondelok 10. 6. 2024 predseda NSK Branislav Becík ocenil najlepších stredoškolákov. Slávnostné odovzdávanie ocenení sa konalo v Koncertnej sále Župného domu v Nitre. Ocenenia boli udelené v kategórii olympiády a stredoškolská odborná činnosť. Získali ich Frank Klimas zo Strednej odbornej školy techniky a služieb v Nitre a Bibiana Dolanská zo Strednej priemyselnej školy stavebnej v Nitre. V kategórii súťaže odborných vedomostí boli ocenení títo študenti: Timon Oravec zo Strednej priemyselnej školy strojníckej a elektrotechnickej v Nitre a Rebeka Kičiňová zo Strednej odbornej školy gastronómie a cestovného ruchu

v Nitre. V kategórii odborné súťaže – súťaže tímov boli ocenení: Šimon Peter, Samuel Peter, Radka Ďuriačová a Šimon Bolemant z Gymnázia Golianova v Nitre, Michal Garaj a Nikolas Stehel zo Strednej odbornej školy stavebnej v Nitre. Zdroj: unsk.sk

Ustanovujúce zasadnutie Nitrianskeho mládežníckeho parlamentu sa uskutočnilo 17. 10. 2024 v sále Centra voľného času v Nitre. Súčasťou bolo privítanie 14 nových členov, ktorí sa rozhodli zapojiť do aktivít a prispieť tak k rozvoju Nitry. Nitriansky mládežnícky parlament mal 25 členov, zvolil si nové predsedníctvo a určil plány zamerané najmä na organizovanie rôznych podujatí a spoluprácu s miestnymi organizáciami a školami. Zdroj: nitra.sk

9.8 Univerzity

9.8.1 Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Vedenie Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre

Rektor UKF: prof. RNDr. Libor Vozár, CSc. Prorektorka pre vzdelávanie: prof. PaedDr. Jana Duchovičová, PhD. Prorektorka pre vedeckovýskumnú činnosť: prof. RNDr. Mária Bauerová, PhD. Štatutárna zástupkyňa: doc. PhDr. Martina Pavlíková, PhD., MBA, prorektorka pre medzinárodné vzťahy. Kvestorka**:** Ing. Ľubica Ehrenholdová. Zdroj: ukf.sk

Fakulty UKF v Nitre

Fakulta prírodných vied a informatiky. Dekan: prof. RNDr. František Petrovič, PhD., MBA. Fakulta napĺňa svoje poslanie výchovou vysokokvalifikovaných odborníkov v rámci širokej ponuky akreditovaných vedeckých a odborných študijných programov v bakalárskom, magisterskom, ako aj doktorandskom stupni štúdia. Dlhoročnou tradíciou fakulty je príprava učiteľov prírodovedných predmetov, matematiky a informatiky. V spolupráci s ostatnými fakultami vytvára v rámci slovenského vysokého školstva najširšiu ponuku učiteľského štúdia prírodovedných predmetov, matematiky a informatiky v kombinácii s jazykovými, umeleckými, technickými, humanitnými a spoločensko-vednými predmetmi. V poslednom období je veľký záujem aj o nové

študijné programy FPVaI digitálna ekonomika a umelá inteligencia – spracovanie prirodzených jazykov. Zdroj: ukf.sk

Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva. Dekan: prof. PhDr. Tomáš Sollár, PhD. Fakulta poskytuje vysokoškolské vzdelávanie v odboroch sociálnych a nelekárskych zdravotníckych vied. Ponúka dva bakalárske študijné programy s nadväzujúcim magisterským stupňom – psychológia a aplikovaná sociálna práca. V treťom stupni štúdia bolo možné študovať programy sociálna práca a pedagogická, poradenská a školská psychológia. V zdravotníckych smeroch ponúkala dva bakalárske študijné programy – ošetrovateľstvo a urgentná zdravotná starostlivosť. Zdroj: ukf.sk

Fakulta stredoeurópskych štúdií. Dekan: RNDr. Ladislav Szekeres, PhD. Poslaním fakulty je nielen príprava budúcich pedagógov, ale aj odborníkov, ktorí zvládajú komunikáciu v niekoľkých jazykoch a boli schopní uplatniť sa v rôznych oblastiach kultúry, verejnej správy a cestovného ruchu. Na fakulte sa kládol dôraz na prepojenie teórie a praxe. Študenti absolvovali na bakalárskom i magisterskom stupni štúdia súvislú odbornú/pedagogickú prax. Pedagogický aj vedecký program vychádzal z preferencií stredoeurópskeho kultúrneho areálu, ktorý svojím multilingválnym a multikultúrnym charakterom podporuje vyššie uvedené ciele fakulty. Vysokoškolské vzdelávanie sa na fakulte uskutočňovalo v úzkej väzbe na výskumnú a tvorivú činnosť zamestnancov a doktorandov fakulty. Zdroj: ukf.sk

Filozofická fakulta. Dekan: prof. PhDr. Martin Hetényi, PhD. Fakulta poskytovala vzdelanie v študijných programoch všetkých troch stupňov vysokoškolského štúdia: bakalárskom, magisterskom a doktorandskom. Fakulta vytvárala predpoklady na flexibilitu vo výbere študijných programov, študijných disciplín, špecializovaných (výberových, voliteľných) prednášok a seminárov, ponúkala jednoodborové aj medziodborové študijné programy. Ponuku medziodborových rozšírila o nové študijné programy: cudzie jazyky v projektovej praxi, anglistika – politológia, história – politológia a politológia – žurnalistika. Zdroj: ukf.sk

Pedagogická fakulta. Dekan: doc. PaedDr. Gábor Pintes, PhD. V nadväznosti na pôvodnú orientáciu v oblasti učiteľského vzdelávania, filozofiu výchovy a edukačnú politiku smerovala fakulta svoje edukačné a výskumné aktivity najmä na prípravu

absolventov programov učiteľstva akademických, umelecko-výchovných, výchovných, profesijných predmetov a predmetov praktickej prípravy, učiteľstva pre primárne vzdelávanie a programu predškolská a elementárna pedagogika. Fakulta pripravovala odborníkov i v neučiteľských študijných programoch s možnosťou uplatnenia v oblasti interkultúrneho sprostredkovania v štátnej a verejnej správe, v oblasti regionálneho rozvoja, cestovného ruchu, v oblasti športu a rekreácie, hudby, špeciálnej pedagogiky, výchovy v školských, mimoškolských, podnikových a iných výchovných zariadeniach. Zdroj: ukf.sk

Akademický rok 2023/2024. Pre končiacich študentov bakalárskych, magisterských ročníkov a končiacich doktorandov vyvrcholil v júni a v júli 2024 slávnostnými promóciami v aule. Vysokoškolské diplomy si z rúk dekanov fakúlt prevzali študenti záverečných ročníkov všetkých fakúlt. Z Fakulty prírodných vied a informatiky UKF v Nitre bolo promovaných spolu 303 absolventov, z Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF v Nitre 259 absolventov, všetky tri stupne štúdia na Fakulte stredoeurópskych štúdií UKF v Nitre úspešne ukončilo 149 študentov, diplomy čerstvých absolventov štúdia na Filozofickej fakulte UKF v Nitre si prevzalo spolu 575 a na Pedagogickej fakulte 608 študentov všetkých troch stupňov štúdia. Štúdium úspešne ukončilo 1 894 absolventov. Zdroj: ukf.sk

Akademický rok 2024/2025. Na UKF študovalo od septembra 2024 v akademickom roku 2024/2025 na piatich fakultách univerzity 7 010 študentov, z toho 4 713 v dennej forme. Okrem slovenských študentov sa na škole vzdelávalo 743 zahraničných študentov (údaje k 31. októbru 2024). Na univerzite pracovalo 823 zamestnancov. Učiteľov a výskumníkov bolo 507, z toho bolo 93 profesorov a 173 docentov (údaje k 31. 10. 2024). Silnou stránkou univerzity bola rozsiahla ponuka 240 študijných programov – 96 bakalárskych, 90 magisterských študijných programov a 54 doktorandských študijných programov (údaje k 31. 10. 2024). Univerzita organizovala aj celoživotné vzdelávanie, a to predovšetkým ako špecializačné štúdium, doplňujúce pedagogické štúdium, rozširujúce štúdium a záujmové štúdium Univerzity tretieho veku. Zdroj: ukf.sk

Študentské domovy. Riaditeľ: Mgr. Peter Hrobár. Študentské domovy zabezpečovali ubytovanie a služby s tým spojené študentom denného štúdia a v rámci

prevádzkových možností v júli a auguste aj iným osobám. Domovy sa členili na: ŠD Nitra, ŠD Zobor a ŠD Brezový háj. Zdroj: ukf.sk

Univerzitná knižnica UKF v Nitre. Riaditeľka: doc. PaedDr. Viera Tomková, PhD. Knižnica zabezpečovala bibliografickú registráciu publikačnej činnosti pedagogických a vedeckých pracovníkov a doktorandov univerzity. Knižnično-informačné služby poskytovala pedagogickým a vedeckým pracovníkom, doktorandom, študentom všetkých foriem štúdia a ostatnej odbornej verejnosti. Zdroj: ukf.sk

Študentské centrum. Manažér centra: Mgr. Miroslav Tvrdík, PhD. Ponúkalo študentom poradenské služby a služby na podporu ich aktivít mimo vyučovacieho procesu. Centralizovaná poradenská činnosť zahŕňala kariérne poradenstvo a kariérne vzdelávanie, psychologické poradenstvo, duchovné poradenstvo zamerané na zdravie, poradenstvo zamerané na štipendiá a študentské pôžičky a poradenstvo a podporu pre študentov so špecifickými vzdelávacími potrebami. V rámci podpory aktivít študentov ŠC poskytovalo spoločenské priestory, technicko-materiálnu a túrorskú pomoc pre nových študentov univerzity. Zdroj: ukf.sk

Univerzitné pastoračné centrum Pavla Straussa Nitra. Organizovalo pravidelné formačné, bohoslužobné, kultúrne i aktivity cez voľný čas, vytváralo priestor na priateľské stretnutia veriacich i hľadajúcich študentov a zamestnancov. Zdroj: ukf.sk

Dianie na univerzite v roku 2024

UKF v Nitre pripravila na fakultách Deň otvorených dverí. Dňa 22. 2. 2024 zorganizovala UKF pre tretiakov a študentov maturitných ročníkov gymnázií a stredných škôl Deň otvorených dverí. Študenti dostali informácie o študijných programoch, uplatnení absolventov v praxi i voľno-časových aktivitách študentov. Program na úrovni univerzity aj jednotlivých piatich fakúlt pripravili zamestnanci a študenti školy. Základné informácie o štúdiu získali v hlavnej budove UKF na Triede A. Hlinku, kde sa im venovali odborní zamestnanci v informačných stánkoch piatich fakúlt, študentských organizácií a programu Erasmus+. Podrobnejšie informácie o študijných programoch či podmienkach štúdia získali v sídlach jednotlivých fakúlt. Študenti sa mohli zúčastniť na prednáškach, prezentáciách, workschopoch, diskusiách a ďalších podujatiach, ktoré si pre nich fakulty pripravili. Zdroj: ukf.sk

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre získala inštitucionálnu akreditáciu. Od 14. 2. 2024 bola Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre oprávnená vytvárať, uskutočňovať a upravovať študijné programy v 19 študijných odboroch. V tomto akademickom roku mala UKF akreditovaných 240 študijných programov v 19 študijných odboroch. Z celkového počtu študijných programov bolo 96 bakalárskych, 90 magisterských a 54 doktorandských, z toho 169 v dennej a 71 v externej forme štúdia. V akademickom roku 2023/2024 na UKF v Nitre študovalo 7 010 študentov, z tohto 743 bolo zahraničných študentov denného štúdia. Zdroj: ukf.sk

Na Katedre žurnalistiky a nových médií Filozofickej fakulty UKF v Nitre otvorili 28. 2. 2024 Knižnicu Jána Kuciaka. Knižnica od svojho začiatku fungovala ako študovňa a využívali ju zamestnanci i študenti univerzity, ale tiež verejnosť. Knižnica sa nachádza na Ulici B. Slančíkovej v priestoroch Katedry žurnalistiky a nových médií, ktorá knižnicu spravuje. Venovaná je spomienke na zavraždeného novinára Jána Kuciaka, ktorý na katedre študoval a neskôr aj pôsobil. Záujemcovia tu našli literatúru z oblasti investigatívnej i dátovej žurnalistiky, ale aj etiky médií. Projekt knižnice podporilo britské veľvyslanectvo na Slovensku, ktoré financovalo zriadenie priestorov i nákup literatúry. Zdroj: vedúca katedry Andrea Chlebcová Hečková

Študenti UKF z Kazachstanu oslávili Nauryz. Ochutnávka tradičných jedál Kazachstanu, ich tradičná hudba, hranie na hudobných nástrojoch a tanec sprevádzali 20. 3. 2024 oslavu sviatku Nauryz v priestoroch Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Pripravili ju študenti UKF pôvodom z Kazachstanu, ktorí študovali na nitrianskej univerzite. Sviatok obyvateľov Strednej Ázie Nauryz je jedným z najstarších sviatkov, jeho vznik sa datuje približne pred 5-tisíc rokmi. V akademickom roku 2023/2024 študovalo na UKF 61 študentov z Kazachstanu. V Nitre študovali ekologické a environmentálne vedy, matematiku, informatiku, biológiu, sociálnu prácu, filológiu, filozofiu, učiteľstvo a pedagogické vedy, mediálne a komunikačné štúdiá, vedy o umení a kultúre, historické vedy, politické vedy a pedagogické vedy. Zdroj: Jana Černáková, vedúca Oddelenia médií UKF

Výstava Changing Our Story predstavila diela študentov štyroch univerzít. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre pripravila vo svojej Galérii Univerzum umeleckú výstavu projektu Changing Our Story. Vernisáž sa konala 2. 5. 2024 a diela boli vystavené

do 16. 5. 2024. Vystavené práce boli výsledkom stretnutí a letných škôl študentov zo štyroch univerzít. Okrem nitrianskej univerzity sa do projektu zapojila aj Západočeská univerzita v Plzni, The Hague University v Holandsku a International Institute of Social Studies v Holandsku. Zdroj: ukf.sk

Akadémia XXL pre ľudí so špeciálnymi potrebami. Slávnostnou promóciou absolventov Akadémie XXL v piatok 21. 6. 2024 ukončili projekt vzdelávania osôb so špeciálnymi potrebami. Akadémia sa začala na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre v pondelok 16. 6. 2024. Absolvovalo ju 28 klientov zo zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Nitrianskeho samosprávneho kraja a z komunity mesta Nitry. Vzdelávacie workshopy a semináre viedli pedagógovia a odborníci. Aktivity rozdelili do rôznych tematických celkov. Účastníci na úvod absolvovali slávnostnú imatrikuláciu, výtvarný workshop, podujatia o folklóre a tradíciách, aj o rozvoji komunikačných zručností a tímovej spolupráci. Cieľom 10. ročníka Akadémie XXL bolo prostredníctvom práce, interakcie a aktívnej umeleckej, spoločenskej činnosti v akademickom prostredí naučiť študentov zvládať činnosti každodenného života. Aktivity viedli účastníkov k väčšej samostatnosti, aktivizácii, radosti a úspešnej integrácii. Zdroj: Ľuboslava Pavelová z Fakulty sociálnych vied a zdravotníctva UKF

Promócia na Univerzite tretieho veku v Nitre. Celkovo 24 absolventov Univerzity tretieho veku pri Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre si prevzalo osvedčenie o absolvovaní vzdelávacieho programu. Študovali tri vzdelávacie programy – Náboženstvo včera a dnes, Anglický jazyk pre začiatočníkov a Anglický jazyk pre mierne pokročilých. Prvý alebo druhý ročník ukončilo v tomto akademickom roku 214 seniorov, ktorí sa vzdelávali v 10 vzdelávacích programoch. Do vysokoškolských lavíc zasadli nielen obyvatelia Nitry a blízkeho okolia, ale aj seniorskí študenti zo vzdialenejších kútov Slovenska. Najstaršími študentmi boli 80-roční frekventanti. Frekventanti programov Dejiny výtvarného umenia a výtvarná tvorba, Digitálna fotografia a kamera a Ľudové remeslá pripravili výstavu svojich prác. V novom akademickom roku mohli záujemcovia študovať 12 vzdelávacích programov na štyroch fakultách UKF. Zdroj: Mária Ivančíková, Oddelenie vzdelávania UKF

Vedecký skok do prázdnin. Vysokoškolskí pedagógovia a dobrovoľníci z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre umožnili školákom a škôlkarom stať sa na pár

hodín vedcami. Pre deti pripravili podujatie s názvom Vedecký skok do prázdnin, ktoré sa v priestoroch Fakulty prírodných vied a informatiky UKF uskutočnilo 26. a 27. 6. 2024. Cieľom podujatia bolo umožniť deťom urobiť svoj prvý krok do sveta vedy. Na chvíľu sa stali vedcami a objavovali tajomstvá fyziky, matematiky, biológie, geografie, chémie, informatiky, ekológie a gemológie. Tento rok si mohli vyskúšať aj to, aké je to byť záchranárom. Odborníci z katedier Fakulty prírodných vied a informatiky UKF pripravili pre školákov a škôlkarov ukážky z rôznych vedeckých oblastí. Zdroj: ukf.sk

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre pokračovala v rekonštrukcii svojich internátov. V júni ukončila obnovu bloku H v študentskom domove Zobor, kde sa preinvestovala celkovo 1 341 642 eur, z ktorých bolo 825-tisíc eur financovaných z dotácie zo štátneho rozpočtu a zvyšok z vlastných zdrojov UKF. V júli začala univerzita s rekonštrukciou ŠD Nitra. Táto investícia bola jednou z prvých významných akcií v rámci spoločného projektu s Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici. Spoločný projekt oboch univerzít získal nenávratný finančný príspevok vo výške 24 209 959 eura, jeho časový rámec je od januára 2024 do marca 2026. Rekonštrukcia ŠD Nitra bola financovaná z uvedeného projektu Konzorcia UKF. Zmluvná cena bola vo výške 2 741 000 eur a práce mali byť ukončené na ďalší rok (do 30. 5. 2025). Išlo o komplexnú rekonštrukciu vnútorných priestorov ubytovacej časti ŠD Nitra. Stavebné práce pozostávali z výmeny povrchov podláh, nových omietok stien a stropov, dodatočného zateplenia vnútorných obvodových stien, rekonštrukcie kúpeľní, výmeny dverí a realizácie stavebných úprav pre imobilné osoby. Zdroj: ukf.sk

Študentské dni nitrianskych univerzít 2024. V dňoch 11. 11. – 4. 12. 2024 sa uskutočnili Študentské dni nitrianskych univerzít 2024. Univerzita Konštantína Filozofa a Slovenská poľnohospodárska univerzita ich organizovali v spolupráci s mestom Nitra, Nitrianskym samosprávnym krajom a ďalšími partnermi. Aj tento rok boli súčasťou ŠDNU tradičné športové podujatia, ku ktorým patril hokejový zápas medzi UKF a SPU, Večerný beh Nitrou, súťaž v plávaní, stolnotenisový turnaj, silový trojboj a ďalšie. Študenti sa mohli zúčastniť na rôznych kvízoch, súťažiach, besedách, prezentáciách, workshopoch, diskusiách, premietaniach a čítačkách. Priaznivcom umenia boli určené výstavy a koncerty, festival umení Konfrontácie, výstava Audit či výtvarno-literárna súťaž Komenský a my. Študentské dni ponúkli aj podujatia venované zdravému životnému

štýlu, regionálnym produktom, spoznávaniu cudzích krajín, folklóru i tancu. Zdroj: hovorkyňa UKF Jana Černáková

9.8.2 Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Vedenie Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

Rektorka: doc. Ing. Klaudia Halászová, PhD. Štatutárny zástupca: prof. RNDr. Ing. Tomáš Tóth, PhD., prorektor pre investičný rozvoj. Prorektor pre vzdelávanie: prof. Ing. Milan Šimko, PhD. Prorektor pre vedu a výskum: prof. Ing. Drahoslav Lančarič, PhD. Prorektorka pre strategický rozvoj a internacionalizáciu: prof. JUDr. Lucia Palšová, PhD. Prorektor pre komunikáciu a prax: prof. Ing. Pavol Findura, PhD. Kvestorka: Ing. Zuzana Gálová. Akademický senát SPU: predseda doc. Ing. Marián Tóth, PhD. Správna rada SPU: predseda Ing. Peter Matejovič.

V akademickom roku 2024/2025 na SPU v Nitre vo všetkých formách študovalo 4 500 študentov. Najväčší záujem bol o Fakultu agrobiológie a potravinových zdrojov a Fakultu ekonomiky a manažmentu, ktoré mali približne rovnaký počet nových študentov, okolo 340. Na treťom mieste bola Technická fakulta. Spomedzi študijných programov sa najviac prvákov zapísalo na manažment podniku na Fakulte ekonomiky a manažmentu, výživu ľudí na Fakulte agrobiológie a potravinových zdrojov a riadiace systémy vo výrobnej technike na Technickej fakulte. Veľkému záujmu sa tešili aj študijné programy bezpečnosť a kontrola potravín na Fakulte biotechnológie a potravinárstva a krajinná a záhradná architektúra na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva.

V akademickom roku 2024/2025 bolo na internátoch 2 197 ubytovaných študentov. Univerzita pokračovala v skvalitňovaní ubytovacích kapacít. Po Študentskom domove Nová Doba bola ukončená rekonštrukcia Študentského domova -Antona Bernoláka za 2,5 milióna eur z eurofondov, ktorej výsledkom bolo zníženie energetickej náročnosti objektov študentského domova a zvýšenie kvality bývania pre študentov. Kompletnou obnovou prešla ubytovacia časť a skvalitnenie stravovacích priestorov je v štádiu prípravy.

Okrem kvalitného vzdelávania a vedeckovýskumnej činnosti mala univerzita aj tretí rozmer, v rámci ktorého rozvíjala kultúrnu, športovú a záujmovú činnosť. Celkovo 45 ročníkov medzinárodného festivalu akademických folklórnych súborov Akademická

Nitra a 67 rokov existencie Folklórneho súboru Zobor hovorilo samo za seba. Študenti mali možnosť prihlásiť sa do kynologického či poľovníckeho krúžku, do Študentského spolku Pasteur, alebo tiež k Sokoliarom sv. Svorada SPU.

Centrum univerzitného športu ponúkalo 16 športových programov výkonnostnej a vrcholovej úrovne, ktoré združovalo 14 športových klubov s členskou základňou 1661 športovcov, z nich 25 reprezentuje Slovensko v basketbale, florbale, jazdectve a karate na medzinárodnej úrovni.

Fakulty SPU v Nitre

Fakulta agrobiológie a potravinových zdrojov. Dekan: prof. Marko Halo, PhD. Ponúka štúdium záujemcom o farmárstvo, chov zvierat, ekologické pestovanie plodín, ochranu biodiverzity a životného prostredia, biologickú bezpečnosť či vedeckú výživu ľudí. Fakulta poskytuje kvalitné vzdelanie v rámci akreditovaných študijných programov na všetkých troch stupňoch štúdia (Bc., Ing., PhD.). Na bakalárskom stupni štúdia možno študovať v 9 študijných programoch v dennej forme štúdia: manažment rastlinnej výroby, manažment živočíšnej výroby, všeobecné poľnohospodárstvo, výživa ľudí, udržateľné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, špeciálne chovateľstvo, hipológia, agroekológia, farmárstvo a v 3 študijných programoch v externej forme štúdia: všeobecné poľnohospodárstvo, výživa ľudí, hipológia. V súčasnosti má FAPZ päť ústavov: Ústav rastlinnej produkcie, Ústav agrochémie a pôdoznalectva, Ústav chovu zvierat, Ústav rastlinných a environmentálnych vied, Ústav výživy a genomiky.

Fakulta biotechnológie a potravinárstva. Dekan: prof. Ing. Norbert Lukáč, PhD. Zameriava sa na poznatky z oblasti biologických, chemických a technologických vied, špičkové biotechnológie, moderné postupy výroby a spracovania potravín, ich kvalitu a bezpečnosť. Fakulta poskytuje kvalitné vzdelanie v rámci akreditovaných študijných programov na všetkých troch stupňoch štúdia (Bc., Ing., PhD.). Na bakalárskom stupni štúdia možno študovať v štyroch študijných programoch: aplikovaná biológia, agrobiotechnológie, bezpečnosť a kontrola potravín, potraviny a technológie v gastronómii. V súčasnosti má tri ústavy – Ústav aplikovanej biológie, Ústav biotechnológie a Ústav potravinárstva.

Fakulta ekonomiky a manažmentu. Dekanka: Dr.h.c. prof. Dr. Ing. Elena Horská. FEM patrí počtom študentov k najväčším fakultám. Študuje na nej najvyšší počet zahraničných študentov. Fakulta poskytuje kvalitné ekonomické a manažérske vzdelanie v rámci akreditovaných študijných programov na všetkých troch stupňoch štúdia. Na bakalárskom stupni štúdia ponúka študijné programy v slovenskom jazyku, a to: ekonomika podniku, manažment podniku, obchodné podnikanie, účtovníctvo, kvantitatívne metódy v ekonómii, aplikácie informatiky v podnikovej ekonomike a manažmente a sociálny manažment a služby v agrosektore. V anglickom jazyku sa vyučuje študijný program International Business with Agrarian Commodities a Business Management. V súčasnosti má FEM päť ústavov: Ústav ekonomiky a manažmentu, Ústav hospodárskej politiky a financií, Ústav marketingu, obchodu a sociálnych štúdií, Ústav štatistiky, operačného výskumu a matematiky a Ústav účtovníctva a informatiky.

Fakulta európskych štúdií a regionálneho rozvoja. Dekan: prof. Ing. Pavol Schwarcz, PhD. Pripravuje odborníkov v oblasti politík Európskej únie, regionálneho rozvoja, rozvoja vidieka a vidieckeho turizmu. Jej absolventi sa uplatňujú najmä v štátnej správe, v regionálnej a miestnej samospráve, pôsobia ako projektoví manažéri v rámci mikroregiónov, manažéri podnikov cestovného ruchu. Fakulta poskytuje kvalitné vzdelanie v rámci akreditovaných študijných programov na všetkých troch stupňoch štúdia (Bc., Ing., PhD.). V rámci študijného odboru ekonómia a manažment na fakulte možno na bakalárskom stupni štúdia študovať v dvoch študijných programoch - regionálny rozvoj a politiky eú, profesijný študijný program manažment miestneho rozvoja. V súčasnosti má FEŠRR tri ústavy: Ústav európskych politík a verejnej správy, Ústav udržateľného regionálneho a miestneho rozvoja, Inštitút práva.

Fakulta záhradníctva a krajinného inžinierstva. Dekan: prof. Ing. Dušan Igaz, PhD. Pripravuje odborníkov v oblasti krajinárstva a záhradníctva so zameraním na krajinné inžinierstvo, krajinnú architektúru a záhradnícku výrobu a technológie. Fakulta poskytuje kvalitné vzdelanie v rámci akreditovaných študijných programov na všetkých troch stupňoch štúdia (Bc., Ing., PhD.). Na bakalárskom stupni štúdia ponúka tri študijné programy: krajinná a záhradná architektúra, krajinné inžinierstvo, záhradníctvo. V súčasnosti má FZKI tri ústavy: Ústav krajinnej architektúry, Ústav krajinného inžinierstva, Ústav záhradníctva.

Technická fakulta. Dekan: prof. Ing. Roman Gálik, PhD. Ponúka štúdium zamerané na poľnohospodársku techniku, výrobnú a riadiacu techniku, dopravné stroje a zariadenia, predaj a servis techniky, rozvoj strojárskej výroby a automobilového priemyslu. Fakulta poskytuje kvalitné vzdelanie v rámci akreditovaných študijných programov na všetkých troch stupňoch štúdia (Bc., Ing., PhD.). Na bakalárskom stupni štúdia ponúka denné štúdium prezenčnou metódou v študijných programoch: automobilová doprava, kvalita a bezpečnosť vo výrobných technológiách, Machinery Trading and Business, manažérstvo prevádzky techniky, riadiace systémy vo výrobnej technike, výrobné technológie pre automobilový priemysel. Tiež ponúka denné štúdium kombinovanou metódou v študijných programoch: automobilová doprava, kvalita a bezpečnosť vo výrobných technológiách, riadiace systémy vo výrobnej technike. V súčasnosti má TF tri ústavy: Ústav konštruovania a strojárskych technológií, Ústav elektrotechniky, automatizácie, informatiky a fyziky, Ústav poľnohospodárskej techniky, dopravy a bioenergetiky.

Výskumné centrum AgroBioTech. Riaditeľka od októbra 2024: prof. Ing. Adriana Kolesárová. Výskumné centrum získalo úžitkový vzor Sušienky s prídavkom selénu fortifikovanej hlivy ustricovitej a aktívneho glukánu z hlivy a spôsob ich výroby (úžitkový vzor pod číslom PUV 103-2024). Úspech bol výsledkom projektu s názvom Protektívny účinok extraktu hlivy ustricovej (Pleurotus ostreatus) pri chronických neprenosných ochoreniach, ktorý realizovali v spolupráci so spoločnosťou Dimenzia, spol. s. r. o. Majiteľom úžitkového vzoru je Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre. Pôvodcami riešenia sú: Ing. Eva Ivanišová, PhD., Mgr. Eva Kováčiková, PhD., Ing. Marcel Golian, PhD., Ing. Patrícia Joanidis, PhD., MUDr. Peter Chlebo, PhD., a Ing. Zuzana Chlebová, PhD. Zdroj: agrobiocentrum.sk

Z diania na SPU v roku 2024

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre otvorila 16. 9. 2024 nový akademický rok 2024/2025. Do prvého ročníka bakalárskeho štúdia sa zapísalo 1 251 študentov. Počet podaných prihlášok aj zapísaných prvákov oproti akademickému roku 2023/2024 stúpol. V uplynulom akademickom roku SPU úspešne prešla procesom inštitucionálnej akreditácie a je oprávnená vytvárať, uskutočňovať a upravovať študijné programy vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia v šiestich študijných

odboroch: biológia, biotechnológie, ekonómia a manažment, potravinárstvo, poľnohospodárstvo a krajinárstvo, strojárstvo. K úspechom univerzity patrilo otvorenie Envirocentra, Kreatívneho centra a získanie financií z Plánu obnovy na dva projekty v oblasti internacionalizácie.

Potravinový inkubátor SPU bol Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre schválený ako prevádzka na výrobu potravín, čo robí vďaka vybudovanej infraštruktúre z SPU jedinečnú školu – od overenia odrodovej sklady rastlín v demonštračnej záhrade cez výskum kvality a výživy potravín vo Výskumnom centre AgroBioTech, samotnú výrobu potravín v Potravinovom inkubátore až po dizajn a nastavenie reklamy v Kreatívnom centre. O kvalite SPU v oblasti výskumu a vzdelávania potvrdzovalo umiestnenie v prestížnych rankingoch, ako aj spolupráca s významnými svetovými organizáciami. SPU uzatvorila memorandum o spolupráci s Organizáciou Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) a v auguste 2024 sa predĺžila aj platnosť memoranda s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). SPU implementovala projekt AgroForestry, na ktorý získala spolu s Technickou univerzitou vo Zvolene takmer 21 miliónov eur. Projekt prinesie vytvorenie spoločných študijných programov, vytvorenie Inovatívneho laboratória pre poľnohospodársku techniku, rekonštrukciu Centra univerzitného športu, ako aj rekonštrukciu celého skleníkového hospodárstva univerzity, ktorej výsledkom bude vznik moderného Biodomu.

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre si v roku 2024 udržala vedúcu pozíciu medzi univerzitami na Slovensku v oblasti udržateľnosti. Univerzita dosiahla významný posun v globálnom hodnotení, kde si polepšila o 30 miest. Tento úspech zaznamenala v rámci celosvetového rebríčka UI GreenMetric World University Rankings 2024, do ktorého sa zapojilo 1 476 univerzít z 95 krajín sveta. To bolo o 294 viac ako v roku 2023. SPU obsadila v roku 2024 celkové 148. miesto, kým v roku 2023 sa umiestnila na 178. priečke. Tento pokrok odrážal systematické opatrenia zamerané na udržateľnosť. Na univerzite vznikli zelené strechy a zelené steny, bolo vybudované Environmentálne centrum špecializované na klímu a krajinu. Škola aktívne participovala na medzinárodných projektoch programu Horizon Europe, ktoré sa zameriavajú na environmentálnu udržateľnosť. Rebríček UI GreenMetric World

University Rankings patrí medzi najuznávanejšie svetové hodnotenia udržateľnosti univerzít. Kým v roku 2023 bolo do rebríčka zaradených 1 182 univerzít z 84 krajín, v roku 2024 toto číslo narástlo na 1476 univerzít z 95 krajín. Zdroj: Mária Pietová, Kancelária komunikácie a práce s verejnosťou SPU

Zaoberali sa bezpečnosťou študentov a pracovníkov na SPU. Od 16. 1. 2024 vedenie Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre postupne realizovala viacero opatrení súvisiacich so zvýšením bezpečnosti študentov i zamestnancov školy. Zbierala dáta, analyzovala a vyhodnocovala technické aj finančné možnosti. Jedným z takých opatrení mohol byť turniketový vstup do študentských domovov. K dôležitým opatreniam patrili aj bezpečnostné školenia a usmernenia vysokoškolských učiteľov a pracovníkov, respektíve študentov. SPU disponovala vlastnou ochranou a kamerovým systémom. To však v dostatočnej miere nedokáže monitorovať pohyb všetkých osôb v budovách univerzity, ktorých je 25. K iniciatíve sa dospelo bezprostredne po vražednom útoku útočníka v budove Filozofickej fakulty v Prahe, po ktorom vedenie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre kontaktovalo vedenie univerzity. Výsledkom bolo stretnutie rektorov univerzít Nitrianskeho kraja s vedením polície k danej problematike, na ktorom sa účastníci dohodli na ďalšom spoločnom postupe. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Odborné pracoviská SPU v Nitre ponúkali praxi vyše 500 služieb. Kancelária projektových a transferových činností Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre spustila 23. 1. 2024 novú webovú stránku Katalógu kooperačných činností pre prax. Záujemcovia z praxe nájdu viac ako 500 rôznych služieb, ktoré ponúkajú verejnosti odborné a vedeckovýskumné pracoviská SPU. V rámci služieb ponúka SPU rôzne analýzy, skríningy, hodnotenia, diagnostiku, poradenstvo, expertné činnosti či geodetické práce. Súčasťou je ponuka na komplexné technické riešenia a servis, ponuka prekladov, znaleckých posudkov, projektových štúdií, školení, skúšok, testovania, výskumu či vypracovania návrhov, plánov a stratégií. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Konzorcium DETECT! vzdelávalo študentov VŠ v deep tech odvetviach. Konzorcium DETECT!, ktorého súčasťou je aj Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre ukončilo 29. 1. 2024 prvú fázu vzdelávacieho projektu. Jeho cieľom bolo zvýšenie

podnikateľských zručností študentov vysokých škôl v deep tech odvetviach. Konzorcium bolo vytvorené v rámci iniciatívy Európskeho inovačného a technologického inštitútu pre vysoké školy. V roku 2023 uskutočnila univerzita akceleračný program Kreatívneho centra SPU, ktorý priniesol sériu prednášok z oblasti e-obchodovania na rôzne témy. Kreatívne centrum pomohlo aj pri vzdelávaní 20 Junior ambasádorov Unicef a na pôde Laboratória spotrebiteľských štúdií fakulty ekonomiky a manažmentu sa konal neuromarketingový workshop. Víziou konzorcia bolo zaviesť do roku 2030 systematizácie všetkých služieb na podporu inovácií, programov odbornej prípravy a mentoringu. Cieľom je tiež premeniť zúčastnené vysokoškolské inštitúcie na rezervoáre deep tech talentov s podnikateľskými zručnosťami. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Na Technickej fakulte SPU sa začal nový ročník Agrion univerzity. Vzdelávanie bolo od 21. 2. 2024 určené študentom 1. ročníka inžinierskeho stupňa štúdia v študijnom programe manažérstvo prevádzky techniky. Štúdium zastrešuje Agrion – Združenie dodávateľov pôdohospodárskej techniky v SR. Iniciatíva vznikla z potreby priblížiť študentom inovácie a prepojiť ich s firmami, budúcimi zamestnávateľmi. Kvalitné vzdelávanie v tomto období nemohlo existovať bez spolupráce s externým prostredím. Cieľom Agrion univerzity bolo prehĺbiť vedomosti a zručnosti študentov z oblasti konštrukcie, predaja a servisu poľnohospodárskej techniky. Kurz sa konal raz týždenne počas desiatich týždňov letného semestra. Súčasťou školiaceho modulu bola návšteva dodávateľov techniky. Predsedom združenia Agrion bol Ing. Peter Matejovič. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Konzorcium dvoch slovenských univerzít získalo vyše 20 miliónov eur. Konzorcium AgroForestry, pozostávajúce zo Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre a Technickej univerzity vo Zvolene, získalo 4. 3. 2024 viac ako 20 miliónov eur z Plánu obnovy a odolnosti SR. Do výzvy Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR sa zapojilo osem vysokých škôl, ktoré vytvorili štyri konzorciá. Celková výška finančných prostriedkov alokovaných na výzvu bola 120 miliónov eur. Z tejto sumy je 12 miliónov eur určených na aktivity spojené s integráciou vysokých škôl do konzorcia a 108 miliónov eur na aktivity na podporu integrovanej infraštruktúry. Zdroj: Mária Pietová, Kancelária komunikácie a práce s verejnosťou SPU

Dni otvorených dverí na fakultách SPU v Nitre. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre sprístupnila svoje vzdelávacie a výskumné pracoviská na jednotlivých fakultách záujemcom o vysokoškolské štúdium v rámci Dní otvorených dverí, ktoré sa postupne konali od 8. do 22. 3. 2024. Jednotlivé pracoviská poskytovali informácie o študijných programoch, podmienkach prijímacieho konania, uplatnení absolventov a spolupráci katedier s domácimi a zahraničnými inštitúciami. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Vo viváriu SPU v Nitre otvorili nové priestory. Študenti aj verejnosť mohli od 13. 3. 2024 využívať nový expozičný priestor vivária Fakulty agrobiológie a potravinových zdrojov SPU v Nitre, ktorý sa nachádzal v pavilóne P. Nový expozičný priestor s rozlohou 44 metrov štvorcových vznikol komplexnou rekonštrukciou nevyužívaných priestorov cvičebne. Vedľa neho sa nachádza aj tzv. prípravovňa, ktorá slúži ako technické zázemie. V expozícii je 17 bioaktívnych terárií, v ktorých je umiestnených 17 druhov zvierat, medzi nimi chameleóni, gekoni, korytnačky, hady, samica varana a bezstavovce. Vivárium primárne slúži pre vzdelávanie v študijnom programe špeciálne chovateľstvo, ktorý patrí k jedným z najatraktívnejších na univerzite. Celkové náklady stavebnej časti boli vo výške 18-tisíc eur s DPH, vybavenie interiéru stálo 9-tisíc eur s DPH. Finančné prostriedky investovala fakulta z projektových činností, zároveň prispeli aj sponzori. Vedúcim vivária je Róbert Kirchner. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Nitrianske univerzitné dni 2024. Druhá polovica apríla a začiatok mája už tradične patrila vysokoškolákom a sérii vedeckých, kultúrno-spoločenských a športových podujatí, ktorí sa zúčastnili na 22. ročníku Nitrianskych univerzitných dní. NUD priniesli na pôdu SPU, UKF a do ulíc mesta až 50 akcií, nechýbali obľúbené študentské podujatia, ale aj novinky. Cieľom Nitrianskych univerzitných dní, ktoré sa začali 15. 4. 2024 a potrvali do 8. 5. 2024, bola prezentácia univerzít smerom k verejnosti. Záštitu prevzali rektorka SPU Klaudia Halászová, rektor UKF Libor Vozár, predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Branislav Becík a primátor Nitry Marek Hattas. Študentské podujatie prinieslo viacero vedecko-odborných podujatí zameraných na tému globálnych problémov životného prostredia, vytvorenia zodpovedného prístupu k prírode, ako aj podpory zdravia a výchovy k prevencii ochorení. Workshopy

predstavili trendy v robotike a spotrebiteľskom správaní. Novinkou bolo diskusné fórum, ktoré sa zameralo na účasť mladých ľudí vo voľbách do Európskeho parlamentu, alebo Deň otvorených dverí v Environmentálnom centre SPU, vybudovanom v rámci projektu Klíma – Krajina – Informácie. Tradičnou súčasťou podujatia bol Majáles SPU spojený s tradičným stavaním mája, viazaním stužiek, majálesovou zábavou a vystúpením Folklórneho súboru Zobor. Súčasťou Nitrianskych univerzitných dní boli aj Kariérne dni SPU, 3. ročník súťaže o Kynologický putovný pohár SPU s ukážkami poľovnej a športovej kynológie, Deň otvorených dverí u Sokoliarov sv. Svorada či návšteva sveta plazov v nových priestoroch Vivária SPU.

Pri príležitosti Dňa Zeme mohli záujemcovia navštíviť park Botanickej záhrady SPU s novými výsadbovými plochami, zúčastniť sa na komentovaných prednáškach a edukatívnych hrách. Program ponúkol plaveckú súťaž, stolnotenisový, tenisový a basketbalový turnaj a turistický výstup na Zobor. Fanúšikovia rýchlokurzov si vyskúšali posunkový jazyk, priaznivci online testov preveriť základnú matematickú gramotnosť. Jedinečnú atmosféru ponúkol aj obľúbený Piknik FZKI. Nezabudnuteľným zážitkom pre viacerých bola možnosť nahliadnuť do zákulisia Folklórneho súboru Zobor. Zdroj: uniag.sk

Kariérne dni. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre v spolupráci s Univerzitným poradenským a podporným centrom pripravila pre svojich študentov Kariérne dni, ktoré sa konali 23. 4. 2024 pod aulou univerzity i v coworkingovom centre SPU. Podujatie si dalo za cieľ pomôcť študentom, ako sa lepšie uplatniť na trhu práce a získať cenné kontakty a rady. Okrem prezentačných stánkov v priestore pod aulou sa zúčastnené firmy predstavili aj prostredníctvom výberových prednášok. Zdroj: uniag.sk

Vzdelávali školákov o potravinách. SPU v Nitre ako jediná na Slovensku začala od apríla vzdelávať žiakov a mládež v správnom výbere potravín na základe úspešne podanej žiadosti v programe FoodEducators. Vzdelávací program ponúkal viaceré kreatívne a zábavné aktivity. Cieľom bolo, aby sa žiaci základných a stredných škôl mohli stať lepšie informovanými a uvedomelými spotrebiteľmi budúcnosti. FoodEducators zapojil do aktivít viaceré subjekty, okrem učiteľov a žiakov to boli aj univerzity či mimovládne organizácie. Koordinátorkou aktivít bola Adriana Kolesárová. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Kreatívne centrum v opravených priestoroch knižnice SPU v Nitre. SPU v Nitre ukončila rekonštrukciu časti budovy univerzitnej knižnice, v ktorej vzniklo Kreatívne centrum SPU. Zamerané bolo na tri odvetvia kreatívneho priemyslu – dizajn, architektúru, reklamu a marketing. Kreatívne centrum SPU sa nachádza v objekte postavenom v roku 1939, kde v minulosti sídlila textilná fabrika (PLETA Nitra). SPU kúpila budovu v roku 1998 a od roku 1999 sa stala sídlom Slovenskej poľnohospodárskej knižnice. Stavebné práce súvisiace s rekonštrukciou objektu pre potreby kreatívneho centra sa začali v júni 2022. Celkové oprávnené výdavky projektu boli vyčíslené na 6,194 milióna eur. Finančná podpora z Integrovaného regionálneho operačného programu a Ministerstva kultúry SR dosiahla 5,884 milióna eur. Univerzita sa na spolufinancovaní projektu podieľala 5 % z celkových oprávnených nákladov. Kreatívne centrum SPU bolo prvým v Nitrianskom kraji a jediným kreatívnym centrom tohto zamerania na Slovensku. Ako jediné poskytovalo okrem služieb v oblasti dizajnu, marketingu a reklamy aj služby v oblastiach zelenej a modrej architektúry, ktoré zahŕňali sféry krajinného inžinierstva, záhradnej a krajinnej architektúry, pozemkových úprav a biohospodárstva. Unikátom bola jaskyňa virtuálnej reality, ktorá bola najväčšia v strednej Európe. Zdroj: uniag.sk

Nové Envirocentrum. V areáli Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre otvorili 19. 3. 2024 Envirocentrum Klíma – Krajina – Informácie. Jeho hlavným poslaním bola vzdelávanie a osveta v oblasti zmeny klímy a extrémov počasia. Envirocentrum vzniklo prístavbou a nadstavbou objektu hydraulického laboratória Ústavu krajinného inžinierstva FZKI. Celkové oprávnené náklady na jeho vybudovanie dosiahli 1,96 milióna eur. Fakulta získala na realizáciu projektu 1,87 milióna eur z eurofondov v rámci operačného programu Kvalita životného prostredia. Envirocentrum slúžilo nielen študentom fakulty a univerzity, ale aj stredoškolákom a žiakom základných škôl, ktorí tu mohli absolvovať zážitkové exkurzie. Otvorené bolo aj pre odbornú verejnosť. Zdroj: teraz.sk

Potravinový inkubátor SPU schválili ako prevádzku na výrobu potravín. Potravinový inkubátor SPU v Nitre bol schválený ako prevádzka na výrobu potravín. Rozhodnutie vydal Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre 24. 4. 2024. Prvý Potravinový inkubátor na Slovensku začal slúžiť nielen na výrobu potravín, ale aj ako

vývojové a školiace pracovisko pre študentov, mladých začínajúcich podnikateľov a startup. Inkubátor vznikol v rámci projektu Dopytovo-orientovaný výskum pre udržateľné a inovatívne potraviny. Celkové náklady na projekt boli vyčíslené na 10 413 651 eur. Spolufinancovaný bol zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Výška dotácie predstavovala 9 813 468 eur. Projekt finančne podporil nielen rozsiahlu rekonštrukciu budovy, v ktorej potravinový inkubátor sídli, ale aj nákup základnej infraštruktúry. Náklady na rekonštrukciu budovy inkubátora dosiahli 482 296 eur, prístrojová infraštruktúra si vyžiadala ďalších 113 574 eur. Počas realizácie projektu boli vyvinuté pilotné receptúry produktov, ktoré boli výsledkom vedecko-výskumných činností. Riešitelia pripravili pilotnú radu produktov, no receptúry bolo potrebné optimalizovať a podrobne pripraviť pre účely žiadosti o schválenie prevádzky. Prevádzku rozdelili do troch vývojových centier, ktorými sú technologická prípravovňa výrobkov, centrum vývoja cereálnych produktov a centrum vývoja nápojov. Zdroj: TASR

Absolventi Agronomickej fakulty v Nitre si symbolicky obnovili titul. Absolventi Agronomickej fakulty Vysokej školy poľnohospodárskej v Nitre, dnes SPU, si symbolicky po polstoročí obnovili akademický titul inžinier. Počas slávnostnej zlatej promócie si 22. 5. 2024 v aule SPU prevzalo zlatý diplom 122 absolventov fytotechnického, zootechnického a melioračného študijného odboru z roku 1974. Medzi absolventami boli aj významné osobnosti slovenského agrosektora. Rektorka SPU Klaudia Halászová zdôraznila ich zásluhu na rozvoji odvetvia poľnohospodárstva, potravinárstva a celého národného hospodárstva krajiny. V akademickom roku 1969/1970 sa na Agronomickej fakulte VŠP v Nitre zapísalo spolu 606 študentov na študijných odboroch zootechnika, fytotechnika a meliorácie. Štúdium v akademickom roku 1973/1974 úspešne ukončilo a slávnostne bolo promovaných 273 študentov, z toho 242 absolventov v dennej forme štúdia a 31 absolventov v externej forme štúdia. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Memorandum o spolupráci so ZMOS. Slovenská poľnohospodárska univerzita nadviazala spoluprácu so Združením miest a obcí Slovenska. Memorandum o vzájomnej spolupráci podpísali dňa 23. 5. 2024 rektorka SPU Klaudia Halászová a predseda ZMOS Jozef Božik. Vzájomná spolupráca sa týkala najmä oblasti akademického skúmania právnych otázok a problémov z praxe, predovšetkým na úseku ekonomiky a

manažmentu regionálneho rozvoja a rozvoja vidieka, regionálnej udržateľnosti vo väzbe na krajinotvorbu a v oblasti verejnej správy s dôrazom na územnú samosprávu. Zdroj: uniag.sk

SPU si polepšila v rebríčku záujmu firiem o absolventov. Dňa 11. 6. 2024 bolo zverejnené, že Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre sa umiestnila na piatom mieste v rebríčku slovenských univerzít, ktorý zostavujú podľa záujmu firiem o absolventov vysokých škôl. Rebríček zostavil pracovný portál Profesia.sk na základe 18 600 životopisov absolventov, ktoré si firmy prezreli v roku 2023. SPU si v porovnaní s rokom 2022 polepšila o tri priečky. Technická fakulta SPU bola zároveň deviatou najvychytenejšou fakultou na Slovensku z pohľadu záujmu firiem o absolventov. Zdroj: uniag.sk

Detská letná univerzita SPU. Slávnostnou imatrikuláciou sa 1. 7. 2024 začala Detská letná univerzita v Nitre, ktorú pripravila Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre. Celkovo 37 detí vo veku od 8 do 11 rokov sa počas štyroch dní hravou a tvorivou formou oboznamovalo s akademickým prostredím. Univerzita pripravila v rámci podujatia deväť aktivít rozdelených do rôznych tematických okruhov. Pedagógovia a odborní zamestnanci univerzity predstavili deťom témy, ktoré boli súčasťou ponuky študijných programov SPU. Z detí sa stali mladí sokoliari, kynológovia, hipológovia, cestovatelia, vodiči, chovatelia, potravinári, ale aj olympionici či psychológovia. Na záverečnej slávnostnej promócii absolventom udelili certifikát s titulom Academicus Junior. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Medzigeneračná letná univerzita pre seniorov a vnúčatá. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre v spolupráci s mestom Nitra zorganizovala prvú Medzigeneračnú letnú univerzitu, ktorá bola určená pre seniorov vo veku od 65 rokov a ich vnúčatá či pravnúčatá vo veku od 7 rokov. Počas štyroch dopoludní v termíne od 1. do 4. 7. 2024 sa účastníci oboznámili s nástrahami na internete a zlepšili si svoje digitálne zručnosti. V Botanickej záhrade SPU si vytvorili spoločný aranžmán, vo Výskumnom centre AgroBioTech nahliadli do sveta mikroorganizmov, oboznámili sa s kontaminantmi okolo nás a potravinovými alergiami. V univerzitnej autoškole si vyskúšali svoje vodičské zručnosti a v univerzitnom viváriu sa preniesli do sveta

exotických živočíchov. Účasť na aktivitách bola bezplatná. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Univerzita tretieho veku na SPU. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre ponúkala seniorom aj v aktuálnom akademickom roku štúdium na Univerzite tretieho veku. Výučba v prvom ročníku sa spravidla začínala v októbri. Vzdelávanie trvalo jeden, dva alebo tri roky, v závislosti od zvoleného programu. Absolventom bolo po úspešnom ukončení štúdia slávnostne odovzdané osvedčenie o jeho absolvovaní. V novom akademickom roku 2024/2025 ponúkala Univerzita tretieho veku viaceré vzdelávacie programy: anglický i ruský jazyk, informatiku pre seniorov, ekozáhradníctvo, pohybovo-relaxačné cvičenie pre seniorov, účtovníctvo či program s názvom Benefity a riziká surovín, potravín, nápojov a pochutín. Seniori sa na SPU vzdelávali v programoch potraviny a spotrebiteľ či rozvoj sociálnych zručností. Zdroj: uniag.sk

SPU v Nitre bola zaradená do rankingu svetových univerzít THE WUR. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre bola 5. 10. 2024 ako jedna zo šiestich slovenských univerzít zaradená do hodnotenia Times Higher Education World University Ranking (THE WUR) 2025. Dosiahla v ňom umiestnenie 1501+. V rámci THE WUR by Subject 2025 bola SPU hodnotená v kategórii Life Sciences a obsadila zdieľané druhé miesto spolu so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave. SPU v tejto oblasti patrila 801. – 1000. priečka. Do rankingu zaradili viac ako 2-tisíc svetových univerzít zo 115 krajín. Najlepšou bola podľa THE WUR 2025 Oxfordská univerzita. Najvyššie rankovanou slovenskou univerzitou bola Žilinská univerzita na 1001. – 1200. mieste. Do rankingu boli zaradené aj Univerzita Komenského v Bratislave, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a Slovenská technická univerzita v Bratislave. Zdroj: uniag.sk

9.8.3 Kňazský seminár sv. Gorazda v Nitre

Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave rozvíjala svoju činnosť na dvoch pracoviskách: v sídle fakulty v Bratislave a v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre. V akademickom roku 2024/2025 sa v nitrianskom seminári na kňazstvo pripravovalo 47 seminaristov: 14 z Banskobystrickej

diecézy, 15 z Nitrianskej diecézy, 17 zo Žilinskej diecézy a 1 z Trnavskej arcidiecézy. Najmladší seminarista mal 20 rokov a najstarší 42 rokov. Boli medzi nimi magistri, inžinieri aj doktori, mnohí pracovali na rozličných pozíciách alebo do seminára prišli ihneď po strednej škole.

Kňazský seminár v Nitre je inštitúciou na vzdelávanie a výchovu budúcich kňazov na Slovensku. Dňa 20. 4. 2024 sa slávením svätej omše v Katedrále – Bazilike sv. Emeráma v Nitre uskutočnil Deň otvorených dverí. Po svätej omši sa všetci účastníci spoločne presunuli na Pribinovo námestie, kde sa k nim prihovoril rektor seminára Mons. Marián Dragúň. Následne sa slávnostným otvorením brány seminára začala prehliadka priestorov budovy, kde budúci kňazi bývajú, kde sa vzdelávajú, modlia a trávia voľný čas. Po prehliadke seminára bratia z propedeutického ročníka predviedli zábavný program. Deň otvorených dverí zakončili spoločnou modlitbou za nové kňazské a rehoľné povolania pred Najsvätejšou Sviatosťou aj so záverečným požehnaním. Súčasťou Rímskokatolíckej cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave je aj Teologický inštitút na Samovej ulici v Nitre. Zdroj: ksnr.sk

9.8.4 Veda, výskum, archeológia

Archeológovia objavili v centre Nitry praveký hrob i stredoveké objekty. Hrob z doby bronzovej a tiež sídliskové objekty zo stredoveku odhalil archeologický výskum v centre Nitry. Vedci skúmali plochu pred bývalým obchodným domom Prior (v minulosti Tesco) na Štefánikovej triede v miestach, ktoré postupne prešli revitalizáciou. Vedci po rokoch dostali možnosť skúmať priestor, ktorý sa nachádza v úplnom centre mesta. Hoci tu v 70. a 80. rokoch 20. storočia prebiehala intenzívna stavebná činnosť, vtedajšie výskumy nezodpovedali veľkému rozsahu stavieb. Tentoraz skúmali pomerne malý priestor, ktorý bol porušený pri sadení stromov. Výskum priniesol dôležité poznatky o zástavbe a využití tejto časti Nitry v minulosti. Najstarší nález, ktorý sa archeológom podarilo odkryť, bol približne 3 600-ročný praveký hrob zo staršej doby bronzovej. Archeológom sa podarilo objaviť zásobné jamy zo včasného stredoveku z 9. až 10. storočia, stredovekú zásobnú jamu z 11. až 12. storočia a zopár novovekých jám, základové murivá a pivnice 2 domov z prelomu 19. a 20. storočia. Zdroj: tlačová správa AÚ SAV

Startup vyvinul technológiu na využívanie lariev na čistenie plastu. V stredu 17. 1. 2024 bola verejnosť prostredníctvom medializovaných informácií informovaná, že startup z Nitry, spoločnosť ecol Trade, vyvinul novú technológiu, prostredníctvom ktorej dokáže pomocou lariev muchy čiernej čistiť plasty a fólie od živočíšneho odpadu a pripraviť ich tak na recykláciu. Projekt čakal na udelenie európskeho patentu. Spoločnosť ecol Trade, ktorá technológiu vyvinula, začala v januári spolupracovať pri odstraňovaní potravinového bioodpadu z plastov so spoločnosťou Kaufland, ktorá už túto technológiu využíva vo všetkých svojich slovenských predajniach. Projekt sa týkal všetkých 79 slovenských predajní, z ktorých dokážu vyčistiť fólie a obaly. Za rok sa dokáže takýmto spôsobom vyčistiť viac ako 1 500 ton fólie, ktorá by inak skončila na skládke alebo v spaľovni. Na čistenie potravinových plastových obalov a fólií sa využívajú larvy muchy čiernej. Zdroj: teraz.sk

10. ZDRAVOTNÍCTVO

Vo Fakultnej nemocnici Nitra zriadili od 9. 1. 2024 internú predoperačnú ambulanciu. Vedenie nemocnice ambulanciu zriadilo na vyšetrenia pacientov pred operáciou alebo zákrokom s cieľom, aby pacienti nemuseli kvôli predoperačným vyšetreniam chodiť po celej nemocnici. Interná predoperačná ambulancia sa nachádzala v budove internej kliniky na 2. poschodí a poskytovala pacientom kompletné predoperačné vyšetrenie. Zdroj: Tatiana Kubinec, hovorkyňa Fakultná nemocnica Nitra

Primátorská kvapka krvi. V stredu 17. 1. 2024 sa na Mestskom úrade v Nitre

uskutočnila prvá tohoročná Primátorská kvapka krvi. Najvzácnejšiu tekutinu prišlo na mestský úrad darovať 71 záujemcov, po vyšetrení sa ako vhodných ukázalo byť 50 z nich. Zamestnanci odbernej jednotky privítali dlhoročných darcov, ako aj prvodarcov z radov zamestnancov úradu, študentov Strednej zdravotníckej školy na Farskej ulici v Nitre, Gymnázia na Párovskej ulici v Nitre a Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ale tiež pracovníkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre a širokú

verejnosť. Primátorskú kvapku krvi mesto organizovalo v spolupráci s Národnou transfúznou službou SR. Zdroj: Facebook mesta Nitry

V druhej polovici januára stúpol počet ochorení na chrípku. V priebehu týždňa od 15. do 21. 1. 2024 počet ochorení na chrípku v Nitrianskom kraji stúpol. Celkovo bolo v treťom kalendárnom týždni hlásených 5 370 akútnych respiračných ochorení. Z tohto počtu šlo o chrípku a chrípke podobné ochorenia v 1 262 prípadoch. Oproti predchádzajúcemu týždňu 8. 1. – 14. 1. 2024 to predstavovalo nárast chorobnosti chrípky o 32,8 %. Najviac chorých bolo medzi deťmi vo veku od narodenia do päť rokov. Priebeh ochorení bol komplikovaný u 127 osôb. Z celkového počtu hlásených ochorení bolo 39,4 % zápalov prínosových dutín, 23,6 % zápalov pľúc a 37 % zápalov stredného ucha. Pre zvýšený výskyt akútnych respiračných ochorení a chrípky bol výchovno-vzdelávací proces prerušený v jednej materskej škole v okrese Nitra a v jednej základnej škole v okrese Nitra. Zdroj: Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre

Fakultná nemocnica Nitra začala od štvrtka 1. 2. 2024 novú evidenciu pacientov prichádzajúcich na röntgenové vyšetrenie na oddelenie rádiológie a pacientov prichádzajúcich na traumatologický urgent. Zriadením novej evidencie pacientov zareagovala na petíciu za zmenu organizácie urgentného úrazového príjmu vo fakultnej nemocnici. Nemocnica hľadala možnosti, kde a akým spôsobom zriadiť priestor na evidenciu a triedenie pacientov prichádzajúcich na vyšetrenie. Petícia za zmenu organizácie urgentného úrazového príjmu v nitrianskej fakultnej nemocnici upozornila na dlhodobú neúnosnú situáciu na urgentnom úrazovom príjme, kde dlhé hodiny čakali pacienti s čerstvými úrazmi s tými, ktorí chodili na kontroly, bez akéhokoľvek triedenia pacientov podľa ich stavu. Signatári petície požadovali, aby nemocnica na urgentnom úrazovom príjme vytvorila recepciu, na ktorej bola zabezpečená evidencia každého nového pacienta. Starostlivosť o pacientov s úrazmi bola v nitrianskej nemocnici poskytovaná v priestoroch prízemia pavilónu chirurgických disciplín. V susedstve ambulancie bolo k dispozícii oddelenie rádiológie. Ambulancia začala riešiť akútne stavy od bežných nezávažných poranení až po ťažké úrazy dovezené sanitkami a takisto musela vykonávať kontrolné vyšetrenia pacientov, pretože ortopedicko-traumatologická klinika nedisponovala priestormi, aby sa dali oddeliť akútni pacienti od kontrolných. Zdroj: Tatiana Kubinec, hovorkyňa FN Nitra

Fakultná nemocnica Nitra otvorila novú ambulanciu, ktorá pomáhala odhaliť závažné ochorenie. Nová hepatologická ambulancia fungovala od stredy 31. 1. 2024 v liečebnom pavilóne, kde sa pacientom venovali hepatológ a primár internej klinky MUDr. Marek Rác a sestra Mária Fikselová. Ambulancia sa špecializovala na preventívny skríning pečene Sirius, ktorý dokáže odhaliť závažné ochorenie. Ambulanciu určili pre ľudí nad 40 rokov, ktorí nejavia príznaky choroby pečene. Vyšetrenie bolo hradené zdravotnou poisťovňou a pacienti neplatili žiadny poplatok. Na vyšetrenie sa chodilo nalačno pre efektivitu vyšetrenia. Ambulancia bola otvorená dva dni v týždni, v stredu a štvrtok podľa objednaných pacientov. Zdroj: Facebook Fakultnej nemocnice Nitra

Nová časť podcastu Impulz zo Špitálskej ulice. Fakultná nemocnica Nitra spustila vysielanie audiovizuálnych podcastov. Hosťami boli odborní zamestnanci nemocnice, prednostovia a primári. Zdroj: Tatiana Kubinec, hovorkyňa Fakultnej nemocnice Nitra

Novým riaditeľom Fakultnej nemocnice Nitra MUDr. Ondrej Šedivý. Dňa 9. 2. 2024 ho menovala do funkcie ministerka zdravotníctva SR Zuzana Dolinková, a to na dobu určitú, do obsadenia miesta úspešným uchádzačom výberového konania, najdlhšie na 6 mesiacov. Nový riaditeľ nitrianskej nemocnice absolvoval Lekársku fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. Získal atestáciu I. stupňa v odbore všeobecná chirurgia a atestáciu II. stupňa v odbore neurochirurgia. V rokoch 2006 až 2010 bol zástupcom primára neurochirurgickej kliniky FN Nitra a od roku 2010 pôsobil ako primár tejto kliniky. Ministerka Zuzana Dolinková zároveň od 8. 2. 2024 odvolala doterajšieho riaditeľa Mgr. Michala Fajina, MBA, LL.M, MPH. Ten bol vo funkcii od augusta 2023, keď vystriedal MUDr. Mariana Korytiaka. Zdroj: Facebook FN Nitra

Respiračných ochorení pribúdalo, v okrese Nitra zomrela pacientka so SARI. V týždni 5. 2. – 9. 2. 2024 pribúdal počet pacientov s akútnymi respiračnými ochoreniami. Oproti týždňu 29. 1. – 4. 2. 2024 narástol v nitrianskom regióne o 23 %. Jedna pacientka zomrela. Podľa zdravotníkov mala akútny respiračný syndróm SARI. Prejavovala sa ako chrípka, no u niektorých mala ťažký priebeh s komplikáciami. Zdroj: mynitra.sme.sk

Na Neonatologické oddelenie Fakultnej nemocnice pribudlo 15. 3. 2024 päť monitorov dychu Babysense 1 Pro. Zaslúžila sa o to Nadácia Križovatka, časť

finančných prostriedkov putovalo aj z verejnej zbierky v predajniach hlavného sponzora KiK. Nadácia Križovatka spolupracovala s FN Nitra už od roku 2008 a za tento čas odovzdala neonatologickému oddeleniu 80 monitorov dychu, ktoré boli pre mamičky nenahraditeľným pomocníkom pri sledovaní životných funkcií novorodencov a včasnom varovaní pred prípadnými komplikáciami. Dar prevzali riaditeľ Fakultnej nemocnice Nitra MUDr. Ondrej Šedivý, primár Neonatologického oddelenia MUDr. Ľubomír Královič a námestník pre ošetrovateľskú starostlivosť PhDr. Peter Zito, MPH. Zdroj: Tatiana Kubinec, hovorkyňa Fakultná nemocnica v Nitre

Výmenu hlavice stehnovej kosti absolvovala v Nitre 105-ročná pacientka. Výmenu hlavice stehnovej kosti v spinálnej anestézii absolvovala 16. 4. 2024 vo Fakultnej nemocnici Nitra 105-ročná pacientka. Zákrok trval necelú hodinu, pacientka sa zotavovala primerane svojmu veku. Prednosta ortopedicko-traumatologickej kliniky nemocnice Šimon Kónya informoval, že pacientka je komunikatívna, zaujíma sa o svoju početnú rodinu. Doma ju čaká päť detí, 12 vnúčat, 22 pravnukov a dve prapravnúčatá. Pani Helena pochádzala z obce Jarok neďaleko Nitry, narodená bola v novembri 1918 a na klinike sa ocitla po nešťastnom páde. Lekár povedal, že v prípade starších pacientov je veľmi dôležité posúdiť ich zdravotný stav cestou predoperačných vyšetrení. Pani Helena sa neliečila ani na vysoký krvný tlak, ani na žiadne iné ochorenia, čo bola s ohľadom na jej vek určite rarita. Zdroj: Tatiana Kubinec, hovorkyňa Fakultná nemocnica v Nitre

Súťaž Slovenského Červeného kríža v poskytovaní prvej pomoci. Slovenský Červený kríž už desiatky rokov organizuje súťaže v poskytovaní prvej pomoci pre žiakov základných a stredných škôl známe ako Družstvá mladých záchranárov. V období pandémie koronavírusu COVID-19 boli tieto aktivity dočasne pozastavené, no nastalo obdobie, keď sa k tejto tradícii mohli vrátiť. Súťaž bola v Nitre obnovená 2. 5. 2024. Na otvorení sa zúčastnil aj primátor Nitry Marek Hattas. Návrat k realizácii súťaže bol pre organizáciu veľmi dôležitý a odkazoval na roky budované hodnoty v záujme chrániť život a zdravie v rôznych podobách. Zdroj: Slovenský Červený kríž

Druhá primátorská kvapka krvi. Po úspešnej januárovej Primátorskej kvapke krvi mesto Nitra v spolupráci s Národnou transfúznou službou organizovalo 14. 5. 2024 druhý odber krvi v tomto roku. Celkovo prišlo darovať krv 54 občanov a zamestnancov, vhodných na odber bolo 40 z nich. Medzi darcami bolo aj 10 prvodarcov. Zdroj: Lívia

Beňová zo sociálneho odboru mestského úradu, Facebook primátora mesta Mareka Hattasa

V areáli Fakultnej nemocnice v Nitre sa začala výstavba novej očnej kliniky. V areáli Fakultnej nemocnice Nitra sa 14. 5. 2024 začala prestavba bývalého interného oddelenia na očnú kliniku. Víťaz verejného obstarávania, spoločnosť Metrostav Slovakia, prevzal v tento deň stavenisko. Metrostav sa zaviazal, že prestavbu zrealizuje za 18 mesiacov od prevzatia staveniska. Zmluvná cena za stavebné práce vrátane DPH predstavovala 3 586 770 eur, ďalších 750-tisíc eur si vyžiadalo prístrojové vybavenie kliniky. Financie na rekonštrukciu získala nemocnica z Plánu obnovy a odolnosti SR. Nová očná klinika sa realizuje v priestoroch bývalého interného oddelenia, ktoré sa nachádzalo za starou vrátnicou, ktoré bolo už niekoľko rokov prázdne. Po prestavbe v novej klinike vznikne šesť centier, a to jednodňovej očnej chirurgie, ochorení sietnice, na liečbu metabolicko-cievnych ochorení sietnice, na liečbu glaukómu, centrum refrakčných porúch a estetickej medicíny a aplikačné centrum skladajúce sa z ambulancie, stacionára a malej operačnej sály. Celkovo sa vytvorí 10 špecializovaných ambulancií, dva stacionáre na ambulantné operačné výkony, 2 veľké operačné sály, jedna malá aplikačná sála a dve laserové zákrokovne. Zdroj: hovorkyňa nemocnice Tatiana Kubinec

Ocenenie najlepších pracovníkov v zdravotníctve Zdravotník roka. Nitriansky samosprávny kraj aj tento rok ocenil najlepších a najvýnimočnejších pracovníkov v zdravotníctve. Slávnostné udeľovanie cien Zdravotník roka 2024 sa uskutočnilo 13. 5. 2024 vo veľkej sále Župného domu v Nitre. Ocenenia boli udelené v štyroch kategóriách. Vybrať tých najlepších z najlepších vôbec nebolo jednoduché, pretože aj tento rok bolo veľmi veľa lekárov, zdravotníkov a sestier nominovaných na toto ocenenie. Laureátom odovzdal ocenenia predseda NSK Branislav Becík. V kategórii Lekár boli ocenené MUDr. Ingrid Garajová zo Špecializovanej nemocnice sv. Svorada Zobor Nitra, MUDr. Janka Kubaliaková z Nemocnice Topoľčany, a. s., a MUDr. Pavol Kalina, MBA, z Nemocnice AGEL Levice, s. r. o. V kategórii Celoživotný prínos ocenenie prevzala MUDr. Klaudia Demová, PhD., Fakultná nemocnica Nové Zámky, doc. MUDr. Karol Turček, CSc., Psychiatrická ambulancia FN Nitra, MUDr. Zoltán Beyó, Nemocnica AGEL Komárno, s. r. o. Mimoriadne ocenenie Zdravotník roka 2024 prevzala MUDr. Marta Diatková z Geriatrickej ambulancie MADIA, s. r. o., Nitra. V kategórii Sestra bol ocenený Alexander

Macák z Fakultnej nemocnice Nitra, Antónia Polroidová z Hospicu – domu pokoja a zmieru u Bernadetky Nitra a PhDr. Ildikó Kisová z Fakultnej nemocnice s poliklinikou Nové Zámky. V kategórii Iný zdravotnícky pracovník ocenenie prevzali PharmDr. Miroslav Voros z Lekárne Nové Zámky, Adriana Bóriková z Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie a Mária Vanková z Fakultnej nemocnice Nitra. Zdroj: Facebook Nitrianskeho samosprávneho kraja

Nitriansky kraj sa dohodol na spolupráci s dvomi nemocnicami. Memorandum o spolupráci podpísali 30. 5. 2024 predseda NSK Branislav Becík a riaditelia Fakultnej nemocnice Nitra Ondrej Šedivý a Fakultnej nemocnice s poliklinikou Nové Zámky Mikuláš Blaško. Cieľom spolupráce bolo zlepšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti, zvýšenie kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti v špecializačných odboroch všeobecné lekárstvo, pediatria, cievna chirurgia, ale aj v ďalších nedostatkových špecializačných odboroch na území kraja. Zdroj: Silvia Zeumerová, hovorkyňa NSK

Novým riaditeľom Fakultnej nemocnice Nitra sa stal Ondrej Šedivý. Rozhodlo o tom výberové konanie, ktoré v júni vyhlásilo Ministerstvo zdravotníctva SR. Zúčastnili sa na ňom traja uchádzači, ktorí sa prihlásili a zároveň splnili predpoklady a požiadavky zriaďovateľa. Výberová komisia 5. 8. 2024 zhodnotila výsledky uchádzačov výberového konania (projekty stratégie rozvoja organizácie a odpovede uchádzačov na otázky jednotlivých členov výberovej komisie). Na základe sumárneho súčtu bodov určila jeho výsledok. Ondrej Šedivý viedol nitriansku nemocnicu od 9. 2. 2024. Ministerka zdravotníctva SR Zuzana Dolinková ho menovala do funkcie na dobu určitú, do obsadenia miesta úspešným uchádzačom výberového konania. Zdroj: TASR

Nemocnica v Nitre začala očkovanie novou vakcínou proti COVID-19. Fakultná nemocnica Nitra spustila v stredu 2. 10. 2024 očkovanie novou aktualizovanou vakcínou Comirnaty JN.1 proti COVID-19, ktorá poskytovala zvýšenú ochranu proti aktuálne najrozšírenejšiemu variantu vírusu. Záujemcov o očkovanie zdravotníci očkovali každú stredu v priestoroch infekčnej kliniky v ambulancii cudzokrajných chorôb. Vakcína bola určená pre dospelých od 18 rokov bez ohľadu na predchádzajúce očkovanie. Očkovacia dávka sa podávala najskôr tri mesiace po poslednom očkovaní. Zdroj: Tatiana Kubinec, hovorkyňa Fakultná nemocnica v Nitre

Chrípka v októbri zatvorila materské školy aj základnú školu. Pre nárast respiračných ochorení a chrípky boli v Nitre a Nitrianskom kraji v druhom októbrovom týždni zatvorené tri školské zariadenia. Celkovo bolo v nitrianskom regióne v priebehu 41. týždňa evidovaných 5 648 akútnych respiračných ochorení. Z tohto počtu išlo o chrípku v 1 033 prípadoch. Najviac chorých bolo medzi novorodencami až päťročnými deťmi. Ochorenia hlásilo 51 % praktických lekárov pre deti a dorast a 35 % lekárov pre dospelých. Priebeh ochorení bol komplikovaný u 144 osôb. Z celkového počtu hlásených prípadov bolo 38,2 % zápalov prínosových dutín, 25 % zápalov pľúc a 36,8 % zápalov stredného ucha. Výchovno-vzdelávací proces bol prerušený z dôvodu zvýšeného výskytu chorôb v jednej materskej a jednej základnej škole v Levickom okrese a v jednej materskej škole v Nitrianskom okrese. Zdroj: Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Nitre

Dotáciami zvýšili počet lekárov v nedostatkových oblastiach. Nitriansky samosprávny kraj prerozdelil v roku 2024 formou dotácií na podporu a rozvoj zdravotníctva takmer 250-tisíc eur. Cieľom bolo zastabilizovať či zvýšiť počet lekárov v chýbajúcich odboroch a zvýšiť počet zdravotníckych pracovníkov v oblastiach s ich nedostatkom. Nenávratný finančný príspevok bol jednou z foriem, ako pomôcť aj mladým začínajúcim lekárom v regióne. Zároveň bolo možné uchádzať sa o príspevok na bývanie pre rezidentov a o podporu na vytvorenie nového lekárskeho pracovného miesta. Maximálna výška poskytnutej dotácie na jedného lekára bola v tomto prípade 1 200 eur ročne. Podpora na vytvorenie nového lekárskeho pracovného miesta bola adresovaná lekárom poskytujúcim zdravotnú starostlivosť v ambulanciách všeobecných lekárov pre dospelých a všeobecných lekárov pre deti a dorast. Maximálna výška podpory v tejto výzve bola 44-tisíc eur za rok. Zdroj: Facebook Nitrianskeho samosprávneho kraja

Výpoveďami sa lekári dvoch nitrianskych nemocníc zapojili do celoslovenského štrajku lekárov. V Špecializovanej nemocnici sv. Svorada Zobor v Nitre dalo k 31. 10. 2024 výpoveď z pracovného pomeru 11 lekárov. Z celkového počtu 315 lekárov vo Fakultnej nemocnici Nitra dalo výpovede 123 z nich. V aktuálnej situácii nemocnica nepristúpila k žiadnym mimoriadnym opatreniam. Zdroj: hovorkyňa FN Tatiana Kubinec

Nemocnice v Nových Zámkoch a Nitre podpísali memorandum o spolupráci. Zástupcovia Fakultnej nemocnice s poliklinikou Nové Zámky a Fakultnej nemocnice Nitra

podpísali 1. 11. 2024 Memorandum o partnerstve a vzájomnej spolupráci. Dokument je výsledkom snahy o vytvorenie priaznivých podmienok pre efektívnu spoluprácu v oblasti zdravotnej starostlivosti, krízového manažmentu a riešenia mimoriadnych situácií. Podpisom memoranda obidve zdravotnícke zariadenia potvrdili pripravenosť spoločne pracovať na iniciatívach, ktoré prispejú k vzájomnej podpore. Ich cieľom je vzájomná výmena odborných znalostí, výmena skúseností a zlepšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti v oblastiach, kde druhá strana memoranda nemá potrebné kapacity. Obidve strany sa zaviazali aktívne podieľať aj na príprave a realizácii opatrení na zvládanie krízových situácií či prekladov pacientov. Zdroj: Tatiana Kubinec, hovorkyňa Fakultná nemocnica v Nitre

Na verejných miestach v Nitre pribudlo v novembri 17 nových defibrilátorov na poskytnutie prvej pomoci. Rozmiestnili ich rovnomerne, aby boli rozložené na území celého mesta a boli dostupné v každej mestskej časti. Spolu s prístrojmi, ktoré boli nainštalované v predchádzajúcom období, bolo aktuálne v novembri 2024 na verejných miestach v uliciach Nitry umiestnených 26 defibrilátorov. Cena 17 automatických externých defibrilátorov (AED) vzišla zo súťaže a predstavovala 50 777 eura. Do ceny bola zarátaná aj montáž, inštruktážne video a ďalšie náležitosti vrátane informačných tabúľ a záručného servisu. Automatické defibrilátory boli určené laickej verejnosti, čo znamenalo, že defibrilátor dokázal používať aj nezaškolený človek. AED zvukovými aj vizuálnymi inštrukciami viedol používateľa k správnemu oživovaniu človeka, ktorému vypovedalo srdce. Defibrilátory v mestách boli podľa zákona povinné od 31. 1. 2024. Zákon hovoril, že defibrilátor musí zabezpečiť obec, ktorá má viac ako 500 obyvateľov. Ďalší prístroj bol povinný s každými ďalšími 5-tisíc obyvateľmi. Na Nitru tak vychádza povinnosť mať 16 kusov AED, aktuálne ich bolo 26. Zdroj: nitra.sk

Návšteva ministra zdravotníctva v sídle NSK. V piatok 15. 11. 2024 sa novomenovaný minister zdravotníctva Kamil Šaško na svojom výjazde v Nitrianskom kraji stretol v Nitre s takmer 60 zástupcami zdravotníkov, vzdelávacích inštitúcií, poisťovní a ďalších zdravotníckych organizácií. S predstaviteľmi odbornej verejnosti sa zhováral o výzvach, ktorým slovenské zdravotníctvo aktuálne čelilo. V Nitrianskom kraji bola podľa ministra vážnym problémom nedostupnosť zdravotnej starostlivosti, predovšetkým v obciach a odľahlejších oblastiach regiónu. Minister konštatoval, že

situácia je v kraji mimoriadne vážna, predovšetkým v ambulantnom sektore. V nitrianskom regióne bol evidentný predovšetkým nedostatok zdravotných sestier, pôrodných asistentiek a ďalšieho zdravotníckeho personálu. Zdroj: Facebook NSK

Vo Fakultnej nemocnici v Nitre sa v stredu 13. 11. 2024 o 15.45 hod. prišliel na svet v poradí 1000. novorodenec v roku 2024. Narodené dievčatko, ktoré dostalo meno Nela, vážilo 3 360 gramov a meralo 49 centimetrov. Vzhľadom na nepostupujúci pôrod sa narodila cisárskym rezom. Deň po tomto jubilejnom nitrianskom pôrode navštívili šťastnú mamičku aj gratulanti – prednosta gynekologicko-pôrodníckej kliniky MUDr. Erik Lajtman a námestník Fakultnej nemocnice Nitra pre ošetrovateľskú starostlivosť MUDr. Peter Zito. Spoločne so staničnou sestrou pôrodnej sály odovzdali mamičke Janke kyticu a drobný darček pre jej dcérku Nelku. Zdroj: Tatiana Kubinec, hovorkyňa Fakultná nemocnica v Nitre

Nitriansky samosprávny kraj daroval 6. 12. 2024 Fakultnej nemocnici v Nitre nový krvný analyzátor. Prístroj pomáhal nemocničným oddeleniam s vysokými nárokmi, ako sú Jednotka intenzívnej starostlivosti, novorodenecká JIS či detská príjmová ambulancia. Acidobázický analyzátor bol certifikovaný pre neonatologických pacientov. Výučbové miestnosti s rozlohou 728 štvorcových metrov sa nachádzajú v historickej budove bývalého chirurgického oddelenia. Teoretickú prípravu v nich aktuálne absolvovalo 120 žiakov Strednej zdravotníckej školy v Nitre. Zdroj: Facebook NSK

Investície do zdravotníckeho vybavenia. Nitriansky samosprávny kraj prerozdelil v priebehu roka 2024 takmer 250-tisíc eur formou dotácií, ktoré boli určené na podporu zdravotníctva v regióne. Ďalšie financie vynaložil na kúpu prístrojového vybavenia či podporu lekárskych ambulancií. Kraj v tomto roku zriadil nové CT pracovisko v poliklinike v Šali, CT prístroj na diagnostiku oka na báze spektrometrie zakúpil aj pre našu polikliniku v Štúrove. Okrem toho NSK zabezpečil pre Kliniku detí a dorastu Fakultnej nemocnice Nitra prístroj na analýzu krvi v hodnote viac ako 22-tisíc eur. Zdroj: Facebook NSK

Magazín Forbes sa rozhodol po druhýkrát upriamiť pozornosť na prácu slovenských lekárok a lekárov ocenením Top osobnosť medicíny. Koncom roka 2024 zostavili v spolupráci s odborníkmi rebríček 75 zdravotných odborníkov, ktorí patria

medzi najrešpektovanejších na Slovensku. Medzi 75 finalistami boli aj lekárske kapacity z Nitry či okolia. **MUDr. Katarína Jakubová** – odbor a pôsobisko: čeľustná ortopédia, Nitra (súkromná ambulancia), dlhoročná členka vedenia Ortodontickej spoločnosti a uznávaná odborníčka, ktorá sa 25 rokov venuje čeľustnej ortopédii. Tiež je aktívna vo vzdelávaní nastávajúcich lekárov na prednáškach či odborných seminároch. Je autorkou viacerých odborných prednášok z čeľustnej ortopédie. **MUDr. Mária Čechová** – odbor a pôsobisko: geriatria a interná medicína**,** Špecializovaná nemocnica sv. Svorada Zobor, Nitra, absolventka lekárskej fakulty v Martine, pôsobila do roku 2022 ako primárka Liečebne dlhodobo chorých v Hlohovci, kde sa zasadzovala o zlepšenie starostlivosti o seniorov, ako aj o zviditeľnenie problematiky geriatrie. V minulosti zastávala funkciu krajského geriatra pre Trnavský kraj. Momentálne pracuje v geriatrickej a internej ambulancii v Nitre. Podieľa sa aj na vzdelávacej činnosti. **MUDr. Radovan Košturiak** – odbor a pôsobisko: klinická imunológia a alergológia, Nitra, absolvent Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, pôsobil na východnom a neskôr na strednom Slovensku, momentálne pracuje v Nitre v ambulancii klinickej imunológie. Je dlhoročný člen výboru Slovenskej spoločnosti alergológie a klinickej imunológie pri Slovenskej lekárskej spoločnosti. Podieľa sa na vzdelávacích aktivitách pre budúcich špecialistov, ale aj na edukácii laickej verejnosti. Je autorom odborných analýz a je známy erudovaným prístupom k pacientom. **MUDr. Zuzana Straussová** – odbor a pôsobisko: nefrológia, Nitra, dlhoročná vedúca lekárka metabolickej jednotky a dialýzy vo Fakultnej nemocnici Nitra, pôsobí od roku 2002 ako primárka dialyzačného centra spoločnosti Fresenius medical care. Je skúsenou odborníčkou a autorkou mnohých odborných prednášok pre budúcich lekárov a sestry. Špecializuje sa aj na problematiku výživy pacientov s poruchou obličiek, ako aj etickej problematike a paliatívnej starostlivosti. Zdroj: Forbes.sk

11. SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Diecézna charita Nitra. Je samostatnou právnickou osobou – účelovým zariadením Cirkvi, zriadenou Nitrianskym biskupom podľa zák. č. 308/1991 Zb. a kódexu kánonického práva. Sídlom Diecéznej charity Nitra je mesto Nitra. Svoju činnosť vykonáva na území Nitrianskej diecézy, ktorá sa rozprestiera sčasti na území Nitrianskeho a

Trenčianskeho kraja. Diecézna charita Nitra je jedným zo subjektov združeným v Slovenskej katolíckej charite. Poslaním Diecéznej charity Nitra je poskytovať charitatívne, sociálne, zdravotnícke, výchovno-vzdelávacie programy v oblasti sociálnych služieb, vykonávať sociálne poradenstvo na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného sociálneho poradenstva, vykonávať opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a poskytovať humanitárnu pomoc všetkým ľuďom bez ohľadu na rasu, národnosť, náboženstvo a politické zmýšľanie. Diecézna charita Nitra za účelom napĺňania svojho poslania zriadila a prevádzkuje nasledovné zariadenia: Charitatívno-sociálne centrum Nitra, Detský charitný dom sv. Lujzy Nitra, ADOS Charita Nitra – Agentúru domácej ošetrovateľskej starostlivosti a Hospic – dom pokoja a zmieru u Bernadetky Nitra. Okrem toho mali Chránenú dielňu sv. Jozefa – kníhviazačstvo. Charitatívno-sociálne centrum Nitra poskytovalo opatrovateľskú službu, požičovňu zdravotníckych pomôcok, sociálne poradenstvo a sociálnu prevenciu. Pod Dom charity sv. Rafaela Nitra patrila nocľaháreň pre ľudí bez domova a nízkoprahové denné centrum. Využívali ho najmä ľudia, ktorí neboli ochotní prispôsobiť sa pravidlám nastoleným v Útulku pre bezdomovcov. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Zariadenia sociálnej starostlivosti. Nitriansky samosprávny kraj mal pod svojou kuratelou zariadenia sociálnej starostlivosti a týchto verejných poskytovateľov sociálnych služieb: Zariadenie sociálnej starostlivosti Viničky v Nitre, Zariadenie sociálnych služieb Borinka so sídlom v Nitre a zariadenie Nitrava. Verejní poskytovatelia sociálnych služieb pod **mestom Nitra**: Správa zariadení sociálnych služieb Nitra, mesto Nitra prevádzkuje Zariadenie pre seniorov Zobor. **Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb:** EFFETA – stredisko sv. Františka Saleského, Diecézna charita Nitra, SOCIA Nitra, Centrum SLNIEČKO, nezisková organizácia, Republiková špecifická organizácia SZTP ťažko telesne postihnutých a vozíčkarov, Miestne združenie YMCA Nitra, FAROS Nitra, Misijná kongregácia služobníc Ducha Svätého v Ivanke pri Nitre, Občianska poradňa v Nitre, nezisková organizácia, Cirkevný zbor evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Spoločnosť Božieho slova, AIRA, nezisková organizácia, Rímskokatolícka cirkev – Biskupstvo Nitra, Asociácia nepočujúcich Slovenska, Bratislava – pobočka Nitra, Klub cystickej fibrózy, Košice, pobočka Nitra, Spoločnosť Úsmev ako dar Bratislava, pobočka Nitra, Združenie STORM, občianske združenie, Budúcnosť, nezisková organizácia. Zdroj: nitra.sk, unsk.sk

V Nitre počas januára presviedčali ľudí bez domova, aby nezostávali počas mrazov na ulici. Od 7. 1. 2024 s nástupom tuhých mrazov terénni pracovníci i príslušníci mestskej polície v rámci svojich pravidelných hliadok pomáhali ľuďom bez domova. Presviedčali ich, aby v chladnom počasí nezostávali na ulici. Ľudia bez domova mohli využiť služby mesta, ako aj charity. Mohli sa dočasne ubytovať v útulku pre bezdomovcov či prenocovať v nocľahárni. Mohli sa uchádzať o pobyt v nízkoprahovom dennom centre, kde by im zabezpečili teplú stravu a nápoje, poskytli teplé oblečenia a mohli by si urobiť hygienu. Mesto zároveň upozornilo, že ľuďom v núdzi môže pomôcť aj verejnosť. Radnica Nitra oslovovala občanov, aby bezdomovcov informovali o možnostiach v Nitre. Zdroj: nitra.sk

Vznikla dobromapa Nitrianskeho dobrovoľníckeho centra. Aby sa dobro nestratilo napríklad v online priestore, vznikla začiatkom roka 2024 dobromapa NKN – Nitrianskej komunitnej nadácie. Vynímalo sa na nej v tomto období 186 projektov, ktoré zmenili mesto Nitra, okres Nitra alebo Nitriansky kraj k lepšiemu. Dobromapa vizualizovala podporu krajšej budúcnosti a prezentovala spoluprácu ľudí, ktorým záležalo na mieste, kde žijú. Na dobromape bolo registrovaných 14 projektov, ktoré nadácia podporila v rámci grantového programu Inovatívne s Foxconnom od roku 2018. Jedným z podporených projektov bol aj projekt fotopointu na zoborskej Pyramíde. Dobromapa bola na linku https://nkn.sk/dobromapa/projekty-na-dobromape. Zdroj: teraz.sk

Mestské zastupiteľstvo v Nitre na svojom zasadnutí 27. 2. 2024 schválilo zriaďovaciu listinu Komunitného centra Nitra-Dražovce pri ZŠ Sčasného. Komunitné centrum sídli v priestoroch Základnej školy v Nitre-Dražovciach. Časť budovy, ktorá bola pre centrum vyčlenená, bola jednopodlažná a s hlavnou budovou prepojená chodbou. V budove centra sa nachádzala kancelária pre komunitných a terénnych pracovníkov, miestnosť s kuchynkou, spoločenská miestnosť, skladový priestor, šatňa pre deti, sociálne zariadenia i technické miestnosti. Kapacita centra bola 57 klientov. Radnica začala projekt vybudovania centra pripravovať ešte v roku 2021. Kolaudačné rozhodnutie nadobudlo platnosť 1. 2. 2024. Komunitné centrum poskytovalo služby na podporu sociálneho začlenenia marginalizovaných skupín obyvateľov mesta. Celkové náklady na projekt

dosiahli sumu vyše 480-tisíc eur, podstatnú časť z nich mesto financovalo z fondov Európskej únie. Zdroj: zápisnica zo zasadnutia MZ 27. 2. 2024

Nitriansky kraj poskytol dotácie na pomoc deťom a rodinám v kríze. Nitriansky samosprávny kraj poskytol na sociálnu a právnu ochranu detí a rodín, ktoré sa ocitli v kríze, dotácie v hodnote 40-tisíc eur, pričom podporili osem projektov. Poslanci na svojom marcovom rokovaní schválili pre jednotlivé aktivity dotácie v hodnote 2-tisíc až 6 500 eur. Získali ich samosprávy, ale aj neziskové organizácie, ktoré sa zameriavali na ochranu detí v ohrození a na riešenie problémov rodín. Cieľom podporených sociálnych programov je okrem pomoci rodinám v kríze aj prevencia vzniku finančnej negramotnosti. Zdroj: Facebook NSK

Nitra spolupracovala s Asociáciou samaritánov v krízovej situácii. Zástupcovia mesta Nitra a Asociácie samaritánov SR podpísali dňa 12. 4. 2024 zmluvu o spolupráci. Na základe nej začali obe inštitúcie spolupracovať v prípade vzniku rôznych mimoriadnych alebo krízových situácií. Samaritáni pomáhali mestu už počas dvoch rokov migračnej krízy. V spolupráci s asociáciou tiež fungoval v Nitre projekt SOS tlačidlo, ktoré osamelí seniori nosia na náramku. V prípade núdze stačilo stisnúť tlačidlo na náramku a okamžite sa spojili s dispečingom asociácie, ktorý vysielal k seniorom potrebnú pomoc. Zdroj: nitra.sk

Nitriansky kraj aj tento rok zvýšil príspevok zariadeniam sociálnych služieb. Nitriansky samosprávny kraj dofinancoval neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Predseda NSK Branislav Becík podpísal 12. 4. 2024 rozpočtové opatrenia, ktorými potvrdil dofinancovanie zariadení poskytujúcich sociálnu službu deťom. Na základe týchto rozpočtových opatrení následne podpísal dodatky k platným zmluvám pre neverejných poskytovateľov, ktorí sa starajú o deti s kombinovanými postihnutiami a deti s rôznymi druhmi zdravotných postihnutí, ako sú: Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Nových Zámkoch, SOCIA Nitra, Prameň nádeje Tekovské Lužany a EFFETA – stredisko sv. Františka Saleského Nitra. Na rok 2024 vyčlenil NSK z vlastných zdrojov 59 395 059 eur pre verejných poskytovateľov a 9 217 717 eur pre neverejných poskytovateľov. Zdroj: teraz.sk

Otvorili zrekonštruovaný Bezpečný ženský dom v Nitre. Nezisková organizácia Centrum Slniečko 15. 5. 2024 ukončila v spolupráci s mestom Nitra rekonštrukciu objektu Bezpečného ženského domu, vďaka ktorej sa kapacita bezpečného bývania, podpory a pomoci ženám a ich deťom, ktoré zažívali domáce násilie, zvýšila o 15 miest. Symbolickú pásku na znak otvorenia prestrihli primátor mesta Nitra Marek Hattas, riaditeľka Centrum Slniečko, n .o., Mariana Kováčová a veľvyslankyňa Nórskeho

kráľovstva vo Viedni J. E. Susan Eckey. Budova Bezpečného ženského domu je vo vlastníctve mesta. Rekonštrukcia bola podporená sumou 509 369 eur z nórskych fondov, finančnými prostriedkami mesta Nitra a Centra Slniečko. Sumou 89 889 eur bol projekt spolufinancovaný zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Celková výška projektového grantu predstavovala 599 258 eur. Prvý Bezpečný ženský dom na Slovensku funguje od roku 2015 práve v Nitre s finančnou podporou Nórskeho kráľovstva. Zdroj: teraz.sk

Zariadenie pre seniorov na Zobore prešlo rekonštrukciou. V Zariadení pre seniorov na Zobore sa 15. 3. 2024 začala debarierizácia a modernizácia priestorov. Týkala sa predovšetkým tretieho a nadzemného podlažia, kde žijú väčšinou ležiaci klienti. Zariadenie pre seniorov na Zobore má kapacitu niečo vyše sto lôžok. Rekonštrukcia si

vyžiadala celkové náklady vo výške takmer 155-tisíc eur. Stavebné práce v zariadení boli ukončené v septembri. V rámci rekonštrukcie sa inštalovali nové sprchy, umývadlá a batérie, ktoré nahradili staré sprchové kúty. V sprchách vyspádovali podlahový žľab, pribudli závesy. Súčasťou projektu bola aj výmena zárubní a rozšírenie dverí. Zariadenie dostalo nové bezpečnostné protipožiarne dvere s odolnosťou 30 minút. Položila sa aj nová dlažba na chodbách a vymenila sa plávajúca podlaha v izbách. Pre potreby imobilných klientov sa posunuli umývadlá a elektrické rozvody, priestory sa vymaľovali. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Združenie STORM sa aj v roku 2024 venovalo prevencii rizikového správania rôznych cieľových skupín. Jednou z jeho dôležitých aktivít bolo čistenie verejného priestoru od použitých injekčných striekačiek, ktoré môžu byť potenciálnym prenášačom ochorení a pri náhodnom poranení môžu spôsobiť nákazu, napríklad HIV/AIDS, hepatitídu typu B, C a iné. Združenie STORM okrem pravidelných zberov použitých injekčných striekačiek z ulíc vykonáva ich likvidáciu aj na podnet verejnosti. Ak niekto vo svojom okolí injekčnú striekačku objavil, mohol združenie kontaktovať prostredníctvom stránky Bezpečne v komunite Nitra, a to buď mailom alebo telefonicky. Na podnet obyvateľov a mestskej polície bolo v roku 2024 v Nitre zlikvidovaných 68 kusov injekčných striekačiek. V Nitre sa osvedčili aj bezpečnostné kontajnery na použité striekačky s názvom Fixpoint. V meste boli dva, na autobusovej stanici a na Petzwalovej ulici. V roku 2024 v nich skončilo 36 kusov. Celkovo tak bolo pod Zoborom v roku 2024 zlikvidovaných neuveriteľných 30 788 kusov použitých injekčných striekačiek. Predsedom OZ bol Pavol Ščasný. Združenie STORM pôsobilo aj v mestách Sereď, Trnava a Zvolen. Z verejných priestorov mesta Zvolen odstránili jeho členovia v uplynulom roku 1 729 voľne pohodených injekčných striekačiek, v Trnave 40 366 a v Seredi 58 691 kusov. Zdroj: Správa realizácie programu ochrany verejného zdravia za rok 2024 Združenia STORM

Udelili ocenenia Starostlivý anjel. V pondelok 24. 5. 2024 sa v Župnom dome v Nitre konala slávnosť, na ktorej udelili ocenenia Starostlivý anjel. NSK ich udeľuje ľuďom pracujúcim v rôznych odvetviach sociálnej oblasti. Nominovaných bolo až 109 pracovníkov. V štyroch kategóriách bolo napokon 12 ocenených. V kategórii manažment ocenenie Starostlivý anjel prevzala Danka Koleňáková zo Zariadenia sociálnych služieb

LIPKA v Lipovej, Petra Ajdariová z Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Nitre, Monika Máčiková zo Zariadenia sociálnych služieb MAGNÓLIA v Hurbanove. V kategórii zdravotno-sociálny úsek boli ocenení: Zuzana Molnárová zo Zariadenia sociálnych služieb PENZIÓN v Topoľčanoch, Jana Ivanická a Eliška Petrášová zo Zariadenia sociálnych služieb DOMUM v Krškanoch. V kategórii opatrovateľský úsek ocenenie prevzali: Anna Bosnyáková zo Zariadenia sociálnych služieb PLATAN v Lontove, Alena Tesárková zo Správy zariadení sociálnych služieb v Nitre, Ingrid Pančuchárová zo Zariadenia sociálnych služieb DOMUM v Krškanoch. V kategórii ostatní zamestnanci ocenili Vincenta Kompana zo Zariadenia sociálnych služieb BENEFIT v Ľudovítovej, Annu Takáčovú zo Zariadenia sociálnych služieb V KAŠTIELI v Horných Obdokovciach, Marianu Kevelyovú zo Zariadenia sociálnych služieb KREATÍV v Klasove. Zdroj: Facebook UNSK

Mesto Nitra podporilo 15 sociálnych projektov sumou 56-tisíc eur. Mestskí poslanci na svojom májovom rokovaní schválili dotácie v celkovej výške 56-tisíc eur. Dotácie boli určené na šesť cieľových oblastí: zlepšenie prístupnosti rôznych služieb obyvateľom Nitry, podpora aktivít pre rodiny s deťmi, pomoc aktívnym seniorom, príspevok na integráciu Rómov, podpora verejného zdravia a poskytnutie financií na prevenciu sociálno-patologických javov. Podporu získali projekty: Medzigeneračná letná univerzita na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, projekt Nitrianskej galérie s názvom Tvoriť môže každý, podpora dobrovoľníctva v Komunitnom centre na Nedbalovej ulici a ďalšie zámery. Zdroj: TASR

Nové komunitné centrum v areáli ZŠ v Nitre-Dražovciach. Mesto Nitra otvorilo 4. 9. 2024 v areáli Základnej školy Ščasného nové komunitné centrum. Jeho cieľom bolo zlepšiť spolunažívanie komunít v lokalite. Cieľom nového komunitného centra bola pomoc komunitám v Nitre-Dražovciach. Dospelým pomáhalo uplatniť sa na pracovnom trhu, deťom pomáhalo zlepšiť školskú dochádzku aj prospech a umožnilo im zmysluplné trávenie voľného času. Nové centrum poskytovalo služby zamerané na podporu sociálneho začlenenia marginalizovaných skupín. Jeho úlohou bolo zmierňovanie a odstraňovanie individuálnych i spoločenských rozdielov, ktoré viedli k ich sociálnemu vylúčeniu a zníženej kvalite života. Poskytovalo základné sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv i pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia. Otvorené bolo každý deň od 8. do 16. Centrum vzniklo v areáli

základnej školy, má však samostatný vchod. Pre jeho potreby sa kompletne rekonštruovala budova od strechy a podláh cez fasádu až po interiérové vybavenie. Komunitné centrum v Nitre-Dražovciach vyšlo celkovo na 557-tisíc eur. Až 483-tisíc eur z tejto čiastky sa mestu podarilo získať z Integrovaného regionálneho operačného programu. Udržateľnosť projektu je päť rokov od kolaudácie. Zdroj: teraz.sk

Podujatie Noc vonku a problémy ľudí bez domova. Toto podujatie zvýšilo v očiach verejnosti povedomie o problémoch ľudí bez domova. V Nitre sa konalo 28. – 29. 11. 2024 v kultúrnom priestore bod.K7. Na podujatí vystúpil primátor Nitry Marek Hattas, Pavol Ščasný zo združenia STORM, Barbora Kuchárová z občianskeho združenia PRIMA, Juraj Barát z Diecéznej charity Nitra a herec, komik a ambasádor kampane Juraj Šoko Tabaček. Súčasťou večerného programu bolo vystúpenie kapely H.H. zo Základnej

umeleckej školy J. Rosinského, koncert Tibora Seidla a Michala Cabalu i čítanie rozprávky na dobrú noc v podaní Juraja Šoka Tabačeka. Počas večera prebiehala zbierka pre Útulok pre ľudí bez domova. Na druhý deň, 29. 11. 2024, sa účastníci podujatia zišli na spoločných raňajkách. Zdroj: nitra.sk

V Nitre zapojili do dobrovoľníctva seniorov. Od 10. 12. 2024 vyzvalo Nitrianske centrum dobrovoľníctva seniorov v meste, aby zmysluplne trávili voľný čas. Ľudí v

dôchodkovom veku oslovili informačnou kampaňou s názvom Tretí vek dobrovoľníctva, ktorá im mala ukázať, ako a kde môžu využiť svoj čas, skúsenosti a vedomosti pri pomoci iným. NCD v rámci spolupráce s Jednotou dôchodcov Slovenska aj s Radou seniorov mesta Nitra predstavilo nové dobrovoľnícke príležitosti na rôznych stretnutiach viac ako 120 seniorom. Na ich aktivizáciu pripravili 9 zaujímavých dobrovoľníckych programov. Seniori začali pomáhať v Materskom centre Klokanček pri kreatívnych činnostiach pre deti. Deťom sa môžu venovať pri doučovaní či hraní hier aj v Centre pre rodinu v Nitre. V Krajskom osvetovom stredisku sa zapojili do pomoci pri organizácii výstav a sprevádzaní návštevníkov. V Zariadení sociálnych služieb Kreatív Klasov pomohli s asistenciou u klientov pri konzumácii jedla. V Hospici – dome pokoja a zmieru u Bernadetky sa seniorskí dobrovoľníci realizovali ako spoločníci pri lôžku chorého. Seniori vykonávali dobrovoľnícku činnosť aj v ZSS Nitrava. Občianske združenie Alej na Prameni zasa prijalo sebarealizáciu pri nenáročných záhradníckych prácach. Ľudia v dôchodkovom veku pomáhali Združeniu STORM, ktoré sa venuje prevencii rizikového správania rôznych cieľových skupín. Ďalší seniori sa zapojili aj do aktivít ZSS Borinka – Alzheimer centrum. Zdroj: Petra Veľká Hadžová z NCD

Vianočná zbierka pre rodiny v zlej životnej situácii. Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre v spolupráci s občianskym združením Podaj mi ruku – Nitra zorganizovala 16. 12. 2024 vo vestibule SPU vianočnú zbierku pre rodiny v nepriaznivej životnej situácii. Záujemcovia darovali najmä trvanlivé potraviny v neporušených obaloch, ako olej, trvanlivé mlieko, cukor, cereálie, zeleninové, mäsové a rybie konzervy, omáčky na cestoviny, paštéty či sladkosti. Zdroj: Renáta Chosraviová, hovorkyňa SPU

Srdce na dlani 2024. Nitrianske centrum dobrovoľníctva ocenilo 27. 11. 2024 v nitrianskej Synagóge na 14. ročníku Srdce na dlani celkom 9 dobrovoľníkov. Primátor Nitry Marek Hattas osobne poďakoval všetkým 65 dobrovoľníkom, ktorí v tomto roku venovali svoj čas na pomoc iným. Laureátom ocenenia Srdce na dlani 2024 v kategórii dobrovoľník do 18. rokov sa stal kolektív dievčat Anabell Mydlárová, Nina Drozdová, Alexa Corradi, Adriana Kováčová, Adriana Martinčeková, Iveta Horňáková, Laura Koňušíková, Vanessa Paulovicsová, Laura Štrengerová a Juliana Kollerová, ktoré nominovala Stredná odborná škola chovu koní a služieb zo Šale. Dobrovoľníkom v oblasti

kultúry sa stal Daniel Salaj, Notový Danny, ktorého nominovalo OZ KlauDIA. Dobrovoľníčkou v oblasti životné prostredie sa stala Katarína Szibillová z Nitry, ktorú nominovala spoločnosť Foxconn Slovakia. Dobrovoľníčkou v oblasti práce s mládežou sa stala Magdaléna Zahoranová z Nových Zámkov – nominácia PRO VIDA, o. z., program BUDDY. Dobrovoľníkom v oblasti športu sa stal Samuel Čukan z Nitry, nominovali ho Jakub Ovečka, Andrej Mrena, Michal Žitný (Bee Volunteer). Dobrovoľníčka v oblasti výchovy a vzdelávania bola Zuzana Szombathová z Nitry, dobrovoľníkom v sociálnej a zdravotnej oblasti Pavel Varga, nominovalo ho KREATÍV, Zariadenie sociálnych služieb Klasov. Subjektom podporujúcim dobrovoľníctvo sa stal Foxconn Slovakia, spol. s. r. o., ktorého nominovali: Zoborské včely, o. z., a Nitrianska komunitná nadácia. Špeciálne ocenenie za celoživotné dobrovoľníctvo v oblasti športu získal Peter Kmeť z Nitry, ktorý bol nominovaný Zápasníckym klubom Corgoň Nitra. Zdroj: ncdnitra.sk

Dobrovoľníci vyzbierali pre hospic 10 721 eur. Centrum Maltézskej pomoci Slovensko v Nitre získalo za predaj vianočného charitatívneho punču 10 721 eur. Financie budú v plnej výške bez odrátania akýchkoľvek nákladov odovzdané na podporu Hospicu – domu pokoja a zmieru u Bernadetky Nitra a ďalšie charitatívne aktivity v prospech chudobných, chorých a trpiacich, ktoré realizujú v Nitre. V stánku MPS v adventnom mestečku na Svätoplukovom námestí sa počas štyroch dní vystriedalo 21 dobrovoľníkov, ktorí od rána do večera podávali návštevníkom stánku originálny maltézsky punč. Uvarený bol podľa tradičnej námorníckej receptúry, ako ju používali maltézski rytieri na lodiach v Stredomorí v 17. storočí. Hospic – dom pokoja a zmieru u Bernadetky prevádzkovala Diecézna charita v Nitre. Maltézska pomoc Slovensko má hospic pod patronátom. S tohtoročným výsledkom zbierky za maltézsky punč sa celková suma odovzdaná na podporu hospicu a charitatívnych aktivít zvýšila na viac ako 72-tisíc eur za 15 rokov. Zdroj: Tibor Ujlacký

Mesto Nitra poskytovalo občanom tieto sociálne služby. Celková kapacita Zariadenia sociálnych služieb Zobor je 159 lôžok, z toho v zariadení pre seniorov (ZpS) je 103 lôžok a v ZOS je 56 lôžok. K 31. 12. 2024 bolo v ZpS umiestnených 100 prijímateľov sociálnej služby (PSS) s vekovým priemerom 83,80 rokov, pričom priemerná obsadenosť lôžok v ZpS počas roka 2024 bola 98,85 %. V priebehu roka 2024 zariadenie pre seniorov poskytlo pobytovú sociálnu službu 124 PSS. V roku 2023 ZOS poskytovalo sociálne služby

celoročnou pobytovou formou celkom 89 PSS. K 31. 12. 2024 bolo v ZOS umiestnených 56 PSS. Vekový priemer PSS v ZOS bol 81,20 rokov. V roku 2023 sa v ZOS poskytovala podporná odľahčovacia sociálna služba trom prijímateľom sociálnej služby v počte 1 200 hodín. Zariadenie sociálnych služieb Zobor sa každoročne zapájalo do rôznych projektov a grantových výziev, ktoré boli zamerané na zlepšenie kvality a podmienok poskytovaných sociálnych služieb života seniorov. Zdroj: ZSS Zobor

Útulok pre bezdomovcov, Štúrova 55, Nitra. Poskytuje dočasné ubytovanie a základné potreby pre bezdomovcov, ktorí sú v núdzi. Nocľaháreň, Štúrova 55, Nitra. Umožňuje bezdomovcom prechodné ubytovanie na jednu noc, poskytuje im bezpečné miesto na prespanie a základné hygienické potreby.

Útulok pre jednotlivcov s deťmi, Krčméryho 22, Nitra. Zameriava sa na poskytovanie ubytovania a podpory pre jednotlivcov s deťmi, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii.

Ambulantné sociálne služby. Mesto Nitra poskytovalo ambulantné sociálne služby v Dennom stacionári pre seniorov na Baničovej 12 v Nitre a na Janského 7 v Nitre, v Dennom stacionári pre osoby s ŤZP na Baničovej ul. 12 v Nitre, Dennom stacionári pre osoby s ŤZP – autizmus na Baničovej 14 v Nitre, Dennom centre na Baničovej 12 v Nitre, Dennom centre OLYMPIA na Triede A. Hlinku 57, Nitra, v zariadeniach starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa: Mestské detské jasle, Bazovského 1, Nitra, Mestské detské jasle, Ľ. Okánika, Nitra a Komunitné centrum Orechov dvor.

Denný stacionár je zariadenie s denným pobytom, ktoré poskytuje ambulantnú sociálnu službu osobám odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby, ktoré sú odkázané na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. Denný stacionár je zariadením sociálnych služieb, ktorého hlavným cieľom je vytvárať podmienky na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie osôb s ťažkým zdravotným postihnutím a seniorov. Denný stacionár pre seniorov, Baničova 12, Nitra a Janského 7, Nitra – sociálna služba v dennom stacionári pre seniorov bola v období 1. 1. 2024 – 31. 12. 2024 poskytnutá v rozsahu 9 289 hodín. Denný stacionár pre osoby so zdravotným postihnutím, Baničova 12, Nitra – k 31. 12. 2024 bolo v dennom stacionári pre osoby s ŤZP 28 prijímateľov sociálnej služby. Celkový počet hodín poskytnutej sociálnej služby: 12 919 hodín. Denný stacionár pre ľudí s autizmom,

Baničova 14, Nitra – od 1. 1. 2024 do 31.12. 2024 bola sociálna služba poskytnutá 12 prijímateľom sociálnej služby. Celkový počet hodín poskytnutej sociálnej služby za rok 2024 bolo 7 581 hodín. Celkovo bolo v roku 2024 v denných stacionároch poskytnutých 29 789 hodín sociálnej služby. Denné centrum, Baničova 12, Nitra – k 31. 12. 2024 bolo v tomto zariadení 150 prijímateľov sociálnej služby. Denné centrum OLYMPIA, Tr. A. Hlinku 57, Nitra – k 31. 12. 2024 bolo v tomto zariadení 114 prijímateľov sociálnej služby.

Pobytové sociálne služby poskytovala Správa zariadení sociálnych služieb na Janského ul. 7 v Nitre, zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby. Okrem toho poskytoval tieto služby Útulok pre jednotlivcov na Štúrovej 55 v Nitre, Nocľaháreň na Štúrovej 55 v Nitre a Útulok pre jednotlivcov s deťmi na Krčméryho 22 v Nitre.

Terénne sociálne služby – opatrovateľská služba. Opatrovateľské služby v domácnosti boli poskytované prostredníctvom Správy zariadení sociálnych služieb, Baničova 12, Nitra, a neverejných poskytovateľov v meste Nitra v spolupráci s Diecéznou charitou Nitra, Evanjelickou zborovou diakóniou, Seniorka, n. o.

Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa. Sociálna služba sa poskytovala najviac v rozsahu 30 po sebe nasledujúcich dní v prípade, ak rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny.

Prepravná služba. Sociálna služba bola poskytovaná fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom, poskytovanie tejto sociálnej služby bolo na základe telefonickej objednávky 24 hodín vopred.

Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci. Táto sociálna služba bola poskytovaná fyzickej osobe, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Poskytovanie tejto sociálnej služby bolo s použitím telekomunikačných technológií na zabezpečenie nepretržitej, dištančnej komunikácie s fyzickou osobou prostredníctvom signalizačného zariadenia.

Podporné služby ako odľahčovacia služba. Počas poskytovania odľahčovacej služby mesto v rámci svojej pôsobnosti zabezpečí alebo poskytne fyzickej osobe so zdravotným postihnutím sociálnu službu podľa jej výberu: formou pobytu v dennom stacionári, poskytovaním opatrovateľskej služby v domácnosti, pobytom v zariadení opatrovateľskej služby.

Sociálna služba v jedálni. Jedálne boli k dispozícii v Centre pre seniorov, Baničova 12 v Nitre, v Olympii na Triede Andreja Hlinku 57 v Nitre, v Bytovom dome Senior na Krčméryho 2C v Nitre, kde fungovala donáška stravy do domácnosti.

Denné centrá – poskytovanie sociálneho poradenstva, zabezpečovanie záujmovej činnosti: Denné centrum pre seniorov, Baničova 12, Nitra a Olympia, Trieda Andreja Hlinku 57, Nitra.

Ďalšie sociálne služby – požičiavanie pomôcok, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií, sociálne poradenstvo.

Prepravná služba – sociálny taxík. Mesto Nitra poskytovalo prepravnú službu – sociálny taxík prostredníctvom príspevkovej organizácie Správa zariadení sociálnych služieb v Nitre. Na prepravu osôb boli k dispozícii dva automobily, ktoré sú vybavené zdvíhacou a nájazdovou plošinou, čím bolo nastupovanie umožnené aj vozíčkarom. Túto možnosť prepravy denne využívali ťažko zdravotne postihnutí ľudia, dôchodcovia a tiež klienti, žijúci v zariadeniach sociálnych služieb. Sociálnym taxíkom sa nechali odviezť do zdravotníckych zariadení, ale aj keď v prípade, ak potrebujú niečo vybaviť na úradoch. Auto na nich počkalo a odviezlo ich naspäť domov. V roku 2024 sa uskutočnilo približne 1 350 jázd, výdavky mesta za celý rok predstavovali takmer 32-tisíc eur. Službu využívalo približne 360 obyvateľov Nitry. Denne sa prepravilo päť až sedem klientov. Služba sa poskytovala na základe telefonickej objednávky. Zdroj: Naďa Šimová, vedúca odboru sociálnych služieb Mestského úradu v Nitre

Zariadenie sociálnych služieb Viničky. Nachádza sa na Považskej 14 v Nitre. Kapacita v počte 178 lôžok bola plne využitá. O umiestnenie do zariadenia bol veľký záujem. Kliento bývali v 40 dvojposteľových, 88 jednoposteľových a 12 samostatných obytných jednotkách. Skladba klientov bola rôznorodá. Kým v roku 1999 bol priemerný

vek obyvateľov 75 rokov, v roku 2007 už je to 79 rokov. Najstaršia obyvateľka mala 93 rokov, najmladšia – invalidná, 59 rokov. Zdroj: unsk.sk

Zariadenie sociálnych služieb Borinka. Zariadenie bolo založené v roku 1963 Mestským národným výborom v Nitre ako Ústav sociálnej starostlivosti - domov dôchodcov s kapacitou 260 miest.

Zariadenie sociálnej starostlivosti Nitrava. Zariadenie poskytovalo tieto druhy sociálnej služby: špecializované zariadenie, domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov. Zdroj: zss.nitrava.sk

12. KULTÚRNY ŽIVOT V NITRE

12.1 Mestské kultúrne podujatia

Fašiangové slávnosti na Svätoplukovom námestí a pešej zóne. Mesto Nitra aj tohto roku pripravilo v sobotu 10. 2. 2024 tradičné fašiangové slávnosti. Súčasťou podujatia bol fašiangový jarmok, ktorý ponúkal výrobky umeleckých remeselníkov a zabíjačkové špeciality. Malí návštevníci sa povozili na fašiangovom kolotoči. Jarmočnú náladu dotváral flašinetom herec Ivan Gontko. Na slávnostiach si každý návštevník prišiel na svoje, a to nielen pri sledovaní programu, ktorého súčasťou boli vystúpenia speváckych a folklórnych súborov i koncert speváčky Zuzany Haasovej s kapelou The Susie Haas Band. Vyvrcholením podujatia bol fašiangový sprievod s maškarami, choduliarmi a bubeníkmi. Okrem súboru Campana Batucada v ňom kráčali aj mažoretky I.NIMA z Centra voľného času v Nitre, maskot Corgi, študentské divadlo VYDI, žiaci základných umeleckých škôl, družina dobových zvyklostí Tormenta, Gajdošskí trogári a ďalší účinkujúci. Program zakončilo tradičné pochovávanie basy. Zdroj: nitra.sk

Kultúrne leto v Nitre. Koncerty, divadelné predstavenie i výstavy ponúklo od júna do septembra Nitrianske kultúrne leto 2024. Podujatia sa konali na pódiu pred Turistickým informačným centrom na pešej zóne. Zdroj: nitra.sk

Nitra, milá Nitra 2024. Súčasťou mestských slávností Nitra, milá Nitra, ktoré sa konali 5. 7. – 7. 7. 2024 bol okrem remeselného jarmoku, rôznych kultúrnych i náboženských podujatí aj bohatý hudobný program. Na pódiu Svätoplukovom námestí ponúkol operné árie, divadelné melódie i folklór. Prvé koncerty slávností 5. 7. 2024 patrili

Slovenskému komornému orchestru a Slovenskému filharmonickému zboru. Na druhý deň pódium patrilo galaprogramu Divadla Andreja Bagara, v rámci ktorého ponúkli piesne zo slávnych muzikálov. Po jeho skončení vystúpil spevák Marián Čekovský so svojou Band & Barbora Piešová. V nedeľu 7. 7. 2024 sa na pódiu na Svätoplukovom námestí predstavil umelecký súbor Lúčnica. Zdroj: TIC Nitra

Bielo-čierny koncert v Nitre. Bielo-čierny koncert pod nitrianskym nebom bol názov koncertu, na ktorom 16. 8. 2024 na Svätoplukovom námestí v Nitre vystúpili viacerí zrakovo postihnutí umelci. Účinkovala aj huslistka Victoria Linnen a klavirista Peter Zbranek, ktorý bol zároveň spoluorganizátorom podujatia. Vystúpila aj country skupina Domovina, speváčka, klaviristka a pesničkárka Vera Karas i česká kapela Kyklop band, ktorá sa z 80 % skladá z dospelých muzikantov s ťažkým zrakovým postihnutím. Súčasťou podujatia boli interaktívne workshopy, v rámci ktorých sa ľudia naučili rozumieť sprevádzaniu nevidiacich a tiež komunikovať s človekom so zrakovým postihnutím. Zdroj: nitra.sk

Nitrianske hody a dožinky. Hody a dožinky patria k najstarším a najvýznamnejším tradíciám na Slovensku a stali sa neoddeliteľnou súčasťou kultúrneho dedičstva. Každoročne spájajú komunity, aby oslávili koniec žatvy a poďakovali sa za úrodu. Počas tohto sviatku sa v Nitre na pešej zóne a Svätoplukovom námestí rozložili stánky s remeselníkmi, ktorí ponúkali ručne vyrobené produkty, ale aj občerstvenie. Tento jarmok bol skvelou príležitosťou na nákup originálnych suvenírov a ochutnávku miestnych špecialít. V sobotňajšom programe 17. 8. 2024 sa na veľkom pódiu na Svätoplukovom námestí predstavili kapely The Bartender's Band, The Rockin' Balls a Hoväda.Sk. V nedeľu 18. 8. 2024 sa na Kalvárii v Nitre konala od 10. hodiny Mariánska púť k Matke Božej so slávnostnou svätou omšou pri príležitosti sviatku Nanebovzatia Panny Márie. V nedeľu sa veľkom pódiu na Svätoplukovom námestí vystriedali FS Tancovadlo, FS Čačinare, FS KUS Petrovská družina (Báčsky Petrovec, Srbsko), FS Čeľaďania, FS Tradícia a hudobná skupina Kuštárovci. Po pešej zóne prešiel 18. hodine dožinkový sprievod a na pódiu odovzdal primátorovi mesta Marekovi Hattasovi dožinkový veniec. Veľké pódium na námestí patrilo o 19. hodine FS Železiar a slávnosti vyvrcholili tancovačkou s Hudobnou skupinou Kuštárovci. Zdroj: nitra.eu, osobná účasť kronikárky

Nitránske pivobranie. Pivné stany boli situované na Svätoplukovom námestí od piatku 16. 8. 2024. Návštevníci ochutnávali pivá a pivné špeciály uvarené v remeselných slovenských aj zahraničných pivovaroch. Zdroj: nitra.sk

Chrenovské slávnosti. Mesto Nitra a výbor mestskej časti č. 7 Chrenová a Janíkovce pripravili v dňoch 23. – 24. 8. 2024 pred kinom Lipa na sídlisku Chrenová tradičné Chrenovské slávnosti. Slávnosti otvorila spevácka skupina Janíkovská studnička zmesou ľudových piesní. Po speváčkach prišli na pódium zástupcovia Tanečnej školy NEXUM a neskôr džezová kapela E.G.O. Group, ktorá roztancovala a rozospievala všetkých divákov. Večer patrilo pódium východniarskemu BASAWELL-u. V sobotu 24. 8. 2024 si deti mohli pozrieť rozprávku Tancuj ako ZáBaVKa v podaní Divadla ZáBaVKa. Dobrú náladu vytvorila kapela Hergottovci a zoskupenie Niečo navyše. Počas oboch dní boli na priestranstve pred bývalým kinom Lipa stánky s rôznym tovarom a občerstvením. Zdroj: nitra.sk

Klokočinský jarmok. Na najväčšom nitrianskom sídlisku Klokočina sa 29. – 31. 8. 2024 uskutočnil 22. ročník podujatia Klokočinský jarmok. Súčasťou podujatia bol bohatý kultúrny program, kolotoče a rôzne atrakcie. Jarmok otvoril koncert kapely Poker Face, po ktorom sa predstavil Tyjátr s divadelnou rozprávkou Turecký ostrov alebo Gašparkova cesta do Ameriky. Následne sa divákom predstavila folklórna skupina Hájiček Chrenovec-Brusno i Heligonkári Feješovci a program prvého dňa ukončil koncert skupiny Dora. Druhý deň Klokočinského jarmoku vyplnil folklórny súbor Ujlačanka a kapely Weekend, Lucie Tribute, Zeus a Vidiek. Počas záverečného dňa podujatia si návštevníci mohli vychutnať koncerty skupín Rever, Odznova, Notový Danny a Komňackí mládenci. Jarmok ukončil koncert kapely Dominika Titková & Friends. Zdroj: nitra.sk

Kráľovská Nitra. Slávnosťami si v nedeľu 1. 9. 2024 pripomenulo mesto Nitra udelenie výsad slobodného kráľovského mesta. Historický sprievod i divadelné a šermiarske vystúpenia boli súčasťou oslavy 776. výročia udelenia výsad, vďaka ktorým získala Nitra status slobodného kráľovského mesta. Program osláv tvorili dobové vystúpenia Na Vŕšku v Nitre, ukážky remesiel i ochutnávka stredovekých jedál a viaceré kultúrne vystúpenia s nádychom histórie. Návštevníci si pripomenuli život v stredovekom meste, zažili dobový trh a vypočuli si koncert. Zdroj: nitra.sk

Vianočné mestečko na Svätoplukovom námestí. Už počas prvého sviatku vianočného boli v prevádzke vyhliadkové kolo a stánok s punčom. Od štvrtka 26. decembra do 31. decembra boli otvorené stánky s občerstvením a nápojmi. Vyhliadkové kolo bolo v prevádzke až do 6. 1. Do 6. 1. 2025 svietila aj vianočná výzdoba. Zdroj: nitra.sk

Silvestrovské oslavy v Nitre aj tento rok bez ohňostroja. Nový rok privítali obyvatelia i návštevníci mesta na Svätoplukovom námestí. Kultúrny program sa začal hodinu pred polnocou. Namiesto neho samospráva finančne podporila sumou 3 900 eur Regionálne centrum Slobody zvierat Nitra. Silvestrovskú zábavu odštartovala skupina Bijouterrier. Neskôr všetkých roztancoval DJ M2. Zdroj: nitra.sk

12.2 Divadlo Andreja Bagara v Nitre

V DAB zasadal Klub priateľov. V Divadle A. Bagara v Nitre zasadal 1. 2. 2024 Klub priateľov divadla. Jeho členovia sa zhodli, že kultúrne inštitúcie sa v súčasnosti nezaobídu bez viaczdrojového financovania. Súčasťou je aj sponzoring, ktorý by mal dostať jasné a pre donorov aj motivačné pravidlá. Skonštatoval to predseda Asociácie Slovenských Divadiel a Orchestrov a zároveň riaditeľ DAB v Nitre Jaroslav Dóczy. Povedal, že chýba legislatíva, ktorá by stanovila jasné pravidlá sponzoringu v kultúre. Udržiavať chod „kamenného“ divadla s viacerými scénami bolo iba z príspevkov od zriaďovateľa (NSK) a z vlastných tržieb veľmi ťažké. DAB sa nezaobíde bez financií z rôznych fondov, nadácií a od sponzorov. Zdroj: Pavol Ivan, tlačový tajomník DAB

Inscenáciu nitrianskeho DAB Domov natáčala RTVS. V utorok 6. 2. 2024 obsadili parkovisko Divadla A. Bagara prenosové vozy RTVS, aby nafilmovali a divákom RTVS ponúkli v júni premiéru záznamu inscenácie Domov. Inscenácia Domov bola adaptáciou pozoruhodného románu od Máriusa Kopcsaya, päťnásobného finalistu súťaže o cenu Anasoft Litera. S jemne absurdným humorom rozprávala príbeh o jednom nenápadnom osude a o neschopnosti adaptovať sa na meniaci sa svet bláznivých deväťdesiatych rokov. Odhaľuje spoločenskú transformáciu na pozadí života hlavnej postavy, novinára Muchu. Režisérom tohto diela bol Matúš Bachynec. Zdroj: nitraden.sk

Novú inscenáciu sprevádzala výstava fotografa Jána Husára. Vo štvrtok 14. 3. 2024, v deň predpremiéry, otvorili vo foyer DAB výstavu fotografa Jána Husára, ktorá sprevádzala uvedenie inscenácie Scény z rodinného života. Vernisáž sa konala za prítomnosti autora. Výstava Jána Husára nezachytávala iba jednu vojnu, ale vystavila výber fotografií, ktoré zachytávali viaceré konflikty – okrem fotografií z vojny na Ukrajine, fotografie z konfliktov v Gaze, Iraku, Somálsku či v Izraeli. Zdroj: aktuality

Premiéra komédie Scény z rodinného života. Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v dňoch 15. 3. – 16. 3. 2024 v Štúdiu DAB premiéru inscenáciu ukrajinskej autorky Anny Jablonskej s názvom Scény z rodinného života. Réžiu mal ukrajinský režisér Pavol Gatilov. Nová inscenácia priniesla tragikomický príbeh o rodine, ktorej do života zasiahla vojna. Zároveň bola príbehom o láske, nevere a vojne i mieri v každom z nás a rozprávala príbeh Iriny, jej syna Váňu a muža Nikolaja, ktorý sa po piatich rokoch vracia z vojny a pokúša sa adaptovať na život v mieri. Celú situáciu komplikoval Váňov učiteľ biológie Sergej, ktorý si začal s Irinou vzťah a snažil sa zabojovať o jej lásku. Tento vzťahový trojuholník priniesol v hre skvelé napätie a humor. Zdroj: Pavol Ivan, DAB

DAB oslávilo 20. výročie uvedenia inscenácie Testosterón. Oslavy jubilea sa udiali v dňoch 4. 4. – 5. 4. 2024. Hra v réžii Petra Mankoveckého bola prvýkrát uvedená 16. 4. 2004 a fakticky od tohto dátumu sú jednou z najúspešnejších, najviac reprízovaných a najdlhšie uvádzaných inscenácií nitrianskeho divadla. Podľa štatistík DAB mal Testosterón za sebou 290 vypredaných repríz. Inscenácia mala premiéru v Štúdiu DAB a po niekoľkých reprízach sa pre veľký divácky záujem adaptovala na Veľkú sálu. Počas 20 rokov videlo Testosterón približne 160-tisíc divákov. Hra Testosterón patrila k divácky mimoriadne obľúbeným inscenáciám, o čom má svedčiť aj fakt, že niektorí rekordéri si prišli inscenáciu pozrieť aj viac ako 30-krát. Zdroj: Pavol Ivan, DAB

Divadelná prehliadka Made in Czechoslovakia. Divadlo Andreja Bagara v Nitre pripravilo pre svojich divákov divadelnú prehliadku Made in Czechoslovakia. Tento ročník priniesol v termíne 26. 4. – 25. 6. 2024 štyri úspešné tituly zo slovenských i českých divadelných scén. Diváci si mohli pozrieť hudobnú inscenáciu Špinarka v podaní Divadla Petra Bezruča z Ostravy, slávnu operetu Čardášová princezná, ktorú do Nitry priniesla Štátna Opera Banská Bystrica, svetoznámy muzikál Chicago v podaní Divadla Jonáša Záborského Prešov a známu Rusalku v netradičnom spracovaní Studia Ypsilon Praha.

Novinkou boli termíny predstavení, ktoré už neboli vtesnané do jediného týždňa, ale rozložené na dlhšie obdobie. Prehliadka Made in Czechoslovakia nadväzuje na niekdajšiu Májovú divadelnú Nitru, keď do Nitry prichádzali kvalitné divadelné súbory zo Slovenska i Čiech. Prvé dve predstavenia odohrali 26. a 27. 4. a ďalšie 4. 5. a 25. 6. Tým, že bol program viac rozložený v čase, nemuseli diváci stráviť celý týždeň v divadle, ale mohli si ponúkané tituly pozrieť vo väčšom časovom rozmedzí. Zdroj: dab.sk

Divadlo Andreja Bagara uviedlo premiéru inscenácie Mordorys. Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v piatok 24. 5. 2024 premiéru inscenácie Mordorys v réžii Romana Poláka. Hra bola adaptáciou románu Cez kosti mŕtvych pluh svoj veď od poľskej nositeľky Nobelovej ceny za literatúru Olgy Tokarczuk. Magická a nevšedná inscenácia ponúkla napínavý príbeh na pomedzí detektívneho thrilleru a eko-komédie. Zdroj: tlačová správa DAB

Prvou premiérou muzikál Mníšky. Divadlo Andreja Bagara uviedlo v v piatok 20. 9. 2024 v Štúdiu divadla premiéru americkej muzikálovej komédie Mníšky. Réžiu mal český režisér Karel Škarku. Muzikál priniesol príbeh piatich mníšok, ktoré pripravia veľkú šou, aby zarobili na dôstojné pohreby svojich spolusestier. Diváci ocenili množstvo humorných situácií, ale aj hviezdnych muzikálových kreácií, umenie stepu, baletného tanca a chytľavých melódií. V hudbe sa striedali rôzne žánre, černošský gospel, americké country, neoromantické a neoklasické piesne i tanečná hudba. O veľké hudobné a tanečné dielo, plné láskavého humoru a ľudskosti, ktoré sú v dnešnej dobe obzvlášť dôležitou esenciou, bol medzi divákmi mimoriadny záujem. Zdroj: Pavol Ivan, DAB

Nová divadelná talkshow – Rozhovory pred oponou. Divadlo Andreja Bagara v Nitre pripravilo nový formát stretnutí s umelcami a kultúrou s názvom Rozhovory pred oponou – pravidelnú talkshow s osobnosťami divadla a umenia. Nové podujatie si dalo za cieľ predstaviť hercov aj z iného uhla pohľadu, než v akom ich diváci poznajú z javiska. Prvé Rozhovory pred oponou sa konali v Štúdiu DAB 10. 10. 2024. Predchádzalo im slávnostné odhalenie nových mien na divadelnej Stene slávy. Pribudli na nej mená aktuálnych jubilantov – divadelného a filmového herca Maroša Kramára, bývalého riaditeľa DAB Františka Javorského a herečky Nory Kuželovej. Po tomto akte nasledovali Rozhovory pred oponou. Hosťami herca a moderátora Juraja Ďuriša boli Maroš Kramár, Ján Greššo a Eva Pavlíková, ktorá sa predstavila aj ako speváčka v sprievode hudobníkov

Egona Gnota a Ladislava Fábryho zo zoskupenia jazzovej kapely E.G.O. Group. Zdroj: vlastný text

Divadelný boďák. V Divadle Andreja Bagara v Nitre sa v piatok 18. 10. 2024 konala prehliadka víťazných a objavných inscenácií a umeleckých prednesov z Nitrianskeho kraja s názvom Divadelný boďák. Šiesty ročník podujatia organizovalo Krajské osvetové stredisko v Nitre v spolupráci s DAB a NSK. Na podujatí vystúpili účinkujúci, ktorí sa zúčastnili na postupových celoštátnych súťažiach neprofesionálneho umenia. Záver prehliadky patril inscenácii Planéta rýb v podaní súboru Nekondenzovaný chromozóm zo Základnej umeleckej školy J. Rosinského. Zdroj: tlačová správa KOS v Nitre

Muzikál Na skle maľované. Divadlo Andreja Bagara v Nitre uviedlo v premiére muzikál Na skle maľované. Premiéra inscenácie v réžii Ondreja Spišáka sa konala vo Veľkej sále DAB 15. a 16. 11. 2024. Príbeh zbojníka Juraja Jánošíka v podaní poľských autorov Ernesta Brylla a hudobnej skladateľky Katarzyny Gärtnerovej bol plný podmanivých melódií. Dielo o najslávnejšom slovenskom zbojníkovi Jurajovi Jánošíkovi bolo inšpirované svetovými muzikálovými hitmi, ako sú Hair či Jesus Christ Superstar. Divadlo Andreja Bagara uviedlo tento muzikál ako prvé divadlo na Slovensku v roku 1973 v réžii Karola Spišáka pod názvom Jánošík alebo Na skle maľované. Zdroj: dab.sk

Druhá divadelná talkshow. Druhá časť talkshow Rozhovory pred oponou sa konala v Štúdiu DAB 4. 12. 2024. V tento deň si divadlo pripomenulo jubileá herečiek Žofie Martišovej a Evy Hlaváčovej a herca Antona Živčica. Hosťom podujatia bol aj dlhoročný scénograf DAB František Perger. Zdroj: vlastný text

Divadlo Andreja Bagara pripravilo v tomto kalendárnom roku **premiéry štyroch inscenácií:** 21. 3. 2024 Scény z rodinného života, do konca roka odohrali štrnásť repríz, 24. 5. 2024 inscenáciu Mordorys, do konca roka odohrali jedenásť repríz, 20. 9. 2024 inscenáciu Mníšky, do konca roka odohrali dvadsaťpäť repríz a 15. 11. 2024 muzikál Na skle maľované, do konca roka odohrali jedenásť repríz. Zdroj: DAB

Krajskí poslanci vymenovali riaditeľku Divadla Andreja Bagara. Novou riaditeľkou Divadla Andreja Bagara v Nitre sa stala víťazka výberového konania Veronika Moravčíková. Poslanci Nitrianskeho samosprávneho kraja schválili jej menovanie od 1. 1. 2025 na päťročné funkčné obdobie. Pred hlasovaním o novej riaditeľke divadla sa objavili

podozrenia hercov DAB z ovplyvňovania hlasovania v Zastupiteľstve NSK. Podľa ich vyjadrení začalo bezprostredne po ukončení výberového konania dochádzať k aktivitám, ktoré viedli k ich obave, že krajskí poslanci nepotvrdia hlasovaním víťaznú kandidátku a dočasne poveria riadením doterajšieho riaditeľa DAB Jaroslava Dóczyho. S výzvou na rešpektovanie rozhodnutia výberovej komisie sa v pondelok pred krajských poslancov postavila riaditeľka Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra Darina Kárová, umelecký šéf DAB Peter Oszlík i víťazka výberového konania Veronika Moravčíková. Poslanci ju v následnom hlasovaní do funkcie riaditeľky DAB menovali. Poslanecký zbor okrem toho na svojom zasadnutí menoval do funkcií riaditeľov aj ďalších víťazov 17 výberových konaní. Zdroj: riaditeľ Úradu NSK Peter Privalinec

12.3 Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre

Premiéra rozprávky O dvanástich mesiačikoch. Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre prinieslo 31. 5. 2024 premiéru novej rozprávky O dvanástich mesiačikoch. Autorom scény, bábok a kostýmov bol Tom Ciller, dramaturgičkou Iveta Ditte Jurčová. Pod réžiu, dramatizáciu a hudbu sa podpísal Kamil Žiška. Rozprávka mala premiéru vo Veľkej sále divadla. Príbeh o Maruške, ktorá musela svojej zlej sestre Holene priniesť v zime fialky, jahody a jablká, porozprávali štyria zmrzlinári – rozprávkari. Zdroj: Dušan Nevín, PR manažér divadla

Premiéra Ruky veľkosti orecha. V piatok 18. 10. 2024 sa v Starom divadle K. Spišáka uskutočnila premiéra inscenácie Ruky veľkosti orecha. Dramaturgiu diela mala Iveta Ditte Jurčová, scénografiu Davor Molnar, kostýmy a bábky Miriam Horňáková, hudbu a zvuk mali na starosti Ivana Đula a Luka Vrbanić, asistentom réžie a choreografiu mal Goran Guksić, režijnú taktovku mala v ruke Tamara Kučinović**.** Ruky veľkosti orecha boli krásnym, dojímavým a krehkým príbehom o vzťahu starej mamy a vnučky. Život Tamarky a jej Babky je plný humoru, vtipu, hier a jedál od výmyslu sveta. Zdroj: Dušan Nevín, tlačový hovorca divadla

Premiéra Kráska a zviera. V nedeľu 10. 11. 2024 sa vo Veľkej sále Starého divadla Karola Spišáka v Nitre uskutočnila obnovená premiéra inscenácie Kráska a zviera. Réžiu mala Andrea Bučková a Tomáš Procházka. V hlavných postavách sa predstavili

Andrea Suttoová, Simon Fico, Juraj Bednarič, Michal Kalafut, Daniela Turzová a Ivan Gontko. Zdroj: Dušan Nevín, hovorca divadla

Noc divadiel. Divadelné predstavenia, premietanie filmu i diskusie si užili návštevníci počas európskej Noci divadiel, ktorá sa konala 16. 11. 2024. Tento rok sa do podujatia zapojilo Staré divadlo Karola Spišáka, Tralaškola a bod.K7. Program sa začal v Tralaškole, ktorá uviedla inscenáciu s názvom Krajina (bez) vedomia. Divadelné predstavenie inšpirované filmom Náuka o snoch, nazvané Stefan, zahrali mladí divadelníci z Tralaškoly podvečer. Staré divadlo K. Spišáka ponúklo návštevníkom inscenáciu Ruky veľkosti orecha. Priestor pre kultúru, kreativitu a komunitu – bod.K7 pripravil premietanie filmu Hamletov syndróm. Zdroj: vlastný text

Nitriansky Montmartre. Ulica 7. pešieho pluku pred budovou Starého divadla Karola Spišáka v Nitre sa 28. 9. 2024 stala popoludní dejiskom podujatia s názvom Nitriansky Montmartre. Návštevníci sa tešili z Gašpariády plnej zaujímavých bábkových predstavení. Program otvorilo vystúpenie Garyho Wilsona z Veľkej Británie, po ktorom sa predstavilo slovenské divadlo Tyjátr s inscenáciou Don Šajn alebo Márnotratný syn. Vystúpil aj portugalský sólový bábkar José Gil so svojimi maňuškovými hrami. Divadlo Buchty a loutky z Prahy prišlo do Nitry s maňuškovou groteskou pôvodom z Anglicka s názvom Punch a Judy. Na záver podujatia sa predstavil bábkoherec a performer Aracs Eszter z Maďarska so svojim Cirkusom na kolieskach. Zdroj: teraz.sk

12.4 Nové divadlo

Nové divadlo v roku 2024 neuviedlo žiadnu premiéru. Jeho repertoár tvoria tieto inscenácie: Rojko (premiéra 27. 10. 2022), Zlodejka kníh (27. 10. 2021), Druhá smrť Jany z Arcu (29. 5. 2021), Rozprávky po telefóne (4. 12. 2020), Kocúr v čižmách (23. 11. 2019), Proces (22. 3. 2019), Slovensko v obrazoch (25. 5. 2018), Cisárove nové šaty (28. 1. 2018), Pinocchio (15. 10. 2017), 4 ženy na konci sveta (12. 3. 2017), Kozliatka a vlk (21. 10. 2016).

12.5 Medzinárodný festival Divadelná Nitra

Medzinárodný festival Divadelná Nitra v novom júnovom termíne. V dňoch 8. – 12. 6. 2024 sa uskutočnil 33. ročník Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra. V

hlavnom programe ponúkol šesť inscenácií zo Slovenska, z Česka, Poľska a Maďarska. Tento rok sa Divadelná Nitra konala v novom termíne a okrem Nitry sa rozrástla aj do Bratislavy a do Košíc. Súčasťou festivalu bol bohatý sprievodný program. Špeciálny priestor Black Box výbeh pred bodom.K7 na Štefánikovej triede priblížil návštevníkom život nevidiacich ľudí. V dňoch 7. 6. – 9. 6. 2024 v rámci sprievodného programu predviedli, ako vyzerá jedno ráno nevidiaceho a čo všetko zvládnu deti i dospelí, ktorí stratili zrak. Osudy Ukrajincov, ktorí na Slovensko ušli pred vojnou, priblížilo v nitrianskej Synagóge podujatie Noc pre Ukrajinu, ktoré sa uskutočnilo 8. 9. 2024 a Deň pre Ukrajinu, ktoré sa konalo 9. 6. 2024. V stredu 12. 6. 2024 sa v bode.K7 zišli lídri medzinárodného vzdelávacieho projektu Common Ground Dialogues a rozprávali sa o metódach práce so znevýhodnenými skupinami i o tom, ako zabrániť šíreniu intolerancie, rastúcej polarizácii v spoločnosti, zvyšovaniu nerovnosti, populizmu, radikalizmu či rasizmu. Zdroj: pozvánka na festival Divadelná Nitra

12.6 Nitrianska galéria v Nitre

Nitrianska galéria – Svet Karola Barona. Nitrianska galéria sprístupnila v priestoroch Farebnej galérie vo štvrtok 29. 2. 2024 novú edukačnú výstavu Svet Karola Barona. Výstava bola prvou, ktorú galéria pripravila pre žiakov ZŠ a SŠ v rámci tohtoročného projektu Umenie pre školy v Nitrianskej galérii. Jedným zo spoluautorov konceptu výstavy bol Martin Daniš. Zdroj: newsletter Nitrianskej galérie

Tvorivé dielne. Nitrianska galéria pripravila počas jarných prázdnin, ktoré prebiehali v týždni 26. 2. – 1. 3. 2024, viaceré tvorivé aktivity a edukačné programy. Od 5. do 8. 3. 2024 sa deti zúčastnili na sérii podujatí s názvom Prázdninové maľovanie. Po lektorskom výklade a výtvarnej tvorivej dielni sa v Nitrianskej galérii uskutočnili výstavy Svet Karola Barona a Rodinné záležitosti. Každý, kto mal záujem si mohol vyskúšať výrobu textilných pokrývok hláv či tvorbu diel pomocou kolorovanej kresby, asambláže, modelovania, monotypie a kombinovaných techník. Zdroj: newsletter NG

Výstava Milovať ako každý. Pod názvom Milovať ako každý pripravila Nitrianska galéria novú výstavu vo svojich Reprezentačných sálach. Vernisáž sa uskutočnila 14. 3. 2024 a expozícia bola návštevníkom prístupná do 26. 5. 2024. Výstava predstavila tvorbu výtvarníka Maroša Rovňáka, ktoré autor vytvoril za posledných osem rokov – objekty a

plátna, pri ktorých autor pracoval okrem iného s textilom v ženskej línii svojej rodiny či posteľnými plachtami. Zdroj: newsletter Nitrianskej galérie

Výstava výtvarníčky Oľgy Paštétovej. Nitrianska galéria pripravila v priestoroch Galérie mladých v dňoch 19. 4. – 16. 6. 2024 samostatnú výstavu výtvarníčky Oľgy Paštékovej, ktorá predstavila vzťahy človeka so zvieratami a tiež medzi prírodným i mestským prostredím. Zdroj: web Nitrianskej galérie

Týždeň Nitrianskej galérie. Workshopom Svet Karola Barona v Botanickej záhrade SPU v Nitre sa v pondelok 13. 5. 2024 začal Týždeň Nitrianskej galérie. Záujemcom a milovníkom kultúry ponúkol kreatívne workshopy, koncert, besedy i prehliadky aktuálnych výstav. Séria podujatí pre verejnosť pokračovala v utorok 14. 5. 2024 keramickou dielňou pre nevidiacich a slabozrakých zameranou na tvorbu reliéfu a koncertom Podoby saxofónu. Zdroj: newsletter NG

Výstava (Ne)buď precitlivený – Emócie v umení. V Reprezentačných priestoroch galérie sprístupnili v dňoch 28. 6. – 29. 9. 2024 výstavu, ktorá skúmala prítomnosť emócií v tvorbe umelcov a umelkýň 20. storočia a súčasnosti. Druhou témou výstavy bola otázka, či sú emócie prítomné aj v dielach, ktoré s nimi na prvý pohľad nie sú spájané. Pozreli sa na to, ako boli emócie v umení vnímali rôzne umelecké smery, teoretici i samotní umelci či umelkyne, a to v širšom kontexte dejín umenia. Zdroj: kurátorka Barbora Kurek Geržová

Výstava diela Oresta Dubaya v Nitrianskej galérii. Nezabíjajte vtáčika O. D. bol názov novej výstavy v Nitrianskej galérii, ktorá predstavila tvorbu Oresta Dubaya a vo výstavnom priestore Salón bola sprístupnená v dňoch 22. 11. – 31. 11. 2024. Výstava predstavila grafické dielo umelca, ktorého kvality potvrdil čas. Orest Dubay patrí medzi významných predstaviteľov slovenskej povojnovej grafiky. Zdroj: kurátorka výstavy Ľudmila Kasaj Poláčková

Výstava bez názvu v Nitrianskej galérii. V Reprezentačných sálach galérie sprístupnili 21. 11. 2024 výstavu bez názvu – vizuálnu baladu o jednej krajinke, ktorá bola vytvorená ako prvá zo série výstav plánovaných k 60. výročiu galérie. Predstavila diela zo zbierkového fondu, ktoré pochádzajú z obdobia od konca 18. storočia až po súčasnosť. V širokom priereze diel prezentovala rôznych autorov a ich rôznorodé myslenie. Od

autorov fixovaných na priestor regiónu Nitry, Slovenska až po umelecké osobnosti európskeho významu. Zdroj: teraz.sk

12.7 Ponitrianske múzeum v Nitre

Ponitrianske múzeum predstavilo od 1. 2. 2024 výrobky Nitrianskej maľovne porcelánu. Išlo predovšetkým taniere s rôznymi motívmi z prelomu 19. a 20. storočia. Spočiatku mala Nitrianska maľovňa porcelánu svoju dielňu v lokalite bývalého jarmočiska pri Alžbetinej ceste, neďaleko od železničnej stanice, na neskoršej Družstevnej ulici. Majitelia podniku objednávali hotové biele kameninové alebo porcelánové výrobky, taniere a misy z Wilhelmsburgu a zo Znojma. Zakrátko sa výrobky maľovne uplatnili aj na viedenskom trhu. V auguste roku 1900 zriadila firma Synovia Jonáša Neumanna na vtedajšej Kalmárskej ulici, dnešnej Kupeckej ulici, pobočku Nitrianskej maľovne porcelánu a zároveň tu otvorila obchod. Motívy, námety a témy, ktoré boli zobrazované na výrobkoch, boli určované dobovým vkusom a dopytom. Jednoznačne však cítiť vplyv secesie, ktorý je reprezentovaný jemnými štylizovanými rastlinnými a kvetinovými ornamentmi. Na zachovaných produktoch tiež nachádzame biblické motívy a figurálne ľudové ornamenty. Výnimočný je tanier s vyobrazením starých Pároviec s Kostolom sv. Štefana**.** Niektoré dekory boli maľované voľne, iné pomocou šablón. V maľovni pôsobil maliar Jozef Schiffner, ktorého maľby boli skutočne umelecké. Kurátorkou výstavy bola Katarína Beňová. Zdroj: www.muzeumnitra.sk

Výstava šperkov Zlatice Jurisovej Pleškovej. Ponitrianske múzeum v Nitre sprístupnilo v piatok 1. 3. 2024 výstavu keramických šperkov a úžitkovej keramiky z tvorby Zlatice Jurisovej Pleškovej s názvom Z môjho keramického sveta. Výstava bola sprístupnená do 1. 5. 2024. Autorka diel pri svojej tvorbe čerpala inšpiráciu predovšetkým z prechádzok po okolitej krajine a svoje vnemy a pocity pretavila do výtvarného sveta línií, farieb a hmoty. Zdroj: Facebook kurátorky výstavy Marty Hučkovej Kocianovej

Ponitrianske múzeum sprístupnilo 30. 5. 2024 výstavu Medzi životom a smrťou. Nová expozícia predstavila neľahký osud, ktorý v období druhej svetovej vojny postihol židovský národ. Výstava zachytila príbehy záchrany židovského obyvateľstva a

historický kontext v 12 európskych krajinách. Výstava bola sprístupnená do 19. 6. 2024. Zdroj: newsletter

Výstava o vývoji svadobnej módy v Československu. Ponitrianske múzeum v Nitre pripravilo v dňoch 7. 7. – 26. 9. 2024 výstavu s názvom Nevesta bola krásna. Expozícia takmer 30 šiat prezentovala vývoj svadobnej módy v bývalom Československu prostredníctvom súkromnej zbierky zberateľky a etnologičky Jany Mládek Rajniakovej. Každé svadobné šaty boli na výstave prezentované s ich vlastným príbehom, ktorý vznikol na základe osobných výpovedí ich pôvodných majiteliek. Spolu so šatami boli vystavené aj doplnky, ako sú venčeky, rukavice, klobúčiky a závoje. Zdroj: newsletter

Ponitrianske múzeum pripravilo výstavu o dobe rímskej v okolí Trnavy. Dňa 3. 7. 2024 otvorili v Ponitrianskom múzeu v Nitre novú archeologickú výstavu, ktorá sa zamerala na okolie Trnavy v období prvých štyroch storočí nášho letopočtu. Návštevníci sa mohli dozvedieť viac o príchode germánskych Kvádov na územie dnešného Slovenska a tiež o problematike rímsko-germánskych vzťahov na oboch stranách hranice, ktorú tvoril Dunaj. Súčasťou výstavy boli aj zbierkové predmety Ponitrianskeho múzea v Nitre z doby rímskej z lokality Cífer-Pác. Výstava bola sprístupnená do 27. 9. 2024. Zdroj: newsletter Ponitrianskeho múzea

Výstava o životnom príbehu Anny Frankovej. Ponitrianske múzeum v Nitre sprístupnilo 14. 9. 2024 putovnú výstavu s názvom Nechajte ma byť takou, aká som – Životný príbeh Anny Frankovej. Výstava bola venovaná tragickému osudu Anny Frankovej v období druhej svetovej vojny. Zdroj: newsletter PM

Výstava Oroduj za nás... Ponitrianske múzeum v Nitre pripravilo dlhodobú výstavu, ktorá návštevníkom predstavila duchovný svet vidieckeho človeka rímskokatolíckeho vierovyznania na prelome 19. a 20. storočia. Expozíciu otvorili 22. 11. 2024. Výstava odhalila časť etnografickej zbierky Ponitrianskeho múzea v Nitre a verejnosti sprístupnila kolekciu ľudových sakrálnych plastík, na skle maľovaných obrazov z tvorby Alexandra Salzmanna či devocionálií zo zbierok múzea. Zdroj: newsletter Ponitrianskeho múzea v Nitre

12.8 Slovenské poľnohospodárske múzeum v Nitre

Včelárske slávnosti v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu v Nitre. V priestoroch Slovenského poľnohospodárskeho múzea v Nitre sa v sobotu 22. 4. 2024 uskutočnili Včelárske slávnosti. Podujatie organizátori adresovali najmä rodinám s deťmi. Návštevníkom privítali ochutnávky medu a medoviny, prednášky o včelách a včelárstve i tematické tvorivé dielne pre deti. Súčasťou boli remeselné trhy, bábkové divadlo a prehliadka skanzenu. Záujemcovia sa mohli odviezť vlakom nitrianskej poľnej železnice či detským elektrickým vláčikom. Zdroj: teraz.sk

Podujatia pre verejnosť v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu v Nitre. Ďalším podujatím v SPM bola 13. 5. 2024 Noc múzeí a galérií. Ďalšie podujatia boli 3. a 4. 6. 2024 venované oslave Medzinárodného dňa detí. Dňa 24. 6. 2024 múzeum pripravilo akciu s názvom Stanovačka. Počas letných prázdnin -15. 7. 2024 sa v priestoroch múzea konal piknik a 12. 8. 2024 pripravili pozorovanie perzeidov. Rodičom a deťom bolo určené aj spojenie dvoch podujatí – Šarkaniády a Vinobrania, ktoré sa konali 23. 9. 2024. Zdroj: spmnitra.sk

12.9 Krajské osvetové stredisko v Nitre

Region Art predstavil diela 71 autorov. V Krajskom osvetovom stredisku v Nitre sa 7. 3. 2024 uskutočnila výstava, na ktorej vystavilo svoje diela 71 talentovaných autorov. Súťaž, ktorá zahrnula účastníkov naprieč rôznymi vekovými a žánrovými kategóriami, prilákala mnoho návštevníkov z radov odbornej, ale aj laickej verejnosti. Za ich výberom stála odborná porota, zložená z renomovaných osobností, ako sú akademický maliar Karol Felix, Mgr. Martina Chudá a Mgr. Martin Kratochvíl, PhD. Zdroj: nitranoviny.sk

Výstava diečla Márie Liškovej. V Krajskom osvetovom stredisku v Nitre 3. 5. 2024 sprístupnili výtvarné diela Márie Liškovej s názvom Zákutia krajiny. Autorka sa výtvarnej tvorbe aktívne venuje od roku 2004, je zakladateľkou výtvarného klubu Terra Wag v Šali. Zúčastnila sa na všetkých ročníkoch medzinárodného sympózia. Vo svojej tvorbe využíva rôzne techniky, najviac ju však zaujala olejomaľba a maľba akrylom a inšpirácie nachádzala v prírode. Zdroj: Zdenka Smrečková z KOS

Súťažná prehliadka Cineama 2024. V KOS v Nitre sa 14. 5. 2024 konala súťažná prehliadka regionálneho kola 32. ročníka celoštátnej postupovej súťaže amatérskej filmovej tvorby Cineama 2024, ktorá predstavila animované, dokumentárne a hrané filmy, experiment a videoklip. Návštevníci si mohli pozrieť 9 súťažných príspevkov. Súčasťou prehliadky bol aj film Jakuba Chochulu a kolektívu KEKS production Čierna ovca, ktorý bol ocenený medailou na svetovom festivale amatérskeho filmu UNICA v roku 2023. Zdroj: teraz.sk

Výstava výtvarníka Miroslava Poláka v KOS Nitra. Krajské osvetové stredisko v Nitre vo štvrtok 30. 5. 2024 sprístupnilo výstavu Žena a kvet, na ktorej predstavilo tvorbu výtvarníka Miroslava Poláka. Výstava ponúkla obrazy zo série Vinobranie i autorove sochárske a rezbárske diela. Vystavené obrazy zo série Vinobranie boli voľnou imagináciou slávenia zberu úrody. Zdroj: Zdenka Smrečková, KOS Nitra

Festival amatérskeho divadla. Divadelné predstavenia, experimenty, komunitné divadlá pre mládež i prepojenie neprofesionálnej divadelnej scény s profesionálnou ponúkol aj tento rok Festival amatérskeho divadla, ktorý sa konal 27. 7. – 1. 8. 2024 v Kultúrnom dome v Nitre-Párovských Hájoch a zorganizovalo ho Krajské osvetové stredisko v Nitre. Na festivale sa zúčastnili mladí neprofesionálni divadelníci z Nitrianskeho kraja, ale aj niekoľko súborov z iných slovenských regiónov i zo zahraničia. Zdroj: vlastný text

Spevácky zbor Nitria sa zúčastnil medzinárodného festivalu a prezentoval umenie nášho mesta v Nemecku. Na prelome októbra a novembra sa členovia Speváckeho zboru Nitria zúčastnili festivalu Cantate Dresden 2024, kde sa *predstavilo 15 speváckych zborov z Nemecka, Čiech a Švajčiarska.* Jeden absolvovali v kostole Troch kráľov (Dreikönigskirche) spolu s ďalšími tromi zbormi, ďalší spoločný koncert sa konal v Kostole Svätého Kríža (Kreuzkirche). Zdroj: nitra24.sk

Zvyky a obyčaje adventného obdobia i výrobky remeselníkov a diela výtvarníkov predstavil 5. ročník podujatia Anjelský deň, ktorý sa v Krajskom osvetovom stredisku uskutočnil 29. 11. 2024. Návštevníci si pozreli výstavu výtvarných diel maľovaných horúcim voskom s anjelskou tematikou od Ľubomíry Brigantovej. Konala sa aj anjelská tvorivá dielnička pre deti, zazneli vianočné piesne zo sveta v podaní kvarteta

Quatro Voce a súboru zobcových fláut z Tralaškoly z Nitry. Nasledovali koledy a vinše folkloristov z Centra voľného času Domino a vystúpenie zboru Soleil z Tralaškoly. Predvianočnú atmosféru doplnila aj vôňa čerstvo napečených vianočných oblátok, medu a medoviny spolu s anjelskými citátmi a posolstvami, vianočnej hudby a výzdoby. Zdroj: KOS Nitra

12.10 Hudobné a iné festivaly a koncerty

Spevácke zbory z Nitrianskeho kraja sa zišli na súťaži Mládež spieva. V nitrianskej Synagóge sa v piatok 22. 3. 2024 na krajskom kole celoštátnej postupovej súťaže stretli detské a mládežnícke spevácke zbory z Nitrianskeho kraja. Podujatie s názvom Mládež spieva organizovalo Krajské osvetové stredisko v Nitre s cieľom, aby spevácke zbory získali skúsenosti a vedomosti, ktoré im pomôžu v umeleckom i odbornom raste kolektívov a jednotlivcov v oblasti zborového spevu. Krajská súťaž pozostávala zo súťažných vystúpení, interného hodnotenia poroty a odborného seminára. Po odbornom rozborovom seminári sa uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie spojené s odovzdaním diplomov a cien. Absolútnym víťazom súťaže sa stal Detský spevácky zbor Zvonček z Košíc. Zdroj: kosnr.sk, noc.sk

Prvé hudobné popoludnie vo vynovenom mestskom parku. Výnimočné hudobné podujatie si návštevníci užili v sobotu 23. 3. 2024 vo vynovenom mestskom parku na Sihoti, v blízkosti Biskupského hostinca. V programe účinkovali Dychový orchester SZUŠ Heleny Madariovej, Swingless Junior Jazz Band, Swingless Jazz Ensemble, Krammer Big Band z Maďarska a Nitraditional. Zdroj: Facebook mesta Nitra

Festival Majáles na výstavisku Agrokomplex. V piatok piatok 3. 5. 2024 a v sobotu 4. 5. 2024 sa v areáli výstaviska Agrokomplex uskutočnil 2. ročník podujatia Majáles Nitra. Prvý večer si návštevníci festivalu mohli užiť vystúpenie speváčky Dominiky Mirgovej, Simy a raperov Kaliho a Ega. Večer uzavrel Majk Spirit. V sobotu 4. 5. 2024 sa na pódiu vystriedali kapely Heľenine Oči, Polemic, Sčamba, Kollárovci, Gladiátor a program uzavrel Desmod. Zdroj: vlastný text

Jubilejný 50. ročník festivalu Nitrianska hudobná jar 2024. Na programe jubilejného 50. ročníka NHJ boli štyri koncerty. Podujatie otvoril vo štvrtok 7. 3. 2024

Nitriansky komorný orchester ZOE – zoskupenie aktívnych profesionálnych hudobníkov, žijúcich v Nitre, ktoré predstavilo diela J. S. Bacha a A. Dvořáka. V nedeľu 10. 3. 2024 si diváci vychutnali program s názvom Piesne srdca s arménskymi, ukrajinskými a židovskými ľudovými piesňami v podaní Karine Sarkisjan, rodáčky z arménskeho Jerevanu žijúcej na Slovensku, a multižánrového huslistu Ľuba Šama. Organový recitál Mareka Štrbáka si milovníci klasiky vypočuli 14. 3. 2024. Koncertný organista odohral skladby J. S. Bacha, C. Francka, M. Duprého. Záverečný koncert sa uskutočnil 17. 3. 2024 a patril spojeniu spevu, flauty a gitary z Českej republiky s názvom Trio Bel Canto. Hudobníci rozozvučali koncertnú sieň melódiami z dielne českých skladateľov. Tradičnou súčasťou jarného koncertného podujatia bola Nitrianska hudobná jar Základnej umeleckej školy Jozefa Rosinského v Nitre. Pri príležitosti 95. výročia založenia školy pripravila ZUŠ festival interpretov zo základných umeleckých škôl s medzinárodnou účasťou. Jednotlivé koncerty sa uskutočnili od 18. do 21. 3. 2024. Zdroj: nitra.eu

Šestnásty ročník medzinárodného organového festivalu Ars Organi sa začal v nedeľu 28. 4. 2024. V rámci festivalu sa konalo päť koncertov, striedavo v piaristickom

Kostole sv. Ladislava a Evanjelickom kostole Svätého Ducha v Nitre. Na otváracom koncerte v piaristickom Kostole sv. Ladislava sa predstavila španielska organistka Loreto Aramendi. V nedeľu 5. 5. 2024 vystúpila v Evanjelickom kostole Svätého Ducha dvojica maďarských umelcov Péter Kövari (organ) a Szilárd Hajas (priečna flauta). V nedeľu 12. 5. 2024 sa nitrianskemu publiku predstavila slovenská organistka Mária Magyarová Plšeková. Ďalšiu nedeľu 19. 5 2024 divákov zaujal taliansky organista Eugenio Mario Fagiani. Záver festivalu patril dvojici Zuzanna Mika z Poľska (organ, soprán) a Sophie Magnanini z Talianska (organ). Tohtoročný festival dal priestor najmä mladým umelcom. Vstupy na všetky koncerty boli voľné. Zdroj: nitra.sk

Festival Cantate. Spevácke zbory z Nitry a okolia sa predstavili na 8. ročníku Festivalu Cantate, ktorý sa konal v Župnom dome v Nitre 7. 6. – 8. 6. 2024. Na prehliadke účinkovali detské zbory, spevácke zbory dospelých a hostia. Súčasťou projektu Festival Cantate bola aj vzdelávacia časť. Pozostáva zo speváckych dielní, počas ktorých si účastníci nacvičia skladby spolu s orchestrom pod vedením skúsenej dirigentky Oľgy Bystrianskej. Zdroj: konsnr.sk

Festival Musica Sacra 2024. Sakrálnu hudbu v podaní slovenských i zahraničných umelcov ponúkol 33. ročník festivalu Musica Sacra. Večerné koncerty sa konali tradične v Kostole sv. Ladislava v Nitre. Otvárací nedeľný koncert 16. 6. 2024 patril Štátnemu komornému orchestru Žilina a speváckemu zboru Lúčnice. Zoskupenie Ad Libitum zložené zo slovenských a maďarských hudobníkov vystúpilo 23. 6. 2024. Vo štvrtok 27. 6. 2024 predniesli biblické piesne Miriam Kaiser & Trio. Ďalšie vystúpenie festivalu sa uskutočnilo 30. 6. 2024, na ktorom sa predstavil ženský komorný zbor Les Sirénes spolu s dirigentom Lukášom Kunstom, harfistkou Adrianou Antalovou a klaviristkou Andreou Bálešovou. Na záver festivalu sa predstavil barytonista Peter Ševčík a organista Marek Štrbák. Zdroj: vlastný text

Pro musica nostra. Jesenné vydanie medzinárodných festivalov klasickej hudby Pro musica nostra prinieslo 16 koncertov. Komorná hudba znela 29. 9. – 6. 10. 2024 v architektonicky a historicky zaujímavých priestoroch v Nitrianskom kraji (Pro musica nostra Nitriensi) a v regiónoch Gemera, Novohradu a Malohontu (Pro musica nostra Gemeriensi). Otvárací koncert festivalu sa uskutočnil 29. 9. 2024 v priestoroch nitrianskej Synagógy, kde sa predstavilo česko-slovenské duo huslista Ivan Ženatý a klavirista Marian

Lapšanský. V ich interpretácii zazneli skladby Johanna Sebastiana Bacha, Antonína Dvořáka a Johannesa Brahmsa. Zdroj: www.promusicanostra.sk

Katedrálny organový festival. V dňoch 1. 9. – 29. 9. 2024 sa na Nitrianskom hrade uskutočnil 8. ročník medzinárodného Katedrálneho organového festivalu. Každú nedeľu večer v Bazilike sv. Emeráma zazneli koncerty. Jeden z koncertov sa konal aj v Kostole sv. Klimenta v Močenku. Organizátorom bolo Nitrianske biskupstvo. Otvárací koncert odohrali slovenskí umelci Marieta Puhovichová na organe a Martin Puhovich na saxofóne. V nedeľu 8. 9. 2024 sa predstavil Juan Paradell Solé z Vatikánu v Kostole sv. Klimenta v Močenku. V rovnaký deň sa v nitrianskej bazilike predstavil holandský organista Alexander De Bie. Slovenský umelec Stanislav Šurin odohral svoj koncert na Nitrianskom hrade 15. 9. 2024. V nedeľu 22. 9. 2024 vystúpil poľský organista Mateusz Rzewuski. Záverečný koncert patril talianskemu umelcovi Christianovi Tarabbiovi. Zdroj: tlačová správa

Gajdošský festival. Gajdoši zo šiestich štátov pricestovali v dňoch 6. 9. – 7. 9. 2024 do Nitry a Veľkého Zálužia na 9. ročník Medzinárodného gajdošského festivalu Zagajduj gajdoško. Prvý deň festivalu vytvorili v Nitre priestor na zážitkové hudobné vzdelávanie pre deti a mládež s maďarskou gajdoškou Pék Dudás Zsuzsi. Večerný program v Dome Matice slovenskej v Nitre Naprieč svetom začal vzdelávaním v oblasti tradičnej ľudovej kultúry. Workshop s Monikou Janíčekovou Pavelovou predstavil ľudový odev a jeho súčasti z Veľkého Zálužia a okolia. Zážitkovú pedagogiku pre dospelých ponúkla gajdoška Zsuzsa Péková Dudásová. Írske gajdy nazývané uilleann pipes, concertinu i najstarší írsky tanec Sean-nós predstavili interpreti z Írska účinkujúci spoločne pod názvom Tonnta Ceoil (Vlny hudby). Zdroj: Hana Košťalíková, Dom MS v Nitre, tlačová správa

Festival Slížovica. V areáli výstaviska Agrokomplex Nitra sa v stredu 28. 8. 2024 popoludní uskutočnil 12. ročník festivalu Slížovica, ktorý nespojil iba slovenských a zahraničných hudobných umelcov, ale najmä priateľov kapely Horkýže Slíže. Predstavili sa švédska rocková skupina Royal Republic, kapely Iné Kafe, Slobodná Európa, Alkehol, Trautenberk, John Wolfhooker, Polemic, Smola a Hrušky, Dr. Zetor či Fishing Strip a Horkýže Slíže. Na festivale zriadili aj stánok Rockovej školy, kde si všetci fanúšikovia mohli zahrať na hudobné nástroje a založiť vlastnú kapelu. Slížovica je vlastný hudobný festival skupiny Horkýže Slíže, ktorý funguje od roku 2012. Na festivale mali návštevníci

k dispozícii aj gastro a oddychovú zónu a svoje kuchárske umenie tu predviedol šéfkuchár Marcel Ihnačák, ocenený dvoma michelinskými hviezdami. Zdroj: vlastný text

Rapový festival Rubikon. Na výstavisku Agrokomplex sa uskutočnil v dňoch 29. – 30. 8. 2024. Pripravili ho Robert Mikloš a Hugo Varga. Nazvali ho ako najväčšie hip-hopové zakončenie leta. Na festivale sa predstavili najzvučnejšie mená slovenskej a českej rapovej scény, ako sú: Tyga, Quavo, French Montana, NLE Choppa, Lil Pump, kapela Konfrafakt, Separ, Dollar Pranc, Gleb, Pil C, Wenn, Zayo, Dalyb. Diana, Frayer Flexking. Dokkeytino, Rollsout. Zdroj: web a Teleráno TV Markíza

Campana Fest. Multižánrový program, koncerty i sériu bezplatných workshopov ponúkol Campana Fest, ktorý sa uskutočnil v Nitre v dňoch 6. 9. – 8. 9. 2024. Pripravilo ho zoskupenie Campana Batucada. V rámci festivalu sa predstavila viac ako stovka umelcov. V rámci úvodného programu sa v piatok 6. 9. 2024 konali koncerty zoskupení Malalata, CirKusKus a Le Čhavendar. V sobotu 7. 9. prešiel po pešej zóne alegorický sprievod, ktorý sledovalo niekoľko stoviek občanov. So záujmom sa stretli aj cirkusový workshop pod vedením CirKusKus, Rocková škola a tanečný workshop so školou N Dance Company. Vystúpili Cubanisimo flow de Tevi, DJ Gonzalez a Campana Batucada a jej hostia. Posledný deň festivalu sa uskutočnil verejný workshop bubnovania so zoskupeniami Swingless Jazz Ensemble, Akustika a Banda. Zdroj: tlačová správa Campana Fest

19. ročník festivalu Nitrianska hudobná jeseň. Jednotlivé koncerty sa konali v priestoroch Synagógy v dňoch 10. – 27. 10. 2024. Na otváracom koncerte sa vo štvrtok 10. 10. 2024 predstavili flautistka Sofia Mavrogenidou, čembalista Martin Hroch a violončelistka Katarína Madariová. V nedeľu 13. 10. 2024 vystúpil klavirista Emanuel Maňúch. Program vo štvrtok 17. 10. 2024 patril huslistke Zuzane Balkóovej a klaviristke Kateřine Potockej. Koncert speváka Aleša Janigu, kontrabasistu Jána Prievozníka a klaviristky Magdalény Pažitnej potešil milovníkov hudobného umenia 20. 10. 2024. V nedeľu 24. 10. 2024 sa publiku so svojím

umením predstavil klavirista Filip Fejtl s Hudobným ansámblom Nitra. Na záverečnom koncerte 27. 10. 2024 účinkovali violistka Eva Krestová a klavirista Tomáš Vrána. Zdroj: nitra.sk

Dni architektúry v Nitre. V dňoch 27. 9. – 3. 10. 2024 sa Nitra pripojila k medzinárodnému festivalu Deň architektúry. Tento ročník bol plný inšpiratívnych prehliadok, filmov, prednášok a workshopov venovaných nielen architektúre, ale aj procesom mestských premien. Témou tohto ročníka bol Proces premeny, ktorý bol zároveň oslavou 100. výročia úmrtia Franza Kafku, jedného z najvýznamnejších svetových spisovateľov. Program sa začal v piatok 27. 9. 2024 prehliadkou Vily K – pamiatky, ktorá prešla kompletnou obnovou. Nasledovalo premietanie filmu Pozor, padá SNG!, ktorý dokumentoval rekonštrukciu Slovenskej národnej galérie. Ďalším lákadlom bola prehliadka Mestského domu. Súčasťou podujatia bola 29. 9. 2024 aj prednáška svetoznámeho architekta Jana Šépku, ktorý predstavil svoje diela na tému Medzi realitou a naivitou. Pre deti od 4 rokov a mládež do 18 rokov pripravili workshop Schovávačka, kde mohli s rodičmi pátrať po „stratených domoch“ a objavovať zabudnuté príbehy miest a ľudí. Zdroj: nitra.sk

12.11 Synagóga

Výstava fotografií Jana Saudka. Výstavná sieň nitrianskej Synagógy patrila od 16. 4. 2024 fotografiám známeho českého fotografa Jana Saudka. Názov výstavy Jan Saudek 89 odkazoval na skutočnosť, že fotograf v máji tohto roku oslávil svoje 89. narodeniny. Jan Saudek je umelecký fotograf, maliar a spisovateľ, ktorý patrí medzi najvýznamnejších umeleckých fotografov a jeho tvorba ovplyvnila celosvetovú fotografiu. Výstava v Synagóge predstavila výber toho najlepšieho z jeho celoživotnej tvorby a priniesla aj niekoľko noviniek. Zdroj: web TIC

Výstava Židovský kódex – temný príbeh histórie. Pod týmto názvom sprístupnili verejnosti 3. 9. 2024 výstavu v Synagóge. V rámci Dní európskeho kultúrneho dedičstva ju pripravili Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Nitre, Židovská náboženská obec a mesto Nitra. Výstavu skoncipovali v roku 2021 a po troch rokoch sa v predvečer Dňa obetí holokaustu a rasového násilia dostala aj do Nitry. Viaceré vystavené

reprodukcie dokumentov sa viazali na mesto a jeho blízke okolie, kde žila početná židovská komunita. Zdroj: Štátny archív v Nitre

Vystavili hodiny vyrobené majstrom Jozefom Flórym. Hodiny z prelomu 18. a 19. storočia si mohli od pondelka 30. 9. 2024 pozrieť návštevníci Synagógy. Ich autorom bol meštiansky hodinársky majster Jozef Flóry. Hodiny boli vystavené do 4. 10. 2024. Historické hodiny vyrobené v Nitre sa podarilo znovuzískať z aukčného domu. Starožitnosť nie je cenná samotným prevedením, ide o bežný typ skrinkových meštianskych hodín vyrábaných v tejto podobe na našom území počas 18. a začiatkom 19. storočia. Jozef Flóry sa narodil pravdepodobne v roku 1769 a pochádzal zrejme z oblasti Talianska. V Bratislave sa vyučil za hodinára. Spolu s manželkou sa v roku 1799 usadili v Nitre v Dolnom meste, kde sa nachádzala aj hodinárska dielňa. Hodinár zomrel 21. apríla v roku 1854, pochovaný je na mestskom cintoríne. Zdroj: mynitra.sme.sk

Obrazy česko-slovenského maliara Ladislava Maria Wagnera. Výstavu sprístupnili 9. 10. 2024. Budúcnosť nitrianskeho rodáka Ladislava Maria Wagnera (1945) výrazne ovplyvnil zákaz štúdia začiatkom 60. rokov. Okrem práce v ateliéri pracoval sedem rokov ako baník. Pre svoj vrchnosti nevyhovujúci občiansky aj výtvarný názor bol väznený a nútene hospitalizovaný v psychiatrických ústavoch. Experimentálna tvorba maliara bola známa po celom svete a jeho obrazy boli súčasťou mnohých zbierok, štátnych i súkromných. Získal významné ocenenia doma aj v zahraničí a je čestným členom niekoľkých prestížnych inštitúcií. Maliar žije a pracuje v Piesku a príležitostne tvorí vo Francúzsku. Zdroj: kurátorka Marta Hučková Kocianová

12.12 Výstavy a hudobné podujatia na Nitrianskom hrade

Táňa Svatošová Cipárová predstavila Krížovú cestu nádeje na Nitrianskom hrade. V pondelok 12. 2. 2024 sprístupnili v Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade výstavu Krížová cesta nádeje autorky Táni Svatošovej Cipárovej. Autorský projekt vznikol v rokoch 2020 až 2021 ako reakcia na pandémiu COVID-19. Projekt Krížová cesta nádeje mal dve verzie – čiernobielu kaligrafickú a farebnú maliarsku. Návštevníci si výstavu mohli pozrieť do 22. 3. 2024. Svatošová Cipárová sa zaoberá maľbou, kaligrafiou, výtvarnými realizáciami v architektúre, ilustráciou a grafickým dizajnom. Zdroj: web Biskupstva Nitra

Noc múzeí a galérií. Komentované prehliadky diecézneho múzea a Baziliky sv. Emeráma i výstupy na vežu boli na programe 18. 5. 2024 v rámci Noci múzeí a galérií na Nitrianskom hrade. Podujatie pripravila nezisková organizácia Castellum. Deti si mohli v Gotickej priekope vyskúšať Hradnú pátračku s riešením rôznych úloh, ktoré malých návštevníkov priviedli k pokladu. Zdroj: Castellum

Adventné organové koncerty v Nitre. Nitrianske biskupstvo pripravilo každú nedeľu v adventnom období sériu koncertov, ktoré mali benefičný charakter a konali sa večer v Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade. Umelci vystúpili bez nároku na honorár. Cieľom bolo podporiť chlapčeka, ktorý bojuje so závažným ochorením, Duchennovou svalovou dystrofiou. Na prvom koncerte 1. 12. 2024 sa predstavil organista Marek Štrbák so spevákom Petrom Ševčíkom. Druhý adventný koncert odohral 8. 12. 2024 organista Vladimír Kopec. Tretia adventná nedeľa 15. 12. 2024 patrila vystúpeniu organistu Matúša Maračeka, posledný koncert odohral 22. 12. 2024 Martin Bako. Zdroj: nitra.sk

Adventný program na Nitrianskom hrade. Výstavu betlehemov, tvorivé dielne i koncerty pripravili v rámci adventného programu na Nitrianskom hrade. Podujatia sa konali v hradnej katedrále, diecéznom múzeu a ďalších priestoroch hradu až do 22. 12. 2024. Najviac obľúbeným podujatím bol Vianočný trh, ktorý sa na hrade uskutočnil 7. 12. 2024. Predávali sa výrobky od regionálnych producentov a miestnych remeselníkov. V rovnaký deň bola v Gotickej priekope sprístupnená aj Farma sv. Vendelína so živými ovečkami. Súčasťou podujatí bolo aj Adventné sprevádzanie po Nitrianskom hrade, prehliadky diecézneho múzea i hradnej veže. Okrem toho sa v katedrále každú adventnú nedeľu konali benefičné organové koncerty. V hradnej katedrále bola 15. 12. 2024 otvorená výstava Betlehemy zo sveta. V rovnaký deň bol sprístupnený tiež unikátny betlehem, ktorý sem premiestnili z diecézneho múzea. Zdroj: Castellum

12.13 Filmové umenie

Agrofilm 2024. Na jubilejný Agrofilm prihlásili tvorcovia zo 17 krajín 82 dokumentov z oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva, lesníctva, vedy, výskumu a trvalo udržateľného hospodárenia. Jubilejný 40. ročník sa začal 30. 9. 2024 a trval do 5. 10. 2024. Tradične najväčšie zastúpenie mali filmy z Nemecka, Česka, Belgicka a

Slovenska. Rezonovali témy ochrany zdrojov a trvalo udržateľného hospodárenia naprieč celým agrosektorom, ale aj zodpovedného prístupu spotrebiteľa k potravinám. Medzinárodná porota hodnotila v hlavnej súťaži 31 vybratých filmov a v kategórii Propagačné filmy si pozrela ďalších 15 dokumentov. Zdroj: agrofilm.sk

17. ročník festivalu Vysoké hory Nitra. Priaznivci hôr a cestovania sa vo Veľkej sále Mestského úradu v Nitre v sobotu 23. 11. 2024 zúčastnili 17. ročníka festivalu Vysoké hory Nitra – prehliadka filmov a prezentácií známych osobností, filmárov, cestovateľov a ľudí, ktorí sa venujú rôznym outdoorovým aktivitám. Organizátorom festivalu bolo občianske združenie Nitriansky horský spolok. Na festivale premietali domáce aj zahraničné filmy: dokumentárny film Pavla Barabáša Desiatkový kráľ, film Jozefa Krištoffyho Hazard voľným štýlom, film Víťazoslava Chrappu Via Slovakia, krátky film Mária Piťucha Ojos del Salado, ktorý zachytil pokus o výstup na druhý najvyšší vrchol západnej pologule. Špeciálnym bodom programu bola spomienka venovaná 40. výročiu expedície Himaláje '84 Sagarmatha. Sprievodnou akciou bola výstava fotografií s tematikou hôr, cestovania, fauny a flóry, výstava detských výtvarných prác, ktoré zobrazili horské aktivity a prírodu. Zdroj: Radovan Baláž, PR manažér festivalu

12.14 Galéria Foyer v Starom divadle Karola Spišáka v Nitre

Výstava Moje DNA predstavila tvorbu Daniela Bidelnicu. Výberom tapisérií a počítačovou grafikou v Galérii Foyer predstavil svoju tvorbu akademický maliar Daniel Bidelnica. Slávnostné otvorenie výstavy pod názvom Moje DNA sa uskutočnilo v utorok 9. 4. 2023. Nitriansky rodák Daniel Bidelnica je absolventom VŠVU v Bratislave. Tvorí ako umelec v slobodnom povolaní. Záber jeho tvorby je široký – od maľby, grafiky, farebnej plastiky, body paintingu, cez reklamu po nové formy dizajnu. Bidelnicova tvorba prechádzala viacerými vývojovými etapami – od realistickej postupne prechádzala ku geometrickej abstrakcii, v ktorej sa stával dominantným kolorizmus. Novým impulzom pre maliarsku tvorbu autora sa stali študijné zahraničné pobyty a nimi boli ovplyvnené i obdobia jeho maliarskej práce. Svoju tvorbu predstavil okrem európskych krajín aj v Kanade, Mexiku, Brazílii, Egypte. Jeho diela sa nachádzajú v súkromných a galerijných zbierkach takmer po celom svete. Výstava bola sprístupnená do 30. 5. 2024. Zdroj: kurátorka Marta Hučková Kocianová

Výstava Jubilanti UBS 2024. Slávnostná vernisáž otvorila vo štvrtok 6. 6. 2024 popoludní výstavu s názvom Jubilanti UBS 2024. V divadelnej Galérii Foyer trvala do 30. 6. 2024. Kolektívna výstava predstavila diela necelých dvoch desiatok autorov, ktorí v tomto období oslavovali životné jubileum. Salón jubilantov napriek rozmanitosti prejavov, rôznorodosti techník a mnohorakosti námetovej skladby diel svedčil o ich úsilí zaujať svojimi autorskými výpoveďami. Zdroj: kurátorka výstavy Marta Hučková Kocianová

Výstava Hra uzlíkov a nití. Galéria Foyer predstavila na výstave pod názvom Hra uzlíkov a nití od 5. 9. 2024 tvorbu výtvarníčky Milady Ždrnja. Základom jej tvorby sú prírodné materiály, predovšetkým ľanové plátna, vlna, konopné vlákna a povrazy. Pomocou nich zatkáva do svojich diel rôzne zozbierané fragmenty prírody, napríklad kamienky, pierka, vetvičky, lístie alebo plody rastlín a stromov. Zdroj: teraz.sk

Tvorba Veroniky Weberovej. V Galérii Foyer sa 24. 10. 2024 uskutočnila vernisáž výstavy s názvom Intímne rozhovory s múzami výtvarníčky Veroniky Weberovej. Veronika Weberová študovala na Katedre výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Počas doktorandského štúdia sa zaoberala maliarskymi technikami a ich uplatnením v školskom prostredí. Umelkyňa v roku 2013 vytvorila modifikáciu takzvanej techniky ebru, čo je práca so špeciálne upravenými farbami, ktorými sa obraz vytvára na hladine vody a až následne sa prenáša na plátno. Často ju dopĺňa šrafovanou perokresbou, ktorá vzniká vrstvením línií v štyroch smeroch. Veronika Weberová svoje diela vystavovala na Slovensku, v Českej republike, Moldavsku, vo Vietname, v Rakúsku, Taliansku, Južnej Kórei, Ukrajine, Španielsku, USA, Indii, Brazílii, Japonsku a ďalších krajinách. Okrem výtvarnej činnosti sa venuje aj pedagogickej a vedeckej činnosti. Zdroj: Marta Hučková Kocianová, kurátorka výstavy

Tvorba Kataríny Jahnovej. Dielami rôznorodých žánrov sa v Nitre prezentovala výtvarníčka Katarína Jahnová. Výstava Tušenie, ktorá v divadelnej Galérii Foyer trvala do 26. 1. 2025, bola inšpirovaná nielen prírodným prostredím, ale i emotívnymi obrazmi zo života detí i samotnej výtvarníčky. Vo figurálnych kompozíciách prezentovala i maľbu body artu. Katarína Jahnová (1980) študovala v rokoch 1998 – 2001 na Pedagogickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V roku 2001 bola prijatá na Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave do ateliéru maľby k profesorovi Danielovi Fischerovi,

absolvovala v roku 2006. Autorka samostatne vystavuje od roku 1999. Vystavuje individuálne i v rámci kolektívnych výstav na Slovensku i v zahraničí. Jej diela sú súčasťou súkromných zbierok a zastúpenie má i v zbierke Nitrianskej galérie dielom Tunely. Autorka žije a tvorí v Nitre-Dražovciach. Zdroj: Marta Hučková Kocianová, kurátorka výstavy

12.15 Kreatívne centrum Nitra

Kreatívne centrum Nitra. Jeho riaditeľka Kreatívneho centra Katarína Živanovič ozrejmila v polovici marca 2024 vznik Kreatívneho centra Nitra slovami: „Predstavte si svet bez hudby, umenia, literatúry, filmov, divadla či histórie. Bolo by to ako strácať súčasť nášho ľudského bytia. Je to práve kultúra a kreatívny priemysel, čo buduje náš pocit z mesta, v ktorom žijeme – ako si ho vážime, ako sme naňho hrdí, ale aj ako sa k nemu správame. V Nitre chceme kultúru a kreatívny priemysel rozvíjať. Preto sme ešte v roku 2019 odštartovali projekt Kreatívne centrum Nitra. Teraz, po štyroch rokoch, je vo finále a vy sa môžete tešiť na nové využitie piatich budov v meste, ktoré sa nám podarilo zrekonštruovať vďaka eurofondom.“ Kreatívne centrum vytvorilo kultúrny priestor pre všetkých – od detí až po seniorov. Vďaka tomuto projektu sa zrekonštruovalo 5 budov a vrátil sa život do ikonického kina Palace v centre Nitry. Zdroj: Katarína Živanovič, riaditeľka KC

12.16 Krajská knižnica a iné podujatia s knihou

Kultúrne podujatia v Krajskej knižnici Karola Kmeťka. Knižnica pripravila v priebehu januára viaceré čitateľské stretnutia, výstavy i prednášky, ktoré sa uskutočnili nielen v hlavnej budove knižnice na Ulici Fraňa Mojtu, ale aj v pobočke na sídlisku Klokočina. Návštevníci knižnice od 4. 1. 2024 mohli pozrieť výstavu kníh v Braillovom písme, ktorá vznikla pri príležitosti Svetového dňa Braillovho písma. Pod názvom Edgar Allan Poe a jeho poviedky pripravili výstavu kníh, ktorá pripomenula 215. výročie narodenia tohto autora. Výstavu kníh od anglických autorov s názvom Čo písali Angličania si mohli čitatelia pozrieť v pobočke na Klokočine. Zdroj: vlastný text z podkladov knižnice

Medzinárodný deň Rómov. Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre pripravila v utorok 9. 4. 2024 viacero podujatí pri príležitosti Medzinárodného dňa Rómov. Išlo o prednášky spojené s diskusiami, ktoré sa konali v priestoroch knižnice. O histórii Rómov

rozprával Ivan Rác z Ústavu romologických štúdií UKF v Nitre. Popoludní program pokračoval prednáškou spojenou s diskusiou o ľudsko-právnych aspektoch života rómskych žien. Zdroj: Facebook Krajskej knižnice

Kupecká ulica v Nitre sa zmenila na Kníhkupeckú. Kupecká ulica v centre Nitry bola 7. 6. 2024 popoludní patrila literatúre a umeniu. Podujatie s názvom Na jeden deň zmenilo Kupeckú ulicu na Kníhkupeckú a ponúklo svojím návštevníkom knihy, besedu i koncert. Návštevníci podujatia si mohli knihy zažiť i počuť a za symbolickú cenu jedno euro si ich aj kúpiť. Knihy si vypočuli aj v prednesoch žiakov dramatického odboru Základnej umeleckej školy J. Rosinského a zažili ich ich v knižnej dielničke s Jankou Miklášovou. Okrem toho podujatie ponúklo aj besedu so spisovateľom Vladimírom Ballom. Deň na symbolickej Kníhkupeckej ulici zakončil koncert skupiny Longital. Zdroj: vlastný text

Literárna Nitra. Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre sa 5. 7. 2024 pripojila k oslavám 1161. výročia príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu. Deviaty ročník podujatia pripravila Krajská knižnica Karola Kmeťka v Nitre. Podujatie sa konalo pred Turistickým informačným centrom na Štefánikovej triede hneď v prvý deň mestských slávností. Tohtoročná Literárna Nitra ponúkla štyri besedy s regionálnymi spisovateľmi. Zdroj: vlastný text

Vznikla knižnica Pavla Straussa. V priestoroch Univerzitnej knižnice UKF v Nitre vznikla 14. 12. 2024 knižnica Pavla Straussa. Sústredili v nej nielen darované publikácie, ale aj tie, ktoré boli súčasťou univerzitného knižničného fondu. Všetky elokovali do tejto novej knižnice, aby bolo súborné dielo Pavla Straussa na jednom mieste. Fond priebežne dopĺňali. S iniciatívou sústrediť dielo lekára, filozofa, filantropa, autora prózy i poézie do novej knižnice prišiel Spolok priateľov MUDr. Pavla Straussa. Jeho predseda Tomáš Pružinec potvrdil, že spolok pripravuje veľkú publikáciu o živote tejto osobnosti, ktorá v roku 1992 získala čestné občianstvo mesta Nitra za celoživotný, hlboko humánny prístup k človeku, za originálnu literárnu tvorbu, za zápas za pravdu a humanistické ideály. Zdroj: riaditeľka Univerzitnej knižnice UKF Viera Tomková

12.17 Folklór a tradičné ľudové umenie

Hodením Moreny do vody sa rozlúčili so zimou. Hodením symbolu zimy Moreny do rieky Nitra sa na Kvetnú nedeľu 24. 3. 2024 rozlúčili Nitrania s tohtoročnou zimou. Podľa tradície sa ľudia týmto spôsobom chceli zbaviť všetkého zlého a všetkých chorôb. Podujatie sprevádzal kultúrny program a spoločný sprievod k rieke. Folklórne súbory z CVČ a Detský folklórny súbor Leváranek z Veľkých Levár predstavili tradície, viažuce sa k príchodu jari. Zdroj: nitra.sk

12.18 Hidepark

Festival Flaam. Divadlo, filmy, stand-up, workshopy a predovšetkým 25 kapiel a dídžejov zo 6 krajín ponúkol 10. ročník Flaam Festivalu, ktorý sa konal 18. 8. – 19. 8. 2024 v nitrianskom Hideparku. Flaam priniesol aj tento rok zahraničného headlinera, ktorý na Slovensku ešte nehral. Piatok patril britskej lofi hip-hopovo punkovej kapele Sad Night Dynamite. V sobotu uzavrel hlavný stage enfant terrible austrálskej alternatívnej scény Kirin J. Callinan, známy svojím provokatívnym prejavom a eklektickou tvorbou. Okrem hudobných interpretov mohli návštevníci absolvovať aj pestrý sprievodný program, v ktorom nechýbalo divadlo, filmové premietania, diskusie, workshopy či tradičná festivalová cyklojazda po nitrianskej architektúre alebo túra na Zobor s koncertom na jeho vrchole. Na vizuálnej podobe festivalu sa podieľal desaťročný dizajnér Eliáš Bálik, ktorý pre Flaam vytvoril niekoľko desiatok svojských ilustrácií s festivalovou tematikou. Šéfdramaturgom festivalu bol Marián Tesák. Zdroj: Facebook

12.19 Filatelia

Pošta vydala známku s motívom portrétov kardinálov Korca a Tomka. Slovenská pošta vydala v piatok 12. 1. 2024 poštovú známku Osobnosti: Ján Chryzostom Korec a Jozef Tomko so špecifickým symbolom T2 100 gramov. Označenie zodpovedalo cene, ktorá sa zhodovala s výškou poštovej sadzby za list 2. triedy do hmotnosti 100 gramov vo vnútroštátnom styku. Motívom poštovej známky boli portréty Chryzostoma Korca a Jozefa Tomka. Poštová známka mala rozmery 44,4 krát 30,5 milimetra vrátane perforácie, vyšla vo forme upraveného tlačového listu so šiestimi známkami. Súčasne s poštovou známkou vydala Slovenská pošta obálku prvého dňa (FDC) s pečiatkou FDC s dátumom 12. 1. 2024 a domicilom mesta Nitra. Motívom prítlače FDC obálky je Božské

srdce Ježišove so siluetou Baziliky sv. Petra v Ríme spojenej s nitrianskou Bazilikou sv. Emeráma. Motívom FDC pečiatky bola barla ako symbol biskupskej hodnosti. Autorom výtvarného návrhu poštovej známky, FDC a FDC pečiatky, ako aj líniovej rozkresby známky a rytiny FDC je Rudolf Cigánik. Zdroj: vedúca odboru komunikácie a marketingu Slovenskej pošty Jana Lukáčová

Karol Felix autorom výtvarného návrhu poštovej známky. Slovenská pošta vydala 26. 1. 2024 poštovú známku 200. výročie básnickej skladby Slávy dcéra so špecifickým symbolom T2 500g. Označenie zodpovedá cene, ktorá sa zhoduje s výškou poštovej sadzby za list 2. triedy do hmotnosti 500 g vo vnútroštátnom styku. Poštová známka s rozmermi 44,4 krát 30,5 milimetra vrátane perforácie vyšla vo forme upraveného tlačového listu so štyrmi známkami. Známku vytlačila technikou ofsetu v kombinácii s oceľotlačou spoločnosť Tiskárna Hradištko, s. r. o. Ústredným motívom poštovej známky je portrét Jána Kollára, autora básnickej skladby, a alegorické stvárnenie Slávy dcéry v podobe tváre dievčaťa. Súčasne s poštovou známkou vydali obálku prvého dňa (FDC) s pečiatkou FDC s dátumom 26. 1. 2024 a domicilom mesta Bratislava. Motívom prítlače FDC boli ruky, držiace veľkomoravský šperk s krížom. Motívom FDC pečiatky je ruža. FDC vytlačila technikou oceľotlače spoločnosť Tiskárna Hradištko, s. r. o. Autorom výtvarného návrhu poštovej známky, FDC a FDC pečiatky je akademický maliar Karol Felix, žijúci a tvoriaci v Nitre. Autorom rytiny poštovej známky a FDC je František Horniak. Zdroj: Jana Lukáčová, hovorkyňa Slovenskej pošty, Facebook Karola Felixa

Najkrajšiu známku roka 2023 vytvoril maliar Igor Piačka. Výsledky ankety O najkrajšiu známku roka 2023 vyhlásili v utorok 25. 6. 2024 v Nitre. Organizátorom ankety bola Slovenská pošta, a. s., a Zväz slovenských filatelistov. Súčasťou podujatia v priestoroch DAB v Nitre bolo otvorenie výstavy Karol Felix – Portréty a známky. Najkrajšou poštovou známkou za rok 2023 sa stala poštová známka 1 400. výročie vzniku Samovej ríše. Autorom výtvarného návrhu bol akademický maliar Igor Piačka. Na druhom mieste sa umiestnila poštová známka z emisného radu Ochrana prírody Včely. Autorom emisie bol Dušan Kállay, autorom rytiny Martin Činovský. Treťou najkrajšou slovenskou poštovou známkou vydanou v roku 2023 sa stala známka Spoločné vydanie s Arménskom: Kostolík sv. Juraja v Nitrianskej Blatnici. Jej autorom bol akademický maliar Peter Augustovič. Zdroj: vlastný text kronikárky

12.20 Numizmatika, mince a medaily

Pamätná minca na počesť kardinála Korca. V aule Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre v pondelok 22. 1. 2024 popoludní slávnostne uviedli do života pamätnú mincu a novú poštovú známku. Vydané boli k 100. výročiu narodenia Jána Chryzostoma kardinála Korca. Zberateľská eurominca má nominálnu hodnotu desať eur. Na pamätnej poštovej známke sú vyobrazené portréty kardinálov Jána Chryzostoma Korca a Jozefa Tomka. Nitrianske biskupstvo si 100. výročie narodenia Jána Chryzostoma Korca pripomenulo v nedeľu 21. 1. 2024 aj slávnostnou pontifikálnou svätou omšou a v pondelok odborným seminárom, ktorý bol venovaný osobnosti a práci kardinála. Zdroj: teraz.sk

12.21 Tanečné umenie

Tanečný kolotoč. Stovky mladých tanečníkov sa v pondelok 8. 4. 2024 stretli v Mestskej hale v Nitre na podujatí Tanečný kolotoč. Regionálne kolo postupovej súťaže moderného a módneho tanca pripravilo Krajské osvetové stredisko v Nitre. Súťaž bola určená neprofesionálnym tanečníkom. Celkovo sa v Nitre stretlo 39 súťažných tanečných choreografií. Zastúpené boli scénické, show i open choreografie a okrem nich vystúpili mažoretky. Celkovo tancovalo viac ako 300 tanečníkov. Zdroj: web Krajského osvetového strediska v Nitre

Večer tanečných hviezd. V sobotu 4. 5. 2024 sa v Mestskej hale na Klokočine uskutočnil galavečer tanečných hviezd. V rámci 2. kola Slovenského pohára v tanečnom športe, ktorý bol súčasťou 4-dňovej multižánrovej súťaže Za hranicou pohybu 2024, ho zorganizovali manželia Nina a Tomáš Surovcovci. Súťaž nadviazala na viac ako 20-ročnú tradíciu úspešných tanečných súťaží v Nitre, ktoré poznáme pod názvom Nitriansky pohár a neskôr Pribinov pohár. Slovenský pohár je druhá najvyššia súťaž v tanečnom športe, a to hneď po majstrovstvách SR. Počas roka sa uskutočnilo sedem kôl tejto súťaže v rôznych mestách a práve druhé kolo sa pravidelne organizuje v Nitre. Diváci si mohli vychutnať semifinále a finále Slovenského pohára v dospelej kategórii v štandardných tancoch a latinsko-amerických tancoch, ako aj finále Slovenského pohára v juniorskej kategórii. Zdroj: houseofdance.sk

13. CIRKVI A NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

Cirkev si pripomenula výročie narodenia kardinála Jána Chryzostoma Korca. Nitrianske biskupstvo a katolícka cirkev si pripomenuli 100. výročie narodenia kardinála Jána Chryzostoma Korca. Slávnostná pontifikálna svätá omša sa v Katedrále – Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade konala 21. 1. 2024. Celebrantom bol apoštolský nuncius Svätej Stolice na Slovensku arcibiskup Nicola Girasoli. Na záver liturgickej slávnosti bola požehnaná tabuľa sv. Matky Terezy, ktorá navštívila Nitru počas vedenia diecézy Jánom Chryzostomom Korcom v máji 1990. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Konferencia na počesť nedožitých 100. narodenín kardinála Jána Chyzostoma Korca. V pondelok 22. 1. 2024 pokračovali oslavy medzinárodnou odbornou konferenciou, ktorá sa venovala životu a dielu kardinála Korca. V úvode Mons. Viliam Judák vyzdvihol osobnosť kardinála Korca a poďakoval organizátorom konferencie za to, že aj takýmto spôsobom prispeli k pripomenutiu si odkazu a ucteniu pamiatky bývalého nitrianskeho biskupa ako mimoriadnej osobnosti Cirkvi na Slovensku i v celom svete. Pod akademickým vedením historika a člena Rady pre históriu pri Konferencii biskupov Slovenska profesora Róberta Letza sa v jednotlivých blokoch konferencie vystriedalo 12 prednášajúcich z radov biskupov, kňazov, historikov či laikov, ktorí vo svojich príspevkoch priblížili osobnosť, postoje a dielo kardinála Korca z rôznych pohľadov a v rôznych oblastiach života, v ktorých sa jeho kvality a charakter osobnosti naplno prejavili a zanechali nezmazateľnú stopu. Zdroj: Tibor Ujlacký, hovorca biskupstva

Svätá omša vo FN pri príležitosti Svetového dňa chorých. Pri príležitosti 32. svetového dňa chorých v nedeľu 11. 2. 2024 nitriansky biskup Mons. Viliam Judák celebroval sv. omšu spojenú s vysluhovaním sviatosti pomazania chorých v Kaplnke sv. Alžbety Uhorskej v areáli Fakultnej nemocnice Nitra. Svetový deň chorých sa každoročne slávi od roku 1992, kedy ho ustanovil pápež Ján Pavol II. Tento deň bol venovaný nevyliečiteľne chorým ľuďom na celom svete. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Na nitrianskej Kalvárii sa konali tradičné pobožnosti krížovej cesty. V prvú pôstnu nedeľu 18. 2. 2024 sa začal tradičný veľkopôstny duchovný program, pozostávajúci zo spoločnej modlitby, pôstnej tematickej katechézy a samotnej pobožnosti krížovej cesty na vrchol Kalvárie pod vedením nitrianskeho biskupa Viliama Judáka. Prvá

katechéza bola venovaná téme svätej spovede ako sviatosti. Pobožnosti krížovej cesty na Kalváriu pokračovali každú pôstnu nedeľu. Sprievodné katechézy boli venované témam súvisiacim so sviatostnou spoveďou, ako sú spytovanie svedomia, vyznanie hriechov, ľútosť, skutok kajúcnosti a predsavzatie, aby sa veriaci mohli čo najlepšie duchovne pripraviť na slávenie Veľkej noci. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Rokovanie výročného konventu Evanjelickej cirkvi a. v. Rokovanie výročného zborového volebného konventu sa konalo 25. 2. 2024. Predsedníctvo ECAV Nitra v zložení zborový kňaz Ivan Boženík a zborový dozorca Ján Huba sa poďakovali odchádzajúcim presbyterom. Pri voľbách nových členov zborového presbyterstva boli úspešní. Zborový kňaz Ivan Boženík priniesol správu za rok 2023 a priblížil plány na rok 2024. Zdroj: facebook/ecav Nitra

Pravoslávna cirkevná obec Nitra začala s výstavbou pravoslávneho chrámu. Na pozemku na Rázusovej ulici pod Kalváriou sa začalo s budovaním pravoslávneho chrámu. Základy chrámu dokončili ešte koncom roka 2022. V roku 2024 začali stavať múry. Doteraz na modlitby slúžil kostolík na Párovciach, ktorý cirkvi zapožičala rímskokatolícka cirkev. Prenájom pozemku na výstavbu schválili mestskí poslanci ešte v apríli 2018. Budovu chrámu chceli pôvodne postaviť do konca roka 2022. Pravoslávna cirkevná obec Nitra na sociálnej sieti informovala, že koncom februára dorazili tehly na výstavbu chrámu. Cirkev vo februári uviedla, že od tohto dátumu pokračujú v prácach po samostatných celkoch. Zdroj: web Pravoslávnej cirkevnej obce

Deň otvorených dverí v Kňazskom seminári sv. Gorazda. V Kňazskom seminári sv. Gorazda sa 2. 3. 2024 uskutočnil Deň otvorených dverí. Dvere sa otvorili dokorán pre všetkých miništrantov. Cieľom podujatia bolo prilákať chlapcov na kňazské povolanie, pretože miništranti sú veľkou množinou chlapcov, z ktorých viacerí môžu cítiť Božie volanie pre kňazstvo. Celodenný program v seminári si pre účastníkov pripravili nitrianski seminaristi a sv. omšu v katedrále celebroval nitriansky biskup Mons. Viliam Judák. V tomto akademickom roku šturovalo v seminári 47 seminaristov z 5 diecéz. Zdroj: Facebook Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre, spravodajstvo TV Nitrička

Pobožnosti Veľkého piatka začala krížová cesta Nitrou. V uliciach Nitry sa na Veľký piatok stretli veriaci na tradičnej krížovej ceste. Slávnostná pobožnosť sa začala

krátko popoludní pred budovou krajského súdu na Štúrovej ulici. Jednotlivé zastavenia krížovej cesty išli po zaužívanej trase popri daňovom úrade, väznici, mestskom úrade, okresnom úrade, smerom po Hodžovej ulici, popri nemocnici až k poľnému oltáru na nitrianskej Kalvárii. Po skončení krížovej cesty sa o 15. hodine začali veľkopiatočné obrady slávenia utrpenia a smrti Pána a predsedal im nitriansky biskup Viliam Judák. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Starobylá liturgia Temných hodiniek. Vo františkánskom Kostole sv. Petra a Pavla v Nitre sa na Veľký piatok 29. 3. 2024 uskutočnila starobylá liturgia Temných hodiniek (Tenebrae). Počas nej zazneli výnimočné zborové spevy španielskeho renesančného autora Tomása Luisa de Victoriu a pôsobivý spev Miserere mei od Gregoria Allegriho. V liturgii sa predstavil Nitriansky komorný orchester ZOE. Pojmom Temné hodinky sa označuje matutínum a laudy Zeleného štvrtka až Bielej soboty slávené počas Veľkého týždňa. Liturgia matutína pozostávala z troch noktúrn, pričom každé nokturno obsahovalo tri žalmy. Po nich nasledovali tri čítania zo Svätého písma a spievané responzóriá. Počas Veľkonočného tridua sa na konci prvého nokturna každého matutína spievali žalospevy zo Starého zákona, z knihy Nárekov, tzv. Jeremiášove náreky alebo Lamentácie. Pre samotný obrad je príznačné postupné zhasínanie 15 sviečok, vždy jednej po každom žalme. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Zmŕtvychvstanie Ježiša Krista si pripomenuli omšou na hrade. Pontifikálnou svätou omšou v Katedrálnom chráme – Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade si v nedeľu 31. 3. 2024 veriaci pripomenuli zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Hlavným celebrantom bol nitriansky biskup Viliam Judák. Veľkonočné trojdnie pokračovalo dvomi svätými omšami v pondelok 1. 4. 2024. Hlavným celebrantom omše o 7. hodine bol veľprepošt Štefan Vallo, o 9. hodine kanonik Karol Hanulík. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Do Ríma priviezli výtlačok Konštantínovho Proglasu. Organizátori Národnej púte motorkárov z Nitrianskej diecézy odovzdali 5. 6. 2024 v Ríme biskupovi Viliamovi Judákovi preklad najstaršej slovanskej básne od sv. Konštantína Cyrila – Proglasu – do talianskeho jazyka. Výtlačok Proglasu v koženej väzbe bol symbolicky položený na oltár Baziliky Santa Maria Maggiore. Proglas odovzdali biskupi Slovenska počas osobnej audiencie pápežovi Františkovi. Skupina ôsmich motorkárov z Nitrianskej diecézy združených v Občianskom združení European Route C&M vyrazila z Nitry do Ríma pred

týždňom. Požehnanie na cestu im udelil nitriansky biskup. Cieľom motorkárov bolo propagovať Európsku kultúrnu cestu sv. Cyrila a Metoda. V rámci Roka kresťanskej kultúry, ktorý sa slávi na Slovensku, do Ríma priviezli dôkaz o starobylosti a živosti kresťanskej kultúry Slovákov v podobe Konštantínovho Proglasu. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Tradičná sv. omša na Svätoplukovom námestí. Mestské slávnosti Nitra, milá Nitra 2024 sa začali v piatok 5. 7. 2024 na Sviatok sv. Cyrila a Metoda tradičnou slávnostnou svätou omšou na Svätoplukovom námestí v Nitre pri príležitosti celonárodnej Cyrilo-metodskej púte. Hlavným celebrantom bol arcibiskup Nicola Girasoli, apoštolský nuncius Svätej stolice na Slovensku. Počas omše zazneli z jeho úst slová o potrebe jednoty a súdržnosti národa. Podľa N. Girasoliho rozdiely a pluralita nikdy nie sú prekážkou jednoty, naopak, rozdielnosť jednotu obohacuje. S jeho odkazom sa stotožňujú aj emeritný pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka i nitriansky biskup Viliam Judák. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Nitrianske biskupstvo sprístupnilo priestory na hrade. Počas prvého dňa mestských slávností Nitra, milá Nitra v piatok 5. 7. 2024 sprístupnilo Nitrianske biskupstvo svoje priestory na Nitrianskom hrade. Záujemcovia si okrem návštev hradného areálu mohli pozrieť aj Katedrálu – Baziliku sv. Emeráma, expozície diecézneho múzea či pamätnú izbu kardinála Jána Chryzostoma Korca. Viacerí návštevníci absolvovali aj mimoriadnu prehliadku reprezentačných priestorov Biskupského paláca, ktorý býva verejnosti sprístupnený len jedenkrát do roka. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Výstava v Diecéznom múzeu v Nitre priblížila život rodiny Ulmovcov. Príbeh poľskej rodiny Ulmovcov približuje výstava, ktorú 7. 7. 2024 počas mestských slávností Nitra, milá Nitra 2024 sprístupnili v diecéznom múzeu. Rodina v záujme záchrany ukrývaných Židov riskovala svoje životy, za čo bola zastrelená nacistami. Jozef a Viktória Ulmovci so svojimi siedmimi deťmi sú prvou blahoslavenou rodinou v dejinách cirkvi.

Výstava Samaritáni z Markovej obsahuje rodinné fotografie zachytené Jozefom Ulmom. Pre verejnosť bola otvorená do 21. 7. 2024. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Púť k sv. Svoradovi-Andrejovi vyvrcholila svätou omšou pod Zoborom. Svätou omšou v Zoborskom kláštore vyvrcholila v piatok večer 19. 7. 2024 tradičná púť k sv. Svoradovi-Andrejovi, patrónovi mesta Nitra. Dobrovoľná kajúcna procesia veriacich sa vydala na zhruba hodinovú pešiu púť spred zimného štadióna pod Nitrianskym hradom po Kláštorskej ulici až k zakonzervovaným ruinám Zoborského kláštora v areáli Špecializovanej nemocnice sv. Svorada. Svätú omšu celebroval nitriansky biskup Viliam Judák. Záver liturgickej slávnosti patril inaugurácii novej známky venovanej benediktínskemu mníchovi Cypriánovi, ktorý pôsobil v Zoborskom kláštore v Nitre. Účastníci púte mohli po skončení slávnosti absolvovať komentovanú prehliadku areálu kláštora so sprievodcom i kultúrny program. Spoločný sviatok sv. Svorada-Andreja a Beňadika je 17. 7. Svätý Svorad je od roku 1739 patrónom mesta Nitra. Svorad bol pôvodom Poliak, na Slovensko prišiel okolo roku 1020. V benediktínskom kláštore svätého Hipolyta na Zobore ho prijal opát Filip, od ktorého dostal rehoľné meno Andrej. Svorad-Andrej sa po istom čase spoločného života utiahol do samoty a tu viedol pustovnícky život. Zomrel okolo roku 1030. Pozostatky sú uložené v nitrianskej Bazilike sv. Emeráma. Najväčšia časť relikvií je v Pálffyovom relikviári z roku 1674. Najstaršie zobrazenie sv. Svorada od biskupa Maura, ktoré nechal vytesať na hlavicu stĺpa novovybudovanej katedrály v Pécsi, pochádza z 11. storočia. Najstarším vyobrazením sv. Beňadika je pravdepodobne herma (relikviár hlavy) zo 14. storočia, dnes sa nachádzajúci v Budapeštianskom múzeu. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Pavel Žebrák získal titul rytiera Rádu sv. Gregora Veľkého. Nitrianskeho archeológa, pedagóga a turistického sprievodcu Pavla Žebráka vymenoval pápež František 15. 7. 2024 za rytiera Rádu sv. Gregora Veľkého. Pápežský rytiersky rád sv. Gregora Veľkého je jeden z piatich rádov, ktoré udeľuje priamo Svätá stolica. Rád ustanovil v roku 1831 pápež Gregor XVI. Udeľuje sa verným a zaslúžilým mužom vzornej povesti, ktorí sa zaslúžili o dobro spoločnosti, cirkvi a Svätej stolice. Zdroj: Tibor Uljacký, hovorca Nitrianskeho biskupstva

Púť na Kalvárii v Nitre. Tisícky pútnikov sa stretli počas víkendu 17. 8. – 18. 8. 2024 na tradičnej 258. púti k Matke Božej na nitrianskej Kalvárii. Jej súčasťou boli okrem

liturgických slávení v slovenskom i maďarskom jazyku aj vysluhovanie sviatosti zmierenia, pobožnosti Krížovej cesty, adorácia, modlitba posvätného ruženca pri Kaplnke Panny Márie Guadalupskej i koncert Márie Podhradskej. Mariánska púť vyvrcholila slávnostnou svätou omšou, ktorú celebroval nitriansky biskup Viliam Judák. Tradícia organizovania pútí na nitriansku Kalváriu siaha až do roku 1766, keď biskup Ján Gustíni hmotne zabezpečil Nitru. Okrem odpustenia dlhu za most cez rieku Nitra tiež vydláždil priestor mestskej tržnice a mestu podaroval budovu radnice, nakoľko mesto vlastnou nedisponovalo. Z vďaky sa mesto zaviazalo každoročne organizovať púť na sviatok Nanebovzatia Panny Márie do Kostola Matky Božej na Kalvárii. Počas totalitného komunistického režimu bola účasť na púti obmedzovaná a zakazovaná. Napriek tomu veriaci slovenskej i maďarskej národnosti na kalvársky vŕšok pravidelne prichádzali. Po pamätnej, komunistickým režimom monitorovanej verejnej púti na záver Mariánskeho roka v roku 1988 sa od roku 1990 púte na Kalváriu v Nitre opäť začali slobodne konať za účasti množstva veriacich. Desaťročia ich s krátkou prestávkou organizuje Spoločnosť Božieho Slova sídliaca v Misijnom dome Matky Božej. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Rekonštrukcia Kostola sv. Urbana na Zobore. Počas letných mesiacov sa v Kostole svätého Urbana na Zobore realizovali dlhodobo plánované práce v zadnej časti kostola, v priestoroch chóru a v kostolnej veži. Niektoré práce sa realizovali ešte v júni, ale väčšina až počas júla a augusta. Na záver ešte vyčistili a naladili kostolný organ. Na týchto prácach sa viacerí veriaci podieľali osobne, ako napr.: Oto Oreško, Tibor Mocker, Peter Kuppé, Jozef Kudlej, Martin Matušek, Vladimír Matušek, Emanuel Polák, Filip Čeri. Zdroj: Facebook Farnosti sv. Urbana Zobor

Výstava Ponížená veža. Na Nitrianskom hrade sprístupnili 28. 11. 2024 výstavu s názvom Ponížená veža – príbeh veže Katedrály – Baziliky sv. Emeráma. Výstava prezentovala príbeh katedrálnej veže od jej výstavby, cez poškodenie v roku 1945 až po rekonštrukciu v rokoch 1945 – 1948. Prezentované informácie vychádzali z primárnych historických prameňov uložených v Diecéznom archíve Nitrianskeho biskupstva a doposiaľ publikovanej historiografickej spisby. Výstava reflektovala nešťastné udalosti v Nitre pred koncom druhej svetovej vojny, keď 30. marca 1945 na Veľký piatok dorazili v popoludňajších hodinách k východnej hranici mesta oddiely Červenej armády. Cieľom útoku sa stala veža katedrály. Hodiny na katedrálnej veži ukazovali čas medzi piatou a pol

šiestou, keď sa ozval dunivý výstrel. Vežu zasiahol zápalný delostrelecký granát a spôsobil rozsiahly požiar, vplyvom ktorého sa zvony čiastočne roztopili a spadli z veže. Zničené boli aj vežové hodiny. Časť kupoly veže sa zrútila a dopadla pred katedrálu, kríž sa zapichol do schodov vedúcich ku katedrále. Časť trosiek a zvonov dopadla aj na opačnú stranu za hradby, na Podzámsku ulicu. Okrem zvonov boli zničené aj vežové hodiny. Katedrála prišla o celý svoj zvonový inventár. Zničený bol aj najvzácnejší Podmanického zvon z roku 1525, ako aj ostatné tri zvony z roku 1927. Súčasťou inštalácie bol unikátny exponát v podobe artefaktu, ktorým je maskarón – tvár anjela. Išlo o súčasť výzdoby Podmanického zvonu. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Biskup Judák požehnal a vyslal vyše 400 koledníkov Dobrej noviny. Nitriansky biskup Viliam Judák na tretiu adventnú nedeľu 5. 12. 2024 požehnal a vyslal koledníkov Dobrej noviny. V Katedrále – Bazilike sv. Emeráma na Nitrianskom hrade sa zišli štyri stovky detí z farností Nitrianskej diecézy. Koledníci počas Vianoc koledovali po domácnostiach v celej diecéze. Vyzbierané finančné prostriedky poslali do východnej Afriky na konkrétne rozvojové projekty pre deti v Keni, Ugande, Etiópii a Južnom Sudáne. Tento ročník Dobrej noviny bol jubilejným 30. ročníkom koledovania. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

Jubilejný rok 2025 v Nitrianskej diecéze. Nitriansky biskup Viliam Judák slávnostným obradom na Nitrianskom hrade otvoril v nedeľu 29. 12. 2024 jubilejný rok v Nitrianskej diecéze. Na otvorenie a jeho duchovný zmysel upriamil biskup Judák spoločne s pomocným nitrianskym biskupom Petrom Beňom pozornosť v pastierskom liste, ktorý sa namiesto homílie čítal v nedeľu v celej Nitrianskej diecéze. V pastierskom liste biskupi poukázali na hrozby súčasného sveta, ktoré spôsobujú odkláňanie od kresťanskej viery, devalváciu duchovných hodnôt a príklon ku konzumu, hedonizmu, agresivite, narcizmu, povere či k rôznym formám zvrátenosti. Zdroj: biskupstvo-nitra.sk

14. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Problematikou životného prostredia sa nezaoberali len pracovníci mesta – mestkého úradu, ale i organizácie, ktoré sa čoraz viac zapájali formou rôznych aktivít do zlepšovania životného prostredia v meste i v jeho širokom okolí. Zväčšuje a zlepšuje sa informovanosť o odpadoch a o nakladaní s nimi. Mesto vytváralo možnosti, aby sa občania

mohli čoraz kvalitnejšie a jednoduchšie zapojiť do recyklačného procesu a ochraňovať tak prírodné krásy nášho okolia.

Nitrianske komunálne služby. V roku 2024 zozbierali, prepravili a odovzdali na zneškodnenie alebo ďalšie zhodnotenie spolu 47901 ton, spolu je to o 429 ton menej ako v roku 2023. Z mesta Nitry v roku 2024 zozbierali, prepravili a odovzdali na zneškodnenie alebo ďalšie zhodnotenie spolu 41 451 ton odpadov, čo je o 653 ton viac ako v roku 2023. Počas roka 2024 sme zbierali v Nitre nadrozmerný odpad v pravidelných intervaloch. Spolu za rok 2024 bolo pozbieraných 126 ton veľkorozmerného odpadu. Vývoj vyzbieraných ton veľkorozmerného odpadu sa posledné roky pohybuje v pozitívnom trende. Spoločnosť prevádzkuje Kompostáreň pre mesto Nitra od roku 2016 na základe príkaznej zmluvy mesta Nitra. V roku 2024 sa pokračovalo so spracovaním biologicky rozložiteľného odpadu v meste s ročnou bilanciou takmer 9-tisíc ton spracovaného odpadu. Zaznamenali mierny pokles množstva, čo ale prisúdili suchému roku a zavedeniu komunitného kompostovania v meste. V roku 2024 NKS pokračovala v realizácii triedeného zberu na celom území mesta Nitry, ktorého financovanie v zmysle platnej legislatívy prevzala Organizácia zodpovednosti výrobcov, a taktiež v ďalších okolitých obciach. Bilancia množstva bola ovplyvnená aj novým zálohovým systémom zberu nápojových obalov. Pokračovalo sa v zvyšovaní infraštruktúry triedeného zberu po celom území mesta Nitra. Okrem klasických nádob na komunálny a triedený zber bolo v meste Nitra nainštalovaných celkovo 468 kusov polopodzemných kontajnerov systému MOLOK. Počas roka 2024 bolo spoločnosťou prijatých celkovo 8 347 ton zeleného odpadu z územia mesta Nitry. Celkovo v meste Nitra boloprevádzkovaných 6 zberných dvorov (Areál NKS, Katruša, Jelenecká ul., Braneckého ul., Rabčekova ul., areál kompostárne). Okrem týchto možností majú všetci občania mesta Nitra možnosť zapojiť sa do jarného a jesenného upratovania v meste Nitra, ktoré sumárne trvá 20 týždňov. Elektroodpad mohli občania bezplatne odovzdať na hociktorom zbernom dvore alebo si mohli objednať odvoz starých elektrospotrebičov prostredníctvom firmy ENVIDOM, ktorá niekoľkokrát do roka zabezpečovala túto bezplatnú službu pre občanov mesta. Zdroj: nitra.sk.

Prvý manipulačný elektromobil na Slovensku. Od 2. 1. 2024 pribudol do strojového parku Botanickej záhrady SPU v Nitre nový elektromobil Pickman. Prvý model manipulačného vozidla v type elektromobil na Slovensku využívali pracovníci botanickej

záhrady denne na údržbu areálovej zelene. Manipulačný elektromobil získala univerzita v rámci rozvojového projektu Podpora aktivít konceptu Zelenej univerzity SPU v Nitre. Vozidlo umožnilo prístup na spevnené plochy tam, kam sa ťažká technika z dôvodu citlivosti niektorých typov povrchov nedostane. Štvorkolka Pickman bolo elektrické vozidlo poháňané výlučne batériovým elektromotorom. Nabíjalo sa z elektrickej siete. Zdroj: Nový čas, 14. 2. 2024

Vyšetrovateľ nitrianskej enviropolície obvinil právnické a fyzické osoby. V utorok 6. 2. 2024 vyšetrovateľ nitrianskeho oddelenia enviropolície obvinil tri právnické a štyri fyzické osoby, ktoré navozili na Slovensko stovky ton odpadu z Poľska a Talianska. Cezhraničné prepravy odpadov rôzneho druhu a ich následné protiprávne uloženie zorganizovali obvinené osoby v máji 2021. Obvinené fyzické osoby ako konatelia obvinených právnických osôb zorganizovali cezhraničnú prepravu 18,6 tony odpadu pozostávajúceho z plastov a gumy z Poľskej republiky, 23 ton odpadu pozostávajúceho z plastov a gumy z Talianska a vyše 47 ton textilného odpadu z Talianska. Odpad skončil v objekte bývalého poľnohospodárskeho družstva v obci Sikenica, časť Trhyňa, v okrese Levice. Protiprávnym uložením tohto odpadu vytvorili skládku s objemom 1 174 kubických metrov. Včasným odhalením tohto protiprávneho konania, na ktorom sa podieľali aj občania, sa enviropolícii podarilo zabrániť podstatne rozsiahlejšiemu protiprávnemu dovozu odpadu zo zahraničia. Zdroj: teraz.sk

Mesto Nitra začalo s výrubom inváznych drevín. Mesto Nitra začalo v polovici februára s výrubom inváznych drevín na sídlisku Chrenová. Z verejných priestranstiev odstraňovali predovšetkým javorovec jaseňolistý a pajaseň žliazkatý. Dôvodom ich konania bola povinnosť odstraňovať invázne druhy stromov. Samospráva mesta občanom vysvetľovala, že inšpekcia životného prostredia by mohla udeliť pokuty mestám, ak nerobia opatrenia na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných druhov. Práve odstránením inváznych drevín sa uvoľnil priestor na novú výsadbu. Zdroj: Televízne noviny Markíza

Mestské včely pribudli na streche Starého divadla Karola Spišáka. Nezisková organizácia Zoborské včely v apríli 2024 rozmiestnila v Nitre viaceré úle. Dva nové úle pribudli v centre mesta aj na streche budovy Starého divadla Karola Spišáka. Ďalšie dve včelstvá umiestnili v areáli jedného z podnikov v priemyselnom parku. Rozšírila sa aj

mestská včelnica umiestnená v priestoroch bývalých kasární (Kreatívne centrum Nitra), ktorú OZ Zoborské včely založili koncom roka 2023 v spolupráci s mestom Nitra. Zdroj: OZ Zoborské včely

V areáli SPU v Nitre sa rozrástol vzácny druh orchidey – prilbovky bielej. Jej náletový výskyt spozorovali pracovníci univerzity už pred 30 rokmi, postupne sa v areáli značne rozrástla. Spoločenská hodnota jedného exempláru tejto vzácnej rastliny bola dvesto eur, celková hodnota porastu v areáli SPU bola približne 80-tisíc eur. Prilbovka biela (Cephalanthera damasonium) rástla roztrúsene v podraste drevinovej vegetácie. Odborná verejnosť zaregistrovala vzácny výskyt tohto druhu v intraviláne mesta, ale aj v Pohraniciach, Hosťovej a Čechynciach. Svoj domov však má v zoborských vrchoch, odkiaľ prišla aj do univerzitného areálu. Podľa platnej legislatívy tento druh môže byť dôvodom aj na vyhlásenie chráneného územia, ak ide o výskyt v prírodnom prostredí. Zdroj: hovorkyňa SPU Renáta Chosraviová

Nitrianski dobrovoľníci vyčistili Kalváriu od odpadkov. Dobrovoľníci z iniciatívy Čistá Nitra v spolupráci s občianskym združením Mareena a mestom Nitra sa v piatok 24. 5. 2024 pustili do čistenia Kalvárie. Najskôr vyzbierali odpadky na nitrianskej železničnej stanici a potom prešli na Kalváriu. K dobrovoľníkom z iniciatívy Čistá Nitra a OZ Mareena sa pridali viacerí nadšenci, ktorým nechýbala chuť a rozhodli sa zveľadiť časť mesta. Zdroj: OZ Mareena

Nové stromy pred Priorom chránil bunkový koreňový systém. Pred bývalým obchodným domom Prior vysadili 26. 6. 2024 nové stromy druhu javor Freemanov, ktoré by do centra mesta mali priniesť viac tieňa a spríjemniť prostredie. V priebehu mesiaca mája inštalovali k vysadeným stromom bunkový koreňový systém. Túto technológiu mesto použilo po prvý raz s cieľom zabezpečiť závlahu desiatim novým stromom. Bunkový koreňový systém bol ideálnym riešením na ochranu stromov v mestskom prostredí, pretože im umožní získať potrebný priestor na rast koreňov a zároveň sa vytvorí zásobáreň podzemnej vody. Práce na revitalizácii tohto

priestoru sa začali v apríli 2024. Išlo o prvú etapu zámeru predĺženia pešej zóny. Zdroj: nitra.sk

Práce na revitalizácii Brezového hája. Už druhý rok zakvitol v Brezovom háji trvalkový záhon, pestrofarebné lúky a dažďová záhrada. Kvetinové lúky boli dve, jedna na rekreačnej lúke s piknikovými stolmi, druhá v zadnej časti pri bytovke. Kosia sa len dvakrát ročne. Na zálievku stromov využívajú dve technológie. Prvou boli zavlažovacie vaky a druhou nový typ závlahových mís. S ich použitím v Nitre začali roku 2023 a stromom sa v nich darilo. Na jar 2024 v spolupráci s Chránenou krajinnou oblasťou Ponitrie a SPU založili výsevové hniezda pri starých dubových pňoch. Zdroj: nitra.sk

SPU v Nitre pokračovala aj v letných mesiacoch v realizácii projektu biodiverzitných lúk. Univerzita ich vo svojom areáli vysadila na ploche takmer dva hektáre. V lete zakvitli a boli jedinečnou ukážkovou zbierkou kvitnúcich lúčnych spoločenstiev na Slovensku. Lúky boli vysadené v rámci projektu BIO:VCEL:IN. Kvitla napríklad šalvia lekárska, krvavec lekársky, margarétky, klinčeky, divozel, čakanka a ďalšie druhy kvetov. Takýmto projektom sa mohla pochváliť ako jediná z univerzít v okolitých európskych krajinách. Po prvej údržbovej kosbe lúk prebehli odborné merania rôznych parametrov na vedecké účely. Zdroj: uniag.sk

Pri obchodnom centre Promenada vysadili ďalšie japonské čerešne sakury. Sakury vysadili 24. 10. 2024 spolu s primátorom Marekom Hattasom zástupcovia troch krajín – veľvyslanci Slovinska Stanislav Raščan, Japonska Yasuhiro Kawakami a Turecka Erkan Özoral. *Tieto stromy sú symbolom spolupráce a blízkych vzťahov našich krajín.* Tradícia sa začala ešte v roku 2023 vysadením lipy na nábreží rieky Nitra pred nákupným centrom Promenada s veľvyslancom Slovinska. Ako na slávnostnom akte sadenia japonských čerešní zaznelo, tradícia by mohla pokračovať výsadbou národných stromov ďalších krajín. Vysadené japonské čerešne sú jednými z mnohých v Nitre. Sakury, známe svojou krásnou jarnou kvetinovou explóziou, majú v našom meste dlhú a bohatú históriu. Prvýkrát boli zasadené pred niekoľkými desaťročiami ako symbol medzinárodného priateľstva a spolupráce. Sú neodmysliteľnou súčasťou nitrianskeho jarného koloritu. Okrem ikonickej aleje na Ulici Fraňa Mojtu boli pred niekoľkými rokmi vysadené stromoradia zo sakúr aj na Tr. A. Hlinku na Chrenovej a na Petzwalovej ulici na Klokočine. Zdroj: nitra.sk

Pasportizácia drevín na území mesta. Dôvodom parportizácie boli hlavne zmeny klímy a živelné udalosti, keď spadnuté stromy či konáre ohrozujú životy ľudí a majetok. Mesto Nitra preto pracovalo na pasportizácii drevín, ktoré prispelo k prevencii a zvýšeniu prevádzkovej bezpečnosti stromov. V priebehu prívalových dažďov počas niekoľkých dní v júni, júli a auguste smerovalo k padnutým stromom a konárom viac ako 40 výjazdov hasičov. Ďalších 39 výjazdov evidovala mestská polícia. Celkovo sa mesto Nitra stará o 270 hektárov zelených plôch. K októbru 2024 bolo arboštítkom označených 11 247 drevín a arboristickým hodnotením prešlo 4 300 drevín, z ktorých je na okamžitý výrub navrhnutých 345. Predpokladaný počet drevín v správe mesta je viac ako 50-tisíc. Zdroj: Štefan Lančarič, vedúci odboru životného prostredia MsÚ v Nitre

Vo štvrtok 19. 12. 2024 ukončili náhradnú výsadbu. V lokalitách po celej Nitre pribudlo 86 stromov a 420 kríkov, trvaliek a okrasných tráv. Išlo o náhradu za výruby, ktoré v priebehu roka realizoval odbor životného prostredia alebo na požiadavky obyvateľov. Išlo najmä o listnaté dreviny, ako javor poľný, javor mliečny, hrab, brestovec západný, cercis, dub, lipa a jaseň. Starostlivo boli vybrané alejové stromy s korunou vo výške 2,20 metra, čím sa zabezpečí, aby vetvy neprekážali chodcom. Z kríkov a trvaliek ulice mesta skrášlili šalvia, flox, heuchera, levanduľa, rozchodník, gaura, bergénia a hortenzia. Náhrady sa dočkala napríklad aj sakura na Fraňa Mojtu, tri vyrúbané smreky na Zobore, šesť stromov na kúpalisku a mnoho ďalších na Chrenovej, Klokočine a v ďalších mestských častiach. Na Farskej a Damborského sadili do vegetačných otvorov a na Bratislavskej ulici pokračovali v budovaní aleje. Na detskom ihrisku Na Hôrke pribudol živý plot. Zdroj: nitra.sk

V Nitre upozornili na smogovú situáciu. Slovenský hydrometeorologický ústav v Bratislave 30. 12. 2024 varoval pred smogom v okresoch Nitra, Banská Bystrica, Jelšava, Levice a Žarnovica pre častice PM10. Ich škodlivosť na ľudské zdravie závisí nielen od veľkosti častíc, ale aj od ich zloženia, ktoré je podmienené zdrojom, z ktorého pochádzajú. Napríklad častice jemného piesku sú relatívne oveľa menej nebezpečné ako rovnako veľké častice sadzí zo spaľovania biomasy, uhlia alebo dieselových motorov. Meteorológovia preto radili obmedziť pobyt vonku, znížiť fyzické aktivity a skrátiť vetranie obytných miestností.

15. CESTOVNÝ RUCH A TURIZMUS

15.1 Turistické informačné centrum v Nitre

Turistické informačné centrum v Nitre. Vzniklo v roku 1993 a je samostatným odborom Mestského úradu v Nitre. Aj v roku 2024 zabezpečovalo sprievodcovský servis, skenovanie a kopírovaciu službu, predaj publikácií a propagačných materiálov o Nitre a Slovensku, pohľadníc a darčekových predmetov. TIC bolo tiež predajným miestom ticketportálu. V informačnom centre bolo zadarmo pripojenie na internet. Pracovníčky TIC poskytovali informácie o meste, pamiatkach, kultúrnych podujatiach, telefónnych číslach, adresách, e-mailových kontaktoch, otváracích hodinách a ďalších potrebných údajoch. Turistické informačné centrum Nitra je členom Asociácie informačných centier Slovenska (AICES) so sídlom v Liptovskom Mikuláši. Viacročné členstvo v AICES umožňovalo nadviazať kontakty na úrovni ministerstiev, zastupiteľských úradov, ambasád, TASR, leteckých spoločností a masmédií, ktorým poskytovalo a spracovávalo informácie o živote mesta a regiónu.

Prehliadka Martinského vrchu a keltský sviatok Beltine boli témami podujatia, ktoré sa uskutočnilo v priestore bývalých kasární pod Zoborom (na Martinskom vrchu) v utorok 30. 4. 2024 večer. Podujatie pripravilo Turistické informačné centrum v Nitre. Účastníci sa spred budovy TIC vybrali s fakľami a petrolejovými lampami na významné archeologické nálezisko Martinský vrch a pozreli si ho počas jedného z najvýznamnejším keltských sviatkov. História Nitry za vlády Keltov je dnes pre časť verejnosti menej známou kapitolou. Návštevníci sa dozvedeli, že bojovníci, záhadní druidi i zruční keltskí remeselníci verili, že počas sviatku Beltine sa magické sily naplno skoncentrujú a umožnia želajúcim očistiť si telo i ducha od chorôb a negatívnych myšlienok. Sprievodcom podujatia bol Slavobor Nitriansky, ktorý porozprával o najvýznamnejších nálezoch z územia Nitry. Účastníkom predstavil kolekciu pravekých replík, ktoré vytvorili remeselníci zo Slovenska, Moravy a Česka. Zdroj: newsletter TIC Nitra

Bezplatná turistická prehliadka s názvom Nitra očami turistu sa uskutočnila v sobotu 2. 3. 2024. Prehliadku zorganizovali pri príležitosti Svetového dňa cestovného

ruchu. Návštevníci si prešli miesta, ktoré v Nitre turista obvykle navštívi – ubytovacie zariadenie, reštauráciu i kanceláriu TIC. Pracovníci TIC tak chceli formou turistickej prehliadky predstaviť zázemie pobytu návštevníka mesta a niektoré prevádzky. Zdroj: TIC Nitra

Prvá jarná turistická prehliadka po zoborských lesoch. V sobotu 13. 4. 2024 sa turisti vybrali na prvú tohtoročnú prechádzku po zoborských lesoch. Bezplatnú prehliadku v rámci cyklu Potulky mestom pešo alebo na bicykli organizovalo nitrianske Turistické informačné centrum. Zraz turistov bol o 14. hodine pred Špecializovanou nemocnicou sv. Svorada na Zobore. Prehliadka nazvaná S batohom po nitrianskych kopcoch viedla k Trom dubom, na hradisko Zobor a vrchol Pyramídy. Účastníci obdivovali kvetenu Zoborskej lesostepi, ktorá je najzaujímavejšia práve na jar. Niektoré miesta boli doslova posiate vzácnymi chránenými druhmi, ako sú kosatec nízky, poniklec veľkokvetý či hlaváčik jarný. Zdroj: TIC Nitra

Aj v tomto roku po meste premával turistický vyhliadkový vláčik. Turistický vláčik odštartoval novú sezónu v sobotu 1. 6. 2024. Na vyhliadkových jazdách premával pravidelne od utorka do piatka. Na svoju trasu vyštartoval zo Svätoplukovho námestia, pokračoval cez mestský park a po Pribinovom námestí, odkiaľ sa vrátil naspäť na Svätoplukovo námestie. Súčasťou jazdy bol akustický sprievodcovský výklad. V sobotu absolvoval turistický vláčik okrem mestského okruhu aj vyhliadkové jazdy zoborským okruhom k zoborskému kláštoru. V nedeľu bola možnosť absolvovať kalvársky okruh na Kalváriu. Vláčik mal dva vozne s celkovou kapacitou 36 sedadiel. Zdroj: Nitrianska organizácia cestovného ruchu

Nitriansku hradnú jaskyňu voľne sprístupnili verejnosti. Okresný úrad v Nitre po dohode so Štátnou ochranou prírody SR a Správou slovenských jaskýň rozhodli, že Nitrianska hradná jaskyňa môže byť voľne prístupná verejnosti s cieľom spoznávania jej prírodných a historických hodnôt. Vyhláška nadobudla účinnosť od 1. 6. 2024. Návštevníci sa tak môžu celoročne voľne pohybovať v časti jaskyne v dĺžke 10 metrov od jej vchodu v severovýchodnej bralnatej časti hradného kopca. Nitrianska hradná jaskyňa bola vyhlásená za prírodnú pamiatku v roku 1995. Nachádza sa v severozápadnej časti hradného vrchu, ktorý je vplyvom tektonických zlomov rozlámaný. Vchod do jaskyne leží v najväčšej pukline, začína sa vstupnou chodbou. Z nej cez spojovaciu chodbu smerom na

juhozápad pokračuje Pribinova sieň ústiaca do ďalšieho vchodu, ku ktorému vedie z vonkajšej strany schodisko. Celá jaskyňa má dĺžku približne 30 metrov a je pomerne suchá. Jaskyňa je významnou archeologickou lokalitou s dokladmi paleolitického osídlenia. O jej výskum sa zaslúžil Juraj Bárta (1923 – 2005). Zdroj: TIC Nitra

Letné kúpalisko otvorili 15. 6. 2024. Mesto Nitra otvorilo brány letného kúpaliska v sobotu 15. 6. 2024. Novinkou letnej sezóny bola automatizovaná úpravňa vody v bazénoch, ktorá sa nachádza v strojovni. Toto zariadenie analyzovalo stav a kvalitu vody a v prípade potreby sa doplnili potrebné látky na chemické ošetrenie vody. Cenník sa nemenil, vstupné zostalo rovnaké ako v roku 2023, takisto aj otváracie hodiny. Základné vstupné pre dospelého bolo 8 eur, pre deti do 15 rokov 4 eurá. Po 16. hodine sa platilo polovičné vstupné. Pri zakúpení permanentky bolo vstupné výhodnejšie, za 10 vstupov sa platilo 80 eur, za 20 vstupov 110 eur. Na kúpalisku bol plavecký bazén s dĺžkou 50 metrov, rekreačný bazén) s dĺžkou 37,5 metrov a bazén pre deti s dĺžkou 27 metrov. Deti sa mohli vykúpať vo vyhrievanom detskom bazéne s detskými atrakciami a hĺbkou vody maximálbe 90 cm a v druhom nevyhrievanom bazéne s malým toboganom. Zdroj: teraz.sk

Cyklistická prehliadka technických pamiatok mesta. Cyklisti v Nitre sa v sobotu 15. 6. 2024 popoludní vydali na prehliadku technických pamiatok v meste. Podujatie pripravilo Turistické informačné centrum v Nitre v rámci Potuliek po Nitre pešo alebo na bicykli. Cyklisti sa stretli pri bývalej Trafačke na Ulici Janka Kráľa, odtiaľ sa vybrali na Vodnú ulicu a popri rieke Nitra k mestskému parku na Sihoti. Nasledovala prehliadka hydrocentrály, bývalej Ferenitky a po Kalvárskom moste prešli k Pullmanovmu mlynu a do areálu bývalej Biovety. Zdroj: TIC Nitra

Turistické prehliadky mesta. Turistické informačné centrum Nitra pripravilo v auguste 2024 prehliadky mesta a rôznych zákutí na Zobore. Súčasťou poznávania pamiatok boli komentované prehliadky nitrianskych kostolov. Na pešie potulky po Nitre sa turisti vybrali 4. 8. 2024. Putovali po stopách nitrianskych Židov, navštívili židovský

cintorín, Párovce, kde prešli po Farskej ulici, Ulici Fraňa Mojtu a zašli do Synagógy. Na druhej prehliadke sa 10. 8. 2024 na bicykli vybrali po zoborských zákutiach od penziónu Artin. Účastníci prešli ku Kostolíku sv. Urbana, zoborskému jazierku a do Chmeľovej doliny. Cyklistický výlet sa napokon skončil v mestskom parku. Zdroj: TIC Nitra

Oslavy svetového dňa turistického ruchu v Nitre. Turistické informačné centrum Nitra sa do osláv zapojilo už po 19-krát a prinieslo množstvo aktivít s dôrazom na udržateľný cestovný ruch. V piatok 27. 9. 2024 sa v TIC mohli návštevníci zapojiť do minikvízu, roztočiť koleso šťastia s cenami, ktoré venovali Hotel Zlatý Kľúčik, Möbelix a TIC. Hlavnou aktivitou osláv bol Kláštorný beh o pohár sv. Hypolita, ktorý spája históriu, kultúru a prírodu. Štartovným účastníci podporili obnovu Zoborského kláštora, najstaršieho kláštora na Slovensku. Zdroj: TIC Nitra

15.2 Nitrianska organizácia cestovného ruchu

Turisti podnikali výlety za vínom. Začiatok turistickej sezóny v Nitre a okolí ponúkol návštevníkom a turistom gastronomické zážitky aj cyklistické výlety. Od apríla až do konca mája naplánovala Nitrianska organizácia cestovného ruchu viacero podujatí, medzi nimi dňa 20. 4. 2024 aj podujatie Cesta chuťami mesta. Návštevníci objavovali krásy Nitry prostredníctvom pochutnávania si na káve, čaji a pečive. Zároveň absolvovali interaktívne prednášky s ukážkami a ochutnávkami. Aj v tejto sezóne turisti využívali na svoju prepravu cyklobus. Prvý cyklobus vyrazil z Nitry do Topoľčianok dňa 8. 5. 2024. V rámci výletov za vínom vyštartoval vínobus do Topoľčianok 1. 5. 2024 na tradičnú návštevu vinárstva. Za ďalšími vinármi v Mojmírovciach a vo Veľkom Kýre zamieril 24. 5. 2024. Súčasťou májových podujatí bol aj druhý ročník Včelárskych slávností, ktoré sa v Slovenskom poľnohospodárskom múzeu konali v sobotu 18. 5. 2024. Zdroj: Nitrianska organizácia cestovného ruchu

Na degustácie sa cestovalo vínobusmi. Nitrianska organizácia cestovného ruchu pripravila cez leto pre milovníkov vína vínobusy, ktoré ich odviezli na degustácie regionálnych vín. Prvý vínobus vyštartoval v sobotu 22. 6. 2024 na Svätojánsku nočnú vínnu cestu do Kolíňan pri Nitre, kde sa návštevníkom otvorilo 15 pivníc s 80 vzorkami vín. Miestni poľovníci im pripravili k vínu rozličné poľovnícke pochúťky. Ďalší z vínobusov vyštartoval 29. 6. 2024 z Autobusovej stanice v Nitre na cestu do Mojmíroviec,

kde sa v miestnom poľnohospodárskom družstve slávnostne začala letná sezóna a jej súčasťou bola ochutnávka 12 druhov vín. Zdroj: Nitrianska organizácia cestovného ruchu

Cyklistov odviezol do Bojnej, na Duchonku i do Topoľčianok cyklobus. Z Nitry do Bojnej a na Duchonku začal v júni premávať cyklobus. Turistov prvýkrát odviezol 8. 6. 2024 z parkoviska za autobusovou stanicou. Ponuka cyklotrás bola v okolí Bojnej i Duchonky veľmi bohatá. Cykloturisti si pozreli jednu z najvzácnejších archeologických lokalít na Slovensku, hradisko Valy, Rotundu sv. Juraja v Nitrianskej Blatnici, Topoľčiansky hrad a zašli až k rekreačnej oblasti Duchonka. Cyklobus vyrazil z Nitry do Bojnej, na Duchonku a späť aj 6. 7. a 7. 9. 2024. Okrem toho premával aj do Topoľčianok, kde cyklistov odviezol 28. 7. 2024 a 24. 8. 2024. Zdroj: Nitrianska organizácia cestovného ruchu

Veľkomoravský víkend priblížil históriu a kultúru obdobia Veľkej Moravy. Nitrianska organizácia cestovného ruchu pripravila počas víkendu 10. 8. – 11. 8. 2024 podujatie s názvom Veľkomoravský víkend v Nitre. Na programe bola komentovaná prehliadka areálu Zoborského kláštora, cesta turistickým vláčikom za sprievodu mnícha Cypriána a veľkomoravská hostina v najstaršej nitrianskej reštaurácii Buganka. Turistický vláčik vyšiel zo Svätoplukovho námestia v sobotu popoludní a smeroval v sprievode mnícha Cypriána k ruinám Zoborského kláštora, kde bola hodinová prestávka na obhliadku kláštora a okolia. Deťom pripravili animačný program s veľkomoravskou tematikou, kreatívne dielničky, ukážky zo včelárskeho remesla a pozorovací úľ. V nedeľu odpoludnia sa uskutočnila komentovaná prehliadka areálu Zoborského kláštora. Zdroj: newsletter Nitrianskej organizácie cestovného ruchu

Vo štvrtok 22. 8. 2024 oficiálne sprístupnili pre verejnosť druhú etapu zoborských ferrát v Nitre. Pribudli štyri nové trasy, čím sa počet trás rozšíril na súčasných osem. Projekt realizovala Nitrianska organizácia cestovného ruchu v spolupráci s Krajskou organizáciou cestovného ruchu Nitriansky kraj. Ministerstvo cestovného ruchu a športu SR poskytlo v tomto roku NOCR dotáciu 97-tisíc eur, z nej 32-tisíc eur bolo určených na rozšírenie ferrát. V rámci druhej etapy budovania projektu Via ferraty Zobor pribudli trasy jelšová, pavúčia, vtáčia a traverz k pavúčej a vtáčej. Práve tieto dve ferraty boli určebé len pre skúsených lezcov. Súčasťou druhej etapy bola aj realizácia

úpravy nového zostupového chodníka na severovýchodnom okraji skál pod Pyramídou. Nitrianske ferraty boli sprístupnené priamo pod vrcholom Pyramídy v septembri 2022. V roku 2023 bolo zapožičaných vyše 1 400 ferratových setov a zoborské ferraty absolvovalo vyše 2-tisíc ľudí. Zdroj: visitnitra.eu

Via ferraty Zobor uzavreli. Nitrianska organizácia cestovného ruchu oznámila zimnú uzáveru Via ferrát Zobor, ktorá platila od začiatku decembra 2024 a potrvala do 30. 4. 2025. Priaznivé jesenné počasie umožnilo využívať ferraty do neskorej jesene. Počas sezóny NOCR nezaznamenala komplikácie ani zranenia. Zoborské ferraty tvorilo osem trás rôzneho stupňa obtiažnosti. Vlastníkom prvých štyroch trás je Krajská organizácia cestovného ruchu Nitriansky kraj, vlastníkom trás päť až osem je NOCR. Zdroj: nitra.eu

15.3 Krajská organizácia cestovného ruchu

Turisti používali novú aplikáciu Quappka. Krajská organizácia cestovného ruchu Nitriansky kraj uviedla začiatkom marca 2024 do života novú aplikáciu Quappka, ktorú vytvorila pre turistov a návštevníkov regiónu. Novinka bola súčasťou rozsiahlejšej kampane s názvom Krížom krážom termálnym rajom. Aplikácia bola aquapasom, ktorý návštevníkov Nitrianskeho kraja previedol ponukou jednotlivých termálnych kúpalísk a aquaparkov v kraji. V nitrianskom regióne bola táto ponuka mimoriadne bohatá, keďže každé termálne kúpalisko má iné zloženie vody, každé je niečím jedinečné. Aplikácia bola pre užívateľov bezplatná, jej vývoj financovala KOCR. Stačilo si ju stiahnuť do mobilného telefónu a turisti mali k dispozícii informácie o termálnych kúpaliskách a aquaparkoch v Nitrianskom kraji, zároveň mohli využiť rôzne komerčné zľavy. Do zimnej Quappky sa zapojilo päť celoročne otvorených termálnych kúpalísk. Do letnej sezóny sa zapojilo všetkých 11 termálnych kúpalísk a aquaparkov. Podľa výkonnej riaditeľky KOCR Zuzany Palenčíkovej bol takýto typ produktu zatiaľ jediný svojho druhu na Slovensku. KOCR Nitrianskeho kraja nielen pomocou aplikácie Quappka, ale i celou kampaňou motivoval návštevníkov, aby strávili dovolenku práve v Nitrianskom kraji. Zdroj: newsletter KOCR

Novinky v cestovnom ruchu. V Nitrianskom kraji začali od mája s prípravou rozsiahlych investícií do rozvoja cestovného ruchu. Zastrešila ich Krajská organizácia cestovného ruchu Nitriansky kraj. Súhrnná hodnota projektov predstavovala niekoľko

miliónov eur. Investície smerovali do výstavby archeoskanzenu v Bojnej, obnovy areálu Zoborského kláštora v Nitre i do revitalizácie a modernizácie rímskeho vojenského tábora Celemantia v Iži. K najväčším investíciám patril projekt archeoskanzenu a múzea v hodnote približne 3,4 milióna eur. Zamerali sa na zážitkové poznávanie histórie, ktorá je v Bojnej úzko spätá s obdobím Nitrianskeho kniežatstva a počiatkami kresťanstva na Slovensku. Druhou časťou projektu bol archeoskanzen s unikátnymi replikami stavieb z obdobia Veľkej Moravy. Starostovia z územia Miestnej akčnej skupiny Radošinka chcú prepojiť Nitru s Považským Inovcom prostredníctvom aktuálne nefunkčnej železničnej trate od Radošiny až po Zbehy neďaleko Nitry, kadiaľ by turistov mohla voziť drezina. Už je pripravená štúdia využiteľnosti na jej premávku. Zdroj: KOCR, predseda KOCR Daniel Balko

Na ferratách na Zobore sprístupnili v lete nové trasy. Na zoborských ferratách pribudli v roku 2024 nové trasy – krátke detské ferraty i náročnejšie úseky pre dospelých. Kvôli budovaniu nových trás boli už existujúce ferraty dočasne uzatvorené. Mimo prevádzky boli od 22. do 30. 7. 2024. Nové aj staré trasy opätovne sprístupnili od 1. 8. 2024. Zoborské ferraty začali byť sprístupnené od septembra 2022. Ich majiteľom je Krajská organizácia cestovného ruchu Nitriansky kraj a správcom Zoborský skrášľovací spolok. Via Ferrata Zobor sa nachádza priamo pod vrcholom Pyramídy. Cesta k jednotlivým úsekom vedie po modrej turistickej značke. Z nej je odbočka priamo k ferratám, ktorá vedie cez kremencové pole. Turisti tu nájdu tri trasy. Trasy Dubová a Brezová majú 60 metrov a tretia, Výstupovka, vedie skalami v dĺžke 12 metrov. Feraty ponúkajú aj 15-metrový lanový most. Zdroj: TIC

Veľkomoravský hodokvas. Podujatie sa konalo v Stredovekej taverne v Nitre 23. 11. 2024 ako súčasť aktivít Európskej kultúrnej cesty sv. Cyrila a Metoda. Veľkomoravský hodokvas bol novým moderovaným programom zážitkovej gastronómie, kde sa snúbila ochutnávka dobových jedál s rozprávaním o veľkomoravskom období. Podujatie účastníkov prenieslo v čase na hostinu miestneho vladyku. Návštevníci mohli ochutnať autentické dobové jedlá podávané na drevených podnosoch, v hlinených pohároch a krčahoch. Účastníci si na hostine vyžrebovali svoj dobový osud a na záver si preverili, čo si o Veľkej Morave zapamätali. Zdroj: TASR

15.4 Zoborský skrášľovací spolok

Okolie zaniknutého zoborského kláštora sa postupne zmenilo. Ateliér Rudohradský vyhral 7. 1. 2024 architektonicko-krajinársku súťaž na revitalizáciu priestoru. Do vizualizácií musel zapracovať pripomienky komisie mesta a Krajského pamiatkového úradu Nitra. Nosným motívom rekonštrukcie bývalého Zoborského kláštora bola lesná lávka, po ktorej návštevníci prejdú okolo celého areálu okrem archeologickej lokality. Z novej lávky vytvoria prístup do kultúrnej zóny pri Rákoczího altánku a do ovocného sadu v okolí mníšskych eremitiek, muzeálnej zóny okolo Kostola sv. Jozefa aj do rekreačnej zóny. V objekte skleníka a jeho tesnej blízkosti vznikne náučná bylinková záhrada s odkazom na mnícha Cypriána, ktorý tu pôsobil. Zdroj: nitra.sk

Na Pyramíde pribudla turistická atrakcia – fotopoint. Tvoril ho drevený rám s nápisom Nitra. Projekt zrealizoval Zoborský skrášľovací spolok v spolupráci s mestom Nitra. V rámci grantového programu bol projekt podporený prostredníctvom Nitrianskej komunitnej nadácie sumou 4 500 eur. Nová atrakcia sa v priebehu niekoľkých týždňov stala medzi návštevníkmi veľmi obľúbenou. Celý priestor vrcholu Pyramídy mesto začalo riešiť koncepčne, čo však bude úloha všetkých partnerov vrátane Chránenej krajinnej oblasti Ponitrie. Zdroj: nitra.sk, Zoborský skrášľovací spolok

15.5 Cestovný ruch na Nitrianskom hrade

Nitriansky hrad – Castellum, n. o. Na Nitrianskom hrade sa od 1. 3. 2024 začala nová turistická sezóna, počas víkendov sprístupnili vežu katedrály i diecézne múzeum. Diecézne múzeum v areáli hradu ponúkalo návštevníkom dve expozície. V prvej boli inštalované faksimile úryvkov spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, ukážka z buly Industriae tuae, hlaholské Kyjevské listy a cyrilikou napísané Životy svätých Konštantína-Cyrila a Metoda. Nachádzala sa tam aj verná kópia Nitrianskeho evanjeliára a Zoborských listín. V druhej časti boli vzácne liturgické predmety. Zdroj: nitrianskyhrad.sk

Letný program na Nitrianskom hrade. Letný program oficiálne otvoril Deň otvorených dverí, ktorý sa na Nitrianskom hrade uskutočnil počas Cyrilo-metodských slávností v nedeľu 5. 7. 2024. V tento deň sprístupnili celý hradný komplex návštevníkom, ktorí si mohli pozrieť celý areál vrátane katedrály a Biskupského paláca. V sobotu 6. 7. 2024 sa v Gotickej priekope konali viaceré podujatia: tvorivá dielňa Abeceda zjedla teba a inscenovaný workshop Veľká Morava. V priebehu leta Gotická priekopa slúžila aj ako letné kino. Premietali sa tu filmy pre deti aj dospelých divákov a organizovali tu koncerty. Česká speváčka Lenka Filipová tu mala koncert 16. 7. 2024, podujatie Pesničkohry s Mirom Jilom sa konali 27. 7. 2024. Letný program doplnila živá hudba vo Vazulovej veži i Tančiareň pod hradbami. Letné koncerty vyvrcholili organovým festivalom v Bazilike sv. Emeráma 29. 9. 2024. Zdroj: text z plagátu

16. ŠPORT

Vo vypredanej mestskej hale zápasy MMA. Výborná atmosféra, „vyhecovaní“ diváci a napínavé súboje pod svetlami reflektorov. To všetko bolo súčasťou zápasov MMA. Zápasníci v osemhrannej klietke opäť zaplnili Mestskú halu na Klokočine. Organizácia Fabriq MMA usporiadala v sobotu 18. 1. 2025 v Nitre svoj štvrtý event. V jedenástich dueloch sa predstavili profesionálni a amatérski bojovníci domácej scény. Medzi hosťami nechýbali Attila Végh či Patrik „Rytmus“ Vrbovský. Za zápas večera pred zaplnenou halou bol po hlasovaní divákov vyhodnotený hlavný amatérsky duel zo sobotňajšej „fight card“. Zdroj: MY noviny, 20. 1.2024

Viktória Forsterová medzi najlepšími športovcami SR. Dňa 5. 2. 2024 vyhlásili v Bratislave výsledky ankety Športovec roka 2023. Prvé miesto patrilo strelkyni Danke Bartekovej. Na 6. mieste sa ocitla atlétka z Nitry Viktória Forsterová, členka ŠK ŠOG Nitra. Nová kráľovná slovenskej atletiky zažiarila najmä na svetovej univerziáde v Čcheng-tu, kde získala zlato na 100 m prekážky v novom slovenskom rekorde a v limite na OH 2024 (12,72 s). V hladkom šprinte na 100 m získala na univerziáde striebro. Na mítingu P-T-S v Banskej Bystrici po 55 rokoch zmenila slovenské historické tabuľky na 100 m (11,26 s). Celkovo utvorila počas roka päť slovenských rekordov. Zdroj: teraz.sk

Dve medaily z ME v Tbilisi pre karatistov z Nitry. Nitra je dlhodobo baštou karate, čo potvrdili mladí športovci každoročne na majstrovstvách Európy juniorov a kadetov. Výnimkou nebol ani tohtoročný šampionát v gruzínskom Tbilisi, ktorý sa konal v dňoch 9. 2. – 11. 2. 2024. Slovenská výprava získala tri medaily, pričom dve z nich vešali na krk Nitriankam. Nina Kvasnicová (Tornado Karate Team) súperila v kumite junioriek U21 do 55 kg (v akcii bolo 30 pretekárok). V kumite kadetiek do 61 kg sa predstavila Alexandra Zeumerová (ŠK Kachi Nitra) ako jedna z 28 účastníčok. Najskôr zdolala súperku z Bosny (4:2), potom podľahla Poľke (2:4), lenže tá sa prebojovala do finále. Nitrianka tak dostala šancu v repasáži, kde zdolala Maďarku (5:1) a napokon Talianku (4:3). Po vlaňajšom zlate tak Saša tentoraz pridala bronzovú medailu. V Tbilisi bojovali ešte ďalší traja Nitrania. Natália Vargová (Farmex Nitra) obsadila 7. miesto (kumite juniorky U21 -50 kg). Kristína Ilavská (Farmex Nitra, kumite kadetky -54 kg) a Martin Kvasnica (Tornado, kumite kadeti -63 kg) sa do najlepšej desiatky neprebojovali. Zdroj: karate.sk, MY noviny, 12. 2. 2024

Viktória Forsterová triumfovala na atletických majstrovstvách Slovenska. Šprintérka Viktória Forsterová vybojovala na atletických halových majstrovstvách Slovenska tretí titul na 60 m cez prekážky (2015, 2022, 2023, 2024). Výkonom, ktorý podala v nedeľu 18. 2. 2024 v bratislavskej hale Elán zdolala o štyri stotiny štvornásobnú šampiónku Stanislavu Škvarkovú. Zdroj: atletika.sk

Taekwondisti získali v Prahe 5 medailí. Členovia KBU Taek-wondo UKF Nitra sa v prvý marcový deň vydali na dvojdňovú medzinárodnú akciu do Prahy Czech Open. Podujatie patrí medzi najväčšie európske súťaže, čo potvrdzuje aj účasť vyše 420

účastníkov z 12 krajín. Pre mnohých účastníkov bola pražská súťaž previerkou pred ME v Slovinsku. Nitrianka Vivien Ballayová bola nominovaná na ME v kategórii seniorky v technických zostavách a v športovom boji. Vivien na Czech Open vo finále v technických zostavách len tesne prehrala s českou reprezentantkou vo finále. Nitrianska výprava pod vedením trénera Ivana Kika celkovo získala päť medailí. Zdroj: mynitra.sme.sk

Päť prvenstiev karatistov na Tatami Karate Cupe v Budapešti. Starší karatisti sa 10. 3. 2024 predstavili na Tatami Karate Cupe v Budapešti. Priviezli odtiaľ niekoľko medailí v kumite. O medaily sa postarali Alexandra Zeumerová (Kachi), ktorá bola prvá v kadetkách a druhá medzi juniorkami, Emma Bírová (Farmex), ktorá získala zlato v U14, a Natália Nádašdiová (Farmex), ktorá pridala bronz. Trojica z Tornado Karate Teamu – Nina Kvasnicová, Nina Jeseničová, Natália Ševčíková – sa zhodne postavila na najvyšší stupienok (1. miesto). Zdroj: mynitra.sme.sk

Tri medaily pre krasokorčuliarov. V Novom Meste nad Váhom sa cez víkend 9. 3. – 10. 3. 2024 konali majstrovstvá Slovenska v krasokorčuľovaní. Na základe výsledkov v Slovenskom pohári sa na šampionát prebojovalo sedem zástupcov klubu HK Nitra Kraso, ktorí sa tešili z troch medailových umiestnení, pričom Matej Drnzík získal zlatú medailu. Športovcov z Nitry na M-SR viedli tréneri Zuzana Drnzíková, Marcela Sitárová a Lucia Rybárová. Výsledky HK Kraso – juniorky: 5. Katarína Drnzíková 104,76 b, nádeje 10: 5. Karolína Kohútová 34,19, mladšie nádeje chlapci: 1. Matej Drnzík 24,64, 3. Lukáš Rybár 20,83, nádeje 8: 3. Alma Bali 25,79, nádeje 7: 11. Jasmína Kohútová 18,64, 13. Ela Siklenková 17,70. Zdroj: mynitra.sme.sk

Mesto Nitra ocenilo najúspešnejších športovcov za rok 2023. V Nitre ocenili desiatky najúspešnejších športovcov za uplynulý rok 2023. V poradí 32. ročník slávnostného udeľovania cien prebehol 15. 3. 2024 v Synagóge, kde si nominovaní prevzali ceny z rúk primátora mesta Mareka Hattasa a predsedu komisie pre šport Ladislava Turbu. Vyhlásených bolo šesť hlavných kategórií: jednotlivec, kolektív, zdravotne znevýhodnený športovec, technické športy, pracovník v športe a tréner. Na ocenenie ich mohli nominovať kluby, ale aj široká verejnosť. Športovci reprezentovali Nitru v tradičných i menej známych športoch, napríklad v korfbale či steelových šípkach. Medzi jednotlivcami juniormi bodovali najmä karatisti a boxeri. Najúspešnejším juniorským športovcom sa však stal cyklista zo ŠK Topoľčianky Milan Húsenica. Mestská

športová komisia, ktorá schvaľovala nominácie, upriamila pozornosť aj na futbalistku Viktóriu Csámpayovú. Mesto takúto reprezentantku ešte nemalo. V ostatnej sezóne mala osem reprezentačných štartov a zároveň bola najlepšou strelkyňou v prvej lige na Slovensku. **Cenu za najúspešnejšieho športovca mesta Nitra za rok 2023 si odniesla atlétka Viktória Forster**, ktorá preteká za klub ŠK ŠOG Nitra. Na halových MS v atletike 2024 v Glasgowe sa prebojovala až do semifinále na 60 m prekážok a celkovo skončila na 14. mieste. Zabehla však druhý najlepší čas v kariére a sezónne maximum 8,04 sekundy. **V kategórii jednotlivcov sa medzi juniormi umiestnili nasledovní športovci:** Milan Húsenica (ŠK Topoľčianky – oddiel Nitra – cyklistika), Juraj Muller (ŠK Karate Kachi Nitra – karate), Nina Kvasnicová (Tornado karate team – karate), Bibiana Lovašová (Box club Stavbár Nitra – box), Viktória Földéšiová (TJ AC Nitra – zápasenie), Alexandra Zeumerová (ŠK Karate Kachi Nitra – karate), Viktória Veľká (Klub športového aerobiku Nitra), Lucia Hradecká (TK Slávia SPU Nitra – tenis), Daniel van Wyk (ŠK Delfín Nitra – plávanie), Dávid Kollár (ZK Corgoň Nitra – zápasenie), Nina Jeseničová (Torando Karate Team – karate), Timotej Michalík (ŠK Topoľčianky – oddiel Nitra – cyklistika), Samuel Arpáš (ŠK pri ŠOG Nitra – stolný tenis), Alan Černý (ŠK pri ŠOG Nitra – atletika) a Viktória Csámpayová (FK Nitra – futbal). **V kategórii najúspešnejší športovec mesta Nitra za rok 2023 sa umiestnili:** Viktória Forster (ŠK pri ŠOG Nitra – atletika), Miroslava Jedináková (Box Club Stavbár Nitra – box), Matej Homola (ŠK Karate Farmex – karate), Natália Vargová (ŠK Karate Farmex – karate), Tomáš Peciar (ŠK Delfín Nitra – plávanie), Daniela Ledecká (ŠK pri ŠOG Nitra – atletika), Michal Vereš (TJ AC Nitra – zápasenie), Juraj Pekarčík (HK Nitra – hokej). **V kategórii juniorský kolektív** ocenili MMHK Nitra – družstvo juniorov (hokej), 2. ZK Corgoň Nitra – juniori (zápasenie), 3. HKB Nitrianski rytieri U20 (hokejbal). **Kategória seniorský kolektív za rok 2023:** Box Club Stavbár Nitra – družstvo mužov (box). **Kategória znevýhodnení športovci:** Ľudmila Šišáková (ŠK NSŠ SCORPIONI Nitra – kolky), Jana Hrnčárová (ŠK NSŠ SCORPIONI Nitra – kolky), Jozef Štefák (ŠK NSŠ SCORPIONI Nitra – kolky), Gizela Billíková (Arabeska – moderná gymnastika), Ela Nemčeková (Arabeska – moderná gymnastika). **Kategória technické športy:** Juraj Vindiš (Dart Club Nitra – steelové šípky). **Kategória tréner mesta Nitra:** Monika Višňovská (ŠK Karate Kachi – karate), Klaudio Farmadín (ŠK Karate Farmex Nitra – karate), Martin Gatial (TJ AC Nitra – zápasenie), Tomáš Sonnenschein (KK SPU Nitra – korfbal), Vladimír Viola (TJ Nitra Chrenová – futbal), Róbert Valentíny (OZ LATUS –

futbal). **Kategória funkcionárov - cena za prínos a rozvoj športu:** Michal Novák (TJ AC Nitra), Štefan Klačko (SZTŠ – športová streľba). Zdroj: nitra.sk

Nitra zvládla derby proti Monarchs tretíkrát za sebou. Tretíkrát za sebou sa derby slovenských tímov v českej lige amerického futbalu stalo korisťou Nitry Knights. V súboji 2. kola súťaže zdolala Nitra bratislavského rivala St. Nicolaus Monarchs na jeho ihrisku 34:31. Duel sledovalo v pondelok 1. 4. 2024 takmer 750 divákov. Do zápasu vstúpila lepšie Nitra, ktorá si v prvej štvrtine vytvorila náskok 10:0. Po druhej štvrtine svietilo na tabuli skóre 17:20 v neprospech Monarchs, ktorí však dokázali otočiť skóre na 24:20. Cenný triumf si však napokon pripísali hostia. Zdroj: mynitra.sme.sk

Viktória Forsterová. V Johannesburgu v Juhoafrickej republike na treťom mítingu juhoafrického seriálu ASA Athletics Grand Prix sa 28. 3. 2024 predstavila aj slovenská Atlétka roka 2023 Viktória Forsterová. Dvadsaťjedenročná atlétka ŠK ŠOG Nitra v premiérovom štarte v sezóne pod holým nebom skončila na hladkej stovke tretia za 11,57 sekundy (vietor -0,2 m/s) rovnakým časom ako Mbishová z JAR. Zvíťazila ďalšia Juhoafričanka Thomasová (11,48). Trénerka Katarína Adlerová sa vyjadrila, že to bol len tréningový štart na spestrenie prípravy v Potchefstroome. Zdroj: atletika.sk

Tvrdý trest Nitre: Mastné pokuty aj podmienečné uzatvorenie tribúny. V sobotu 6. 4. 2024 disciplinárna komisia Slovenského zväzu ľadového hokeja potrestala troma pokutami v súhrne 7 900 eur klub HK Nitra za viaceré previnenia ich fanúšikov. Okrem finančných trestov uložila účastníkovi Tipos extraligy podmienečné zatvorenie A-tribúny štadióna na jeden zápas s mesačnou skúšobnou dobou. K porušeniam prišlo ešte počas štvrťfinálovej série s HK Poprad, v ktorej Nitrania zdolali víťaza základnej časti 4:2 na zápasy. Najväčšiu pokutu, vo výške 4 900 eur, dostal klub spod Zobora za previnenie spôsobené porušením povinností organizátora zápasu. V záverečnom šiestom stretnutí série prišlo k umožneniu vstupu na štadión osobe prenášajúcej pyrotechniku, ktorá ju po skončení duelu použila v sektore domácich fanúšikov na tribúne A. Za tento prečin komisia uložila podmienečné uzavretie tribúny so skúšobnou dobou na jeden mesiac (s účinnosťou od 5. 4. 2024). Potrestala „corgoňov“ aj dvoma pokutami, oboma vo výške 1 500 eur. V uznesení sa uvádzal ako dôvod skandovanie vulgárnych nadávok a hádzanie drobných predmetov na ľadovú plochu v treťom zápase série. Zdroj: mynitra.sme.sk

Basketbalisti Nitry vyhrali len štyri zápasy z 32. Po šesťročnej pauze sa nitriansky mužský basketbal vrátil na najvyššiu slovenskú scénu. Mužstvo BKM SPU Nitra v máji 2023 pod vedením trénera Ľubomíra Urbana vybojovalo triumf v Niké SBL a následne reflektovalo na účasť v nej, už pod hlavičkou Slávie SPU Nitra. Hlavným oporným bodom pri návrate medzi elitu bola podpora od vedenia Slovenskej basketbalovej univerzity. Očakávania všetkých Nitranov boli vyššie, ako ukázala realita len so štyrmi vyhratými stretnutiami. Neznamenalo to však vypadnutie do nižšej ligy. Zdroj: mynitra.sme.sk

Majstrovstvá Slovenska v modernej gymnastike jednotlivkýň. Slovenská asociácia fitnesu, kulturistiky a silového trojboja zorganizovala 20. 4. 2024 v Šuranoch tohtoročné majstrovstvá Slovenska v fitnese žien a kulturistike mužov. Tradične bohaté zastúpenie mal nitriansky GymGol klub**,** za ktorý pretekajú nielen športovci z Nitry a okolia, ale aj z iných regiónov. Titul majsterky Slovenska si vybojovali Sofia Jakubičková z Jelšoviec, Nicol Ležáková a Michaela Galafúsiková. Do klubovej vitríny pribudli ešte tri bronzové medaily. Zdroj: mynitra.sme.sk

Hokejisti HK Nitra triumfovali a získali titul. Hokejisti HK Nitra 24. 4. 2024 ziskom majstrovského titulu zavŕšili 31. extraligovú sezónu. Úvod základnej časti aj jej koniec „corgoňom“ nevyšiel podľa predstáv a Nitrania sa museli „prehrýzť“ do štvrťfinále play off cez predkolo. Napriek tomu, že s Duklou Trenčín prehrávali 1:2 na zápasy, dokázali sa nakopnúť, vyradili víťaza základnej časti z Popradu a naštartovali spanilú jazdu zakončenú ziskom titulu. Po krátkych oslavách ich čakal vstup do série s Nitrou a tá zasadila svojmu súperovi dvojitý úder v podobe dvoch prehier na Spiši, čo tretí tím základnej časti zrazilo na kolená. Nitra pritom dokázala uspieť iba v jednom z úvodných siedmich duelov ročníka a spadla až na samé dno extraligovej tabuľky. Od neho sa postupne dokázala odraziť výbornými výkonmi v októbri, resp. v novembri. Mužstvu trénera Antonína Stavjaňu vyšiel aj vstup do kalendárneho roka, no tesne pred vyraďovacou fázou „corgoni“ upadli do výsledkovej krízy. Tri kolá pred koncom dlhodobej časti Nitrania mohli spečatiť svoj priamy postup do štvrťfinále na ľade Trenčína, no napriek trojgólovému vedeniu po úvodnom dejstve na ľade Dukly prehrali a napokon sa s „vojakmi“ stretli v bojoch o štvrťfinále. Tesný postup ich nabudil a vo štvrťfinále boli prvým tímom, ktorý z ôsmej pozície zdolal víťaza ZČ. V semifinále narazili

na Michalovce, ktoré zdolali takisto 4:2 na zápasy a „rozprávkový“ záver sezóny zakončili jednoznačným triumfom nad Spišskou Novou Vsou. Napriek prehre 0:4 dosiahli historický úspech, keďže prvýkrát získali strieborné medaily. Zdroj: mynitra.sme.sk

Nitrania oslávili titul s fanúšikmi. Hokejisti HK Nitra v piatok 26. 4. 2024 oslávili spolu s fanúšikmi svoj druhý titul v histórii najvyššej slovenskej súťaže. V priestoroch mestského Amfiteátra ich búrlivým potleskom a skandovaním chorálov vítali tisícky priaznivcov. Nitrania zorganizovali prvé majstrovské oslavy v roku 2016, keď „vypredali" Svätoplukovo námestie v centre mesta. Pri oslavách druhého titulu s Nitrou bol opäť tréner Antonín Stavjaňa, ktorý je známy tým, že jeho medaily končia po sezóne v rukách fanúšikov a inak tomu nebolo ani teraz. Hokejisti Nitry si užili oslavy druhého titulu v histórii klubu. Pri oboch bol aj súčasný kapitán Branislav Mezei, ktorý zodvihol Pohár Vladimíra Dzurillu. Zdroj: mynitra.sme.sk

Stretnutie priaznivcov Klubu slovenských turistov v Nitre. Turistický klub OTI Slovakia usporiadal v dňoch 10. 5. – 12. 5. 2024 v spolupráci s ďalšími turistickými klubmi – KST Pyramída, KST Žochár, Nitrianskymi značkármi a Regionálnou radou KST Nitra 15. stretnutie priaznivcov Klubu slovenských turistov. Program podujatia bol rozdelený na dve časti – prvou boli turistické výlety v okolí Nitry a druhou bol kultúrny program v sobotu v Hideparku. Turisti vystúpili na vrch Zobor, absolvovali výstupy na ferratu za asistencie inštruktorov horolezectva JAMES, aj náročnejšie túry v Chránenej krajinnej oblasti Ponitrie. Zdroj: mynitra.sme.sk

Kmeč sa stal novým trénerom Nitry. Novým trénerom HK Nitra sa od 7. 6. 2024 stal Andrej Kmeč. Na striedačke majstra uplynulého ročníka Tipos extraligy nahradil Antonína Stavjaňu. Kmeč v uplynulej sezóne pôsobil ako asistent trénera Petra Oremusa vo Zvolene a potom aj v Slovane Bratislava. Zmluvu so Slovanom mal aj na nasledujúci ročník, ale s klubom sa dohodol na ukončení zmluvy. V Nitre strávil bývalý hokejista prevažnú časť profesionálnej kariéry, ukončil ju v roku 2014. V štruktúrach „corgoňov“ odštartoval aj svoju trénerskú púť. Po dvoch rokoch v pozícii asistenta prevzal kormidlo ako hlavný kouč v sezóne 2016/2017 a Nitru doviedol až k zisku strieborných medailí. Tandem na lavičke tvoril tiež so Stavjaňom, pričom táto spolupráca pramenila v bronz a následne ďalšie striebro. Zdroj: web HK Nitra

Slávnostné oceňovanie najlepších športovcov NSK za rok 2023. V pondelok 17. 6. 2024 sa v Koncertnej sále Župného domu v Nitre uskutočnilo slávnostné oceňovanie najlepších športovcov a osobností pôsobiacich v športe. Uvádzame ocenených z Nitry. **Jednotlivci – juniori:** Lucia Hradecká – tenis, Alexandra Zeumerová – karate, Viktória Földešiová – ženské zápasenie, Samuel Danis – silový trojboj. **Kolektívy – juniori:** Liana Makkošová a Andrej Balko – spoločenský tanec, Hokejbalový klub Nitrianski rytieri, družstvo U20 – hokejbal. **Jednotlivci – seniori:** Michal Vereš – zápasenie. **Zdravotne oslabení športovci:** Filip Graňo – golf, Gizela Billíková – moderná gymnastika. **Tréneri:** Zuzana Drnzíková – krasokorčuľovanie. **Čestné uznanie za celoživotný prínos:** Jozef Sýkora – Slovenská asociácia motoristického športu. **Najlepší športovec NSK za rok 2023:** Juraj Varga – motošport. **Najlepšia športovkyňa NSK za rok 2023:** Patrícia Slížová, PWL – club Svätoplukovo – silový trojboj. **Víťazka internetového hlasovania:** Sára Potúčková. Zdroj: mynitra.sme.sk

Ocenenie florbalistiek ŠK Slávia SPU DFA Nitra. Dňa 22. 6. 2024 prevzala Alžbeta Ďuríková a Michal Dudovič ocenenie Florbalisti sezóny 2023/2024. Vyhlásenie výsledkov hlavných kategórií bolo vrcholom Galavečera florbalových osobností Slovenska v Slovenskom olympijskom a športovom múzeu v Dome športu v Bratislave. Ocenené boli aj florbalové kluby, dlhodobo pôsobiace na slovenskej scéne, ktoré prispievajú k dlhoročnému rozvoju florbalu na Slovensku. Konkrétne ide o kluby s vyše 20-ročnou históriou – medzi nimi aj ŠK Slávia SPU DFA Nitra. Zdroj: teraz.sk

Nitra etapovým mestom 68. ročníka Pretekov okolo Slovenska. Posledný júnový týždeň na Slovensku patril cyklistike. Nitra vypravila medzinárodný pelotón 68. ročníka pretekov Okolo Slovenska. Vo štvrtok 27. 6. 2024 pretekári čelili 192-kilometrovej trati z Nitry do Hlohovca. Vyštartovali naobed spred budovy VÚB banky na Štefánikovej triede. Cyklisti sa vydali smerom po Palárikovej, Fraňa Mojtu, cez Kmeťkovu, Mostnú, Farskú, Jesenského a Podzámsku smerom na Topoľčany. Fanúšikovia cyklistiky mohli na štarte vidieť Petra Sagana, ako aj viacnásobného majstra sveta Juliana Alaphilippea. Zdroj: mynitra.sme.sk

Štadión v Nitre hostil finále českej ligy amerického futbalu. Proti domácemu tímu Nitra Knights sa v sobotu 13. 7. 2024 v zápase Czech Bowl 2024 postavili „rytieri“ zo Znojma. Na ihrisku sa počas samotného duelu amerického futbalu vystriedalo takmer sto

hráčov. Najznámejším pojmom tohto športu na celom svete je práve Super Bowl, ktorý je každým rokom najsledovanejším športovým zápasom sveta. Hráči domáceho Nitra Knights už dosiahli v tejto sezóne pomyselné „double“. Zdroj: nitrak.sk

Nitrianski karatisti priviezli deväť medailí. V poľskom meste Bielsko-Biala sa 20. 10. 2024 uskutočnilo prestížne podujatie v karate Polish Open 2024. O kvalitnú konkurenciu sa postaralo 1 972 karatistov z 32 krajín, napriek tomu sa podarilo nitrianskym karatistom vybojovať 9 medailových umiestnení. Dve zlaté získali zástupcovia ŠK Kachi. Výsledky ŠK Kachi Nitra: kumite juniorky -66 kg: 1. Alexandra Zeumerová (z 29 účastníčok)- kata juniori: 1. Juraj Müller (z 36 účastníkov), kata dievčatá U14: 2. Nina Jakubíková (zo 43). Výsledky KK Farmex Nitra: kumite dievčatá U14 -42 kg: 2. Emma Bírová, Carolina Čuláková, chlapci U12 -30 kg: 3. Šimon Chovanec, U10 +40 kg: 3. Henrich Palesch. Zdroj: mynitra.sme.sk

Striebro a bronz pre ŠK ŠOG Nitra – vyvrcholila atletická liga dospelých. V sobotu 28. 9. 2024 sa v Trnave sa uskutočnilo finále atletickej ligy. Tituly z minulého roka obhájili oba tímy Slávie STU Bratislava. Ženy ŠK ŠOG Nitra získali v konečnom účtovaní striebro, ich mužskí kolegovia skončili na bronzovej priečke. Mužom AC Stavbár patrilo 4. miesto. Nitrianske kluby získali vo finále šesť prvenstiev, z toho stavbáristi Samuel Kováč a Čech Kotyza zhodne po dve. Zdroj: mynitra.sme.sk

Preteky Zoborskou lesostepou. Milovníci rýchleho pohybu v horách nemohli chýbať na trailových pretekoch Zoborskou lesostepou. Dorazili aj mnohí ultrabežci z celého Slovenska, keďže najdlhšia z troch tratí merala až 51 kilometrov a mala prevýšenie približne 1 700 m. Na troch rôznych tratiach (51, 21 a 11 km) sa do boja v typickom jesennom počasí pustilo približne 160 účastníkov. Na najdlhšej trati triumfoval Zlatomoravčan Patrik Havetta. Ďalšími absolútnymi víťazmi podujatia boli Jana Kozák Dejová (51 km), Matej Haulík, Nitrianka Nina Ábelová**,** bývalá pretekárka v aerobiku (na 21 km), Martin Smatana a Barbora Strežencová (11 km). Na polmaratónskej trati s prevýšením 856 m vo svojej vekovej kategórii tretíkrát triumfoval Michal Lengyel z Nitry. Zdroj: mynitra.sme.sk

Karatistka Nina Kvasnicová tretia na MS v karate. V talianskom Jesole sa uskutočnili od štvrtka 10. 10. do nedele 13. 10. 2024 majstrovstvá sveta v karate juniorov

a kadetov. Do slovenskej reprezentácie sa prebojovali 5 zástupcovia dvoch nitrianskych klubov – Tornado Karate Teamu a ŠK Kachi. Najlepšie sa darilo Nine Kvasnicovej, ktorá v kumite junioriek do 21 rokov do 55 kg vybojovala bronzovú medailu v konkurencii 54 športovkýň. Nina postupne porazila súperky z Dánska, Ukrajiny, Nemecka a z Bosny, následne podľahla Iránke. Zdroj: mynitra.sme.sk

Dvaja Nitrania s titulom majstra sveta v silovom trojboji a tlaku na lavičke. V Športovej hale v Trnave sa 12. 10. – 13. 10. 2024 uskutočnili majstrovstvá sveta v silovom trojboji a tlaku na lavičke federácie GPC. Zúčastnilo sa 862 pretekárov z rôznych krajín. Slovensko reprezentovalo 123 športovcov. Jozef Kopálek obsadil prvé miesto v tlaku na lavičke v kategórii masters 40 až 45 rokov equipped do 125 kg výkonom 240 kg. Peter Lincmaier získal zlato v mŕtvom ťahu equipped v kategórii masters 40 – 45 rokov do 100 kg výkonom 315 kg. Marek Pavkov vybojoval bronz v silovom trojboji v kategórii masters 40 – 45 rokov raw do 110 kg. Juraj Korman obsadil štvrté miesto v tlaku na lavičke raw do 110 kg výkonom 210 kg. Zdroj: mynitra.sme.sk

Nitrianka Bibiana Lovašová bronzová na ME. Slovenská reprezentantka v boxe Bibiana Lovašová (BC Stavbár Nitra) získala 16. 10. 2024 bronzovú medailu na majstrovstvách Európy do 22 rokov. Osemnásťročná boxerka v semifinálovom súboji kategórie do 57 kg podľahla favorizovanej Sthelyne Grosyovej z Francúzska 0:5 na body, no v Sofii si zabezpečila cenný kov vďaka štvrťfinálovému víťazstvu nad Turkyňou Asude Ece Edizovou. Pre Lovašovú to bola premiéra na šampionáte tejto vekovej kategórie. Zdroj: mynitra.sme.sk

Tréner FC Nitra Miloš Foltán odstúpil. Osemzápasová šnúra bez víťazstva, iba 8 z 39 možných bodov a sedemnáste miesto zo sedemnástich. Taký bol účet FC Nitra po trinástich kolách štvrtej ligy. Celú minulú sezónu klub vynechal kvôli konkurzu (najprv vyhlásený, potom zrušený), tím do nového ročníka zložil nanovo a na poslednú chvíľu. Miloš Foltán odstúpil 22. 10. 2024 po prehre 1:2 v Prievidzi. Zdroj: mynitra.sme.sk

Večerný beh Nitrou. Aktuálny 52. ročník sa bežal 13. 11. 2024 po 350 metrov dlhej pešej zóne na Štefánikovej triede. Podľa jednotlivých kategórií žiaci a dorastenci bežali po tratiach s dĺžkou 500, 1 000 a 1 500 metrov. Juniorské, ženské, mužské a veteránske kategórie sa bežali na tratiach dlhých 2 100 a 2 800 metrov. Najrýchlejším

mužom bol Šaľan Matúš Kompas (podarilo sa mu to prvýkrát), medzi ženami triumfovala Michaela Struhárová zo Zohora. Zdroj: mynitra.sme.sk

Zoborský silvestrovský beh. V nedeľu 31. 12. 2024 sa uskutočnil Zoborský silvestrovský beh, ktorý pripravila Čakanka, n. o., v spolupráci s ďalšími partnermi. Trať dlhá šesť kilometrov mala celkové prevýšenie 288 m. Na 35. ročníku sa stretlo okolo 240 účastníkov. Všetci bežci si odniesli pamätnú medailu. Na nej bola zobrazená hlava bájneho zvieraťa grifa podľa vykopávky zo slovanského hradiska v zoborských lesoch. Medzi ženami vyhrala Simona Hudoková z Prievidze, z mužov bol najrýchlejší Michal Čaladik z Čiernych Kľačian. Zdroj: mynitra.sme.sk

17. MIMORIADNE UDALOSTI A EXTRÉMY POČASIA

Historické hodiny na starej nitrianskej radnici opäť fungovali. Od 21. 6. 2024 historické vežové hodiny na starej radnici na nitrianskej pešej zóne opäť ukazovali správny čas. Mechanizmus, ktorý riadi ručičky, poškodila dažďová voda a hodiny niekoľko mesiacov stáli. Celý hodinový stroj museli rozobrať a previezť do dielne špecialistu. Oprava hodín stála približne 1 900 eur. Ich spätná montáž v podkroví budovy prebehla uprostred jari. Odvtedy znova ukazujú presný čas všetkým, ktorí prichádzajú na Svätoplukovo námestie do centra Nitry. Aby to tak ostalo, zabezpečí mestský podnik Službyt pravidelnú odbornú údržbu hodín. Hodiny poškodila pri prudkých lejakoch dažďová voda, ktorá cez deravú strechu stekala priamo na ne. V podkrovnom teple sa voda rýchlo vyparila, takže ani pri pravidelných kontrolách nebolo vidno, odkiaľ na mechanizmus stekala. Až raz to náhodou zistil majster hodinár, keď počas prudkej búrky vyšiel do podkrovia budovy a videl, ako sa cez prasklinu na streche rovno na citlivé srdce vežových hodín valil prúd dažďovej vody. Voda vysušila olejové misky v citlivom mechanizme, následne sa úplne zadreli ložiská. Celý prístroj sa musel kompletne rozobrať, potom sa urobil výbrus ložísk a dával sa nový náter tak, aby mechanizmus vyzeral, ako keby práve vyšiel z výrobnej dielne. Hodiny reparoval hodinár Peter Minár zo Zlatých Moraviec. Vežové hodiny dávalo mesto opravovať aj pred štyrmi rokmi. Jeden

z ciferníkov vtedy praskol a znemožnil chod ručičiek. Okrem výmeny ciferníka sa na jar 2020 menili aj náhony ručičiek a ložiská. Hodiny sú pomerne raritné. Ide o klasické mechanické vežové hodiny z 50. rokov minulého storočia. Nitra je aj podľa hodinára jediným mestom v okolí, ktoré sa môže podobným kúskom vo vlastníctve samosprávy pochváliť. Zdroj: teraz.sk

Hollywood na Slovensku: V kameňolome pri Nitre natáčali film so Samuelom L. Jacksonom. Na Slovensko zavítali hollywoodsky filmový štáb aj hviezdne mená, ako je Samuel L. Jackson. Ešte v apríli ho mohli fanúšikovia stretnúť v reštaurácii Massimo Ristorante na nábreží Dunaja v Bratislave. V máji 2024 sa celý štáb presunul do kameňolomu pri obci Pohranice neďaleko Nitry, kde prebiehalo natáčanie postapokalyptického sci-fi thrilleru Afterburn. Hlavnú úlohu dostal Dave Bautista. Kameňolom a jeho široké okolie po príchode štábu uzatvorili, aby sa tam nedostali žiadni zvedavci. Na hluk boli vopred upozornení aj obyvatelia obce správou prečítanou v obecnom rozhlase, v ktorej občanov upozornili, že 8. 5. 2024 sa v blízkosti obce budú nakrúcať filmové scény obsahujúce simulované explózie a vizuálne efekty. Zdroj: TV JOJ

Tereza Nvotová natáčala film inšpirovaný tragédiou v Nitre, ktorá pred rokmi šokovala celé Slovensko. Slovenská režisérka Tereza Nvotová začala v januári 2024 natáčať nový film s názvom Otec. Námetom snímky, v ktorej si zahrala Dominika Morávková a Milan Ondrík, bola skutočná udalosť, ku ktorej došlo pred deviatimi rokmi v Nitre. Otec vtedy v horúci júlový deň zabudol v aute svoju dvojročnú dcéru, čo malo tragické následky. Dievčatko nemalo šancu v rozhorúčenom aute prežiť. Otec za svoju fatálnu chybu zaplatil najvyššiu cenu – približne jeden a pol roka po udalosti zomrel na zlyhanie srdca. Udalosť vtedy šokovala celé Slovensko, pričom na nešťastného otca sa vzniesla vlna nenávisti. Premiéra filmu je naplánovaná na koniec roka 2025. Tereza Nvotová začiatkom mája propagovala pripravovanú snímku na festivale MFF v Cannes v rámci prezentácie Goes to Cannes, ktorá prináša pripravované projekty z celého sveta. Zdroj: aktuality.sk

Druhou vicemiss Roma sa 25. 6. 2024 stala nitrianska študentka, 17-ročná Vanesa Rigová z Alekšiniec v okrese Nitra, ktorá na Strednej odbornej škole obchodu a služieb v Nitre študovala odbor kozmetička – vizážistka. Získala aj titul Miss Asia global Slovakia a našu krajinu reprezentovala v Indii. Historicky prvý ročník súťaže Miss Roma

sa konal v jednej z bratislavských reštaurácií. Vanesa Rigová sa do súťaže dostala náhodou. Prišla na skúšku podporiť svoju šesťročnú sestru Nelly, ktorá bola zapojená do programu spolu s viacerými malými dievčatami. Vanesu si všimli organizátori a ponúkli jej možnosť zúčastniť sa na súťaži. Vo finále bojovalo o titul 16 dievčat vo veku od 15 do 25 rokov. Súťažili v štyroch disciplínach. Nechýbala promenáda v plavkách, počas ktorej boli rómske dievčatá čiastočne zahalené priesvitnou látkou. Zdroj: mynitra.sme.sk

Downburst. V stredu 26. 6. 2024 podvečer zasiahol okolie Nitry tzv. downburst. Išlo o intenzívny zostupný prúd vzduchu, ktorý po dotyku so zemským povrchom vyvolal divergentné prúdenie s ničivými účinkami. Divergentné znamená, že vzduch sa po dotyku so zemským povrchom rozteká do strán. Downburst priniesol silný nárazový vietor, ktorý spôsobil rovnaké materiálne škody ako tornádo o sile F0 až F2. V obci Žirany neďaleko Nitry sa krátko pred 17. hodinou objavilo aj tornádo. Spôsobilo materiálne škody menšieho rozsahu, predovšetkým na lesných porastoch. Zasiahlo aj niekoľko domov, na ktorých poškodilo strešné krytiny. Zrážkomery zaznamenali počas búrky a silného dažďa v lokalite úhrny zrážok až okolo 50 milimetrov a nárazy vetra s rýchlosťou až asi 80 kilometrov za hodinu. zdroj: imeteo.sk

Ulice v Nitre boli po výdatných dažďoch zaplavené a neprejazdné. Silné dažde a prívalová voda spôsobili 27. 6. 2024 podvečer problémy v celej Nitre a okolí. Viaceré ulice boli zaplavené a neprejazdné, predovšetkým v centre mesta. Silné dažde spôsobili preťaženie kanalizácie. Doprava v centre mesta bola z hlavnej križovatky odklonená poza tamojšie obchodné centrum. Na mieste riadila dopravu polícia. Záchranné zložky boli v teréne, po ustálení dažďa začali pracovať na odčerpávaní vody. Na križovatke Štúrovej ulice a Štefánikovej triedy pri obchodnom centre Mlyny vydulo cestu a uvoľnil sa kus asfaltového povrchu. Polícia úsek uzavrela. Časť kanálov vyplavila voda, zostali bez poklopov. Poškodená cesta bola aj na ulici Na strelnici v Nitrianskych Hrnčiarovciach. Slovenský hydrometeorologický ústav vydal výstrahu 2. stupňa. Zdroj: nitrak.sk

Primátor Nitry Marek Hattas vyhlásil 27. 6. 2024 mimoriadnu situáciu v Nitre. Dôvodom sú škody, ktoré spôsobila prietrž mračien a vytrvalý dážď. Tie zasiahli mesto v stredu 27. 6. 2024 podvečer. Škody na verejnom aj súkromnom majetku boli mimoriadne vysoké. V meste bezprostredne po zistení závažnosti situácie zasadal Krízový štáb mesta Nitra. V celej Nitre boli zaplavené a poškodené miestne komunikácie, rodinné

domy a pozemky. V mestskej časti Kynek zasahovali príslušníci Hasičského a záchranného zboru, v ulici Nad Hrabinou odčerpávali vodu z miestnej komunikácie. Bola vytopená pivnica v kultúrnom dome v Nitre-Dražovciach, v Nitre na Dobšinského ulici boli na komunikácii naplavené kamene a vytekali splašky, na Kláštorskej ulici sa prepadol chodník. Na tomto mieste boli vytopené pivnice rodinných domov. V Starom meste boli zaplavené garáže, parkovisko a miestna komunikácia na Vodnej, na Kalinčiakovej boli zatopené rodinné domy a vyplavené splašky kanalizácie. Pod železničným priecestím na Staničnej ulici bola prepadnutá vozovka, v križovatke Štefánikovej triedy a Štúrovej ulice boli praskliny v asfalte miestnej komunikácie. Na Mostnej ulici bolo zaplavené detské ihrisko, podjazd pod R1A z Napervillskej ulice na Zobor bol zaplavený a neprejazdný. V mestskej časti Chrenová voda vytopila Študentský domov Zobor, poškodila a zaplavila miestne komunikácie. V Janíkovciach boli zaplavené miestne komunikácie, domy a záhrady, v kultúrnom dome zatekalo do sály. V mestskej časti Čermáň bola poškodená vozovka na križovatke ulíc Kostolná – Hlboká. Na Železničiarskej, Hanulovej a Golianovej ulici zostalo nefunkčné verejné osvetlenie. Podvečer približne do 21. hodiny spadlo v Nitre 86 milimetrov zrážok. Vo večerných hodinách zasadol krízový štáb, primátor vyhlásil v meste mimoriadnu situáciu. Množstvo vody vyrazilo kanalizačné poklopy, vytopená bola Základná škola kniežaťa Pribinu, Kreatívne centrum Nitra na Martinskom vrchu, časť mestského parku, ale aj bytové domy a nebytové priestory. Najväčším problémom bol poškodený asfalt na križovatke pri OC Mlyny. Zdroj: nitra.sk

Bombové hrozby na súdoch v stredu 4. 9. 2024. Polícia po celom Slovensku preverovala bombové hrozby na súdoch. Bomby v budovách súdov na Slovensku oznámil telefonát na číslo tiesňového volania 112. Následne sa hrozba začala preverovať. V Nitre a Nitrianskom kraji sa kontrolovali všetky súdne budovy. Na miesta boli vyslané policajné hliadky, zasahovali pyrotechnici aj psovodi. Zdroj: krajská policajná hovorkyňa Viktória Borloková

Pre únik plynu museli evakuovať viac ako 700 žiakov Základnej školy na Nábreží mládeže v Nitre. Plyn v škole zacítili v pondelok 11. 11. 2024. Privolaní plynári lokalizovali únik plynu v rozvodoch. Šachtami sa následne jeho zápach rozšíril aj do školských budov. Škola okamžite kontaktovala rodičov, ktorí si svoje deti prišli vziať domov. Na nasledujúce dva dni bolo na škole vyhlásené riaditeľské voľno a od štvrtka sa

žiaci vyučovali online. Žiaci sa ku klasickému vyučovaniu v škole vrátili 19. 11. 2024, až keď potrubie opravili. Zdroj: teraz.sk

V autobuse nahlásili bombu. Autobusy v Nitrianskom kraji kvôli tomu meškali. V utorok 26. 11. 2024 v Nitre a okolí meškali autobusy. Spoločnosť Arriva upozornila cestujúcich na meškanie popoludňajších spojov v mestskej a regionálnej autobusovej doprave v Nitrianskom kraji. Dôvodom bolo preverovanie bombovej hrozby políciou. V autobuse bola ohlásená bombová hrozba, preto prebiehali policajné kontroly, ktoré mali vylúčiť riziko bombovej hrozby. Po kontrole boli autobusy priebežne nasadzované naspäť na svoje linky. Meškania regionálnych autobusov sa týkali cestujúcich práve v čase najväčšej špičky, keď sa školáci a pracujúci presúvali domov. Keďže bomba nebola nahlásená v konkrétnom kraji či autobuse, bolo potrebné preveriť autobusy vo všetkých piatich krajoch Slovenska, kde Arriva pôsobila. Zdroj: teraz.sk, hovorkyňa NSK Zuzana Vilčeková

18. KRIMINALITA

Zadržali muža s drogami. Vo štvrtok 4. 1. 2024 nitrianski policajti pri dopravnej kontrole zadržali muža, ktorý mal pri sebe drogy. Hliadka spozorovala na Kmeťovej ulici v Nitre vozidlo Škoda Felícia, kde spolujazdec nebol pripútaný bezpečnostným pásom. Pri následnej kontrole sa jeden z mužov v aute správal nervózne, triasli sa mu ruky a neustále sa otáčal. Policajti sa ho preto spýtali, či je užívateľom omamných a psychotropných látok, čo potvrdil. Následne dobrovoľne vydal jedno priesvitné vrecko s obsahom zelenej sušiny a tri priesvitné vrecká s obsahom hnedej kryštalickej látky. Zdroj: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre

Výhražný email ZŠ sv. Marka v Nitre. V stredu 10. 1. 2024 sa pracovníkom Základnej školy sv. Marka v Nitre vyhrážala neznáma osoba, že príde so zbraňou do školy a všetkých postrieľa. Polícii sa páchateľa podarilo vypátrať. Išlo o 20-ročnú osobu, voči ktorej vyšetrovateľ vzniesol obvinenie pre prečin šírenia poplašnej správy. Páchateľ sa mal v mailovej správe vyhrážať kvôli neriešeniu šikany. Policajti odosielateľa správy odhalili, rovnako ako miesto jeho pobytu. Pri domovej prehliadke ho zadržali a umiestnili do policajnej cely. Zdroj: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre

Na Klokočine vyhasol život mladej ženy. Partizánska ulica v Nitre bola v stredu 17. 1. 2024 v dopoludňajších hodinách uzatvorená pre tragický incident. Skokom z okna v byte na siedmom poschodí ukončila svoj život mladá žena. Na mieste zasahovali všetky záchranné zložky, no napriek ich úsiliu sa nepodarilo zachrániť mladý život. Polícia v danej veci začala trestné stíhanie pre prečin usmrtenia. Zdroj: policajná hovorkyňa Jana Šinková

Za vraždu na Štrbskom Plese vymerali mužovi z Nitry 14 rokov väzenia. Na 14 rokov väzenia odsúdil Okresný súd v Prešove v stredu 17. 1. 2024 muža z Nitry, ktorý v roku 2023 v júli na Štrbskom Plese zavraždil 40-ročného muža. Rozsudok Okresného súdu v Prešove vyhlásením nadobudol právoplatnosť. Súd schválil dohodu o vine a treste, uzatvorenú medzi prokurátorom Krajskej prokuratúry Prešov a obvineným a vyhlásil rozsudok, ktorým uznal obvineného za vinného z obzvlášť závažného zločinu vražda. Súd mužovi uložil trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov so zaradením pre výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň mu uložil ochranný dohľad v trvaní troch rokov a povinnosť nahradiť škodu vo výške 1 883,50 eura. Zdroj: TASR

Príslušníci Colného úradu Nitra zaistili 912 balení cigariet. V stredu 22. 1. 2024 Colný úrad Nitra informoval, že mobilné hliadky ozbrojených príslušníkov Colného úradu Nitra počas prvých troch týždňov tohto roka zaistili na cestách Nitrianskeho kraja celkom 912 spotrebiteľských balení cigariet bez kontrolnej známky. Na území kraja sa ich pokúšali doviezť slovenskí občania. Na výzvu mobilných hliadok osoby nevedeli predložiť doklady o kúpe a spôsobe nadobudnutia cigariet. Išlo predovšetkým o značky tabakových výrobkov Marlboro, Winston a Rothman, všetky boli bez označenia kontrolnými známkami. Únik na spotrebnej dani predstavoval viac ako 2 600 eur. Prípady boli odovzdané vyšetrovateľovi Kriminálneho úradu finančnej správy na ďalšie konanie. Zdroj: hovorkyňa Colného úradu Nitra Renáta Cebová

V ústave na výkon väzby v Nitre spáchal samovraždu 36-ročný obvinený. V nitrianskom ústave na výkon väzby spáchal v stredu 7. 2. 2024 večer samovraždu obesením 36-ročný muž, obvinený z vlaňajšej vraždy ženy v Dubnici nad Váhom. Napriek poskytnutej prvej pomoci zo strany personálu a následne privolanej rýchlej zdravotnej

pomoci sa obvineného nepodarilo oživiť. Okolnosti úmrtia boli predmetom vyšetrovania Policajného zboru SR. Zdroj: tvnoviny.sk

Polícia vyvracala fámy o zoborskom fantómovi. V piatok 9. 2. 2024 polícia reagovala na informácie, šíriace sa na sociálnej sieti, týkajúce sa maskovaného zlodeja vyčíňajúceho v nitrianskej mestskej časti Zobor a Nitrianskych Hrnčiarovciach. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre uviedlo, že tieto správy nie sú pravdivé. Polícia v týchto lokalitách v tomto inkriminovanom období nezaznamenala žiadny prípad majetkovej trestnej činnosti. Obyvatelia Zobora upozorňovali na osobu, ktorá v tejto časti Nitry prichádza od lesa, preskakuje ploty, nazerá spoza okien do izieb a pokúša sa dostať do domov. Niektoré z takýchto príspevkov uvádzali, že dané skutočnosti nahlásili na polícii a polícia v nahlásených lokalitách zvýšila činnosť hliadok. Napriek nepotvrdenému protiprávnemu konaniu v lokalite a z dôvodu predchádzania trestnej činnosti, ako aj pre vyššiu bezpečnosť občanov a ich majetku, polícia vykonávala zvýšenú hliadkovú činnosť v mestskej časti Zobor a Nitrianskych Hrnčiarovciach. Polícia potvrdila, že zverejňované fotografie a videá, ktoré obyvatelia aktuálne šírili, boli staršieho dáta. V druhej polovici roka skutočne zaznamenala v časti Zobor a Nitrianskych Hrnčiarovciach osem prípadov porušovania domovej slobody v súbehu s krádežou finančnej hotovosti. Na základe kamerových záznamov zistila, že rovnaký páchateľ nevyčíňal len na Slovensku, ale aj v Českej republike a Poľsku. Práve v Poľsku bol zadržaný a tam ho väzobne stíhali. Zdroj: teraz.sk

V rieke Nitre spozorovali plávajúce telo mladej ženy. V pondelok 12. 2. 2024 spozorovali na hladine rieky Nitry v katastri Dolné Krškany plávajúce telo, unášal ho však silný prúd. K vode prišla polícia aj záchranné zložky. Telo mladej ženy sa napokon zachytilo na hrádzi neďaleko čističky odpadových vôd. Mladá žena mala na sebe biele roztrhané tielko a nohavice. Telo bolo vo vode pravdepodobne dlhšiu dobu. Policajti na mieste zaisťovali stopy a zisťovali totožnosť nebohej. Ohliadajúci lekár cudzie zavinenie vylúčil. Okolnosti ženinej smrti prešetrovala polícia. Podľa informácií TV JOJ jednou z verzií bolo aj to, že by mohlo ísť o 28-ročnú ženu, ktorá zmizla pred mesiacom. Jej auto sa našlo pri rieke Nitra vo Výčapoch Opatovciach. Zdroj: TV noviny JOJ, Diana Pavlisová, Michaela Gundová, hovorkyňa HaZZ Nitra, Viktória Borloková, hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre

Trest pre vodiča tragickej nehody pri Malante. V pondelok 11. 3. 2024 sa na Krajskom súde v Nitre uskutočnilo súdne pojednávanie s vodičom nákladného auta, ktorý podľa súdu zavinil v roku 2019 nehodu autobusu pri Nitre. Odvolací súd potvrdil pôvodný rozsudok, v ktorom muža poslal do väzenia na osem rokov. Odvolací súd nezistil dôvody na zmenu napadnutého rozsudku súdu I. stupňa v prospech obžalovaného a preto odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol. K nehode došlo 13. 11. 2019 popoludní. Do linkového autobusu narazil pri Malante neďaleko Nitry kamión plne naložený štrkom. Vo vraku autobusu zahynulo 12 ľudí a ďalších 19 sa zranilo. Nákladné auto šoféroval 63-ročný vodič, ktorý už pred časom priznal svoju vinu, odvolal sa iba voči výške trestu. Podľa znalcov malo jeho auto výrazne podhustené vonkajšie pneumatiky. V dôsledku toho sa po prejazde pozdĺžnou nerovnosťou na vozovke dostalo do smerovej nestability. Auto sa následne prevrátilo na bok a jeho predná časť zasiahla autobus, ktorý zišiel mimo cesty a prevrátil sa. Zdroj: Televízne noviny RTVS, Markíza, JOJ, hovorkyňa Krajského súdu v Nitre Lena Kiradžiev

Muž sa pokúsil o samovraždu, policajti ho zachránili. V pondelok 11. 3. 2024 sa 23-ročný muž sa pokúsiť o samovraždu. Zabránili mu v tom policajti pohotovostnej motorizovanej jednotky z Nitry. Zúfalý mladík najskôr zavolal na tiesňovú linku 158 a uviedol, že sa nachádza v Nitre medzi Golianovou ulicou a Párovskými Hájmi v ťažkej životnej situácii a následne hovor ukončil. Na miesto boli okamžite vyslané policajné hliadky, ktoré začali systematicky prehľadávať danú oblasť a jej okolie. Lustráciou telefónneho čísla, ktoré volalo na tiesňovú linku bolo zistené, že ide o 23-ročného muža, čím hliadky získali bližší popis osoby, ktorá bola v ohrození života. Následne boli informácie doplnené o podstatnú skutočnosť, že muž by sa mal nachádzať v blízkosti diaľnice. Zdroj: Facebook Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre

Skrývali sa pod odpadkovými košmi. Policajti Pohotovostnej motorizovanej jednotky spozorovali 24. 5. 2024 na Hviezdoslavovej ulici v Nitre dvoch mužov v kuklách. Dvojica sa pred policajtmi ukrývala za odpadkovým košom, informovalo KR PZ v Nitre. Policajti si dvojicu mužov všimli počas nočnej služby na parkovisku. Na hlave mali kukly, pred policajtmi sa skrývali. Počas kontroly sa 37-ročný muž správal nervózne a roztržite, javil známky požitia omamných a psychotropných látok. Policajtom priznal, že je užívateľom drog. Následne im dobrovoľne vydal plastové vrecko s obsahom bielej

kryštalickej látky a digitálnu váhu. Policajti muža obmedzili na osobnej slobode a predviedli na obvodné oddelenie z dôvodu vykonávania ďalších procesných úkonov. Zdroj: teraz.sk

O život na koľajniciach prišiel 16-ročný chlapec. Na Železničnej stanici v Nitre prišiel o život 16-ročný chlapec. Oznámenie o náleze tela prijala polícia v utorok 28. 5. 2024 v ranných hodinách od pracovníkov železníc. Policajná hliadka, ktorá oznámenie preverovala, zistila, že na mieste činu je telo bez známok života v blízkosti železničnej trate pod sídliskom Klokočina. K stretu osoby s vlakom došlo vo večerných hodinách. Zdroj: Jana Šinková, hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre

Policajt zachránil život mladému mužovi, ktorý skočil do rieky. Policajti z Obvodného oddelenia Policajného zboru Nitra – západ preverovali v stredu 5. 6. 2024 spolu s hliadkami pohotovostnej motorizovanej jednotky oznámenie, že pri rieke sa nachádza osoba, ktorá chce spáchať samovraždu. Po príchode hliadok na miesto sa policajti rozdelili a začali osobu hľadať. Jeden z policajtov uvidel pri železnom oplotení osobu, ktorá sa dala na útek a následne skočila do vody. Policajt vošiel do rieky za mužom a muža vytiahol na breh. Zdroj: Facebook Polície SR

Finančná správa zadržala stovky cigariet. Pracovníci Kriminálneho úradu finančnej správy 17. 7. 2024 zadržali v Nitre viac ako 600-tisíc kusov cigariet a takmer 152 kilogramov spracovaného tabaku. V rámci akcie Rubikon vykonali aj domové prehliadky a prehliadky ďalších priestorov. Príslušníci KÚFS zadržali aj jedno motorové vozidlo a 31 331 spotrebiteľských balení cigariet bez kontrolnej známky, finančnú hotovosť vo výške 31 400 eur, obalové materiály obchodných značiek Marco Polo a Holandská tabaková zmes, mobilný telefón a notebook. Predbežne vyčíslená škoda na spotrebnej dani z tabaku predstavuje sumu takmer 114-tisíc eur. Zdroj: tlačová správa hovorcu finančnej správy Daniela Súkupa

Polícia preverovala anonymnú hrozbu bomby na súde v Nitre. V stredu 24. 7. 2024 v ranných hodinách v čase približne o 6.46 h na linku 112 anonym oznámil, že na súde je bomba, pričom presné miesto neuviedol. Policajti následne začali preverovať nahlásenú bombu v objektoch súdov. Pyrotechnické prehliadky na súdoch v Nitrianskom kraji boli ukončené s negatívnym výsledkom. Polícia robila všetky opatrenia súvisiace s

preverením bezpečnostnej situácie na súdoch. Krátko po 7. hodine museli zamestnanci súdu prerušiť prácu a vyprázdniť celý objekt. Okolo 9. hodine sa mohli vrátiť na pracovisko a pokračovať v prerušenej činnosti. Zdroj: hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre Jana Šinková

Nitriansky taxikár pod vplyvom drog. Vo štvrtok 25. 7. 2024 policajti počas nočnej služby zadržali taxikára, ktorý šoféroval pod vplyvom drog. Drogy sa našli aj v jeho aute Škode Fabia. Policajná hliadka ho spozorovala na Dolnočermánskej ulici v Nitre. Policajti mali poznatok, že osoba, ktorá toto auto šoféruje, je užívateľom drog a drogy u seba aj prechováva, preto ho zastavili. Kontrolou bolo zistené, že ide o 37-ročného muža. Keď ho policajti vyzvali, aby preukázal povinnú výbavu motorového vozidla, začal sa správať nervózne a roztržite. Pri vystupovaní z auta policajti vo dverách spozorovali fajku na aplikáciu drog. Vodič uviedol, že je jeho a má ju na fajčenie pervitínu. Priznal sa, že pred jazdou pervitín aj užil a pri sebe má jednu zatavenú striekačku a jedno plastové vrecúško s obsahom neznámej kryštalickej látky. Policajti muža obmedzili na osobnej slobode a boli s ním vykonávané ďalšie procesné úkony. S taxikárom spísali správu o výsledku objasňovania priestupku, zadržali mu vodičský preukaz aj ďalšiu jazdu. Zdroj: Jana Šinková, hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre

Odsúdili muža, ktorý sa vyhrážal predsedovi NSK. Okresný súd v Nových Zámkoch 8. 8. 2024 odsúdil 39-ročného muža z Košíc, ktorý sa na sociálnej sieti vyhrážal predsedovi Nitrianskeho samosprávneho kraja Branislavovi Becíkovi zastrelením. Súd uznal muža vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania a odsúdil ho na trest odňatia slobody v trvaní šesť mesiacov podmienečne so skúšobnou dobou jeden rok. Becík podal trestné oznámenie na polícii v polovici mája 2024. Dôvodom boli vyhrážky zastrelením, ktoré sa objavili pod príspevkom Becíka na sociálnej sieti pred eurovoľbami. Predseda NSK a poslanec Národnej rady SR bol lídrom kandidátky strany Hlas – SD do eurovolieb. Zdroj: TASR

Neznámy muž podvodom vylákal od staršej ženy finančnú hotovosť. V utorok 22. 11. 2024 krajská polícia oznámila, že neznámy podvodník obral 74-ročnú ženu z Nitry o 10-tisíc eur. Zavolal jej z neznámeho čísla, vydával sa za jej synovca a požiadal ju o peniaze. Tvrdil jej, že čaká na advokáta, má podpísať zmluvu a keď nezaplatí do 30 minút, stratí 19-tisíc eur. Poškodená žena neznámemu mužovi uverila. Synovcovi chcela pomôcť,

preto na Štefánikovej triede odovzdala neznámej osobe finančnú hotovosť vo výške 10-tisíc eur. Zdroj: hovorkyňa Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre Jana Šinková

Pomohli pri záchrane malého dievčatka. Dňa 15. 11. 2024 policajti Diaľničného oddelenia Policajného zboru Nitra – Selenec pomohli pri záchrane života malého dievčatka. Počas výkonu služby zaregistrovali na rýchlostnej ceste R1 v smere na Nitru vozidlo jazdiace veľkou rýchlosťou. Vozidlo zastavili a vodiča skontrolovali. Zistili, že dôvodom rýchlej jazdy bol boj o život malého dievčatka, ktoré náhodne požilo lieky. Policajti následne spravili vozidlu asistenciu a pomohli mu dostať sa čo najrýchlejšie a najbezpečnejšie do nemocnice. Zapli sirény, rozsvietili majáky a dali vodičovi znamenie, aby ich nasledoval. Rodinu sprevádzali po celej trase až priamo do areálu nemocnice, pričom im zabezpečili voľnú cestu. Zdroj: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre

19. Index 2024

JANUÁR 2024

Vo štvrtok 1. 1. 2024 večer sa na pešej zóne v Nitre konal protivládny politický protest proti zrušeniu špeciálnej prokuratúry – kapitola Verejný a politický život

- Slovenská pošta vydala v piatok 12. 1. 2024 poštovú známku Osobnosti: Ján Chryzostom Korec a Jozef Tomko so špecifickým symbolom T2 100 gramov – kapitola Kultúrny život
- Od 15. 1. 2024 bol hradný kopec pod Nitrianskym hradom po rozsiahlej revitalizácii znovu prístupný verejnosti – kapitola Výstavba a rozvoj mesta
- Vo štvrtok 18. 1. 2024 sa v Nitre, ale aj v ďalších slovenských mestách konal protivládny protest. Protestujúci sa búrili proti rušeniu špeciálnej prokuratúry – kapitola Verejný a politický život
- V utorok 22. 1. 2024 oficiálnym podpisom dohody medzi mestom Nitra, Základnou školou Tulipánová a občianskym združením Skalka začali v Nitre pôsobiť tenisové triedy – kapitola Školstvo, veda, vzdelávanie
- V utorok 23. 1. 2024 zomrel bývalý poslanec mestského zastupiteľstva Jozef Klačko – kapitola Mesto a obyvateľstvo

- Vo štvrtok 24. 1. 2024 sa v zasadačke Mestského úradu v Nitre uskutočnilo 17. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre – kapitola Samospráva mesta
- Vo štvrtok 24. 1. 2024 sa na pešej zóne v centre Nitry konal ďalší protivládny protest, na ktorom sa zišli stovky ľudí – kapitola Verejný a politický život
- V stredu 7. 2. 2024 sa konal na pešej zóne protivládny protest - kapitola Verejný a politický život
- Automobilka Jaguar Land Rover získala prvé miesto v súťaži Naj zamestnávateľ roka 2023 v kategórii automobilový priemysel – kapitola Ekonomika

FEBRUÁR 2024

- Dňa 9. 2. 2024 bol do funkcie menovaný nový riaditeľ Fakultnej nemocnice v Nitre MUDr. Ondrej Šedivý – kapitola Zdravotníctvo
- Mesto Nitra pripravilo v sobotu 10. 2. 2024 tradičné fašiangové slávnosti s fašiangovým jarmokom – kapitola Kultúrny život
- Nitrianske výstavisko Agrokomplex ožilo od piatka 16. 2. 2024 do nedele 18. 2. 2024 medzinárodnou výstavou Nitradog Pribina Cup – kapitola Ekonomický život
- V stredu 21. 2. 2024 sa v Agroinštitúte v Nitre konalo zasadnutie Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory. Okrem iného sa tu rozhodlo, že sa členovia Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory sa pripojili k celoeurópskym protestom farmárov, poľnohospodárov a potravinárov - kapitola Ekonomický život
- Vo štvrtok 22. 2. 2024 sa v Nitre a na ďalších miestach po celom Slovensku konali protesty poľnohospodárov. Vyjadrili tým svoju nespokojnosť s rozhodnutiami Európskej únie. Bol to najväčší protest v histórii Slovenska – kapitola Ekonomický život
- Od 28. 2. 2024 vznikla na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre Knižnica Jána Kuciaka. Umiestnená je na ulici B. Slančíkovej v priestoroch Katedry žurnalistiky a nových médií, ktorá knižnicu spravuje – kapitola školstvo, veda a vzdelávanie
- Nitrianska galéria pripravila novú edukačnú výstavu Svet Karola Barona v priestoroch Farebnej galérie – kapitola Kultúrny život

- Vo štvrtok 29. 2. 2024 sa vo veľkej zasadačke mestského úradu uskutočnilo zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre – kapitola Samospráva mesta

MAREC 2024

- V stredu 6. 3. 2024 sa pri príležitosti 2. výročia začiatku vojny na Ukrajine uskutočnilo stretnutie primátora Nitry Mareka Hattasa so zástupcami organizácií, ktoré počas rokov 2022 a 2003 zohrali nezastupiteľnú rolu pri integrácii cudzincov v Nitre
- Vo štvrtok 7. 3. 2024 otvoril Nitriansky komorný orchester ZOE jubilejný 50. ročník Nitrianskej hudobnej jari – kapitola Kultúrny život
- Vo štvrtok 14. 3. 2024 otvorili v Nitrianskej galérii výstavu pod názvom Milovať ako každý – kapitola Kultúrny život
- V Štúdiu Divadla A. Bagara mala 15. a 16. 3. 2024 premiéru inscenácia Scény z rodinného života – kapitola Kultúrny život
- Trendy vo svete práce predstavili vystavovatelia na 2. ročníku veľtrhu pracovných príležitostí Kariéra Expo Nitra, ktorý sa uskutočnil od stredy 20. 3. 2024 na nitrianskom výstavisku Agrokomplex – kapitola Ekonomika
- V dňoch 22. – 24. 3. 2024 sa na výstavisku Agrokomplex Národné výstavisko uskutočnil veľtrh Caravan Bike Travel – kapitola Ekonomika

APRÍL 2024

- Na Veľký piatok 15. 4. 2024 sa po dvojročnej pandemickej prestávke konala v uliciach Nitry tradičná verejná pobožnosť krížovej cesty – kapitola Cirkvi a náboženský život
- Dňa 22. 4. 2024 na Deň zeme oficiálne otvorili projekt s názvom Environmentálne centrum Klíma – Krajina – Informácie – kapitola: Školstvo, veda, vzdelávanie

MÁJ 2024

- Vo štvrtok 12. 5. 2024 udelil NSK ocenenie osobnostiam regionálnej kultúry Nitrianska Lunica – kapitola Kultúrny život

- V dňoch 12. 5. – 15. 5. 2024 sa na Svätoplukovom námestí uskutočnil festival jedla Slovak Food Truck Fest – kapitola Verejno-politický život
- V pondelok 13. 5. 2024 sa v Župnom dome v Nitre konalo slávnostné udeľovanie cien Zdravotník roka – kapitola Zdravotníctvo
- V piatok 24. 5. 2024 sa v Nitre na Zobore pri penzióne Artin začali otvorením trhového mestečka, koncertmi a večernou oldies party trojdňové Svätourbanské zoborské slávnosti – kapitola Kultúrny život
- Vo štvrtok 23. 5. 2024 sa uskutočnilo zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Nitre – kapitola Samospráva mesta
- Vo štvrtok 30. 5. 2024 sa v Nitre naposledy zavreli dvere posledného existujúceho kasína, ktorému v tento deň skončila dlhoročná licencia. Zavŕšila sa tým snaha mesta Nitra odstrániť hazard zo svojho územia podporená mestskými poslancami naprieč politickým spektrom. Primátor Marek Hattas túto správu oznámil na tlačovke – kapitola Samospráva mesta Nitra
- Vo štvrtok 30. 5. 2024 sa v Agroinštitúte v Nitre konalo v poradí 37. Valné zhromaždenie Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory. Stoštyridsať delegátov rozhodlo, že novým predsedom SPPK sa stal jej doterajší výkonný predseda Andrej Gajdoš – kapitola Ekonomika
- Staré divadlo Karola Spišáka v Nitre uviedlo v piatok 31. 5. 2024 premiéru rozprávky O dvanástich mesiačikoch – kapitola Kultúrny život

JÚN 2024

- V sobotu 1. 6. 2024 bol slávnostne odovzdaný do užívania zrekonštruovaný Starý park na Sihoti – kapitola Samospráva mesta
- V stredu 26. 6. 2024 krátko po 16. hodine sa začala búrka sprevádzaná búrlivým vetrom. Na rôznych miestach v Nitre sa pod vodou ocitli celé ulice vrátane hlavných tepien v centre mesta. Na križovatke Štefánikovej triedy a Štúrovej dokonca voda vytlačila asfalt a cestu museli uzavrieť – kapitola Mimoriadne udalosti a počasie
- Vo štvrtok 27. 6. 2024 sa Nitra stala etapovým mestom cyklistických pretekov Okolo Slovenska – kapitola Šport a telesná kultúra

JÚL 2024

- V stredu 3. 7. 2024 zomrel vo veku 92 rokov profesor Ivan Hričovský, zakladateľ Fakulty záhradníctva a krajinnej ekológie SPU – kapitola Mesto a obyvateľstvo
- V dňoch 5. 7 – 7. 7. 2024 ožilo centrum Nitry mestskými slávnosťami Nitra, milá Nitra – kapitola Kultúrny život
- V piatok 5. 7. 2024 sa konala slávnostná svätá omša na Svätoplukovom námestí – kapitola Cirkvi a náboženský život
- V dňoch 3. 7. – 5. 7. 2024 sa konalo podujatie Pribinova Nitrawa
- Klub Nitra Knights ako prvý slovenský klub dokázal 13. 7. 2024 triumfovať v českej lige amerického futbalu. Hoci slovenské kluby nemajú vlastnú ligu, ich úspech v najvyššej česko-slovenskej súťaži spropagoval nielen ich šport, ale aj mesto Nitra a jeho futbalový štadión – kapitola Šport a telesná kultúra

AUGUST 2024

- Od 1. 8. 2024 pribudli na zoborských ferratách nové trasy - krátke detské feraty i náročnejšie úseky pre dospelých. Kvôli budovaniu nových trás boli už existujúce feraty od 22. do 30. 7. 2024 dočasne uzavreté – kapitola Cestovný ruch a turizmus
- V nedeľu 18. 8. 2024 sa konali Nitrianske hody a dožinky – kapitola Kultúrny život
- Tisícky pútnikov sa stretli počas víkendu 17. 8. – 18. 8. 2024 na tradičnej 258. púti k Matke Božej na nitrianskej Kalvárii – kapitola Cirkevný život
- V dňoch 15. 8. – 18. 8. 2024 bol otvorený v poradí už 49. ročník medzinárodnej poľnohospodárskej a potravinárskej výstavy Agrokomplex Nitra – kapitola Ekonomický život
- Vo štvrtok 22. 8. 2024 oficiálne sprístupnili 2. etapu zoborských ferrát v Nitre. V rámci druhej etapy budovania projektu Via ferraty Zobor pribudli trasy jelšová, pavúčia, vtáčia a traverz k pavúčej a vtáčej. Práve tieto dve ferraty sú určené len pre skúsených lezcov – kapitola Cestovný ruch a mestský turizmus
- Symbolickým poklepaním základného kameňa sa v utorok 27. 8. 2024 začala prestavba križovatky ciest II/513 a III/1677 v nitrianskej mestskej časti Mlynárce – kapitola Doprava

- V areáli výstaviska Agrokomplex Nitra sa v stredu 28. 8. 2024 popoludní uskutočnil 12. ročník festivalu Slížovica, ktorý nespojil iba slovenských a zahraničných hudobných umelcov, ale najmä priateľov kapely Horkýže Slíže – kapitola Kultúrny život
- Na najväčšom nitrianskom sídlisku Klokočina sa od štvrtka 29. 8. do soboty 31. 8. 2024 uskutočnil 22. ročník podujatia Klokočinský jarmok – kapitola Kultúrny život

SEPTEMBER 2024

- V pondelok 2. 9. 2024 sa na nitrianskych MŠ, ZŠ, SOŠ a gymnáziách začal nový školský rok 2024/2025 – kapitola Školstvo, veda a vzdelávanie
- Mesto Nitra otvorilo v stredu 4. 9. 2024 v areáli Základnej školy Ščasného v mestskej časti Dražovce nové komunitné centrum – kapitola Sociálna práca
- Počas septembrových nedieľ sa v katedrálnom kostole – Bazilike sv. Emmeráma na Nitrianskom hrade konal Katedrálny organový festival – kapitola Kultúrny život
- Divadlo Andreja Bagara uviedlo 20. 9. a 21. 9. 2024 premiéry americkej muzikálovej komédie Mníšky – kapitola Kultúrny život
- Vo štvrtok 26. 9. 2024 sa vo Veľkej zasadačke MsÚ konalo 23. zasadnutie (riadneho) mestského zastupiteľstva – kapitola Samospráva mesta
- Na slávnostnom zasadnutí mestského zastupiteľstva, ktoré sa konalo 26. 9. 2024 v Obradnej sieni mesta Nitry, ocenili päť nitrianskych osobností – kapitola Mesto a obyvateľstvo – kapitola Samospráva mesta

OKTÓBER 2024

- Fakultná nemocnica Nitra začala v stredu 2. 10. 2024 očkovanie novou aktualizovanou vakcínou Comirnaty JN.1 proti COVID-19, ktorá poskytovala zvýšenú ochranu proti aktuálne najrozšírenejšiemu variantu vírusu – kapitola Zdravotníctvo
- Vo štvrtok 3. 10. 2024 začal na výstavisku Agrokomplex v Nitre 29. ročník Autosalónu Autoshow, ktorý trval do nedele 7. 10. 2024 – kapitola Ekonomika mesta
- V októbri pribudlo na 12 základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Nitra 48 nových cyklistických stojanov – kapitola Doprava

- Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre bola 5. 10. 2024 ako jedna zo šiestich slovenských univerzít zaradená do hodnotenia Times Higher Education World University Ranking (THE WUR) 2025 – kapitola Školstvo, veda a vzdelávania
- Počas štvrtkov a nedieľ sa v dňoch 10. 10. – 27. 10. 2024 konal v poradí 19. ročník festivalu Nitrianska hudobná jeseň 2024 – kapitola Kultúrny život
- V utorok 15. 10. 2024 zapísali do knihy rekordov nový slovenský rekord v príprave najdlhšej chlebovej reťaze, ktorý vytvorila pri príležitosti Svetového dňa chleba spoločnosť Penam Slovakia – kapitola Ekonomický život
- Vo štvrtok 17. 10. 2024 zavítal na návštevu Nitry prezident SR Peter Pellegrini – kapitoly Samospráva mesta Nitry, Vzácne návštevy a partnerské vzťahy
- Vo veku 72 rokov zomrel 16. 10. 2024 významný slovenský básnik Milan „Vinco“ Částa, ktorý vďaka svojim dielam zanechal na slovenskej literárnej scéne nezmazateľnú stopu – kapitola Mesto a obyvateľstvo
- Ustanovujúce zasadnutie Nitrianskeho mládežníckeho parlamentu sa uskutočnilo 17. 10. 2024 v sále Centra voľného času Domino v Nitre – kapitola Školstvo, veda, vzdelávanie
- Pri obchodnom centre Promenada vysadili 24. 10. 2024 ďalšie japonské čerešne – sakury – kapitola Životné prostredie
- Vo štvrtok 24. 10. 2024 sa konalo zasadnutie mestského zastupiteľstva v Nitre

NOVEMBER 2024

- V období 1. 11. – 8. 11. 2024 bola sprístupnená hradná krypta na Nitrianskom hrade – kapitola Cirkvi a náboženský život
- V pondelok 4. 11. 2024 Železnice Slovenskej republiky po viac ako dvoch rokoch opäť otvorili vstupnú halu Železničnej stanice v Nitre pre verejnosť. Uzavretá bola od júna 2022, dôvodom bol havarijný stav budovy – kapitola Doprava, obchod, spoje a služby
- V utorok 5. 11. 2024 mesto Nitra otvorilo nové Centrum zdravia. Určené bolo deťom z materských škôl a mestská samospráva ho zriadila na mieste bývalej jednotriednej škôlky v mestskej časti Párovské Háje – kapitola Školstvo, veda, vzdelávanie

- Prvá etapa rekonštrukcie Cabajského mosta v Nitre sa skončila vo štvrtok 7. 11. 2024 – kapitola Výstavba a rozvoj mesta
- Dňa 10. 11. 2024 sa v Starom divadle K. Spišáka sa konala obnovená premiéra rozprávky Kráska a zviera – kapitola Kultúrny život
- Regionálna správa a údržba ciest Nitra odštartovala v nedeľu 10. 11. 2024 zimnú údržbu, počas ktorej udržiavala viac ako 2-tisíc kilometrov ciest II. a III. triedy – kapitola Doprava
- Červené maky zaplavili v pondelok 11. 11. 2024 vojenský cintorín v Nitre-Mlynárciach. Na pietnom kladení vencov si zástupcovia armády, vojenských historických spolkov a združení, vojenskí veteráni vencami a kvetmi uctili pamiatku nielen tých, čo bojovali v Prvej svetovej vojne – kapitola Verejno-politický a spoločenský život
- V dňoch 11. 11. – 4. 12. 2024 sa uskutočnili Študentské dni nitrianskych univerzít 2024 – kapitola Školstvo, veda, vzdelávanie
- Novým riaditeľom Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Nitre sa od 15. 11. 2024 stal Marek Bekéni – podkapitola Hasičské, záchranné a bezpečnostné zložky
- Pre únik plynu museli 11. 11. 2024 evakuovať viac ako 700 žiakov Základnej školy na Nábreží mládeže v Nitre – kapitola Mimoriadne udalosti
- V utorok 12. 11. 2024 sa na Technickej fakulte SPU uskutočnili Kariérne dni – kapitola Školstvo, veda, vzdelávanie
- Mesto Nitra získalo 12. 11. 2024 Národnú cenu za kvalitu a spoločenskú zodpovednosť v kategórii kvalita. Toto prestížne ocenenie je výsledkom neúnavnej práce, odhodlania a profesionálneho prístupu nášho tímu, ktorý sa každý deň snaží o zlepšovanie služieb a života v našom meste – kapitola Samospráva mesta
- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR ocenil 14. 11. 2024 celkovo 17 firiem a jednotlivcov za prínos v oblasti kvality a spoločenskej zodpovednosti. V kategórii kvality sa stali víťazmi organizácie Magna PT, VÚRUP a Mesto Nitra – kapitola Ekonomický život
- V piatok 15. 11. 2024 sa minister zdravotníctva SR Kamil Šaško na svojom výjazde v Nitrianskom kraji stretol v Nitre s takmer 60 zástupcami zdravotníkov,

vzdelávacích inštitúcií, poisťovní a ďalších zdravotníckych organizácií – kapitola Zdravotníctvo

- V dňoch 15. 11. – 16. 11. 2024 sa vo Veľkej sále Divadla A. Bagara v Nitre uskutočnila premiéra muzikálu Na skle maľované – kapitola Kultúrny život
- Mesto Nitra si 17. november a Deň boja za slobodu a demokraciu pripomenuli v piatok 15. 11. 2024. Okrem spomienkového stretnutia sa uskutočnil aj koncert venovaný hudobníkovi a básnikovi Karlovi Krylovi – kapitola Verejný a politický život
- Najväčšia výstava zvierat na Slovensku sa uskutočnila na národnom výstavisku Agrokomplex v Nitre v dňoch 16. 11. – 17. 11. 2024 – kapitola Ekonomický život
- Na verejných miestach v Nitre pribudlo v polovici novembra 17 nových defibrilátorov – kapitola Zdravotníctvo
- V stredu 20. 11. 2024 sa konalo verejné vypočutie kandidátov na funkciu hlavného kontrolóra mesta Nitry – kapitola Samospráva mesta
- Vo štvrtok 21. 11. 2024 sa vo Veľkej zasadačke na Mestskom úrade v Nitre konalo v poradí 44. (riadne) mestské zastupiteľstvo, na ktorom bola zvolená nová hlavná kontrolórka mesta Nitry Ing. Oľga Hetényiová – kapitola Samospráva mesta
- Vo štvrtok 21. 11. 2024 sa konalo 25. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre – kapitola Samospráva mesta
- Mesto Nitra v spolupráci so spoločnosťou Transdev, ktorá je poskytovateľom mestskej hromadnej dopravy v Nitre, posilnili od 15. 12. 2024 dopravné spojenie s mestskou časťou Párovské Háje, a to viacerými spojmi na linke č. 11 – kapitola Doprava, obchod, spoje, služby
- V sobotu 23. 11. 2024 sa konal 17. ročník festivalu Vysoké hory Nitra – kapitola Kultúrny život
- V pondelok 25. 11. 2024 bola vo veži katedrály na Nitrianskom hrade otvorená výstava s názvom Ponížená veža – kapitola Kultúrny život
- Vianočné mestečko na Svätoplukovom námestí v Nitre otvorili v sobotu 29. 11. 2024 – kapitola Kultúrny život

DECEMBER 2024

- Novinky z oblasti poľnohospodárskej, lesnej a komunálnej techniky, ale aj Smart City riešenia ponúkol veľtrh Agrosalón a Les, ktorý sa konal v dňoch 4. 12. – 7. 12. 2024 – kapitola Ekonomický život
- V piatok 6. 12. 2024 bolo slávnostne odovzdané do prevádzky Kreatívne centrum Nitra – kapitola Samospráva mesta a Kultúrny život
- V stredu 11. 12. 2024 prijal primátor Nitry Marek Hattas mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu Portugalska – kapitola Návštevy a prijatia na MsÚ v Nitre
- Vo štvrtok 12. 12. 2024 sa konalo 26. zasadnutie (riadneho) Mestského zastupiteľstva v Nitre – kapitola Samospráva mesta
- V priestoroch Univerzitnej knižnice Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre vznikla 14. 12. 2024 knižnica Pavla Straussa – kapitola Školstvo, veda a vzdelávanie
- Výtvarník, sochár a občiansky aktivista Fero Guldan získal cenu primátora Nitry za celoživotný prínos umeniu a spoločnosti. Ocenenie prevzala v stredu 18. 12. 2024 v nitrianskej Synagóge jeho dcéra Irena – kapitola Mesto a obyvateľstvo
- Na výstavisku Agrokomplex v Nitre sa v dňoch 19. – 22. 12. 2024 konala medzinárodná výstava psov všetkých plemien Nitradog Christmas Cup, na ktorej sa predstavilo 8-tisíc psov z 29 krajín – kapitola Ekonomický život

Pomôcky a zdroje pri písaní kroniky za rok 2024

- Uznesenia a zápisnice zo zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre v roku 2024
- Online sledovanie jednotlivých zsadnutí Mestského zastupiteľstva v Nitre
- Koncepčné dokumenty mesta za rok 2024
- Správy o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti základných škôl a ZUŠ, stredých škôl, stredných odborných škôl, gymnázií, centier voľného času
- MY – noviny, rok 2024
- Denník N, denník SME, denník Pravda
- Osobná účasť na kultúrnych, spoločenských a športových podujatiach
- Elektronická komunikácia prostredníctvom e-mailov a sociálnych sietí s aktérmi spoločenského života a predstaviteľmi organizácií a spolkov pôsobiacich v meste
- Elektronická komunikácia s hovorcami spoločností, firiem, organizácií

- Výročné správy škôl a organizácií
- www.biskupstvo-nitra.sk
- facebook.sk/KRPZNR
- hockeynitra.sk
- teraz.sk
- aktuality.sk
- nitra.dnes24.sk
- spravy.rtvs.sk
- televízne spravodajstvo RTVS, Markíza, JOJ, TA3

Zoznam skratiek a značiek

CVČ – centrum voľného času, COMIN – kontaktné miesto pre cudzincov v Nitre, DAB – Divadlo Andreja Bagara, SDKS – Staré divadlo Karola Spišáka, FC Nitra – Futbalový klub Nitra, FsK – folklórna skupina, FN – Fakultná nemocnica, HaZZ SR – Hasičský a záchranný zbor SR, HK Nitra – Hokejový klub Nitra, JDS – Jednota dôchodcov Slovenska, BRKO – biologicky rozložiteľný kuchynský odpad, KDH – Kresťanskodemokratické hnutie, KSC – kultúrno-spoločenské centrum, MHD – mestská hromadná doprava, MsP – mestská polícia, MsÚ – mestský úrad, MZ – mestské zastupiteľstvo, MŠ – materská škola, NSK – Nitriansky samosprávny kraj, NOCR – Nitrianska organizácia cestovného ruchu, NEKA – nezávislý kandidát, NR SR – Národná rada SR, OZ – občianske združenie, PZ – policajný zbor, SOV – Slovenský olympijský výbor, SNS – Slovenská národná strana, SPP – Slovenský plynárenský priemysel, SR – Slovenská republika, SPM – Slovenské poľnohospodárske múzeum, VZN – všeobecne záväzné nariadenie, ZpS – zariadenie pre seniorov, ZŠ – základná škola, ZUŠ – základná umelecká škola, ZsFZ – Západoslovenský futbalový zväz

Uzatvárací protokol zápisu do Kroniky mesta Nitry za r. 2024

Zápis do KRONIKY MESTA NITRY za rok 2024 obsahuje 245 strán textu, 18 kapitol a index udalostí v roku 2024. Zápis do kroniky za rok 2024 je napísaný v zmysle zákona Národnej rady SR č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení. Jeho základná štruktúra zodpovedá Praktickej príručke pre kronikárov od Mgr. Agáty Krupovej, Mgr. Vladimíra Pirošíka a Mgr. Ľubice Kováčovej, vydanej Regionálnym vzdelávacím centrom v Prešove v roku 2019, so zachovaním princípov publikovaného návodu Ladislava Jasenáka (Príručka pre

kronikárov, Martin 1995), ktorý vydala Muzeálna slovenská spoločnosť. Celoročný zápis napísala kronikárka mesta Nitry Mgr. Ľudmila Synaková.